

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 15 / Sayı: 178 / Ekim 1996 / 5,- DM

TC ordusu ve onun katliamcı tarihi

GERİLLANIN KAHREDİCİ KUŞATMASI ALTINDA

“Yalnız Kürdistan'daki savaşta değil, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun da politik gelişmesinde gerilla savaşı belirleyici olacaktır. Önümüzdeki dönem gerilla savaşı, gerek ulusal kurtuluştaki, gerek halkların demokratik kurtuluşunda, siyasal gelişmelerinde muazzam ilerletici rolünü şimdi gösterecektir.”

Gelinen aşamada Türkiye'nin iç politikası ile Doğu ve Batı politikası iflas etmiştir. En son Erbakan'ın Afrika gezisi tartışmalarla başladı. Tam bir Refah'ı düşürme kampanyasına dö-nüştü. Erbakan'ın Libya gezisi ve bu temelde gelişen tartışmalar birçok gerçeği

ve özel savaşın eğilimlerini bir kez daha ortaya çıkardı.

Her şeyden önce Erbakan'ın Afrika gezisi, Türk dış politikası açısından bir sapmayı ifade ediyor. Daha önce de Libya'ya aynı düzeyde sayısız gezi düzenlenmiştir. Ancak bu kez gezi Erbakan'ın aleyhinde

etkili bir kampanyaya dönüştürüldü.

Belli ki özel savaş, artık bir an önce RP'li hükümetten veya en azından onun tabanının istemlerine uygun politikalarından kurtulmak istiyor. Refah-Yol'un artık ihtiyaçlarına yanıt vermediğini görüyor ve

● Devamı 2. sayfada

ÖZEL SAVAŞTA ISRAR TÜRKİYE'NİN BİTİŞİDİR

“PKK bundan sonra askeri taktiklerini işletebilecek duruma gelmiştir. Uzun bir süredir yürüttüğümüz askeri hazırlıklar, asıl bundan sonra ürününü verebilir. Eğer siyasi çözüme ısrarla gelinmezse, askeri olarak da bu rejime şimdiye kadar içine düştüğü bunalımı kat be kat derinleştirecek bir biçimde hamlemizi dayatabiliriz.”

Al Wasat dergisinin 26 Eylül 1996 tarihinde Başkan APO ile yaptığı röportajı 4. sayfada

Sosyalizm savaşı yaşam savaşıdır

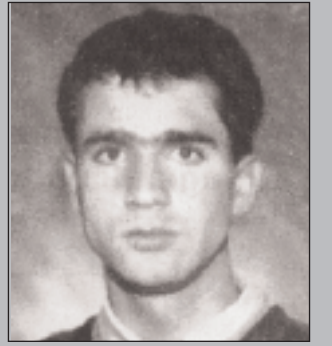
21. yüzyıla girerken, insanlığın sorunları giderek ağırlığını daha fazla hissettiriyor. Emperyalizmin tehakkümü altında bulunan bütün değerler talan ediliyor, tahrip oluyor. İşte bu noktada insanlık, bir Arap Yarımadası'nda köleciliğin her türlü vahşet ve zulüm idaresine karşı giriştiği arayışlara benzer bir arayış içinde. Yine ezilenler, hâlâ arayışını sürdürüyor ve kendinde insanlığın umutlarını taşıyor.

İnsanlığın bugün arayışının kilitlendiği nokta sosyalizmdir.

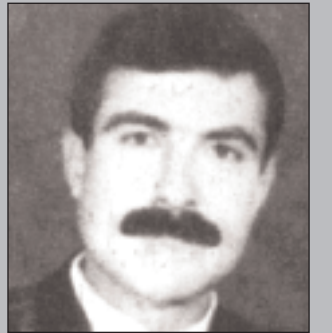
Şimdiye kadar var olan sosyalist kalıplar, sınıf ve insanlığın gelişimine büyük ivme kazandırdı. 19. yüzyılda Marks ve Engels'in çabaları, 20. yüzyılda Lenin'in çabaları, insanlığı "cennet" ütopyasına daha da yakınlaştırdı.

Bütün yapıtlarında Lenin, "Marksizm, devrimci enerjinin yaratıcı devrimci deha-

● Devamı 22. sayfada

Vedat Aydemir

Hamdullah Şengüner

Kendini yakarak şehadete ulaşan Vedat Aydemir ve Hamdullah Şengüner yoldaşların yoldaşların mektupları

● 15. Sayfada

Onlar, bütün cephelerde savaşmaya devam ediyor

Ferhan, Rêvekir, Davut, Rojda, Xeyri ve Turan hevallerin anı yazıları

● 16-17-18. sayfalarda

Cephe Bir Savaş Örgütüdür

“Hangi yönden bakılırsa bakılsın, harekete geçmeye, ayağa kalkmaya ve mücadeleye her türlü desteği sunmaya hazır bir kitle söz konusudur. Ve bu büyük bir avantajdır. Yapılması gereken bu avantajı iyi değerlendirmek, yani bu hazır potansiyeli harekete geçirmek, diğer bir ifadeyle ona doğru bir öncülük yapmaktır. Bunun için gerekli yol-yöntem ve taktikleri en yaratıcı tarzda uygulamaktır.”

● Yazısı 6. sayfada

Bize
Gerekli Olanı Arıyoruz

Abdullah Öcalan

Bize en gerekli olanı bulmaya çalışıyoruz. İnsan kendisine en gerekli olanı bulmadıkça kendine yabancılaşmaktan, yalancı olmaktan kurtulamaz. Ve hiçbir zaman yalancılar; toplumsal gerçeklikte, ve büyük davalarda saygınlıklı bir yer tutamazlar.

Gerçekliğimizde, kendimiz için gerekli olanı bulmak değil, en gereksiz olanın bütün bir gündemimizi kaplaması söz konusu. Ve bu da tamimatına objektif ajandır, yabancı güçlerin köhnemiş anlayış ve geleneklerin, kurumların, direkt veya dolaylı temsilidir. Özü iyi anlamaya ve tutarlı davranmaya elverişli olan kişiler ilkin kendilerini böyle tam gerekli olana göre yetiştirebilirlerse, yaşamın en büyük kararını vermiş olurlar. İhtiyaç şiddetle bunadır.

Gerek bu okulumuz, gerekse bütün partimiz, toplumun en gözü pek, en kurtuluşa kararlı, sorun ve hastalık nedir bilmeyen, hatta zayıflıkları asla mesele yapmayan kişilerin yoğunlaştığı bir harekettir.

Son yıllarda partimizin içine neredeyse toplumun en hastalıklı tipleri geldi. Biz bunları aşmakta kararlıyız. Hiç kimse asla “ben kurtarılmaya muhtacım PKK'ye geldim” diyemez. **PKK kurtuluşu yürütenlerin öncü gücüdür!** Kendini kurtarmak isteyenlerin değil, “ben kurtarabilirim” diyenlerin geldiği yerdir.

● Devamı 12. sayfada

TC ordusu ve onun katliamcı tarihi

GERİLLANIN KAHREDİCİ KUŞATMASI ALTINDA

● **Baştarafı 1. sayfada**

kendisine yanıt verebilecek, kendisini az çok soluklandırabilecek yeni bir hükümetin iş başına gelmesini istiyor. Gerçekten de RP-DYP koalisyonu özel savaş rejimine hiçbir yenilik ve soluk getirmedi, hiçbir derdine çözüm gücü olamadı. Tersine toplumda giderek kutuplaştırıcı, var olan kutuplaşmaları derinleştiren bir etken oldu. Oysa özel savaş sürekli "milli mutabakat"tan söz ediyor ve bunun topyekûn savaş için zorunlu olduğunu vurguluyor. Kendisine fazla bir yararı dokunamayacak bir partiyi ve hükümeti yük olarak taşımayı pek akıllı bulmuyor. Bu nedenle geçmişten beri Refah'a karşı dozu giderek artan bir kampanya yürütüyorlar. Laiklik, darbe tartışmaları ve en son Libya gezisi ile koparılan gürültünün altında yatan, Refah'ı bir an önce hükümetten düşürme isteği ve eğilimlidir.

Bu gezi vesilesiyle yürütülen kampanyanın bir ayağı daha var. Bir yandan Erbakan ve RP köşeye sıkıştırılmaya çalışılırken, öte yandan da yeni bir hükümet kurma senaryoları üretiliyor ve bu doğrultuda pratik adımlar atılıyor. Bu, yürütülen kampanyanın amacını ve niteliğini açıkça ortaya koyuyor.

Oysa Refah Partisi kendisini kanıtlamak, iyi bir özel savaş partisi olduğunu göstermek için neler yapmadı ki? Bir dizi katliama imzasını atmaktan çekinmedi, iç ve dış politikada özel savaşın bir dediğini iki etmedi. Bu teslimiyetçi tutumuna rağmen fazla yaranamadı. Çünkü özel savaş için iyi bir uşak olmak yetmiyor, aynı zamanda sorunlarına çözüm, ihtiyaçlarına yanıt olabilmek de gerekiyor. Refah bu özelliklere ve çözüm gücüne sahip olamadı.

Özel savaş derin bir siyasal kriz içindedir. Sorunları çok derin ve çözümsüz olan cumhuriyetin artık kendini yenileme şansı yoktur. Dolayısıyla özel savaşın partiler ve hükümetler için bir öğütme ve bitirme makinası işlevini görmesi anlaşıldır. Özel savaşta ne birlik, ne de hükümetler dayanıyor. Son birkaç yıl içinde kaç hükümet değişikliği oldu! Gelinen aşamada da Refah-Yol hükümeti siyasette büyük ölçüde bitiriliyor. Hükümeti bu siyasal bir mevta halinde kaldıranın uğraşını veriyorlar. Koparılan bunca gürültü bundandır.

Erbakan'ın Libya gezisinde Kaddafi'nin dile getirdiği sıradan gerçekler özel savaş rejimini çileden çıkarmaya yetti. Oysa Kaddafi çok açık gerçekleri dile getirmiş ve görüşlerini açıklamıştır. "Ortadoğu güneşinin altında özgür bir Kürdistan da olmalı." Bu sözler üzerine özel savaş rejimi ve uzantıları eski sömürgeci Osmanlı tarihini hatırlatarak Kaddafi'yi ve onun şahsında Doğu halklarını aşağıladılar. Açık tehditle de bölge ülkelerini bastırmaya, benzer tavırlara girmemeleri yönünde güçlü mesajlar vermeye çalıştılar. Libya'ya gösterilen sert tepki ve tehdit, aslında bütün bölge ve ezilen halklara yöneliktir.

Oysa benzer sözler ve değerlendirmeleri çeşitli dönemler (Örneğin Demirel'in İtalya gezisinde olduğu gibi) Avrupa ülkeleri de dile getirmektedirler. Ama sömürgeci TC Batı karşısında sürekli aşağılık kompleksi içinde olduğundan dolayı böylesine büyük gürültüler

çıkaramamaktadır. Özel savaş rejimi tarafından birkaç yıl önce de, N. Mandela'nın "Atatürk Barış Ödülü"nü kabul etmemesine yönelik olarak da, zenci topluluk aşağılanmıştır.

Mevcut Türk dış politikası büyük bir açmazla karşı karşıyadır. Nereye gitse, Kürt sorunu kendini çözüm için dayatmaktadır. Bu hem Batı, hem de Doğu açısından böyledir. En üstte Avrupa Parlamentosu düzeyinde bu konuda TC'ye baskılar giderek artırılırken, Libya gezisinde bu gerçeklik çok yakıcı bir biçimde kendini dayattı. Özel savaş çileden çıkarılan da Kürt sorununun işte bu kadar uluslararası boyutlar kazanması ve her defasında bir tokat gibi yüzlerine patlamasıdır. Yine Kürt sorunu Demirel'in İtalya gezisinde de doğrudan karşılarına çıkmıştır. Orada da "Kürt sorunu çözün" istemleriyle karşılaşmışlardır.

Türk dış politikası özel savaşa ve PKK'yi bastırma stratejisine bağlandığı için gün geçtikçe daralıyor. Hatta gelen noktada büyük bir tıkanmayı ve çıkmazı yaşıyor.

Türkiye bugün her zamankinden daha fazla uluslararası arenada tartışılmaktadır. Bundan kısa bir süre önce Avrupa Parlamentosu'nun ilk defa partimizi ismen anarak, Türk devletiyle masaya oturması gerektiğini kabul etti. Türkiye'de gürültü koparan bu karar, yaptırım gücü taşıyıp taşımadığı, hedefinin ne olduğu bir yana, siyasi anlamda TC'nin içine düştüğü çıkmazı göstermesi açısından önemlidir. Yine aynı dönemde Türkiye'nin komşuları da yıllardan beri karşı karşıya kaldıkları Türk tehdidine karşı ortak tavır takınma zamanının geldiğine karar vererek, ikili siyasi ve askeri anlaşmalara gittiler. Yunanistan, öncelikle Suriye ile yaptığı anlaşmalara Bulgaristan, İran, Rusya, Romanya ve Ermanistan'ı kattı. Yine bütün bu ülkeler kendi aralarında da benzer anlaşmalara gittiler.

Nitekim Milliyet gazetesine yaptığı bir açıklamada eski genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, "Türkiye'nin mevcut durumda hem içten, hem de dıştan kuşatıldığını" açıkça itiraf etmektedir.

Bütün bunlarla birlikte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde aleyhine açılan yüzlerce davayı kaybeden TC, kapsamlı kampanyalara hedef olmaktadır. Avrupa Parlamentosu'nun kredileri durdurduğu, üyelik işlemlerinin dondurulduğu bir dönemde, Uluslararası Af Örgütü'nün geniş bir zamanı kapsayan aleyhte kampanyasıyla karşı karşıya bulunan TC, tam bir çözümsüzlük içerisinde. Elbette dış politikada yaşanan tıkanıklık, partiler ve hükümetlerin konumları veya beceriksizlikleriyle açıklanamaz. Bu tıkanıklık, özel savaşın Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında yaşadığı yenilgili durum ve bunun yarattığı aşılamaz krizin bir sonucudur.

Amed katliamıyla verilmek istenen mesajın cevabı verilmiştir

Yılın ikinci dönemine girdiğimiz bu süreçte özel savaş rejimi ülkemizde bilinen türden, herhangi bir savaş yürütüyor. Oldukça kapsamlılaşan bir kirli savaşla karşı karşıyayız. Hiçbir savaşta

görülmeyen faili meçhul cinayetler, yakıp-yıkımlar, provokasyonlar ve psikolojik terörle sonuç almaya çalışmaktadır.

Özel savaş içinde bulunduğu kötü gidişata, hem iç hem de dış politikalar anlamında çıkış yolları bulmakta zorlanmakta ve aslında var olan yolların bütünü neredeyse tıkanmış bulunmaktadır. İşte bu noktada devreye, kendisinin de zaman zaman dillendirdiği, elinde bulunan binlerce tutsağın yaşamını tehdit unsuru olarak kullanma girecekti. Nitekim Kürdistan'da gelişen gerilla savaş karşısında iyice psikolojisi bozulmuş olan özel savaş güçlerine moral vermek ve Kürt halkına yeni tehditler savurmak amacıyla Amed zindan katliamı gerçekleştirildi. Katliamın cumhurbaşkanı Demirel ve genelkurmay başkanının da Diyarbakır ve çevresine yaptığı ziyaret sırasında gündeme gelmesi tesadüfü değildir. Cumhurbaşkanı ve genelkurmay başkanını daha bölgeden ayırmışlardı ki, Diyarbakır Cezaevi'nde, planlı tarzda 10'nu aşkın PKK'li savaş esirinin katledilmesi, onlarcasının da ağır yaralanmasıyla gerçekleştirilen saldırı yapıldı.

Diyarbakır katliamı bir devlet politikasıdır. En ince ayrıntısına kadar planlanmış ve tasarlanmış bir özel savaş katliamıdır.

Açık ki, savaş esirleri şahsında bütün halkımızı katliamlarla susturmayı, bastırmayı ve sonuçta tasfiyeyi önlere hedef olarak koymuşlar; bunu yaygın ve etkili bir biçimde uygulamaya çalışıyorlar. Bedenleri ve çıplak yürekleri, bilinç ve inançları dışında başka bir savunma silahları olmayan savaş esirlerini demir çubuklarla dövmek, kafalarını ve yüzlerini tanınamayacak bir biçimde parçalamak başka nasıl açıklanabilir? Bu vahşet özel savaş politikası dışında tanımlamak ve anlamak mümkün mü? Rejim büyük korku içindedir. Cenazelerimizden de korkuyorlar. Ölülerimize saygı göstermiyorlar. Halkımızın kendi evlatlarını kendi geleneklerine göre gömmelerine dahi fırsat vermiyorlar.

Kaldı ki, bu uygulamalar yeni değil. Bunun salt zindanlarla sınırlı bir politika ve uygulama olmadığı çok iyi bilinmektedir. Diyarbakır katliamı, yıllardır halkımıza dayatılan soykırım politikasının halkalarından biridir. Bilindiği gibi TC özel savaş, zindanlarda baskı ve işkence altında tutsakları teslim alarak itiraf-çılaştırma ve ihanet ettirme politikalarını sürekli gündemde tutmuştur. Bunu da zaman zaman hiçbir yasa ve kural tanımadan, en barbarca yöntemlerle uygulamaya koymuştur. Nitekim MGK, tutsakların ezilerek sindirilmesi için açıkça onay vermiştir. Son bir yıl içinde zindanlarda gerçekleşen saldırılar ve buna karşı gelişen direnişlerde, son olarak Diyarbakır zindanındaki katliam da he-saba katıldığına, yaşamını yitiren tutsak sayısı neredeyse 30'u aşmıştır. Yakın zamanda gerçekleşen ölüm oruçları ve açık grevleri sonunda insanlık dışı uygulamaların bir daha olmayacağına ve bazı iyileştirmelerin yapılacağına dair tutsakların haklı taleplerini kabul eden bir anlaşmaya adalet bakanlığıınca "-olur" denilmiş ve sözler verilmiştir. Oysa sonradan açığa çıktı ki bu, mevcut kamuoyu baskısı ve direnişin büyüyen et-

kisi karşısında sinsi ve sahte bir manevradan öte bir şey değildir. Bunun somutlandığı en açık olay ise Diyarbakır zindanında geliştirilen katliam oldu.

Bütün bu gelişmeler karşısında özel savaş medyası her zamanki tavrı sergiledi. Katliamın üzerini örtme çabasıyla, bir kez daha Türk özel savaşının kirli uygulamalarına ortak oldu ve bunu kitlere yutturmak için üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirdi.

Af Örgütü'nün dünya çapında TC'ye karşı başlattığı kampanya sırasında ve bir de bu örgütün genel sekreteri dahil, en üst düzeyde temsilcilerinin Türkiye'de olduğu bir süreçte, böylesi bir katliamın gerçekleşmesi, Türk devletinin Kürt halkına ve onun özgürlük mücadelesine karşı imhacı karakterini bir kez daha açık ve çarpıcı bir biçimde ortaya koymuştur.

Diyarbakır'da TC bu katliamla, hem zindandakileri teslim almak, hem de gelişen Kürdistan'da ARGK gerillaları karşısında uğradığı yenilgi ve kayıpların intikamını almak istemiştir. Öte yandan bu, zindanlara yönelik TC politikasının, var olan ama henüz devreye sokulan olan yeni eksenini ortaya koymaktadır. Kuşkusuz burada verilmek istenen mesaj alınmış ve karşılığı da verilmiştir.

Güney ve Kuzey Kürdistan'da halk gerçekliğini yadsıyan hiçbir çözüm başırlı olamaz

Kürdistan'da eski sömürgeci statükoyu korumak isteyen güçlerle devrimci ulusal kurtuluşçu güçler arasında oldukça şiddetli bir savaş yaşanmaktadır. Bu konumuyla dünyanın en çatışmalı alanlarından biri olan Kürdistan'da, aynı zamanda köklü bir ulusal-demokratik devrim süreci de yaşanmaktadır. Ve giderek bölgeyi de dünyayı da etkisi altına alan bir devrim merkezi olmaktadır.

Statüko parçalanmıştır. Kürdistan parçaları arasında gittikçe daha sıkı bir ilişki ve birlik gelişmektedir. Emperyalistler ve sömürgeci devletlerin politikaları arasında geçmişte var olan uyum artık önemli ölçüde dağılmıştır. Bugün, Kürdistan üzerinde emperyalistlerin yeni sömürgeci politikası ile, sömürgeci devletlerin klasik politikası, işbirlikçi politika ve ulusal kurtuluş politikası büyük mücadele halindedir.

Devrim gerçekliğimiz, emperyalizm ve sömürgeciliği oldukça rahatsız eden bir bütünlüğe kavuşmuştur. Özellikle ABD ve TC'nin temel açmazlarından birinin bu noktada düğümlendiği kesindir. Kuzey'de tırmanan savaş aynı zamanda, Güney'deki gelişmelerle bütünlük içerisinde, halkımızın tarihindeki en kader tayin edici bir dönemeci ifade etmektedir. Güney ve Kuzey'de çözümü dayatan devrimsel tırmanış, bugün birbiriyle sıkı sıkıya ilişkilendirilmiştir. Her şeyden önce bu gerçekliği teslim etmeden hiçbir güç, Kürdistan sorununun çözümüne yönelik herhangi bir politika oluşturamaz ve zaten oluşturamamaktadır.

ABD emperyalizminin genelde bütün halklar üzerinde, özelde ise Ortadoğu'da ve Kürdistan'da egemenlik kurma girişimleri biliniyor. Bu temelde İran, Suriye, Irak gibi değişik nedenlerle kendi dümen

suyuna girmeyen ve çıkarlarını zedeleyen, bağımsız politika geliştirme çabası içerisinde olan güçleri, ekonomik, siyasi ve askeri ablukalar altına alarak sınırlandırmaya, hatta teslim almaya çalışmaktadır. TC'ye ABD'nin verdiği destek ve mücadelemize karşı düşmanca bir tutum takınması, yine bu gerçeğin bir parçası oluyor. Kürdistan devriminin, bölgede uluslararası çapta etki ve sonuçlar yaratan, dengeleri halkların lehine altüst eden ideolojik-politik hattı, zaten bu düşmanca tutumu anlaşılır kılmaktadır.

ABD, PKK'nin tasfiyesini öngören çözüm arayışlarından hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Bundan dolayı da özel savaş rejiminin imha amaçlı yönelimlerine, uluslararası hukuku hiçe sayma pahasına; askeri, siyasi ve diplomatik destek sunmaktan geri durmamıştır. Son süreçte bir kez daha görüldü ki; TC, "tampon bölge" adı altında Güney'i işgal planları yaparken, arkasındaki en ciddi destek yine İsrail ve ABD'den başkası değildir.

Artık emperyalizm, PKK'nin bilinen klasik yöntemlerle bitirilemeyeceğini çok biliyorlar. Bunun için de, başta ABD eksensiz yeni emperyalizmin saldırılarının ve politikalarının özü şudur: "PKK'nin aşırıklarını yontalım, tırnaklarını sökerek uysallaştıralım!" Oysa ABD'nin "PKK'nin aşırıklarını" veya "tırnakları" dediği, PKK'nin stratejik anlamda Kürt halkına zafer kazandıran tarzından başka bir şey değildir. Bu anlamda, ABD'nin hedefi, tamamen Kürt halkının kurtuluş çizgisi olmaktadır. Emperyalizmin akıl hocalığını yapan CIA eski Ortadoğu şefi Graham Fuller bile; "Ele avuca sığmaz doktoriner lider Abdullah ÖCALAN, Ortadoğu'da sosyal devrimi amaçlıyor" diyebiliyor. Sonuçta PKK önderliği şahsında Ortadoğu devrimini gören emperyalizm, elini çabuk tutmaya çalışıyor. Bunun için PKK'yi öncelikli halledilmesi gereken bir "tehdit unsuru" olarak görüyor ve politikalarını hızla hayata geçirmeye koyuluyor.

Nitekim PKK'siz, halkımızın özgürlük iradesini hiçe sayan çözüm arayışları, en son ve kapsamlı olarak Dublin planıyla birlikte gündeme getirildi. Özal döneminden bu yana en kapsamlı yönelim, bu plan ile dayatıldı. Tamamen işbirlikçi bu güçlere dayandırılarak, bunların ABD hamiliğinde bir arada tutulması sağlanacak ve TC'nin de gereken desteği sunmasıyla, PKK'ye karşı bu temelde uydu bir statünün oluşumuna gidilecekti. Kuşkusuz bu plana göz yumulamaz ve geçit verilemezdi. Nitekim güçlerimiz emperyalizmin ve işbirlikçiliğin bu oyununu bozguna uğratarak, PKK'siz çözüm dayatmasının hiçbir başarı şansının bulunmadığı en açık biçimde kanıtladı. Partimizin bütün çabalarına karşın, demokratik bir federasyonlaşma politikasına hayatiyet kazandırma konusunda, KDP ve YNK gibi güçler sorumlu bir tutum içerisinde girmezken, ABD ve özel savaş rejimi de günlük olarak tasfiye planları oluşturanın ötesine gidemez olmuştur.

Ortadoğu federasyonu kalıcı ve tek demokratik çözüm yoludur

Erbil saldırısı ardından, YNK'nin yeniden Kürdistan'a girmesiyle bölge den-

Serxwebûn ' dan . . .

geleri açısından ortaya çıkan durum, dengelerin karmaşık niteliğini ortadan kaldırmamış, ancak seçenekleri daha da belirgin kılmaya hizmet etmiştir. Bu seçeneklerden, ABD politikalarını ege-men kılmaya yönelik olanı bir tıkanma-ya uğramıştır. ABD'nin **yeniden Dublin planları** canlandırarak "hakem" rolüyle ortaya çıkması, bu gerçekliğin değiş-tirme yetmez ve yetmeyecektir. Nitekim Clinton'un bundan kısa bir süre önce yaptığı bir açıklamada; *"Kuzey Irak'taki güvenlik durumu, en iyi tanımlama ile zayıf. Bağdat'tan sürekli tehdidin yanısı-ra, İran ve PKK de Kuzey Irak'ta aktif. Bölgede istikrarın sağlanması amacıyla önde gelen Kürt grupları arasında anlaşma sağlanmasına yönelik çabalarımız sürüyor"* demiştir. ABD'nin Güney Kürdistan'daki başarısızlığının bir itirafı olan Clinton'un bu açıklamasının bir benzerini Ecevit de yaptı: *"Kuzey Irak'ta PKK'nin etkinliği artıyor. Giderek buraya hakim olabilir. Maddi olanakları ve organizasyon gücü fazla. Bu nedenle Talabani isteyerek, Barzani istemeyerek de olsa PKK'yle uzlaştılar. İran ve Suriye de aynı konumda. Şimdi Kuzey Irak'ta federasyondan söz ediliyor."*

Özel savaş rejiminin klasik inkar ve imha siyasetini ifade eden bu açıklama, tamamen işbirlikçi bir statünün oluşma-sına bile tahammül göstermezken, so-mut gerçeklik, PKK ve onun temsil ettiği özgürlük seçeneğini daha güçlü bir şe-kilde dayatmaktadır.

YNK ve KDP, ABD "hakemliğinde" dönem dönem ateşkes ilan etseler bile, sürekli birbirlerine karşı çıkarlarını dayat-maktan vazgeçemedikleri gibi, bir yandan da tarihsel devletleşme fırsatlarını boşa çıkarmak için adeta yarış halindedirler. Dar aşiretsel menfaatlerinden başka bir şey görmeyen tutumları yüzünden tesli-miyet ve ihanetin batağından çıkamıyor-lar. Halkın özgür iradesini esas almaktan ve örgütlendirmekten çok, yönlerini güç odaklarından gelecek desteklere göre tay-in etmeleri, Güney Kürdistan'ı adeta, herkesin üzerinde oynadığı bir satranç tahtası haline getirmiştir.

Bu çerçevede, Talabani kendi bölge-sinde sınır komşusu durumundaki İran ile ilişkilerini derinleştirirken, diğer yan-dan da Barzani'ye karşı daha güçlü bir pozisyon hesapları yapıyor. Talabani'nin bu temeldeki tırmanan yö-nelimlerine karşı Barzani de çareyi Saddam'la kol kola girmekte buluyor. Bundan dolayı da yıllardır ekonomik, si-yasi ve askeri abluka altında bulunan Saddam'ın bir açılım gerçekleştirmesine de ön ayak oluyor.

Biliniyor, bundan kısa bir süre önce KDP, ciddi ve kayda değer bir direnişle karşılaşmaksızın Talabani kontrolü al-tındaki Soran bölgesini büyük oranda ele geçirerek kendisini bölgenin "tek ha-kimi" ilan etti ve bunu bir "zafer" olarak sundu. Ama çok geçmeden görüldü ki, bu ucuz ve kolay "zafer", aslında işbir-likliğin iflasıdır. Nitekim halka dayan-mayan ve onun istemlerini yanıtlama-yan hiçbir politika ve denge siyaseti, ka-lıcı başarılar elde edemez. Zaten daha aradan bir-iki hafta geçmeden bu sefer YNK kaybettiği alanlara tekrar hakim ol-maya başladı ve benzer şekilde KDP geri çekiliyor. Adeta tahtirevali oynar gi-bi sürdürülen bu kördüğüşte, olan halkı-mıza oluyor.

Mevcut durumda ABD öncülüğünde Ankara ve Washington hattında görüş-meler ve ateşkes girişimleri gündemde olsa da, Güney Kürdistan'da iç denge-sizlik ve çatışmalı ortam yoğun bir bi-çimde devam ediyor. Çünkü uluslarara-sı güçler kendi aralarındaki çıkar çeliş-kisini olduğu gibi Güney Kürdistan'a yansımaktadırlar. Gittikçe zayıflamak-tan olan ve güven kaybeden KDP ve

YNK, bu yansımanın piyonları olarak iş-le-v görüyorlar ve kendilerini bu durum-lardan bir türlü kurtaramıyorlar. Ve bu durumlarıyla da ulusal birlik ve kurtuluş davasına büyük zararlar veriyorlar.

Ülkemizin Güney parçasında kalıcı ve en gerçekçi çözüm Parti Önderliğimi-zin yaptığı çağrılar ve uyarılarda yatmak-tadır. Her şeyden önce Kürdistan feda-rasyonlaşması ve giderek Ortadoğu fe-darasyonu kalıcı ve tek demokratik çö-züm yoludur. Dış kaynaklı çatışmalar an-cak ülkemizde ulusal birlik ve demokratik çizginin hayat bulmasıyla önelelenebilir.

Ulusal sorunun çözümünde hiçbir dönemde olmadığı kadar önemli tarihi fırsatlar ve imkanlar yakalanmıştır. Eğer bu fırsat ve imkanlar değerlendirilirse Kürdistan ulusal sorunu çözüm yolunda önemli bir sıçramayı yaşayabilir. Ancak bunun için ulusal güçlerin demokratik birliğinin ve yaşamı-nın yaratılması KDP ve YNK'nin yaptığı gi-bi körboğazlaşmadan uzak durulması gere-kir.

Biliniyor, politika dengelerden en olumlu ve yararlı so-nuçları çıkarabilme sanatıdır. Fakat bu il-kelere doğru işlerlik kazandırabilmek ve koşullardan, denge-lerden, kendi amaçla-rı lehinde sonuçlar alabilmek için, en başta da özgücün esas alınması gerek-mektedir. Sürekli ola-rak dış güçlerden medet uman ve hatta "hangi güce ne za-man yaklaşısam, han-gi güce el avuç aç-sam da bir menfaat, bir çıkar sağlasam" türünden, kişiliksiz ve ilkesiz, adeta "kendi-mi nasıl daha iyi pa-zarlarım" gibi bir poli-tika anlayışıyla den-geleri gözetken bir yaklaşım, en kaba ve kötüsünden bir işbir-liklikçiliğe yatmaktan başka bir şey olmu-yor. Bu rolleriyle, kendilerine bugüne dek, dişe dokunur tek bir çıkar sağlayama-yan ilkel milliyetçi güçler, halkımızın aleyhine işleyen ve sürekli derinleşen bir köleleşme tarihi-nin yazıcıları olmaktan öteye gideme-mişlerdir.

***

Güney Kürdistan'da ortaya çıkan durumlar üzerine TC, "tampon bölge" veya "Ecevit planı" olarak da bilinen bir işgal denemesini ısrarla gündemleştirmiş-tir. ABD desteğine rağmen, uluslara-sı güçler tarafından bu işgal planları-nın tepkiyle karşılanması, ardından söz konusu "tampon"un oluşturulmak isten-diği "bölge"de büyük askeri yenilgiye uğraması, TC'yi tümden çıkmaza itmish-tir. Dolayısıyla en sonunda Saddam-Barzani işbirliğinden medet umar bir du-ruma gelmiştir. Aslında "politikasızlık" olarak ifade edilen durum, TC gerçekli-ğinin ve onun "Kürt politikası"nın tam da kendisidir. Bu anlamda, kimi burjuva ya-zar çizerlerinin "devlet politikasız kal-maktadır" demeleri, gerçekliğe denk düşmektedir. Yaşanan bir politikasızlık-tan olmaktan çok, mevcut politikaların tıkanmışlığı ve iflasıdır.

Bu anlamda sürecin aldığı biçim açı-sından herkes, kendi kâr-zarar hesabını yaparken, TC büyük bir boşluk ve belir-sizlikle yüz yüze bulunmaktadır. Geliş-meleri belirleyen, en azından gelişmeler üzerinde kendi çıkarlarının damgasını vurabilecek etkili bir güç olma durumun-da değildir. Daha çok gelişmelerin pe-şinden sürüklenmektedir. Zorlama bir çaba ile Türkmen azınlığı öne çıkarma-ya çalışarak, inisiyatif kazanmaya yön-elmesi bu gerçekliğin değiş-tirme gücün-den çok uzaktır.

Yeni dönem savaş tarzıyla TC, 73. yılında büyük sarsılıyor

Gerek Başkan APO'nun çözümle-melerinin ulaştığı düzey, gerekse de bunun yaşama yansıması olan ve ey-lemci kişiliklerde ifadesini bulan savaş

alanına yayılmıştı. Dersim'den Koçgiri'ye, Serhat'tan Botan'a, oradan Amed ve Güney-Batı'ya kadar yoğun bir savaş düzeni sağlandı. Dersim-Koçgiri, Orta Eyalet ve Güney-Batı gibi sahalarda geçmişe oranla daha başa-rılı bir savaş düzeyi ortaya çıktı. Düş-man eski deneyimlerine dayanarak geliştirmek istediği imha operasyonların-da büyük hayal kırıklığına uğramaktan öteye, gerillanın beklenmedik şiddetli darbeleri altında sersemledi. Kuzey eyaletlerindeki bu gelişmeler Botan-Zağroslar'da derinleşen gerilla sava-şında gerillaya önemli bir destek oldu. Savaş, bütün ülke çapında koordineli bir şekilde yürütüldü.

Geçmişin yenilgi ve yenilgilerinden ders çıkaran gerilla güçleri, birçok bakım-dan yenilenerek sürece yüklendiler. Parti Önderliği'nin yoğun çaba ve kararlı mü-

cadelesi ile çok yönlü tedbirleri, başarının başlıca zeminlerini oluştur-du. Geçmişin parti-yi boşa çıkaran durumları önemli ölçüde aşılıarak, dönemi karşılaya-cak bir yönetim ve güç düzenlemesi-ne gidildi. Diğer yandan sınırların gerek Kuzey, ge-rekse Güney taraf-larında çok yönlü tahkimatlar yapıldı. Yeni katılımların gelişmesiyle birlik-te, birlikler gerek nicelik, gerekse de nitelik olarak gelişt-irildi. Bu temelde geçmişten de dersler çıkarılarak yeni tarz üslenme ve mevzilenmeye kavuşuldu, teknik olarak da önemli ölçüde yenilenme sağlandı. Özellikle taktik ve hareket tarzı anlamında eski aşılıarak, ne abartılmış ve dö-neme uygun düş-meyen savaş tarz-ları, ne de çoktan aşılımış dar-geri savaş tarzlarına rağbet edilmedi. Bu temelde ulaşı-lan yeni tarzla, sü-rece yüklenilerek,

başarılı bir savaş çizgisi tutturulabildi.

Şemdinli, Oramar, Hakkari-Uludere hattında koordineli gerilla savaşı, güz atılımına hakim kılınmaya çalışıldı. Do-layısıyla bu sınır hattında kapsamlı ge-rilla hareketleri peş peşe gelişerek, özel savaş güçlerine ağır kayıplar verdirildi. Örneğin bu güz atılımında savaşın en çok geliştirildiği Zağroslar'da sadece üç ay içinde düşman kayıplarının sayısı 1000'i aşarken, bizim kayıplarımız ise, 32 olmuştur. Yeni bir durum olarak Ger-diler başta olmak üzere, çetecilik bu dö-nemde amansızca vurularak sökülüp atılmaya başlandı. Gerillanın seri vuruş-ları karşısında sınırlarda zaten pek de-netimi olmayan Türk ordusu, eski mev-zilerinden geri çekilmiştir. Mevcut du-rumda TC, sınırlarda ancak çok seyrek karakollar biçiminde varlığını sürdürebil-mektedir. Buna karşılık sınırın her iki ta-rafında alan denetimi büyük ölçüde ge-rilla güçlerimizin elindedir. Aynı durum Güney'in çok büyük bir bölümü için de söz konusudur. Geçen dönem boyunca TC'nin yaptığı operasyonların tümü bo-

şa çıktı. Hiç toprak kaybetmediğimiz gi-bi, denetim sahamız daha da genişledi. Türk ordusunun ise Güney'de hiçbir de-netimi olmadığı gibi, "güvenlik kuşağı" oluşturma planları da propagandan da öteye geçmedi.

Güney'de durum böyleyken sınırın kuzey kesiminde gerilla güçlerimiz yeni savaş taktikleriyle kurtarılmış alanlar geliştirmektedirler. Buralarda coğrafya önemli ölçüde gerilla denetimi altındadır. (Oramar, Çukurca'nın önemli bir kesimi, Hakkari'nin dağlık alanları, Şemdinli'nin büyük bir kesimi vb.) Öyle ki, bu hatlar-da düşman merkezleri gerilla güçlerinin kuşatması altında olup, özel savaş bu-ralara kolay kolay havadan bile indirme yapamamaktadır. Sınır hatlarının yanı-sıra Amed de, büyük birliklerin hareket yaptığı diğer bir merkez olmaktadır. En son 29 Ekim'de 30 dolayında askerin imhasıyla sonuçlanan Kulp eyleminde de görüldüğü gibi, etkili vuruşlarla, yine düşmanı tarihindeki en büyük yenilgiler-le karşı karşıya bırakmıştır.

Savaş alanlarında ağır darbeler alıp gittikçe denetim ve toprak kaybeden Türk ordusu, bu durumu tamamen yala-na dayalı propaganda ve psikolojik sa-vaş ile kapatmak istiyor. Bırakalım özel savaşın her gün basın-yayında belirttiği gibi başarılı operasyonları peş peşe yapmasını, aksine Behdinan-Zağroslar başta olmak üzere, gerilla güçlerimiz birçok alanda düşman güçlere karşı operasyon yapmaktadır.

Gerilla cephesindeki savaş düzeyin-de bu gelişmeler yaşanırken, PKK kişili-ğinin Başkan APO'nun çözümlemeleri öncülüğünde ve **Zilan, Rewşen, Bermal ve Kendal** yoldaşların ulaştığı eylem dü-zeyi, 1996'ya damgasını vurmuş ve tarihi bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Bu eylemci kişilikler aynı zamanda Kürt to-plumunda PKK öncülüğünde gelişen yep-yeni bir toplumsal düzeye de işaret et-mektedirler. Bunlar alışılmış anlamda in-tihar eylemleri değildir. Aksine, doğuş eylemleridir. Kürt toplumunun bir miladını göstermektedir. Yaşanan, hem askeri, hem de toplumsal-siyasal anlamda de-rinleştirilmiş bir savaş kişiliğinin, düş-mandan en etkili bir tarzda intikam alma-sı ve bunu yaparken aynı zamanda "ya zafer, ya zafer" sloganını ete-kemiğe bü-ründürerek Kürt halkına kurtuluşun en etkili silahını sunmasıdır.

Bu tür eylemlerin peş peşe kararlı geliştirilmesi, Kürdistan devriminin kud-retini, özgün yanını, tarihsel ağırlığını ve de devrimin nasıl zorlu geçeceğini dünyanın gözleri önüne sermiştir. Özel-likle Parti Önderliği'nin *"Gerekirse her Kürt canlı bir bomba olur"* şeklinde dile getirdiği, Kürdistan halkının özgürlük, onur ve toprağına bağlılığını ve bunlar için cesaret ve fedakarlıkta sınır tanı-mayacağını yakıcı bir şekilde kanıtlamış-tır. Soyul bilinç ve iradeleleriyle her üç yoldaşımız, halkımızın yıllarca önce-sinden kanlarıyla dile getirdiği *"ölümle-rde yaşamı yaratmak"* ve *"yaşamı uğru-na ölecek kadar sevmek"* felsefesini pratiğe uygulamışlardır. Türkiye Cum-huriyeti, 73 yıllık tarihinden sonra bu eylemler ile sarsılmış, Kürt halkı için kazdığı mezara kendisinin yuvarlana-cağını ilk kez somut olarak hissedebil-miştir. Bu yüzden de, ölmekte olan bir canavarın çırpınmalarına benzeyen çil-ginlikler göstermektedir. Bizim için önemli olan, saldırı üstünlüğünü ve devrimin her alandaki kapsamlı planla-masını an be an takip etmek ve siya-sal-askeri-toplumsal üstünlüğü asla el-den bırakmamak, aksine giderek gelişt-irmektir. Hamile kadın sembolüyle düş-mana kahredici darbeyi vuran kahram-anlarımızın ışığında, ölmekte olan düş-man, yeniden doğmakta olan ise bizle-riz.

Özel savaşta ısrar Türkiye'nin bitişidir

Al Wasat gazetesinin 26 Eylül 1996 tarihinde Başkan APO ile yaptığı röportaj

Al Wasat: Son gelişen KDP-YNK çatışmalarında en büyük kayba sizin uğradığınız belirtiliyor. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

Başkan APO: Son KDP-YNK çatışması, Kürtler'in mücadele tarihinde yüzyıllardır süregelen bir yöntemin, dolayısıyla bir önderlik tarzının dünya çapında açığa çıkmasıdır. Ayrıca bu önderlik tarzının işlemeziği, bir şey veremeyeceği ve bizim de uzun süreden beri bir siyasal söylem olarak ortaya koyduğumuz gerçeklerin doğrulanmasıdır. Dolayısıyla PKK siyaseti, önderlik gerçeği bundan en büyük zararı görmek şurada kalsın, tarihi açıdan dünyayı etkileyecek bir gelişme ortamına girmiştir. Eğer bunu değerlendirebilirsek, Kürt halkı için olduğu kadar, bütün bölge halkları için de oldukça büyük ve önemli hizmetleri yerine getirebiliriz.

PKK her ne kadar Kürtler için ve yine bölge ilişkilerinde oldukça tehlikeli gibi görünen bu durumlar-dan etkileniyorsa da, bu gelişmelerden olumlu yön-

arasındaki anlaşmadan korkuyor musunuz?

- Kormaktan çok böyle bir anlaşmanın hangi kapsamda yapıldığını görmek istiyoruz. Her ne kadar böyle bir anlaşmadan bahsediliyorsa da, bu anlaşmanın öyle geliştirileceğini ve bize karşı uygulacağını sanmıyorum. Belki mecburiyet altında, Türk egemenleri ile bazı sözler alıp vermişlerdir. Ama henüz bunun pratik sonuçları bize yansımamıştır. Eğer yansır, sanıyorum bu da çatışma anlamına gelecektir. Açıkça belirtiyim ki, KDP'nin böyle bir anlaşma yapıp da üzerimize yürüyeceğine ihtimal vermiyoruz. Eğer böyle bir anlaşmayı uygulamaya kalkarsa elbette ki, bu son derece sakıncalı olur. Ve en büyük zararı da KDP'nin kendisine olacaktır.

- Hangi konularda Barzani ile aynı görüştesiniz, hangi konularda çelişiyorsunuz?

- Biz sayın Barzani ile Güney Kürdistan'da demokratik bir federasyon ve yine bir çoğulcu bir sistem altında federe bir hükümet ve parlamentonun oluşması gerektiği konusunda (söz düzeyinde de olsa) benzer görüşlere sahibiz. Yine şimdiye kadar çatıştığı güçlerle uzlaşarak sorunları çözme konusunda da hemfikiriz. Fakat bunun henüz pratikleşmesine ilişkin başanlı adımlar atılmadığını

da görmekteyiz. Dış politikada da, Barzani'nin özellikle Türkiye ağırlıklı bir yöne girmemesi gerektiğini ve bunun bir tuzak olduğunu en sonunda ise kendi katliamıyla sonuçlanacağını vurguluyoruz. Tarihte de hep güvendiler. Fakat sonuç hep katliam oldu. Bu konuda endişelerimiz var. Eğer TC ile ilişkileri taktik düzeyi aşarsa, bu kendileri için de, dostları için de büyük bir tehlike anlamına gelecektir.

Bunun yanında, Irak rejimi ile de ilişkilerinin demokratik ve sağlam güvencelere dayalı geliştirilmesi gerektiği kanısındayız. Yani yirmidört saatte kendi sonlarını getirebilecek dengesiz bir ilişkiyi son derece sakıncalı buluyoruz. Sağlam güvencelere dayalı ilişkiler kaçınılmazdır. Aksi halde sorumluluğu ağır olacaktır.

Dolayısıyla, demokratik bir federasyonu geliştireceklerse, bunun ağırlıklı olarak Arap alemini esas alması gerekiyor. Arap aleminin, kendileriyle dostluk temelinde geliştirilen bir Kürt federasyonuna karşı çıkmaları şurada kalsın, bunu kendilerinin Kuzey'inde bir kalkın, bir koruyucu şemsiye gibi değerlendirecekleri kanısındayız. Ve Irak'taki federasyon bunun için ciddi bir fırsattır. Dolayısıyla temel politika olarak, bölgede Arap ümmetiyle çatışmayı değil, dostluğu esas alan bir yönelim içine girmek bizim arzumuzdur ve bu konuda da giderek yakınlaşmaktayız. Eğer İran da bu temelde ilişki arzu ediyorsa, İran'la da, hatta Türkiye de böyle bir çözümlü Kuzey Kürdistan için esas alıyorsa, bu temelde Türkiye ile de benzer ilişkileri geliştirmelerine karşı değiliz. Bunları tartışıyoruz ve söz düzeyinde de kabul görüyor.

Aynı yaklaşımlar Avrupa ve ABD gerçeği için de geçerlidir. Bu çerçevede bir Kürt gerçekliğini hem bölgede, hem dünyada esas alan yaklaşımları bizim arzumuzdur. Ama ne yazık ki, bu konudaki endişelerimiz hem bölge devletleriyle, hem Avrupa'yla giderilmiş değildir. Bazen çatışmalı yaklaşımlar olabilmektedir. Ama biz fazla çatışmak istemiyoruz. Uyumlu noktaları öne çıkarmak istiyoruz ve şimdilik bundan fazla umutsuz da değiliz.

- Celal Talabani'nin Kuzey Irak'taki son gelişmelerdeki duruşunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Sayın Talabani ile de bizim uzun süreli ilişkilerimiz oldu. Ve epeyce de eleştirdik. Dolayısıyla son duruma düşmelerinin bizim için anlaşılır nedenleri vardır. Dış politikadaki mevcut yaklaşımları ve yine iç politikada yapılması gerekenlerin bize göre doğru ele alınamaması, bu sonu hazırladı. Ama o da bir Kürdistan realitesidir. Uzun süreli mücadelesi de vardır. Saygı duyuyoruz. Şimdi biraz zor durumda-

dır. Biz kendisinin de inkar edilmemesi ve Küristan'daki oluşumlar içerisinde belki eskiden öngörüldüğü gibi olmasa da, fazla çatışmalara yol açmayacak, zarar vermeyecek ve tam tersine büyük tecrübesiyle katkıda bulunacak bir biçimde yer almasının önemini değerlendirmekteyiz.

Eğer önümüzdeki süreçte, Kürtler arasında bir çatışma daha da geliştirilmek istenmiyorsa (ki, bu herkesin zararınadır), daha ilkeli ve daha güven veren bir birlik politikasını Talabani için de önemli görmekteyiz. Ne kimse onu silip atsin, ama ne de kendisi tek taraflı, gerçekleri zorlayan bir yaklaşım içinde olsun.

Elimizden geldiğince yakınlaşmaya çalışacağız. Kendisinin de rolünü oynayabilmesi için, gerçekleri dikkate alan bir tutum içinde yer almasına önem vereceğiz. Ve bu yönlü de önümüzdek süreçte sınırların daha da ileri adımları atabileceğiz.

- İki taraf arasında bir barışın sağlanması için çabanız oldu mu? Her iki tarafa yönelik önerileriniz nelerdir?

- PKK'nin konumu zaten başından beri çatışmalar arası bir uzlaşma konumudur. PKK, Kürdistan içinde ulusal ve demokratik birlik tavrını esas almıştır. Tarih boyunca aşiretler arası çatışmalar, yine parçalar arası çatışmalar çok zarar vermiştir. Bunu birlik ve uzlaşma politikamızla aşmak istiyoruz.

Bizim her iki tarafa, şimdiye kadar olumlu ve dostluğu esas alan ilişkilerimiz oldu. Hâlâ da bu ilişkiler kopmuş değildir. Bu ağır çatışma durumunu gidermekte her iki tarafla olan ilişkilerimizi doğru kullanmak istiyoruz. Yoksa birisiyle ittifak edip diğeri-zini zorlamak gibi bir düşüncemiz yoktur. Olsaydı bir tarafı çoktan bitirmiştik. Fakat bunu adil bulmuyoruz. Ama doğru politikalara gelmesini artık anlamaları gerektiğini, bu konuda birliğin gelişebilmesi için zorlayıcı olmaya çalışacağız. Kim birliği zorluyorsa, kim olumsuzlukları derinleştiriyorsa, ondan uzak duracağız. Doğrulara en fazla gelen veya biz-zat doğru çizgiyi esas alanlarla olumlu adımlar atacağız.

Böyle birçok güç var. Yalnız KDP ve YNK değil, çok sayıda aşiret ve küçük örgütler var. Bunlarla da ilişkilerimizi geliştireceğiz. Ve sanıyorum rolümüz kesinlikle çözümleyici ve kilit olacaktır. Zaten birçok çevrenin bizden beklediği, böyle bir rolü sağlıklı oynamamızdır. Biz de buna büyük özen göstereceğiz. Ve asıl bundan sonra Kürtler arası ilişkilerdeki çözümleyiciliğimizi başarıyla sergileyeceğiz.

- Sizce Barzani Erbil'i ele geçirirken, Saddam Hüseyin, Barzani'ye yardım etmek için Türk devletinden onay almış mıdır?

- Zaten bu yönlü bazı gelişmeler yaşandığını bilmekteyiz. Erbil saldırısından önce iki Kürtiyeli bakan Bağdat'a gitti ve bazı değerlendirmeler yaptılar. Irak'ın otoritesini her tarafta geliştirmesini biz-zat beyanat halinde verdiler.

KDP'nin Irak ve Türkiye ile ilişkileri biliniyor. Muhtemelen Erbil saldırısından önce bu ilişkiler daha da yoğunlaşmıştır. En azından Türkiye'nin de bu harekate onayı vardır. Fakat Türkiye herhalde Talabani'nin bu kadar kısa sürede silineceğini tahmin etmiyordu. Harekatin Erbil ile sınırlı kalacağını sanıyorlardı. Hatta Irak'ın da beklentisi buydu. Sanırım Talabani'nin bütünüyle silinmesi hesaplarda yoktu. Dolayısıyla belli bir zorlanmayı da yaşıyorlar. Bekli de bundan dolayı hesaplar biraz bozuldu. KDP de bunu beklemiyordu.

Böyle karışık bir durum ortaya çıktı. Ama Erbil saldırısı, gerçekten Kuveyt saldırısı kadar uluslararası etkilere yol açmıştır. Ve daha da bir süre gündemde kalacağı benziyor. Dengeleri epey zorlayacaktır. Bunda rol oynayan güçler (ister yanında yer alsın, ister karşısında yer alsınlar), bundan sonra da tavırlarını giderek açığa çıkaracaklardır. Varsa bazı gizli planlar, önümüzdeki günler onlar da açığa

çıkacaktır.

Burada çok önemli, en az Güney Irak veya Kuveyt saldırısı sürecinde olduğundan daha önemli bir güç/denge zorlaması vardır. Bu gittikçe derinleşerek, bölgeyi zorlayacaktır. Eğer bazı ittifaklar varsa veya bazı gizli anlaşmalar yapılıyorsa, bu, bundan sonra saflaşmayı daha da hızlandıracaktır. Örneğin İran'la Türkiye, hatta Türkiye ve Irak arasında giderek şiddetlenen çelişkiler, dolayısıyla çatışmalara, savaşlara da yol açabilecektir. Böylesine tehlikeli, kararsız ve çatışmalı bir süreçte girildiği kanısındayım.

- Eğer YNK kaybettiği toprakları ele geçirmek için bir çabaya girişirse nasıl bir tavır takınacaksınız, onu destekler misiniz?

- Bunu da önceki sorularda dile getirdim. Artık bizim isteğimizle ve desteğimizle olacak bir iş değil bu. Yekiti'nin gerillaları var. Bu gerillayla tekrar kendi bölgelerine yönelmeleri söz konusu olabilir. Burada belirleyici olan kendi kararlarıdır. Ve güçleri de vardır. Bazı hazırlıkların olduğu kanısındayım. Yeniden ilişki ayarlamaları içerisindeyler. Bunlar sağlanırsa ve uzlaşma olmasa gerilla savaşı hızlanır. Bizim tutumumuza gelince; biz, çatışmayı geliştirmekten ziyade siyasi çözümü geliştirmeyi düşünürüz. Uzlaşmayı ve bir kez daha Kürtler'i böyle zorlayacak bir savaşın olmamasını, hatta bir daha hiç olmamasını esas alan bir tutum içindeyiz.

Yine vurguladığım gibi; eğer bir taraf Türkiye ile anlaşır ve Kürt halkının aleyhine ittifaklara girerse biz buna karşı bütün gücümüzle müdahale ederiz ve sonuç da alabiliriz. Biz Irak üzerinde böyle halklar aleyhine yol açmak yerine, Kürt halkının ve hatta genelde Irak halklarının demokratik temelde, eşitliğe dayalı birliğine özen göstermeyi, bu konudaki adımları öne çıkarmayı gözeteceğiz, bununla uyum içerisinde olan güçlerle dayanışma içerisinde olacağız. Bunu bozmak isteyenlere karşı da kararlılıkla duracağız ve mücadele edeceğiz.

- Türk yönetimi ile ilişkilerinizde yeni bir şey var mı?

- Bu yeni hükümet döneminde dolaylı bazı adımlar atıldı ve hâlâ da bu adımlar ilerletilmek isteniliyor. Ama maalesef, hükümet içindeki iki parçalı durum, özellikle Refah kanadının daha çok siyasi çözüme yönelik yaklaşımlarını geliştirmesine fırsat verilmiyor.

Refah'ın bazı siyasi adımlar atmak istediğini bilmekle birlikte, Doğru Yol kanadı, özellikle iç, dış ve savunma bakanlığını elinde tutan kesim buna fırsat

“Türkiye siyasetinde, özel savaşta, askeri çözümde ısrar edenle, siyasal çözümünden yana olanların çekişmesi artacaktır. Bizimle diyalog yanlıları bazen adım atacaklar, bazen geri çekileceklerdir. Şimdi de yaşanan budur. Mevcut durumda diyalogun fazla ilerleme kaydedeceğini sanmıyoruz. Ama girişimler hızlanabilir.”

vermiyor. Nitekim son dönemlerde baskılar, operasyonlar çok ileri boyutlara vardırdı. Yine adalet bakanlığı (ki, Refah'tandır), bir adım atmak istedi, bazı konular tartışmaya konuldu, ama buna karşı Diyarbakır Cezaevi'nde vahşi bir katliam gelişti. Belki daha fazla duyulmamıştır, ama dün gerçekleştirilen bu katliam oldukça vahşicedir. İnsanlar paramparça edilmiştir. Sanıyorum bu, bazı olumlu adımları bütünüyle önlemek içindir. Yine Dersim başta olmak üzere, kapsamlı operasyonlara girişiliyor. Nitekim Uluslararası Af Örgütü de Ekim ayından itibaren dünya çapında ve yıl boyunca sürecektür Türkiye'yi mercek altına alma kararı almıştır.

Böyle uzlaşmaya yönelik adımlara karşı, çok sinsi provokasyon süreçleri de söz konusudur. Dolayısıyla Türkiye siyasetinde, özel savaşta, askeri çözümde ısrar edenle, siyasal çözümünden yana olanların çekişmesi artacaktır. Bizimle diyalog yanlıları bazen adım atacaklar, bazen geri çekileceklerdir. Şimdi de yaşanan budur. Mevcut durumda di-

“Daha şimdiden yürüttüğümüz politika ve yaptığımız hazırlıklar bizi hem Güney’de hem de Kuzey Kürdistan’da dünyaca da kabul edildiği üzere bir çözüm gücü haline getirmişti. Sorun, bundan sonra bunu ne kadar diplomasiye, siyasete ve hatta askeri güçlenmeye yönelik olarak değerlendireceğimizdir.”

de yararlanma ağır basmaktadır. Daha şimdiden yürüttüğümüz politika ve yaptığımız hazırlıklar bizi hem Güney’de hem de Kuzey Kürdistan’da dünyaca da kabul edildiği üzere bir çözüm gücü haline getirmiştir. Sorun, bundan sonra bunu ne kadar diplomasiye, siyasete ve hatta askeri güçlenmeye yönelik olarak değerlendireceğimizdir. Mevcut tecrübemiz bizim bunu oldukça başarıyla ve üzerimizde hesap yapanları boşa çıkaracak tarzda yapabileceğimizi göstermektedir. Gelişmeler de bunu doğrulamaktadır.

- Barzani ile ilişkilerinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Barzani hiç şüphesiz bir önder ismi olmakla beraber, bir siyasi partiyi de, yani KDP'yi dile getirmektedir. Bir Kürdistan realitesidir. Tarihi, toplumsal temeli vardır. Klasik toplumsal üst kesim ilişkilerine dayanıyor. Kürtlük yanları olmakla beraber, bunu bazen Kürdistan'a kasteden güçlerin doğrultusuna girerek yapıyor. Bizim karşı durduğumuz yön budur. Yoksa KDP'nin, Barzani önderliğinin ulusal ve birlik temelinde olumlu bazı adımları söz konusu olduğunda biz de destek olmuştuk.

Bu yeni dönemde de Barzani Kürdistan halkının ulusal birliğe ve çıkarlarına ters düşmezse, düşmanlarının oyunlarına gelmezse, ilişkilerimizin daha da olumlu gelişeceğini sanıyorum. Uzun bir süre çatışma halinde de kaldık. En son geçen yılın sonlarına kadar süren bir savaşımız da vardı. 1995 sonu itibarıyla kapsamlı bir ateşkesi gerçekleştirdik ve bu şimdiye kadar da yürüyor.

Fakat hâlâ ciddi siyasi sorunlar kadar, özellikle TC'den kaynaklanan dayatmalar var. Umarız sayın Barzani önderliği bu dayatmalara boyun eğmez ve dayatılan PKK karşıtı tutumlara girmez. Bilakis bu haksız, zalim dayatmalara karşı bizimle ittifakını geliştirir. Yine Kürdistan birliğine dikkat eder; iç çatışmalar değil, birliğe, demokrasiye doğru adımlar atar. Böyle olursa ilişkilerimizin gelişmemesi için hiçbir neden görmüyoruz. Yok özellikle TC'nin “Kürdü Kürde kırıdırma”, yine Güney’de kuşak oluşturma ve özellikle de PKK'yi hedef alma politikalarına yönelim gösterirse, elbette ki bir Kürt savaşı yeniden olur. Ama umarım tarih bu konuda bize yeterince ders vermiştir. Ve zaten Kürt önderliğinin de (tabi bu arada sayın Barzani'nin de), bu oyunlara düşmeyeceğine dair oldukça inançlıyız. Dolayısıyla biz bu çatışmanın Kürtler arasında son tarihi çatışma olmasını diliyoruz. Bizimle KDP ve hatta YNK arasında bir birlik zemini olmasına da büyük özen gösteriyoruz.

- Siz KDP lideri Barzani ile Türk egemenleri

yalogun fazla ilerleme kaydedeceğini sanmıyoruz, ama girişimler hızlanabilir.

- Türkiye'nin oluşturmak istediği tampon bölge konusunda tavrınız ne olacak?

- Güvenlik şeridi kesinlikle halkımızı bölmek kadar, aynı zamanda Irak'ın da bütünlüğüne yönelik bir adımdır. Sadece güvenlik kuşağı değil, bir Türkmen meselesi de ortaya konulmuştur. Hatta Türkmen bölgesinin, Musul-Kerkük Çekiş Güç'ün kontrolü altına alınmasını Amerika ile tartışıyorlar ve sınırım bunu kararlaştırmışlar. Dolayısıyla güvenlik kuşağı bir bahanedir. Yine Türkmen meselesi de Musul-Kerkük'e uzanmak için bir vasıta-dır.

Türkiye'nin böylesine kapsamlı hazırlıkları var. Eğer söz konusu sorun sadece PKK ise, güvenlik kuşağını Kuzey Kürdistan hudutları içinde de kurabilirler. En doğrusu da o olur. Ama niyetleri biraz daha farklı olduğu için böyle bir kuşak teorisini ortaya atmışlardır.

İnanıyorum ki, başta Irak'lı bütün yurtsever güçler ve Irak Kürdistan'ındaki Kürtler de buna karşı şiddetle duracaklardır. Bizden isteyecekleri destek ve dayanışmayı da elbette ki, biz göstereceğiz. Yani sonuna kadar direneceğiz.

- Suriye'nin Kürtlerle olan ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Suriye'nin bilindiği üzere bölgede temel politikaları vardır. Ve İsrail'le ateşkes durumu içinde olmakla birlikte, her an savaşa girebilecek koşulları da yaşamaktadır.

Suriye bu politikalarına uygun olarak, şüphesiz ki, bölgede etkin bir ülkedir. Yine Türkiye'nin de İsrail'le olan ilişkileri de bilinmektedir. Son olarak stratejik bir anlaşma yaptılar. Hatta buna Erbakan döneminde daha sıkı bir anlaşmayı da eklediler. Bunlar zaten direkt Suriye'ye yöneliktir. Bu basına da yansımıştır. Güney'den ve Kuzey'den Suriye'nin sıkıştırılması istenmektedir.

Yine Türkiye ile su meseleleri vardır. Bu önemli bir sorundur. Ayrıca Antakya sorunu vardır. Türkiye'nin bir parçası durumundadır, beş-on tane Golan eder. Tarihi ve çok zengin bir beldedir.

Bunlar Suriye'nin, Türkiye ile olan gelişmelerini dile getiriyor. Bu aynı zamanda Suriye'nin politikasının da ne olduğunu göstermektedir.

Bu temelde Suriye'nin Kürtlerle dostluk politikasını anlayışla değerlendirmek gerekiyor. Biz de Kürdistan'ın, özellikle Kuzey Kürdistan'ın etkili bir gücü olduğumuz için, Suriye Kürtlere hayırhah, yani Türkiye'nin istediği gibi düşmanca değil, kendi politik çıkarları temelinde yaklaşıyor. Yine kendi içinde de önemli bir Kürt azınlığı var. Onların da dostluk temelinde bir tutum içerisinde olmalarına özen gösteriyor.

Bizim de benzer yaklaşımlarımız var. Dolayısıyla aynı politik temelde, ortaklaşa hareket etmemek için hiçbir neden yok. Kısaca objektif bir dayanışma durumu söz konusu. Bunun, Türkiye'nin söylediği gibi, Suriye'nin bizim hamimiz olmakla herhangi bir ilişkisi yoktur. Suriye'nin bizi Türkiye'ye karşı kışkırtması da söz konusu değildir. Gerçekten bu yönlü bize herhangi bir dayatması olmamıştır. Hatta olmaması için Türkiye ile görüşmeler içinde olmuştur.

Ama Türkiye, güya meselenin "dış boyutlu" olduğunu dünyaya göstermek için Suriye veya İran'a suçlamalarda bulunuyor. Bu gerçek değildir. PKK gerillaları bütün Kuzey Kürdistan'dadır. Ama Suriye'deki Kürtler de dosttur ve Suriye rejimi de kendi politikası gereği anlayışla yaklaşıyor. Bunun hamilikle, dıştan kışkırtmakla hiçbir alakası yoktur.

Bizim Suriye ve Araplarla ilişkilerimize bu çerçevede bakmak gerekiyor. İnanıyoruz ki, asıl önümüzdeki süreçte bu ilişkiler daha büyük gelişme gösterecektir. Çünkü genelde bütün Arap halkının, özelde Suriye halkının ve Suriye devletinin çıkarına olan ilişkilerdir.

- ABD'nin bölge üzerindeki yaklaşımlarını nasıl buluyorsunuz?

- Eğer ABD salt kendi menfaatleri için değil de, gerçekten insan hakları ve demokrasi için ısrarlı olsaydı biz bunu olumlu görecektik. Ama maalesef, son füze saldırısında da görüldüğü üzere, o sadece kendi çıkarlarını düşünmektedir. Hatta "Güney'deki çıkarlarımız için biz müdahale ediyoruz" denildi. Bunu sakıncalı buluyoruz.

Dünya çapında insan haklarından bahsediyor. Demokrasiden bahsediyor. Kürtler, dünyada belki de en çok insan haklarından, demokrasiden yoksun bir ulustur. ABD eğer tutarlıysa bu temelde sağlam güvenceler vermek zorundadır. Yoksa günün geldiğinde kendi politik çıkarları için Kürtleri kullanıp sonra sırtüstü bırakmak olmaz. Nitekim Cezayir Anlaşması'nda bu böyle olmuştur. Ardından bu katliamlara ve yüzbinlerce insanın göçüne yol açmıştır.

Umarım Amerika aynı hatayı tekrarlamaz ve yalnız Irak Kürtlerini değil, asıl sorunu teşkil eden Kuzey Kürtleri'nin meselesinde aynı ilgiyi gösterir. Ama bunu yapmıyor. Neden Irak Kürtleri için bu kadar ilgi gösteriyor ve müdahale ediyor da, Kürdistan'ın en büyük parçası için kılını bile kıpırdatmadığı gibi, Türkiye'yi koşulsuz destekliyor. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır, çifte standarttır.

“Günümüzde çok bölünmüşlük (gerek Arapların kendi içinde, gerek Kürdistan'ın parçalanmışlığı) sürekli böl-yönet politikalarına imkan vermekte ve bu halkları yoksul düşürmektedir. Dolayısıyla hem Kürdistan içinde, hem bölge çapında, bütün halkların hukukunu ve hatta azınlıklarında dil ve kültürlerini garantiye alan bir politik sistem, bize göre en geçerli sistemdir.”

Kürt sorununun çözümü esasta Kuzey Kürdistan'da, yani Türkiye ile olan sorundur. ABD'nin insan hakları ve demokasiye dayalı taleplerini Türkiye üzerinde ısrarla göstermesi, kanıtlaması gerekmektedir. Ama maalesef bu konuda Amerika'nın sınırsız koşulsuzca Türkiye'nin bu yok edici, insan haklarına da, demokrasiye de hiç yer vermeyen politikasına destek verdiğini görmekteyiz. Bunun çok zararlarını gördük. Bütün Kuzey Kürdistan katliama tabi tutuldu. Üç bini aşkın köy yakıldı. Yine iki buçuk-üç milyon insan köylerinden boşaltıldı; Türkiye'nin metropollerine taşırıldı, Avrupa'ya taşırıldı. Bunların hepsi TC'nin imhacı politikasının sonucu-dur.

ABD ve Batılı ülkeler bunlar görmeliydi. Ve hatta Ortadoğu'nun adaletten yana yöneticileri de (!) bunu görerek, Türkiye'nin de bu politikalarına "dur" diye bilmeliydiler. Maalesef bunu göremiyoruz. Dolayısıyla bu yaklaşımlara anlam veremiyoruz. Ve bunları kendimize yönelik düşmanca yaklaşımlar olarak görüyoruz. Ama umut ederim ki bundan sonra Amerika bu politikanın çıkmasını görmüştür. Kendisinin de nasıl başını ağrıttığını, Ortadoğu'da nasıl istikrarsızlığa yol açtığını görmüştür. Daha dengeli ve Kürt halkının haklarını esas alan bir yaklaşım içine girmesi beklentimizdir.

- Bazı görüşlere göre, Kuzey Irak'taki bu son çatışmaların oradaki petrolün Türkiye'den akıtılmasına ilişkin olarak ambargo kararının kaldırılmasının ardından oynanan politik oyunların bir parçasıdır. Siz bu görüşe katılıyor musunuz?

- Bahsetmek istediğiniz bu petrol borusunun açılmasını önlemek ise olabilir. Bir de Amerika'nın seçimleri var. Bu seçimlerde Irak'a yönelik ambargonun kaldırılması ve petrolün akıtılması çok önemli bir dezavantaj olabilir. Bunu önlemek için bu son olaylar bilinçli geliştirilmiş de olabilir. Bence en önemli neden, Türkiye'nin, özellikle Erbakan'ın bölge ülkeleriyle geliştirdiği ilişkileridir. Bu ilişkiler hem ambargonun kaldırılmasına yönelikti, hem de petrol boru hattının ve hatta bir de İran'dan Türkiye'ye bir gaz borusu projesinin (ki, kapsamlı bir anlaşmadır bu) geliştirilmesi biçimindeydi. Hiç şüphesiz başta ABD olmak üzere bundan çıkarı bozulan güçler var. Gelişmelerin böyle tırmanmasının, sınırım bu son politik gelişmelerde rolü büyüktür. ABD inisiyatifini kullandı ve kendi aleyhinde bu yönlü gelişmelere fırsat vermeyeceğini ortaya koydu. Özellikle Türkiye'nin kendi aleyhinde olabilecek bir yönelime girmesine fırsat vermedi. Bu gelişmeyle de bağlantısı olabilir.

Oldukça çelişkiler vardır; hem büyük güçler arasında, hem bölge güçlerinin kendi içinde. Bunların hepsi birleştiğinde, sanıyorum bu Erbil saldırısı ve daha sonraki gelişmeler öyle ortaya çıktı. Vurguladığım gibi bu daha da gelişecektir. Buradaki çelişkilerin kontrol edilmesi, şimdi her zamankinden daha güçlüdür.

- Bu son gelişmelerle, Irak Kürtlerinin, fedarasyon istemlerinden vazgeçip, Irak egemenliğini kabul edeceği doğru mu?

- Bilakis eski dar otonomiye dönüş yapıldığını sanmıyorum. Barzani bizzat demeçlerinde özgüce dayalı bir federasyondan bahsetti. Eski dar otonomiye açacağını söyledi. Bunun politik tavrını ortaya koydu. Ama ne kadar gerçekleştirebilir, onu zaman gösterecektir. İlişkiler ve güçlenme düzeyi ortaya koyacaktır. Bu nedenle "Kürtlerin bağımsızlık özelemlerinden geriye düşme" diye değerlendirmek yerinde değil. Kaldı ki, bağımsızlık bizim için Irak bütünlüğü içinde de mümkündür. Türkiye bütünlüğü içinde de mümkündür.

Bağımsızlığı yalnız devlet olarak ele almamak

gerekiyor. Demokratik, özgüce dayalı bir federasyon da Kürt halkının bağımsızlığı için dev bir adımdır. Biz dolayısıyla bundan uzaklaşıldığı değil, yaklaşıldığı kanısındayız.

Gelişmeler, Kürtlerin bugün her zamankinden daha fazla bölge realitesi içinde fedasyona, dolayısıyla özgürlüğüne, bağımsızlığına daha yakın olduğunu göstermektedir. İsrarla bir ayrılıkçı durum, Kürtlerin pek hayrına da değildir. Bağımsızlıklarını mevcut sınırlar dahilinde, eşitlik ve özgürlük temelinde, komşu halklarla da ileri düzeyde sağlayabilir-

ler.

Biz buna inanmaktayız ve gelişmeler de bu doğrultudadır.

- Ayırı devlet kurma konusunda neler düşünüyorsunuz?

- Bizim en büyük rüyamız, var olan zenginlik kaynaklarının ister su, ister petrol, isterse de verimli toprakların bütün bölge halkları arasında adilane bir şekilde, onların hizmetinde ve kalkınmaya uygun olarak değerlendirilmesidir.

Bunun için Kürdistan parçalanmıştır. Her parçasının, Kürdistan'ın mevcut siyasi sınırları içerisinde, bir federasyon haline gelmesi bizim için en ideale yakın çözümdür.

Gerek tarihi, gerek ekonomik ve güncel siyasal gerçeklik bu yönlü hareket etmemizi zorunlu kılmaktadır. Hatta tarihe baktığımızda, bu topraklar da her zaman imparatorluklar olmuştur. Ve imparatorlukların bünyesi de federasyon gibidir.

Bu Babil'den başlar, günümüze kadar gelir. Halklar burada dillerini, kültürlerini koruyorlardı. Bu milliyetçilik hastalığı sonradan çıktı.

Dar milliyetçilik, hem Ortadoğu halklarının tarihi geleneğine uygun bir birlik halinde hareket etmesini önlemiş, büyük bir siyasal güç olmalarını engellemiştir, hem de içeride çok zengin olan dinleri, dilleri, kültürleri nefes alamaz duruma getirmiştir.

Kısaca dar milli devlet bölge halklarının uygarlığının gerçekliğiyle uyuşmamaktadır. Dört-beş bin yıllık tarihe baktığımızda bu net görülecektir.

Günümüzde de bu çok bölünmüşlük (gerek Arapların kendi içinde, gerek Kürdistan'ın parçalanmışlığı) sürekli böl-yönet politikalarına imkan vermekte ve bu halkları yoksul düşürmektedir. Dolayısıyla hem Kürdistan içinde, hem bölge çapında, bütün halkların hukukunu ve hatta azınlıklarında dil ve kültürlerini garantiye alan bir politik sistem, bize göre en geçerli sistemdir.

Bir Kuzey Amerika birliği var, bir Avrupa birliği var, hatta Afrika birliği var, yine zayıfta olsa bir Arap birliği var. Bunu bütün Ortadoğu'ya yaymamak için hiçbir neden yoktur.

Tarihi ve güncel siyasal-ekonomik çıkarlar bunu gerektirmektedir. Bizim bölge çapında esas aldığımız yaklaşım budur. Ve özellikle Kuzey Kürdistan içinde Türklerle geliştireceğimiz çözüm bunu gözetecektir. Türklerle oldukça iç içeyiz. Tarih boyunca bu iç içelik hep olmuştur. Hatta ileri düzeyde bir asimilasyon vardır. Kürtlerin yarısı Kürdistan'da ise yarısı da metropollerdedir. Bu nedenle dar bir ayrılıkçı hareket gerçeklere fazla uymamaktadır.

Ama mevcut kemalist imhacı-yokedeci yaklaşımlarda kesinlikle kabul edilemez. Kemalist rejimin

ruz. Bu Türkiye için tek çözümdür ve başka da bir geleceği yoktur. Özel savaşta ısrar şimdiye kadar görüldüğü gibi Türkiye'nin bitişidir.

Bu model eğer Türkiye çapında gelişirse, Ortadoğu'da da halkların birliği temelinde kullanılacaktır. Ve gerçekten öylesi bir durumda halkların bu çok parçalı ve aleyhlerine olan dağınkınlığı ortadan kalkacağı gibi, yine Kürt sorunu da herkesi, bütün bölge devletlerini korkutan bir sorun olmak yerine, herkese güç veren, kardeşliğe, daha adil yaklaşımlara zemin sunan, dolayısıyla onların gelişmelerine hizmet eden bir konuma gelecektir.

Biz bunun mümkün olduğunu az çok ortaya koymuşuz. Sınırım önümüzdeki günlerde, dönemde tarihi bir gelişme olarak, bölge halklarının Kürtleri'nden nasil güç alacakları bir halk olduğunu göstereceğiz.

Dar milliyetçi yaklaşımlar aslında bölge gerçekliğiyle pek uyuşmuyor. Ve zarar verdiği de oldukça anlaşılmıştır. Bu ise bu tür yaklaşımların her zamankinden daha fazla aşılmasını gerektiriyor.

Bu nedenle önümüzdeki süreçte Ortadoğu'daki yeni gelişmelerin, yeni bir yapılanmayı istediğini bundan korkmamak gerektiğini, olumlu politik yaklaşımlarla önünü açık tutmak gerektiğini ısrarla savunuyoruz. Gelişmeler de bu görüşümüzü doğrulamaktadır.

- Türkiye ile siyasal diyaloglar tekrardan gündeme gelebilir mi?

- Çeşitli barış grupları olsun ve yine bazı dost ülkeler bu yönlü arabuluculuk girişimlerinde bulunmak istiyorlar. Avrupa'da da bu yönlü çabalar giderek yoğunlaşmaktadır. Fakat Türk rejimi buna kendini tam olarak açmış değildir.

Biz karşılıklı ateşkesten yana olduğumuzu ve hatta tek taraflı ateşkesi de aylarca gerçekleştirdiğimizi bütün dünya kamuoyuna gösterdik. Siyasi çözümün tek doğru yol olduğunu ve bunu Türkiye'nin sınırları dahilinde de kabul etmeye hazır olduğumuzu gösterdik.

Kısaca siyasal çözüm için biz her zaman doğru tutumumuzu gösterdik. Türkiye çok zorlanıyor. Uluslararası baskılar da artıyor. Öyle tahmin ediyorum ki, önümüzdeki süreçte, bu yönlü bir çözüm için, arabulucuların sayısı artacaktır.

Bu süreç başlamıştır. Giderek bir Filistin tarzı ve hatta dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi çözüme zorlayan çabalar devreye gireceği gibi, çözümünü de yakınlaştıracaktır.

- Refah Partisi'nin Kürt sorununa yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Eğer Refah Partisi güçlü olsaydı ve hükümet içinde Doğru Yol'un özel savaş yanlısı güçleri engellemeseydi, Refah'la bazı adımlar atılabilirdi. Bunun bazı işaretleri de verilmişti.

Ama gerek zindan katliamı, gerekse bu son operasyonlar Refah'ın bu yönlü adım atacağına ve buna fırsat vereceklerine dair bizi umutlu kılmamaktadır. Fakat yine de iyi niyetimizi ve hatta umudumuzu korumaya çalışıyoruz.

Refah'ın bu yönlü gösterdiği iyi niyeti değerlendirmeye çalışmaktayız. Hayalci değiliz, ama bazı olumlu adımlara da oldukça hazırlıklıyız ve cevabımızı vereceğiz.

- Askeri hazırlıklar ve eylemlerinizin giderek gelişeceği doğru mu?

- Gayet tabii, bu operasyonların ardı arkası kesilmeyince ve yine zindanlara baskılar artınca, yine Güney Kürdistan'a yönelik kuşak yaratma çabaları yoğunlaştıkça, bizim askeri hazırlıklarımız, daha önceleri olduğu gibi, şimdi de giderek derinleşecektir. Biz hazırlıksız değiliz. Açık belirteyim, tek başımıza kalsak bile, kuşak politikasını başarısızlığa uğratacak gücünüz.

Yine Kürdistan'ın büyük parçasında, Kuzey Kürdistan'da bu operasyonları daha şimdiden boşa çıkartmaktayız. Boşa çıkardığımız için eli-kolu bağlı savaş esirleri vahşi katliamlara tabi tutuyorlar. Cezaevlerine yönelmelerinin en önemli nedeni budur. Bu TC'nin kadar korktuğunu ve aciz kaldığını göstermektedir.

Şunu özenle vurgulayayım ki; PKK bundan sonra askeri taktiklerini işletebilecek duruma gelmiştir. Uzun bir süredir benim yürüttüğüm askeri hazırlıklar, asıl bundan sonra ürününü verebilir. Eğer siyasi çözüme ısrarla gelmezse, askeri olarak da bu rejime şimdikinden daha fazla ve yoğun bir biçimde, belki de şimdiye kadar içine düştüğü bunalımı kat be kat derinleştirecek bir biçimde hamlemizi dayatabiliriz. Ve sonuç alacağımıza da inanıyoruz.

“Umarım Amerika aynı hatayı tekrarlamaz ve yalnız Irak Kürtlerini değil, asıl sorunu teşkil eden Kuzey Kürtlerinin meselesinde aynı ilgiyi gösterir. Neden Irak Kürtleri için bu kadar ilgi gösteriyor ve müdahale ediyor da, Kürdistan'ın en büyük parçası için kılını bile kıpırdatmadığı gibi, Türkiye'yi koşulsuz destekliyor. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır, çifte standarttır.”

tek ulus, tek devlet, tek dil, tek kültür gibi faşist yaklaşımının mutlaka aşılması gerektiğine inanıyorum. Sonuna kadar da buna karşı mücadele edeceğiz.

İslam tarihinde de hiçbir zaman halkların diline, kültürüne saldırı olmamıştır. Geniş federasyonları da olagelmıştır. Biz bu yönlü bir çabayı geliştirmek istiyoruz.

Yine Refah Partisi'nin de, solun da buna benzer yaklaşımları vardır. Bunlara güç vermeye çalışıyo-

Halkımızın önemli bir kesiminin şehirlerde yaşıyor olması itibarıyla ulusal kurtuluş mücadelesinde şehirlerin ve şehir faaliyetlerinin öteden beri önemli bir yeri olduğu bilinmektedir. Elbette ki şehir derken söz konusu olan sadece Kürdistan kentleri değildir. Türkiye metropollerini de şehir faaliyetlerinin kapsamı içerisinde düşünmek, değerlendirmek doğru ve gereklidir. Çünkü azımsanmayacak ve milyonlarla ifade edilen bir kitlenin de Türkiye metropollerinde barınmakta ve yaşamakta olduğu; her yaştan, her cinsten, her meslekten ve yine her sınıftan ve tabakadan insanlarımızın teşkil ettiği bu kitlenin ezici bir çoğunluğunun da Kürtlük özelliklerini önemli oranda koruduğu ve müca-

ilk alanlar da yine şehirler olmuştur. Bilindiği gibi bu şehirlerin başında, kapitalist üretim ilişkilerinin en çok girdiği, dolayısıyla hem nitel hem de nicel olarak işçi sınıfı ile aydın gençliğin en yoğun olduğu Antep, Elazığ, Batman, Diyarbakır gibi yerler gelmektedir. Kuşkusuz bu nedensiz veya tesadüfi bir durum değildir. Tamamen mücadelenin doğası gereği izlenen bir seyirdir. Çünkü ilk etapta düşüncüyü kitlelere ulaştıracak nitelikli kadrolara, bu anlamda bir kadrolaşmaya ihtiyaç vardı. Ve bu kadro potansiyelinin en zengin olduğu alanlar da adı geçen şehirlerdir. Tabii bu alanlarla sınırlı kalınmadı. Adım adım ülkenin diğer şehirlerine de el atıldı. Görüldüğü gibi şehirler ve metropollerin daha ilk dönemden başlayarak mü-

ye, barınmaya çalıştılar. Ancak çok geçmeden söz konusu özel savaş politikasının sonucu vermek bir yana, ters teptiği ortaya çıktı. Kırsal alanları boşaltmakla gerillanın desteksiz kalıp gerileyeceğini, göç ettirilen kitlelerin ise yığılma kapılarak sineceğini sanan rejim, kitlelerin kırsaldan taşındıkları devrim ateşinin irili ufaklı birçok kenti de alev alev sardı. Gerçeğiyle ve bunu somut ifadesi olan serhildanlarla yüz yüze kaldı. Öyle pek örgütlü de olmayıp, çoğu yerde kendiliğinden gelişen kitlelerin bu kalkışması ve onun bir iki yıl içinde hemen hemen ülkenin bütün il ve ilçelerine şu ya da bu ölçüde yansması, silahlı mücadelemize ve devrime büyük bir ivme kazandırdı.

Bunun üzerine rejim bu kez söz konusu kent merkezlerindeki yurtsever kitlelere yöneldi. Gerektiğinde Şırnak ve Lice örneklerinde görüldüğü gibi kanlı provokasyonlar ve katliam provaları da geliştirerek yurtsever kitleleri bu merkezlerden de söküp atmaya başladı. Aynı dönemde giderek daha kapsamlı boyutlara vararak kırsal alanlardaki yakıp-yıkma ve göç ettirme uygulamalarına aralıksız devam edildi. Bütün bu uygulamalar sonucunda artık milyonlarla ifade edilen kitleleri Kürdistan kentleri barındıramaz oldu. Ve göç dalgası metropollerde taşarak oraları da sardı. Adana, Mersin, Antalya, İzmir, Bursa, İstanbul vb. daha birçok metropol

Yine bu anlayıştan hareketle gerektiğinde terhisleri durdurarak ve askerlik sürelerini uzatarak, gerektiğinde daha ileri gidip seferberlik ilanından bile kaçınmayacağını ortaya koyarak askeri, siyasi, ekonomik, teknik vb. bütün olanak ve yeteneklerini seferber ederek ve olayın psikolojik boyutlarını da ihmal etmeden savaşı lehine çevirmek ve sonuç almak istiyor. Bu durumda devrim cephesinin en temel dayanaklarından ve savaşı her yönüyle besleyecek önemli kaynaklarından birini, şehir ve metropol kitlelerini gereğince harekete geçirmemesi ciddi bir zaaf olacaktır.

Mücadelenin stratejik denge aşamasında olduğu, özellikle 1996 yılında hızla yoğunlaşan, dengeyin belirgin bir biçimde devrim cephesinin lehine bir seyir izlediği hatta yer yer saldırıya geçiş zemininin doğduğu bir gerçektir. Böylesi bir süreçte kitlesel bir kalkışmanın son derece önemli sonuçlar doğurabilmesi pekala mümkündür. İşte oldukça elverişli şehir ve metropol kentli potansiyeline gereğince el atmanın önemi ve yaşamsallığı bir de buradan kaynaklanmaktadır.

Şehir ve metropol çalışmalarını kuşkusuz cephe faaliyetleri kapsamında ele almak gerekiyor. Günümüz koşulları göz önünde bulundurulduğunda cephe çalışmalarını en yoğun ve ağırlıklı bölümünün kentsel alandaki faaliyetler olacağı anlaşılabilmektedir. O halde şehir ve metropol

ulaşması mümkün değildir. Salt gerillaya ya da salt cepheye dayalı bir gelişme olsa da, bu sağlıklı ve kalıcı bir gelişme sayılamamalıdır. Nasıl ki bir insan bünyesinde her iki bacağın da aynı oranda gelişmesi gerekli ise ve bir bacak normal geliştiği halde, diğeri çöp gibi kaldığında böylesi bir bünye normal ve sağlıklı bir bünye sayılmayacaksa, devrimin de her iki ayağı dengeli gelişmediğinde, bir büyüme söz konusu olsa bile, bu sağlıklı ve kalıcı bir büyüme olmayacaktır. Bu anlamda cephe ve gerilla karşılıklı birbirini besler, destekler, korur ve devrim bu temelde güçlü bir ivme kazanarak gelişir ve zafere doğru yürür.

Öyleyse şimdi şu soruyu sormalı ve doğru yanıtlamalıyız: Nedir cephe faaliyetlerinin esası? Temel ve tali görevler hangileridir? Cephenin bir savaş örgütü ve halkın siyasal şiddetinin somut ifadesi olduğu yukarıda belirtildi. Bunun anlamı son derece açıktır. Kır, şehir, metropol, hatta yurt dışındaki bütün kitleleri örgütlendirmek ve ayağa kaldırmak. Temel olan budur. Bu da devrimin zafere ulaşması için olmaza olmaz kabilinden bir zorunluluktur. Ancak, çoğu zaman gözardı edilen de yine bu olmaktadır. Bizde şimdiye kadar cephe faaliyeti denilince, gerillaya bazı lojistik malzemeleri temin etmek ve aktarmak, yine madi kaynakları, savaşı vb. aktarmak anlaşılmıştır. Hatta ki-

Cephe bir savaş örgütüdür

“Özellikle günümüzde düşmanın şehir ve metropollerde yoğun bir faaliyetlilik içerisine girdiği ve çok çeşitli yöntemlerle izleme, sızma, bastırma, etkisizleştirme ve denetim kurma girişimlerini son derece arttırdığı bir dönemde, şehir ve metropol cephe çalışmalarında parti çizgisinin doğru oturtulması bir kat daha önem arz etmektedir.”

delenin gelişimine paralel olarak her geçen gün bu ulusal özelliklerine daha çok sahip çıktığı bir gerçektir. Ulusal kurtuluş gibi, bir avuç işbirlikçi ve ajan dışında toplumun en geniş kesimini, tüm sınıf ve tabakaların seferber edilmesi gereken bir devrimde bu kadar önemli bir kitlenin gözardı edilemeyeceği açıktır.

Öte yandan şehirlerin ve metropollerin ulusal kurtuluş mücadelesinde başlangıçtan beri önemli bir yeri ve önemi olmuştur. Partinin ortaya çıkışı ve doğuşunun bile metropollerde gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda, bu önem daha da iyi anlaşılabilir. Devrimci genç aydınlar tarafından metropollerde oluşturulan bu düşüncenin Kürdistan'a taşarılıdığı

cadelede önemli bir role sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu durum mücadelenin gelişip büyümesiyle birlikte günümüze kadar da devam edegelmiştir. 1990'lı yıllara doğru geldiğinde, kırlarda önemli bir halk desteği sağlayarak büyüyen mücadele karşısında başarısızlığı ve acizliği yaşayan rejim, bu acizliğini gidermek ve gerillanın gelişmesini engellemek amacıyla, özellikle Botan'dan başlayıp daha sonra Amed, Garzan ve diğer alanlara yayılacak şekilde kırsal alanları boşaltma ve insansızlaştırma politikası geliştirdi. Başlangıçta göç ettirilenler, daha sonra kendilerine en yakın konumdaki Şırnak, Siirt, Cizre, İdil, Nusaybin, Kulp, Lice vb. il ve ilçelere giderek buralarda yerleşme-

kentlerde Kürt mahalleleri ve semtleri oluşmaya başladı. Öyle ki, bugün sadece bir İstanbul'da bile üç-dört milyonluk bir Kürt kitesinden söz edilmektedir. Ve İstanbul bu konuyla dünyanın en büyük Kürt kenti olarak anılmaktadır.

Bu muazzam sayıdaki kitlenin ezici bir çoğunluğu yurtseverdir ve ulusal kurtuluş mücadelesi ile çeşitli biçimlerde bağları mevcuttur. Önemli bir kesimi ise oldukça aktif bir kitledir. Özel savaşın tüm baskı ve sindirmek politikaları ile işkence, katliam uygulamalarına ve buna paralel olarak uygulanan yoğun psikolojik savaşa rağmen, rejim bu kitleleri devrimden koparıp kazanamamıştır. Tam tersine özel savaş rejimine duydukları kin ve öfkenin daha da bilinmesi söz konusudur. Ayrıca gittikleri yerlerde pek azı başını sokabileceği bir dam, barınacağı bir ev bulabilmiştir. Ekmek adeta aslanın ağzındadır. Metropollerin en tortu ve en düşük ücretli işlerinden birini kapmak bile neredeyse mucizedir. Bu açıdan da sıradan bir el alma ve ilgilenmekle bile en kapsamlı eylemliliklerle devrime her türlü desteği sunabilecek, adeta patlamaya hazır bir barut fıçısı gibi son derece elverişli bir potansiyel durumundadır.

Özel savaş yönetiminin öteden beri topyekün savaş ilan ettiği biliniyor. Bu anlayıştan hareketle gerek kırsal alanlarda olsun gerekse kentlerde bütün halkımızın hedef alındığı bir savaş yürütüyor. Ve böylelikle denizi kurutabileceğini umuyor.

alanlarının özünü ve önemini kavrayabilmek için her şeyden önce cephenin ve cephe çalışmalarının devrimdeki yer ve önemini bilmek gerekiyor.

Ulusal kurtuluş devrimlerinde cephe; bir halkın devrime kalkmış gerillası dışındaki her şeyi demektir. Bir avuç işbirlikçi-ajan dışında, devrimde çıkarı olan bütün sınıf ve tabakaların en geniş birliğinin sağlanması ve mücadeleye seferber edilmesi zafere ulaşmanın kaçınılmaz bir gereğidir. Daha somut bir ifadeyle *“cephe; geleceğin iktidar örgütü, günümüzde de mücadelenin geri cephesidir. Kitlelerin örgütleniş ve ayağa kalkış tarzıdır. Bir savaş örgütüdür. Silahlı mücadeleye, lojistik, siyasal, insan ve destek sunmak cephenin başta gelen görevidir. Yine her türlü halk eylemlilikleri, siyasi ve barışçıl gösteriler düzenleme ve yer yer askeri eylemler yapmak cephenin önemli görevleri arasındadır.”*

Devrim bir zor olayıdır. Burada zor kavramının da dar anlaşılması gerekir. Askeri olduğu kadar siyasal yönü, boyutları da vardır. Bu gerçeklik devrimci örgütlenmelerde ifadesini ordu ve cephe biçiminde bulur. Bizde de halkın askeri şiddeti, Kürdistan ulusal kurtuluş cephesinde somutlaşmıştır. Dolayısıyla ulusal kurtuluş mücadelesinin iki ayağından biri gerilla ise, diğeri de cephedir. Cephesiz gerilla olamayacağı gibi gerillasız cephe de olmaz. Yani birçoğunun sandığı gibi salt gerilla ile devrimin gelişmesi ve zafere

mi zaman bunlar dahi yapılmayıp cepheye salt bir propaganda ve ajitasyon zeminini gözüyle bakılmıştır. Elbette bütün bu sayılanlar da yabana atılamayacak önemli görevlerdir. Ama daha çok cephenin önem sırasına göre ikincil, üçüncül işler ve bir anlamda tali görevler arasında sayılabilir. Hepsisi de savaşın, silahlı mücadelenin şu veya bu alandaki ihtiyaçlarını gidermekte ve savaşa önemli oranda katkı sunmaktadır. Ancak cepheyi esas olarak savaşa katkı sunan bir örgüt olmaktan çok, bir savaş örgütü olarak görmek önem taşıyor.

Bu anlamda kendi özgölümüze baktığımızda muazzam bir yetersizlik içerisinde olduğumuzu rahatlıkla görebiliriz. Bir kere cephe, bir savaş örgütü olarak görülmediği için küçümseniyor, çoğu kişi bu alanda görevlendirildiğinde isteksiz yaklaşıyor ve kendisinin adeta savaştan uzaklaştırıldığını sanıyor. Daha da önemlisi görevlendirmede de genellikle aynı anlayıştan hareketle savaşa ayak uyduramayan, gerillada yürüyemeyen, zorlanan kişileri cepheye görevlendirme gibi bir kolaycılığa kaçmaktadırlar. Oysa bu son derece yanlış ve sakıncalı bir yaklaşımdır. Partinin politikasını kavrayamamış veya kişiliğinde de temsil etmekten uzak bir kişi, gerilla ortamında partiyi zorlayacağı gibi, şehir ve metropol gibi bir alanda kitlelere öncülük etmesini beklemek daha büyük bir yanılgıdır. Nitekim geçmiş dönemlerdeki kitle faaliyetlerinde bu anlayı-

şın gerek şehirlerde, gerekse kırdan ne büyük tahribatlar yarattığı bilinmektedir.

Konuya ilişkin bir değerlendirmesinde önderliğin sorduğu “*cephe denince akla savaş mı, savaşta katkı mı, savaş değerleri üzerine yatma mı, karşı devrimle içi içe yaşama mı, yoksa egemenlere öfke kuma mı gelir?*” tarzındaki soruları anlatmak istediğimiz gerçeğin çarpıcı bir ifadesidir.

Bu temelde bakıldığında özellikle şehir ve metropol cephe faaliyetlerindeki yetmezlikler çok daha net biçimde görülebilir. Bırakalım cepheyi bir savaş örgütü olarak ele alıp yaklaşmayı, bir lojistik, hatta bir propaganda görevi bile doğru dürüst başaramamıştır. Bunun da ötesinde, bizzat görevlerin şununda devrimin değil, düşmanın yaşandığı, savaş değerleri üzerinde alabildiğince hoyratça yatıldığı bilinmektedir. Bu tür anlayış ve uygulamaların yaşandığı bir yerde partinin yaklaşım ve politikalarından bahsetmek mümkün olmadığı gibi, sözümona halka ve faaliyetlere öncülük etmesi gerekenlerin şahsında yaşanan yetmezlikler kaçınılmaz olarak kitlelere yansımakta ve böylelikle de en üstten en alta kadar demim yerindeyse bir yozlaşma kaçınılmaz olarak gündeme gelmektedir.

Kuşkusuz üzerinde önemle durulması gereken hususlardan biri de cephe çalışmalarında parti öncülüğünün oturtulması olayıdır. Cephe örgütlenmelerinde yer alan veya alacak olan herkesin partili olması gerektiği gibi bir koşulun olmadığı biliniyor. Fakat öncü düzeyinde görev alanların, yani politikayı yönlendiren ve denetleyenlerin de partiyi gerçek anlamda temsil yeteneğine sahip kadrolar olmasının gereği de açıktır. Bu aynı zamanda bir örgütsel tedbirdir. Söz konusu kadrolar partiyi ve onun kitle ve cephe politikasını her yönüyle anlamak ve kavramak kadar, kişilikte de gerekli dönüşümü sağlamış ve partileşmiş olmaları esastır. Ayrıca partinin olgunluğunu, resmîyetini, ciddiyetini ve önder vasfını temsil etmek zorundadır. Doğru ve yoğun bir çabanın sahibi olunmalıdır. Mücadele gerçeğini ve savaşı beyinde ve ruhunda yaşayamayanların yönlendireceği bir cephe faaliyetinin beklenen rolünü oynuyabileceği düşünülemez. Öncü düzeyinde böyle bir niteliğe ulaşılmadı mı, mücadeleye biraz maddi kaynak, malzeme ya da ülkede yaşanmakta olan savaşın genel etkisiyle harekete geçmiş olan savaşçıları aktarmanın fazla anlam ifade etmeyeceği açıktır.

Cephe çalışmalarında devrimci çizginin yitirilmesi, sayılmayacak kadar tehlike ve sakıncaları da beraberinde getirecektir. Sağ sapma veya sol sektör yaklaşımlar, yine liberal, kuyrukçu ve tasfiyeci anlayışlar bir silahlı mücadele alanında olduğu kadar, cephe alanında da onarılması güç tahribatları kaçınılmaz olarak gündeme getirecektir. Bu durum salt cepheyi gereken rolünü oynamaktan alıkoymakla kalmayacak, kapıları ardına kadar düşmana açık tutarak pekçok kayıplara da yol açacaktır. Bunun da ötesinde en geniş kitlelerin de düşmana yem edilmesine sebep olacaktır. Özellikle günümüzde düşmanın şehir ve metropollerde yoğun bir faaliyetlilik içerisine girdiği ve çok çeşitli yöntemlerle izleme, sızma, bastırma, etkisizleştirme ve denetim kurma girişimlerini son derece arttırdığı bir dönemde, şehir ve metropol cephe çalışmalarında parti çizgisinin doğru oturtulması bir kat daha önem arz etmektedir. Rejimin yönelimleri ne kadar artmış olursa olsun, yine özel savaş ne denli şeker-kamçı politikaları geliştirirse geliştirsün, belirtilen anlamda doğru bir öncülük tutturulduğunda önemli sonuçlar alınacağı kesindir.

Öyle her şeye sıfırdan başlama gibi bir durum da söz konusu değildir. Mücadeleyi kitlelere tanıtmak bunun için kapsamlı bir propaganda ve enerji sarfetme gibi durumlara birçok alanda hemen hemen hiç gerek bile kalmamıştır.

Aynı durum şehir ve metropol kitlelerimiz açısından da geçerlidir. Kaldı ki, gi-

rişte de belirtmeye çalışıldığı gibi bu kitlenin önemli bir kesimini sıcak savaş alanlarından göç ettirilenler oluşturmaktadır. Ve bunlar mücadeleleri daha yakından tanıyan, tanımının da ötesinde bizzat yaşayan yurtsever kitlelerdir. Özel savaşın her türlü insanlık dışı vahşetine maruz kalmışlardır. Hemen her aile şehitler vermiş ya da gerilla saflarında çocukları, yakınları vardır. Köyleri evleri yakılıp-yıkılmış; tarlaları, ekinleri ateşe verilmiş, hayvanları telef edilmiş, tüm geçim kaynakları kurutulmuştur. Rejime muazzam bir kin duymaktadırlar. Dolayısıyla hangi yönden bakılırsa bakılsın, harekete geçmeye, ayağa kalkmaya ve mücadeleye her türlü desteği sunmaya hazır bir kitle söz konusudur. Ve bu büyük bir avantajdır. Yapılması gereken bu avantajı iyi değerlendirmek, yani bu hazır potansiyeli harekete geçirmek, diğer bir ifadeyle ona doğru bir öncülük yapmaktır. Bunun için gerekli yol-yöntem ve taktikleri en yaratıcı tarzda uygulamaktır.

O halde temel görev halkın siyasal zorunu devreye koymaktır. Bu ise, somut ifadesini kitle eylemliliklerinin sergilenmesinde bulacaktır. Şehirlerde ve metropollerde sürece denk düşecek bir cephe faaliyetinin esası budur. Eylemlilik olayında seradan, dar ve tek düze bir yaklaşım sergilemek doğru değildir. Konuya alabildiğine yaratıcı ve çok yönlü bakılmalıdır. En basit ve küçük bir barışçıl gösteriden tutalım en geniş kapsamlı ayaklamalara kadar, koşullar neyi gerektiriyorsa ve olanaklar neye elveriyorsa bunu görmek ve değerlendirmek, en zengin yöntemler geliştirerek etkili sonuçlar almasını bilmek ve bu konuda usta bir yaklaşım sergilemek önem taşıyor. Tabii kitle eylemliliklerinde de döneme göre aşama kaydetmek gerekiyor. Belirtilen zenginlik ve çok yönlülük yakalanabilirse, rejimin en etkili olduğu alanlarda bile kitleleri harekete geçirebilmek mümkündür.

Hemen belirtelim ki, “karşı devrim şöyle etkindir” veya “özel savaş katliamlar yapıyor” ya da “halk çekiniyor, korkuyor, sinmiştir” türünden gerekçeler öne sürerek, “hiç ayaklanma olmaz” veya “kitle eylemliliği geliştirilemez” demek doğru değildir. Rejimin özellikle şehirlerde ve metropollerde belli bir etkinliğinin olduğu doğrudur. Yine rejimin katliamcı karakteri ve bunu günümüz özel savaş yöntemine nasıl yansıdığını biliniyor. Bütün bunlar gözardı edilemez. Elbette alınması gereken tedbirleri de aldıktan sonra olası bazı kayıpların yaşanması da bizi ürkütmemelidir. Hiçbir bedelsiz savaş ve kazanım yoktur ve halkımız da kendi kutsal davası uğruna en ağır bedelleri dahil ödemeye hazırdır. Kaldı ki, rejimin yönelimlerine ve özel savaşın en azgın saldırılarına karşı, tıpkı gerilla gibi kitle de, kendini en iyi eylemle koruyabilir. Her an eyleme hazır veya eyleme kalkmış bir kitle en sağlıklı korunan kitle demektir. Nitekim metropollerde düşmanın bu kadar vahşice zindanlardan tutulım son dönemlerde birçok “failli meçhul” cinayeti işlemesi metropollerde rejime zamanında gerekli karşılığı vermemektenden dolayıdır.

Böylesi bir yaklaşımın cephe çalışmalarında egemen kılınması, özellikle de halka / kitlelere benimsetilmesi çok önemlidir. Yani cepheye mutlaka savaşçı ruhu taşımak ve karşı-devrime, bu azgın özel savaşa vurmaktan başka bir seçeneğimizin olmadığı bütün kitlelere kavrattılmalıdır. Gerçekten de günümüzde ister kırdan ister şehir veya metropollerde bulunsun, halkımız için savaşmaktan ve mevcut her türlü olanaklarını kullanarak hasmına vurmaktan başka yaşam olanağı kalmamıştır. Ülke zemininde savaş bu kadar gelişmiş ve büyümüşken, susmak, kitlesel anlamda bir pasiflikasyonu yaşamak veya özel savaşın zulmüne ve terörüne boyun eğmek, geri bir durum olmaktan da öte, en kötü bir ölümdür. Celladın karşısında kurbanlık koyun gibi ölüme yatmaktır.

Kitlesel eylemliliklerin yanısıra cephe faaliyetleri kapsamında yer yer askeri ey-

lemlilikler de gereklidir. Bu konuda şehir ve metropollerde ekonomik, siyasal, askeri, yığınla hedef vardır ve hepsi de açıktır. Pekçoğunun öyle ahım-şahım güvenlik tedbirleri de söz konusu değildir. Biraz dikkatle izlemek, sınırlı bir bilgi ve bazı teknik yöntem ve yaklaşımlar geliştirmekle bu hedeflere son derece önemli darbeler vurmaktan bile değildir. Birçok ekonomik, siyasal kurumundan tutalım, en hassas askeri kurumlara kadar rejimin her alanında yaşayan, çalışan, görev yapan yığınla Kürt insanı vardır. Bunlara ulaşılması, el atılması durumunda muazzam fırsat ve olanakları yaratmak mümkün. Rejimin ülkemizde sergilediği vahşet ve barbarlık arttıkça, özellikle son yıllarda metropol alanındaki birçok yurtseverin çoğu zaman kendiliğinden bile harekete geçtiği ve rejime son derece etkili karşılıklar verdiği de yaşanan bir gerçekliktir. Bu potansiyele bir de sınırlı bir el atma ve müdahale düşünülürse, nelerin yapılabileceği daha iyi anlaşılacaktır.

Kuşkusuz bu tür girişimler örgütsel ve kitlesel çalışmalardan ayrı ele alınmalıdır. Bunun için tamamen özel, küçük ve son derece gizli ve dikkatli hareket eden gruplar oluşturulabilir. Söz konusu grupların özel hedeflere yönelik kısa süreli ve geçici nitelikte hareket etmesi daha yararlı olacaktır. Aksi halde örgütsel faaliyetlere bulaştırıldığında sakıncanın olacağı da unutulmamalıdır.

Kitle eylemliliği ve kalkışmasının başta gelen etkenleri de hiç şüphesiz eğitim ve örgütlenmelerdir. Yani eğitim ve örgütlenme olmadan halkın siyasal zoru ortaya

önemle ele alınıp üzerinde durulması gereken bir husustur. Çeşitli eğitim alanlarında eğitilerek şehir ve metropole gönderilen kadroların çoğunlukla kısa bir sürede aşınmaya uğradığı, kendisini sürekli diri ve ilkel bir konumda pek tutamadığı bilinmektedir. Bu durumda kendisiyle birlikte kitleleri de çalışmalarında tehlikeye atmış oluyor. Bunu gidermek, başlangıçtaki canlılığı uzun vadede korumak, eğitim olayıyla yakından ilişkilidir. Eğitimin ihmali aşınmayı hızlandıracaktır. Özellikle de kişiliğinde devrimciliği gerçekleştiremeyen birinin şehir alanlarında uzun süre kalmasının, bir yozlaşmayı ve sapmayı da beraberinde getireceği unutulmamalıdır. Bu bakımdan hem eğitim, hem de güvenlik amacıyla şehir ve metropol kadrolarını zaman zaman çekmek, benliğini canlandırarak güçlendirmek, morallendirmek ve yenilemek gerekir. Bu temelde eğitilerek görevlendirilen kadro da kendini pratik ve tali işler içinde yitirip boğmamalı, esas görevinin en geniş kitleleri eğitmek, örgütlendirmek ve yürütmek olduğunu bilmeli ve ona göre hareket etmelidir.

Şehir ve metropollerde kitleleri eğitmenin çok çeşitli yol ve yöntemleri vardır. Bu konuda çok önemli bir araç olarak yurtsever TV'nin yayın yaşamına girdiği biliniyor. Yurtsever TV'nin daha da etkinleştirilmesi daha kolay izlenebilir bir düzeye çıkarılması, program içeriklerinin daha da zenginleştirilip yetkinleştirilmesi elbette ki gereklidir. Ancak mevcut konumuyla daha birçok konuda olduğu kadar kitlelerin eğitilmesi konusunda da önemli bir rol oynamaktadır. En geniş kitleler tarafın-

ve her yönüyle harekete geçirip verimli kılmak, birçok bakımdan büyük önem arz ediyor.

Cephe anlayışında ekonomik sorunlara yaklaşımı da gözden geçirmek gerekir. Partinin halkı değil, halkın partiyi ve savaş beslemesi gerektiği açıktır. Bu konudaki yanlış yaklaşım uygulamaların da mutlaka düzeltilmesi gerektiği vurgulanmalıdır. Çok yoksul şehit ve tutuklu aileleri başta olmak üzere, köyleri, evleri yakılmış, göç ettirilmiş ailelerin yardıma ihtiyacı olabilir. Ancak olanaklar henüz buna elvermediği gibi, bu tarz yaklaşım bir yozlaşmayı da beraberinde getirecektir. Ve böylesi örneklerin hiç de az olmadığı biliniyor. Bu tür durumlara tümden kayıtsız kalmıyacağına göre, sorunun yine kitleler arasında oluşturulacak yardımlaşma/dayanışma komiteleri aracılığıyla olanak sahiplerinden ihtiyaç sahiplerine aktarılması tarzında çözümü esas alınmalıdır.

Muazzam ölçülerde artan ve sağlıklı bir bütçe gerektiren savaş ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; sular, madenler, ormanlar vb. bütün doğal kaynaklarımızı değerlendirmenin yanısıra, özellikle de şehir ve metropollerde yetkin bir vergilendirme sisteminin oluşturulması mutlaka gereklidir. Karşı-devrim unsurlara varana kadar çok çeşitli kesimlerin mücadele adına oluşturdukları sahte vurguncu kişi ve oluşumlara ve bunların faaliyetlerine mutlaka etkin müdahalelerle son verilmeli, kaynakların bu tarzda heba olmasına izin verilmemelidir. Şehirlerde görevli kadrolar ve cephe çalışanları halk içinde

çıkamaz. Ayrıca cephe-kitle örgütlenmesizin, ne gerilla ne de halk hareketi geliştirilebilir. Her ne kadar kitlelerin eğitimi ve sürecin gerekleri ile kendilerine yüklediği görevler konusunda bilinçlendirilmesi önümüzde duran önemli bir görev olsa da, mücadelenin genel gelişiminin etkisiyle yaşanan büyük bir uyanışın varlığı da gözardı edilemez. Dolayısıyla mevcut durumda en önemli sorun, muazzam etkilanmış kitlenin örgütlenmesi ve bu temelde cephe-gerilla bağlantısının sağlam bir tarzda kurulması sorunudur.

Cephe-kitle çalışması son derece incelik ve ustalık gerektiren bir çalışmadır. Propagandasından tutalım eğitim, örgütlenme ve eylemine kadar bu böyledir. Örgütlenme tarzı konusuna bir sonraki başlık altında da değinmeye çalışacağız. Ancak burada örgütlenme ve eyleme kaldırmanın önemli bir etkeni durumunda ve aynı zamanda görevimiz olan halkın ve kitlelerin eğitimi konusuna kısaca da olsa değinmekte yarar var.

Her şeyden önce sağlıklı ve sürekli bir eğitim olmadan kitlelerin örgütlenmesi ve ayağa kaldırılmasının fazla mümkün olmayacağı gerçeği iyi kavranılmalıdır. O nedenle de hem kitlelere öncülük etmesi gereken cephe görevlilerinin, yani kadroların, hem de bizzat kitlenin kendi eğitimi,

dan izlenmesi ve azami yararlanma sağlanmalıdır.

Kitlelerin eğitim sorunu önemli oranda dergi, gazete, broşür ve kitap gibi materyallerle çözülebilir. Rejimin her türlü saldırısına rağmen yayın yaşamını sürdüren gazete ve dergilerin bu yönlü gördükleri işlevler bilinmektedir. Ayrıca dar-geniş, legal-illegal her türlü toplantı bir eğitim aracına dönüştürülebilir. Yine düşün, eğlence ve kültürel etkinliklerden de bu amaçlarla yararlanmak mümkündür. Görüldüğü gibi eğitim sorununun çözümünde kullanabileceğimiz araç ve olanaklar hiç de az değildir. Sorun bütün bunları doğru ve yerinde kullanabilmektir.

Kentsel alandaki faaliyetlerin diğer önemli işlevlerinden biri de mücadeleyi beslemektir. Gerillaya her türlü destek ve katkısı sağlamaktır. Bilindiği gibi savaş gelişip boyutlandıkça ihtiyaçlar da buna paralel olarak her gün artıyor. Savaşçıdan tutalım maddi olanaklara kadar, yine her türlü lojistik malzemelerden teknik cihazlara kadar gerillanın hemen her türlü ihtiyacını karşılayacak kaynaklar ve bu anlamda oldukça elverişli bir potansiyel şehir ve metropollerde mevcuttur. Bu potansiyeli doğru değerlendirmek, hiçbir nedenle çarçur edilmesine izin vermemek

ve halk gibi yaşamak zorundadır. Hiçbir gerekçeyle “ayrı gider” diye bir durum söz konusu olamaz. Bütün değerlerin mücadeleye aktarılması için azami bir dikkat ve çaba kadar, güçlü bir denetim sağlamak da zorunludur. Çünkü yurtseverlik adına, devrimcilik, devrim yapma, devrime katkı sunmaktan çok, gözünü devrim değerlerine diken anlayış sahiplerinin hiç de az olmadığı biliniyor. Bu tür anlayışlara gerektiğinde en sert tavır, partiye, devrime ve halka bağlılığın en temel gereğidir.

Bütün bu belirlemeler dışında son olarak bir-iki hususa daha işaret etmekte yarar var. Bunlardan ilki, kırsal alanlarda olduğu gibi, kentlerde de cephe çalışmaları yürütülürken halkın çeşitli sorunlarının da ortaya çıkacağı ve cephe çalışanlarının bu tür sorunları çözmekle de görevli olduklarıdır. Özellikle kitleler arasında kaynağını sömürgeci politikalarından alan pek çok sunni sorunların yaşatılmak istendiği biliniyor. Bunlara en uygun yöntemlerle müdahale etmek, sağlıklı bir temelde dikkatleri bütünüyle düşmana ve özel savaş uygulamalarına yöneltmek de önemli bir görevdir. Diğer bir husus ise cephe-gerilla bağlantısının sağlıklı bir tarzda oluşturulmasıdır. Bunun gerekliliğinin gözardı edilemeyeceği açıktır.

Şeriat ve Laiklik Tartışması

M. Can Yüce

Son dönemlerde Türkiye siyasi gündemine şeriat ve laiklik ikilimi dayatılıyor ve bolca tartışılıyor. Bu tartışmaya darbe tehditleri, darbe tartışmaları eşlik ediyor. Başka bir deyişle vurgulanan “şeriat tehlikesi” askeri bir darbenin esas gerekçesi olarak tartışma konusu yapılıyor. Özellikle Afganistan'da Talibanların iktidara gelişi ile birlikte kemalist laik cep-heden etkili bir propaganda atağı başladı. Refah'lı bir hükümetin Türkiye'yi şeriata götüreceği eğilimi üst perdeden dillendirildi. Tartışmalar en üst düzeyde yürütülüyor. Cumhurbaşkanı'dan genelkur-maya kadar bir dizi “etkili” ve “yetkili” çevre bu tartışmanın tarafı olarak sesini yükseltiyor. Belli medya grupları da bu tartışmaları alabildiğine körükliyorlar.

Şeriat ve laiklik ikilemi çerçevesinde yönlendirilen tartışmalar, koparılan güdültüler abartılıdır ve esas gündemi saptırmaya yöneliktir. Hiç kuşkusuz Refah'ın hükümet oluşundan rahatsız olan tekeller, meyda güçleri, devletin etkili çevreleri var. Egemenler arası çıkar çatışmalarının bu tartışmalarda etkileri büyüktür. Ancak yine de şeriat tehlikesinin çok abartıldığını, bu abartma altında başka hesapların gizli olduğu söz konusudur. Ancak Refah Partisi'ni bu düzeye getiren, onu Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelemize karşı çıkararak destekleyen, 1994 yerel seçimlerinde tek alternatif parti olmasını sağlayan özel savaş rejiminin kendisidir. En son DYP ile hükümet olmasını onaylayan da özel savaşın kendisidir. Bugün ise Refah Partisi bir öcü gibi gösteriliyor, sürekli laikliğin altı çiziliyor. Her türlü yöntem kullanılarak laikliğin korunmadığı vurgulanıyor. Yine bütün bunları yapan

özel savaş yönetiminden başkası değildir.

Gerçekten Refah Partisi kemalist laiklik için bir tehlike midir? Mevcut durumda Türkiye'de şeriatçı akım çok ciddi güncel bir tehlike midir?

Öncelikle birinci sorudan başlayalım: Refah Partisi, kemalist laiklik için bir tehlike değil, tam tersine bu laikliğe İsamî bir çeşni katabilmek için elinden gelen her şeyi yapan bir özel savaş partisidir. Bunu bu birkaç aylık icraatıyla kanıtlamıştır. Elbette Refah Partisi'nin içinde laiklik karşıtı bir şeriatçı eğilim vardır. Böyle bir şeriatçı akımdan da söz edilebilir. Bu güçlü bir eğilimdir. Ancak bugün iktidar için tehdit olacak nitelikte bir değildir. Büyük tarikatların çoğu, Refah Partisi'nin egemen eğilimi bu rejim tarafından asimile edilmiştir; düzenle iç içe geçmiş ve bütünleşmişlerdir. Dolayısıyla Türkiye'deki İslami hareketin bütününe saf bir şeriatçılıkla değerlendirmek pek doğru değildir.

Hiç kuşkusuz devrimciler ve demokratlar için şeriatçı akımın alternatifi kemalist laiklik değildir, olmamalıdır. Kemalist laikliğin gerçek demokratik laikle hiçbir ilgisi yoktur. Kemalist laiklik, kemalist diktatörlüğün, özel savaş rejiminin ideolojik temelini olmuştur. Bugün de bu niteliğini ağırlaştırarak koruyor. Laikliğin en hararetli savunuların başında ordunun gelmesi boşuna değil ve bu düşündürücü olmalıdır. Türkiye'deki laiklik, dini devlet temeline alma ve giderek bunu bir devlet dini haline getirme anlayışıdır. Devlet ve din işleri birbirinden ayrıştırılmıyor, din ve vicdan özgürlüğü güvence altına alınmıyor; tersine din devletin denetimine alınıyor, sunni İslam devlet

dini olarak resmîleştiriliyor.

Kemalist laiklik, her türlü toplumsal ve ulusal muhalefet hareketini bastırmayı kendisi için varlık nedeni sayan resmi ideolojinin en önemli ögesidir; özel savaş rejiminin ideolojik temellerinden biridir.

Bu nedenlerle halklarımız şeriat ya da laiklik ikileminden birine mahkum değillerdir. Her iki ideoloji de baskıcı, anti-demokratik ve gericidir. Halkların ulusal ve toplumsal çıkarlarına, ihtiyaçlarına karşıt konumdadırlar. Her iki akıma karşı da tavır almak, ihtiyaçlarına karşıt konumdadırlar. Her iki akıma karşı da tavır almak, devrimci demokrasiyi, en geniş din ve vicdan özgürlüğünü esas almak ve halklara alternatif olarak sunmak gerekiyor.

Özel savaş rejimi her sıkıştığında laiklik ve şeriat ikilemini alevlendiriyor.

Neden?

Özel savaş rejimi ciddi ve derin bir kriz yaşamaktadır. Türk siyasal sistemi, parlamentosu, partileri iflas etmiştir. Devlet devlet olmaktan çıkmış, yani devlet olma vasıflarını yitirmiştir. Kendi içinden kemalist rejimi soluklandıracak bir çözüm üretmiyorlar. ANAYOL'un ömrü birkaç ay sürebildi. Bu meclis içinde yeni bir hükümet modeli çıkarmıyorlar. Artık gelinen noktada Refah'tan da kurtulmak istiyorlar. Fakat yerine ne koyacaklar? Bu sorunun yanıtını kendileri de tam bilemiyorlar. Darbe olasılığı tartışılıyor. Demirel'in kurabileceği bir “Teknisyenler Hükümeti”nden söz ediliyor, yeni bir ANAYOL olabilir mi araştırması yapılıyor. Bütün bunlar, yeni bir hükümet arayışını ve mevcut olandan ciddi bir rahatsızlığı anlatıyor. Bu tartışmaların özel savaş rejiminin yönetiminden bağımsız olmadığı açıktır.

Bütün bu gelişmeleri birlikte değerlendirdiğimizde laiklik söylemlerinin anlamı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Özel savaş rejimi, kendisine her açıdan yanıt verebilecek yeni bir hükümet istiyor. Bu, 12 Mart türü bir “Teknisyenler Hükümeti” olabileceği gibi, sağ ve solu içeren bir “millî mutabakat hükümeti” de olabilir. Elbette ki, bütün bu modellerin darbesel bir sürecin ürünü olacaklarını hemen vurgulamak gerekiyor. Türkiye'de darbeler artık klasik tarzda yapılmıyor, daha örtülü yapılıyor. Türkiye, 12 Eylül'den bu yana zincirleme darbeler sürecini yaşıyor ve her yeni aşamada özel savaş rejiminin askeri despotik özelliklerini daha bir pekiştiriyor.

Yeni bir darbesel aşamayı “laiklik tehlikede, şeriat kapıda” söylemi altında gizliyorlar. Şeriat tehlikesi abartılarak yeni darbesel gelişmeler meşrulaştırılmaya, haklı gösterilmeye çalışılıyor. Özel savaş rejimi bu ideolojik saldırı hareketiyle yığınların bilincini çarpıtıyor, dikkatleri esas gündemden saptırarak, rejimin kitle temelleri güçlendirilmek isteniliyor.

Yapılması gerekenler bellidir: Şeriat ve laiklik ikilemi etrafından dönen tartışmaları ve bu tartışmalar altında gizlenen oyunları deşifre ederek, yeni darbesel girişimlere karşı tetikte bulunmak, halklarımızın devrimci cephesini yaşama geçirecek, halk kitlelerine bu ikileme mahkum olmadıklarını göstermek ve devrimci-demokrasi alternatifini gündeme eylemli olarak dayatmaktır. Yapılması gereken budur. Yoksa şeriat tehlikesine karşı kemalist-laikçi eğilimin arkasında saf tutmak, devrimci kimliğe ve görevlerine sırt çevirmekten başka bir anlama gelmeyecektir.

22 Eylül 1995: Buca Cezaevi'nde tutukluların kaldığı 6. ve 7. koşuşlara yönelik saldırıda **Uğur SARIASLAN**, **Yusuf BAĞ** adlı tutuklular yaşamının yitirirken, 50 tutuklu da çeşitli şekilde yaralandı.

15 Aralık 1995: Ümraniye cezaevine yönelik yapılan saldırı sonucunda 100 PKK'li savaş esiri yaralandı. Bunlardan 50'si hastahaneye kaldırıldı.

23 Aralık 1995: Bursa Devlet Hastahanesi'ne kaldırılan **Mustafa KAYA** adlı tutuklu, tedavisi yapılmadığından dolayı, 31 Aralık'ta yaşamını yitirdi.

3 Ocak 1996: Kalender **KAYAPINAR** adlı tutuklu Çanakkale Cezaevi'nde tedavi amacıyla sevk edildiği Sağmalcılar Cezaevi'nde tedavisi “mümkün olmadığından” dolayı, yoğun girişimlerden sonra tahliye edildi ve 3 gün sonra yaşamını yitirdi.

4 Ocak 1996: Ümraniye Cezaevi'ne yönelik yapılan ikinci saldırıda C-1 ve B-1 koşuşlarındaki DHKP-C'li tutuklulardan **A. Mecit SEÇKİN**, **Orhan ÖZEN**, **Rıza BOYBAŞ** ve daha sonra hastahaneye kaldırılan **Gülten BEYHAN**'ın da 8 Ocak'ta yaşamını yitirmesiyle ölü sayısı 4'e çıktı. Saldırıda ağır yaralanan 13 tutuklu Haydarpaşa Hastahanesi'ne sevk edildi.

13 Nisan 1996: Amasya cezaevinde 17 yaşındaki PKK'li savaş esiri **Faysal TÜRKAN**, zindanlara yönelik Mehmet Açar'ın başlattığı yeni saldırı dalgasına karşı, durumu protesto etmek için kendini yakarak yaşamına son verdi.

20 Nisan 1996: Cezaevlerinde bulunan yaklaşık 10 bin PKK'li tutuklu baskıları protesto etmek için süresiz açlık grevine başladılar.

20 Nisan 1996: Bütün cezaevlerindeki MLKP, TKP(ML), TİKB, TKEP-L, EKİM-DİRENİŞ HAREKETİ-TKP/ML, DHKP-C davalarında tutuklu 1500 kişi, baskıları protesto etmek için, süresiz açlık grevine başladılar.

29 Mayıs 1996: Diyarbakır Cezaevi'nde süresiz açlık grevinde bulunan PKK'li savaş esirlerine, eylemin 31. gününde yapılan saldırı sonucu, eylemcilerden 19'u ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırıldı, 6 kişi ise salıyırı protesto için kendini yakma girişimlerinde bulundu. Hastahaneye kaldırılan 19 savaş esiri açlık grevinin 31. gününde olmalarınca rağmen zorla Gaziantep Cezaevi'ne sürgün edildi. 13 Hazi-

ran tarihinde eylem, süresiz açlık grevine son verilerek, dönüşümlü açlık grevi biçiminde bazı taleplerin kabul edilmesinden dolayı sürdürüldü.

20 Haziran 1996: Nevşehir Cezaevi'nde saldırı-

tutuklu yaşamını yitirdi. Yine DHKP-C'li tutuklu **Yemilhan KAYA** Sağmalcılar Cezaevi'nde ölüm orucunun 69. gününde ve süresiz açlık grevinin 69. gününde Bursa cezaevinde TİKB davası tutuklula-

Düşmanın zindanlara yönelik saldırısının son bir yıllık kronolojisi ve sonuçları

da bulunuldu.

3 Temmuz 1996: DHKP-C, MLKP, TKP(ML), TKEP-L, TDP, TKP/ML, DİRENİŞ HAREKETİ dava tutukluları süresiz açlık grevini ölüm orucuna dönüştürdüler. THKP-C/HDÖ, TİKB ve EKİM davası tutukluları ise eylemi süresiz açlık görevi biçiminde sürdürme kararı alırken, PKK, TDKP, TKEP, DEV-YOL, PYSK, DHP dava tutukluları ise, eylemi süresiz dönüşümlü açlık grevi biçiminde sürdürdüler. 152 tutukluyla başlayan ölüm orucu 13 Temmuz'da DHKP-C, TKP(ML), TKEP/L dava tutuklularından ikinci grup olarak 29 tutuklu ölüm orucuna başladı.

22 Temmuz 1996: Ölüm orucunun 63. gününde Ümraniye cezaevinde bulunan TKP(ML) davasından tutuklu **Aygün UĞUR** yaşamını yitirdi.

24 Temmuz 1996: Ölüm orucunun 65. gününde Sağmalcılar Cezaevi'nde DHKP-C'li tutuklu **Altan Bedran KERİMGİLLER** yaşamını yitirdi.

25 Temmuz 1996: Ölüm orucunun 66. gününde Sağmalcılar cezaevinde DHKP-C'li tutuklu **İlginç ÖZKESKİN** yaşamını yitirdi. Devletin özeld Erzurum genelde bütün cezaevlerindeki baskıları protesto etmek için 2 PKK'li savaş esiri kendilerini yak-tılar, yaralı olarak hastahaneye kaldırıldılar.

26 Temmuz 1996: Ölüm orucunun 67. gününde Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde MLKP tutuklu-su **Hüseyin DEMRİÇOĞLU**, Bursa Cezaevi'nde TKP(ML) davasından tutuklu **Ali AYATA**, Aydın cezaevinde DHKP-C tutuklusı **Müjdat YANAT** adlı üç tutsuk ölüm orucunda yaşamını yitirdiler.

27 Temmuz 1996: Ölüm orucunun 69. gününde Bursa cezaevinde TKP(ML) davasından tutuklu **Hayati CAN**, yine süresiz açlık grevinin 69. gününde Ümraniye Cezaevi'nde **Osman AKGÜN** adlı tu-

ründan **Hicabi KÜÇÜK** yaşamlarını yitirdiler.

3 Ağustos 1996: Ölüm orucu direnişçilerinden **Cengiz POLAT** ve **Ergün ACAR** Haydarpaşa Numune Hastahanesine Ümraniye Cezaevi'nden sevk edilirken, yolda uzman çavuşlar tarafından feci şekilde dövüldüler.

10 Ağustos 1996: Diyarbakır Cezaevi'nde süresiz açlık grevi direnişinden sonra yapılan anlaşmaya idarenin uymadığı, verilen sözlerin yerine getirilmediği, işkence, hak gaspı ve provokasyon girişimleriyle, itirafçılaştırma girişimlerinin son bulmadığı, tutuklular tarafınan kamuoyuna duyuruldu. Ayrıca cezaevine yeni getirilen 20 kişiden 15'inin bütün baskı ve işkencelere rağmen, siyasi bölüme geldiği, iki gözünü kaybetmiş, yaralı bir gerillanın işkence ve baskı ile itirafçıların veya bağımsızların koşuşuna götürülmek istenen **Selim BİNGÖL**'ün durumunun ağır olduğu duyuruldu.

12 Ağustos 1996: Kayseri Cezaevi'nde bulunan 3 bayan tutuklu, idarenin yönlendirmesiyle adli mahkumların saldırısına uğradı.

24 Ağustos 1996: Sivas cezaevinde bulunan PKK'li bayan tutuklulara saldırı düzenlendi. Birçok tutuklu yaralandı, eşyalar tahrip edildi.

24 Ağustos 1996: Malatya Cezaevi'nde Ekim davasından ölüm orucuna katılan ve bu nedenle durumu kötüleşen **Bekir BALLYEMEZ**'in tedavisi cezaevi idaresi tarafından engelleniyor.

26 Ağustos 1996: Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde DHKP-C tutuklularından **Zeynep GÖN-GÜRMEZ**, **Hatice GÜDEN**, **Orhan ÇAKMAK**, **Yıldız DOĞRUDUMAN**'ın sağlık durumlarının iyi olmadığı, açlık grevinin 69. gününde ölüm orucundan çıkan tutukluların tedavileri engellenmektedir.

31 Ağustos 1996: Ölüm orucu sonrası ve açlık greviden çıkan tutuklular, Eskişehir Cezaevi'nden Ümraniye Cezaevi'ne nakledilirken, asker ve gardiyanların saldırısına uğradılar.

1 Eylül 1996: Yaklaşık dört ay sonra Elazığ-Diyarbakır kırsalında çatışmada sağ yakalanan **Yunus YAMAN** adlı PKK'li gerilla, kalp kaslarının erimesi hastalığından dolayı Ankara Numune Hastahanesi'ne kaldırılmış ancak tedavisi yapılmamış ve yaşamını yitirmiştir.

17 Eylül 1996: Muğla Cezaevinde bulunan PKK'li savaş esirlerinden **İbrahim ÖNCÜ** ile **Nezir ASLAN**'ın idare ve itirafçıların işbirliği ile itirafçılaştırmak amacıyla kaçırılması sonucu, tutsaklar 17 Eylül'den itibaren süresiz-dönüşümsüz açlık grevine başladılar.

24 Eylül 1996: Bütün cezaevlerindeki PKK davası tutukluları, DHKP-C, MLKP, TKP(ML), TKEP/L, TDP, DİRENİŞ HAREKETİ, TİKB, EKİM, THKP-C/HDÖ, HKG, PYSK, DHP, TKEP, DEV-YOL, TDKP tutuklularının yaptıkları ortak açıklamada yaşanan açlık grevi ve ölüm orucu sonrası yapılan anlaşmalara devletin uymadığı, verilen sözlerin yerine getirilmediği, bunun için 27 Eylül 1996'dan itibaren üç günlük uyarı amaçlı açlık grevine gidileceği duyuruldu. Duyurunun yapıldığı gün Diyarbakır Cezaevi'ne yapılan saldırı sonucunda, PKK savaş esirlerinden **Edip DÖNEKÇİ**, **Ahmet ÇELİK**, **Mehmet Sabri GÜMÜŞ**, **Rıdvan BULUT**, **Erkan PERİŞAN**, **Cemal ÇAM**, **Nihat ÇAKMAK**, **Hakkı TEKİN**, **Mehmet ASLAN** katledildiler. Yaralı tutsaklardan 14'ü Gaziantep cezaevine sevk edilirken, burada da **Kadri DEMİR** adlı savaş esiri yaşamını yitirdi. Vahşi saldırıda 23 tutuklu da dövülmek suretiyle ağır bir şekilde yaralanmıştır.

25 Eylül 1996: Bütün cezaevlerindeki 10 bin PKK'li savaş esiri katliamı protesto etmek için, süresiz açlık grevine başladılar. Mahkemelere çıkmama, ziyaretçi kabul etmeme biçiminde de devam eden eylemler, tutuklular üzerindeki baskıların son bulması ve bakanlığın anlaşma protokolündeki şartlara uyması talep ediliyor. Aynı tarihten itibaren diğer dava tutuklularından direniş eylemleri çeşitli biçimlerde başladı ve hâlâ sürmektedir.

Devrimci Ahlak ve Militan

Muzaffer Ayata

“Parti ahlakı; yaşam üzerinde şekillenen ve ona yön veren, insanlığın kurtuluşu gibi soylu bir amaca hizmet eden bilimsel sosyalizm ideolojisinin öngördüğü ve halkımızın tarihinden gelme direnişçi ve güçlü ahlak özelliklerinin sosyalizm ve demokrasi anlayışıyla bütünleşip kendisini yaşamda ifade etmesidir.”

Başkan APO

Kürdistan'da PKK önderlikli ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimini sekteye uğratan sorunlardan biri de devrimci ahlak ölçülerine ulaşmama, partinin ahlak ve kültürüyle donanmamaktır. Ayrıca bundan kaynaklanan anlayış ve uygulamaların saflarda yarattığı tahribatlardır. Partimizin devrimci ahlakı kavranıp temsil edilmediği taktirde bütün değerlerimizin aşınacağı, ideallerimize ters düşeceğimiz, örgütsel ilişki ve yaşamın her alanında yozlaşma ve sapmaların boyvereceği kaçınılmaz bir gerçektir.

Genelde “ahlak” üretim süresi içerisinde toplum tarafından benimsenen, tek tek bireylerin de uymak zorunda olduğu genel davranış ve kuralların bütünüdür ifade eder. Ancak bu, her toplumsal üretim sürecinde sınıf egemenliklerine, sınıf bakışına ve çıkarlarına göre değişiklik arzeder.

Kalinin, “Ahlak, insan toplumunun oluşumunun başından beri vardır. Bu da onun ekonomik gelişmesiyle belirlenir. Elbette bu ani bir değişim ile değil de, hukuk din ve bütün ideolojik üstyapı kurumları gibi uzun bir süreç içinde ondan kaynaklanarak ortaya çıkar. İnsan toplumunun sınıflara ayrılması ve devletin ortaya çıkmasıyla doğal olarak ahlak da sınıfsal temeline oturmuş, egemen sınıfların elinde boyun eğmiş kitlelerin köleleştirilmesi için güçlü bir silah olmuş...” demektedir.

Ahlak sınıfsal temellere dayandığından, iktidara aday her sınıfın toplumsal düzenini egemen kılmak amacıyla, halka kabul ettirebileceği, yaşam tarzına dönüştüreceği bir ahlak anlayışı olacaktır. Parti ahlakını incelerken, ülkemiz koşullarında proleteryanın sınıf anlayışı ve ahlakını incelemiş olacağız. Ama sınıflı toplumlarda olduğu gibi kitleleri köleleştiren, düşüren bir boyun eğdirme aracı olarak değil, özgürleştiren, geliştiren ve güçlendiren bir ahlak anlayışını esas alacağız. Bu temelde partide somutlaşan ahlak ilkimiz hareketin henüz nüve halinde olduğu dönemde önderlikte cisimleşmiş, önderler topluluğunca da benimsenerek yaşam biçimi haline getirilmiştir. Ve her davranışa, her ilişkiye damgasını vurmuştur. Toplumu özgürleştirmeyi esas alan; aynı zamanda partinin değerlere yaklaşımıyla parti dışı anlayışların, eğilimlerin çatıştığı ve ayrıştığı bir kültür şekillenmesidir.

Eski ilişki biçimlerini, değer yargılarını, ahlak ve kültür anlayışını yıkarak, yerine yenisini koymayı amaçlayan her hareket, kitleselleşerek maddi bir güç haline gelmek istiyorsa, eskinin çürümüş, köhneleşmiş, çağışımına uğramış ilişki ve anlayışlarıyla amansız bir mücadele yürütmek

zorundadır. Bunu da, toplumun özlemini çektiği yeni bir kültürü yaratarak başara bilir. Çünkü önce yürüttüğü iktidar mücadelesinde ilk etapta ekonomik altyapıyı inşadan çok, düşünsel üstyapıyı oluşturur ve temsil eder. Öncü, yeni ve güzel olanı yaşadığı, yaşattığı oranda kitlelerle kucağa alır. Giderek fikirleri, anlayış ve ölçüleri kitleler tarafından benimsenerek sevilir ve soyut tanımlamalar olmaktan çıkarak, kabul gördüğü oranda maddi bir güç haline gelir.

Bu anlamda partimizin temsil ettiği kültürel, ahlaksal değerler, ifadesini bilimsel sosyalizmde bulmuştur. İnsanlık tarihi boyunca kazanımları, insanlaşma yönünde daha da gelişmiş biçimde, ekonomik, siyasal, kültürel temellerine oturarak anlaşılır kılma, önüne koyduğu yeni insanı yaratma, sınıflı toplumların yarattığı, sapıttığı, bir bütün olarak insanı bozan, kişiliklerini bölüp parçalayan özelliklerinden arındırma ve bu temelde gelecek toplu-

ğuyle kaynaşması gerekir. Militan bu misyona denk güzel bir ahlak ve yaşam pratiğinin sahibi olduğu, gelecek toplumun sosyalist kişilik meziyetlerini yakaladığı oranda gerçek anlamda önderlik vasfını yakalamış olur. Bu aynı zamanda sınıfın gerçek anlamda temsilini de getirir. Çünkü ahlaki yaklaşım sonuç itibariyle “sınıf” yaklaşımıdır.

Engels: “Modern toplumun feodal soyluluk, burjuvazi ve proleteryanadan oluşan üç sınıftan her birinin kendi öz ahlakına sahip bulunduğunu gördükten sonra, bundan ancak, insanların ister bilinçli, ister bilinçsiz olsun ahlak anlayışlarını son çözümlemede sınıf durumlarının dayandığı pratik ilişkiden, içinde üretim ve değişimde bulundukları ekonomik ilişkilerden aldıkları sonucunu çıkarabiliriz” demektedir.

Bu, birçok idealist düşünce adamının ve dinsel inanışların dogmatikleştirdiği ahlakı, toplumsal yaşam, üretim-bölüşüm

mun yaratılması, inşa edilmesinde somutlaşmıştır. Bu amaca ulaşmanın yegane yolu da militanlarda devrimi gerçekleştirmenin yanında, insanların kitlesel olarak değiştirilmeleri ve dönüştürülmeleridir. Devrime ancak böyle ulaşılır.

Ülke sathında sömürgeciliğin bütün kurum ve kuruluşlarıyla sökülüp atılmasının, toplumun çağdışı geriliklerden kurtarılmasının, yeni bir toplum yaratmanın temel silahı; devrimdir. Bunun gerçekleştirilmesi her şeyden önce militanın yeniye kendinde temsil etmesinden geçmektedir. Öncü kendisinde yeni ahlaka sahip insanı yaratmazsa, toplumda yaratacağı ya da yansıtaacağı şey yeni insan, sosyalist ahlak ve ölçüleri olmayacaktır. Militan her şeyden önce sözü edilen halk öncüsüyse, halkla bütünleşmesi, duygu ortaklığını yakalaması amaçlarının birliği ve bütünlü-

ve ekonomik gelişmenin dışında ele alan ve mutlak değişmez ahlak kuralları anlayışını reddedip, onun bilimsel temellere oturtulmasıdır. Çünkü insan, çıkışından günümüze kadar tek bir ekonomik ilişkiyi, tek bir düşünceyi, tek bir siyasal ve örgütsel yaşamı sürdürmemiştir. Gelişme evrimi içerisinde yarattığı üstyapı kurumları; felsefe, ideoloji, düşünüş sistemleri, yaşam tarzı, toplum ve insan ilişkileri, bu ilişkiler içinde doğan kurallar zorunlu olarak yeni ahlakın ortaya çıkmasını doğurmuştur. Bu açıdan ahlakın, değişmez, şaşmaz ölçüleri olduğunu söylemek bilimsel olmadığı gibi, sınıfların ve onların çıkarları dışında değerlendirilmesi de doğru değildir.

Ahlak kavramı özünde ideoloji, din, felsefe, estetik, sanat gibi bir üstyapı kurumdur. Onu var eden nasıl ki sınıf çı-

karları ise, sınıfların ortadan kalktığı bir süreçte sınıf ahlakı da insanın bilinçliliği ve örgütlülüğü oranında önemini yitirecek, aşılmış olacaktır. Yine Engels: “Ama henüz sınıf ahlakını aşmamış bulunuyoruz. Sınıf karşıtlıkları ve bu karşıtlıkların anası üzerinde yer alan gerçekler insan-sal bir ahlak, ancak sınıf karşıtlarının yenilmekle kalmadığı, ama yaşam pratiği bakımından unutulmuş da bulundukları bir toplum düzeyinde olanaklı olabilir” demektir. Bir şeyi meydana getiren nedenler ortadan kalktığı zaman doğaldır ki o şey de işlevsizleşerek ortadan kalkacaktır. Ancak sınıflı toplumda yaşadığımız sürece soyut düşünmemek, güncel cevap vermek zorundayız. Bu açıdan ahlakı da bir çırpıda bir kenara atmak, önemsememek, bunu kendi sorunumuz olarak görmemek bilimsellikten uzak bir yaklaşım olur. Kaldı ki gelecek toplumu yaratmak, sınıflı topluma ait ahlak ölçülerini ortadan kaldıracak yeni toplumu yaratmak için savaşmak da sonuçta bir ahlak ve bakış açısı sorunudur.

Ekonomik değerlere el koymak için toplumu sadece fiziki zor ve baskıyla yönetmek mümkün değildir. Toplumun düşünsel planda da ikna edilmesi, bu sistemin meşrulaştırılması gerekiyor. Sistemin meşrulaştırılmasında ahlak da bir üstyapı kurumu olarak önemli bir rol oynar. Örneğin feodal toplumda soylular çalışmayı kendileri için ayıp saydılar ve bunu yaşam biçimi durumuna getirdiler. Çalışanları aşağılayan, horlayan bir tutum sergilediler. Onlara göre kendileri için serfler, köylüler çalışmalıydı, onlar da, köylüler üzerinde istedikleri gibi egemenliklerini sürdürmeliydiler. Soylular eğer bunu kabul ettirmez, topluma yaymaz, kitlelere benimsetmezlerse, çalışmadan yaşayan asalak ve tüketici düzeyde kalmalarına toplumun diğer katmanları izin vermeyecektir. Yine feodal düzen içerisinde evliliklerde “ilk gece hakkı”nın derebeyine verilmesi ve bunun da toplum tarafından kanıksanması, egemen sınıfın ahlak ve kültürünün topluma boyun eğdirme temelinde mal edilmesinden başka bir şey değildir. Bugün burjuvazinin de emek gaspından, kadın-erkek ilişkilerine kadar geliştirdiği yozlaşma, çarpıklık, onun ege-

çağdaş önderlikler içerisinde zirvesel bir yere sahiptir. Partimizin ortaya çıkışından günümüze kadar gelişimine baktığımızda, tamamiyle kıskaç altında olmamıza, bütün toplumsal geriliklerimize, içten ve dıştan kuşatmalara rağmen, önderliğin hangi büyük ilkelere geliştiğini, hangi zorlukları öngörüsüyle aştığını görürüz. Önderlik basit yaşam ve kaygıların üzerine çıkmış, sürekli sorgulamış, her anını insanlığın hizmetine sunmuş, yaşamını, duygu ve düşüncelerini tamamiyle insanlıkla bütünleştirmiş, yoğunlaşmış bir kişilik durumundadır. Muazzam öngörüsü ve sezgisiyle Kürdistan devrimiyle birlikte kendisini dünya insanlığının kurtuluşuna adanmış, bölge ve dünya ölçeğinde sürece etkin biçimde katılan bir yapıya sahiptir.

Devrim önderleri, eskiden “Evliya” dedikleri, “Kırklara karıştı” ve “Yüceldi” dedikleri idealize edilmiş insan yaşamını, günümüz toplumsal ve sınıfsal koşullarında en iyi temsil eden insanlardır. Bu nedenle ilkeli yaşamları, kararlılıkları, yaşamı sürekli sorgulayıp yön vermeleri, kendilerini ahlaki olarak her yönüyle terbiye etmeleri, bilinçleri, inançları, kendini sürekli üretmeleri, yoğunlaşmaları bizler açısından her zaman örnek alınması gereken olgulardır.

DEVRİMCİ AHLAK VE YANLIŞ ANLAYIŞLAR

Partimiz tarafından her yönüyle açığa çıkarılmış, netleştirilmiş ve toplumun hizmetine sunulmuş ölçülerin biz kadrolar tarafından ne kadar özümşenip uygulandığı, ortaya çıkan pratik değerlendirildiğinde az çok anlaşılmalıdır. Bu nedenle pratik içerisindeki militanın sorgulanması gerekmektedir.

Her şeyden önce sosyalist bir harekette, toplumsal çıkarları ve örgütlülüğü önüne koymuş, bunun savaşımını veren bir partinin militanlarında ortaya çıkması gereken ahlak nedir? Ortaya çıkan yaşam tarzı nedir? Kendimizi bunun neresinde görüyoruz? Kendini eğiten, üreten, değiştirip-dönüştüren bir yaşam tarzı, politika ve devrimci kültürü ne kadar edinmişiz? Halkımızın değerleriyle ne kadar örtüşmüşüz? Partimizin temel ilkelerini, sosyalist ahlakını ne kadar temsil ediyor-

“Ahlaki bir çırpıda bir kenara atmak, önemsememek, bunu kendi sorunumuz olarak görmemek bilimsellikten uzak bir yaklaşım olur. Kaldı ki gelecek toplumu yaratmak, sınıflı topluma ait ahlak ölçülerini ortadan kaldıracak yeni toplumu yaratmak için savaşmak da sonuçta bir ahlak ve bakış açısı sorunudur.”

menlik anlayışı ve yaratmak istediği toplum modelinden başka bir şey değildir.

Sınıfsız toplumda ise herkesin emek harcayarak değer yarattığı, üretim sürecine katıldığı, dolayısıyla yalanın, hilenin, çalıp-çırpmanın, asalakça yaşam imkanlarının olmadığı bir ilişki şekillenir. Çünkü sosyalist toplumsal mülkiyet, kendi ahlak ölçülerini yaratır ve bu ahlak ölçüsü sınıflı toplumlardaki ölçüleri reddeder. Bu da ezilen sınıfın ahlak anlayışı ve kuracağı yeni toplumun temel kültürüdür. Fakat bu kültür kendiliğinden topluma egemen olmaz. Bunu topluma taşımak, benimsetmek için büyük bir önderlik ve militan bir çalışma gerekir.

Bu konuda Kürdistan'da Parti Önderliği'nin yaşam ölçüleri, sorunları ele alışı ve çözümlemeleri, yine ortaya koyduğu devrimci kültür ve ahlak her yönüyle

ruz? Bu soruları kendimize sormak, üzerinde yoğunlaşmak ve yanıtlamak zorundayız. Çünkü kendini tekrarın pratikte birçok yenilgi ve kaybın nedeni; partinin yaşam, çalışma tarzı ve ahlakına ulaşamamamızdır.

Kendimizi bilimsel, devrimci sorumluluk anlayışıyla sorgulamamakla, sorumlulca işlere el atmamakla ancak başa bela ederiz. Kendimizi yenilemekte zorlandığımız için, parti taktiği, teorisi, ideolojik derinliği ne kadar gelişkin olursa olsun, partinin yüksek devrimci ölçüleri yakalanmadığından her şeyi şahsımızda boşa çıkarıyoruz. Yeterince temsilini bulamadığından birçok değer heba ediliyor. Partimizin hak etmediği kayıplara uğramasının hal-ka, dosta ve düşmana yeterince yansıtılamamasının, birçok haksız ithamlar ve kayıplarla karşı karşıya kalmasının nede-

ni budur.

Militan, görevler karşısından kendini sorgularken öncünün neden bu kadar insan üzerinde derinleştiğini, düşman cephesinden kat be kat daha fazla neden kendi içinde bu insanlık mücadelesini, sınıf savaşımını yürüttüğünü anlamalıdır. Çünkü toplumsal yapımız doğal gelişimi içinde orijinalitesi bozulmadan, öz dinamikleri ve kendi kültürüyle biçimlenmiştir. Sürekli dıştan müdahalelere uğramış, tarihi, bütün ulusal değerleri darıma dağın edilmiştir. Bu süreç, özellikle Türk sömürgeciliğinin asimilasyoncu politika-sıyla doruğa ulaşmıştır. Böyle bir toplum-da devrimi geliştirmek, ihtilalci sosyalist insanı yaratmak tahmin edilebileceği gibi dünyanın en zor işidir. Önderlik bu gerçeği, *“Düşürülmüş bir toplumda bağımsız bir felsefe, ahlak olmayınca siyasi gelişmeye hızla ulaşmak çok zordur”* şeklinde ifade eder. Bu açıdan bizde militanın yetiştirilmesi de bir o kadar zor ve uğraştırıcıdır.

13. yılına giren ulusal kurtuluş savaşı-na rağmen sömürgeciler ülkemizden kanlı ve kirli ellerini çekmemekte, burjuva alışkanlık, ahlak ve ilişkilerini insanlarımızın duygu, düşünce ve davranışlarına egemen kılmaya çalışmaktadır. Bu amaçla toplumu sürüye dönüştürmek için her yolu denemekte, yürüttüğü kirli savaşı tırmandırmaktadır. Savaş sadece silahla sınırlı kalmayarak, toplum yaşamını ilgilendiren her alana pervasızca yayılmaktadır. Bu politikada basın-yayın kuruluşları, TV, sinema, futbol, tiyatro, okullar, uyuşturucuya alıştırmaya, fuhuş gibi yöntemler sonuna kadar kullanılmaktadır. Bu araçlarla kendi yoz ahlak anlayışı ve bakış açısını yeni birtakım “akımlar” da yaratarak topluma şırınga etmeye çalışmaktadır. Bunlarla toplumu ve bireyi mayınlı ve zehirli yaşama, çıplak zor ya da gizli yok etme silahıyla mahkum etmekte, birey ve toplumu kendi ulusal toplumsal gerçekliğine yabancılaştırmaktadır. Mücadele sürecinin de kanıtladığı gibi halkı sömürgeciliğin bu zehirinden kurtarmak ve toplumu yeniden yaratarak kendi ayakları üzerinde duracak hale getirmek için, partinin, Parti Önderliği'nin çıkışı ve çözümlemeleri tek panzehirdir.

Parti Önderliği, *“tarihsel, ve toplumsal gerçekliğimiz önemli oranda özgünlüğünü yitirmiş, özgün ve özgür bir irade olmaktan çıkarılmıştır. Kürdistan'da hep başkaları için çalışan çok ama, kendisi için çalışan ve kendisi için yapan yoktur. Bu elbette sadece emeğine değil, insanlığa da yabancılaşma ve kendini inkar etme anlamına gelmektedir. Bunun yarattığı bunalımın büyüklüğü düşünülebilir mi? Bunun yarattığı kişilik tahribatı hafızalara sığdırılabilir mi? PKK işte buna verilen kapsamlı bir cevaptır. Tabii bu cevap sadece teori, program, siyaset ve çaba düzeyinde değil, strateji ve taktiği uygulamanın her alanında sonuna kadar yaşamak, yaratıcı bir uygulama içinde bulunmak ve dünya çapındaki sorunların bilinciyle hareket ederek, bu doğrultuda yeterli yoğunluk ve ustalıkla çaba sergilemek biçimindedir. Strateji ve taktik üzerinde bu biçimde yoğunlaşılır ve en yaratıcı yöntemlerle günlük olarak uygulanır-sa icra edilebilir. Bunların gerçekleştirilmesi, kişilikte sağlanacak dönüşümün düzeyi ve derinliğiyle bağlantılıdır. Bu anlamda bir gelişme ve ilerleme yaşanır-sa, bu işleri yürütme şansı da artacaktır”* demektedir.

Görüldüğü gibi Kürdistan'da kişi kendinde devrimi yapmadıkça, toplumda devrim yapma ve tarihsel rolü oynamaya şansı da olmayacaktır. Kürt halkının tarihten getirdiği “Kürt yiğitliği”, “Kürt mertliği”, “Kürt konukseverliği”, kalleşlik, aldatma, arkadan hançerleme nedeniyle reddedilen noktaya gelmiştir. Ahlaki olarak aşağıladığı, dışladığı birçok olgu Kürt halkının yaşamına en bozucu, en tahripkar biçimde girmiştir. Egemenler tabii ki bu tür değer yargılarının; mertliğin, yiğitliğin, haksızlığa karşı çıkışın, emek ürünlerine ve ülkesine sahiplenmenin, kendisi için insan olmanın ölçülerini bulanıklaştı-

racak, halkın gözüne bir avuç toz atıp gerçeği görmesini önleyecektir. Yiğitlik, mertlik yerine boyun eğmeyi, köleleştirmeyi dayatacaktır. Kürdistan'da bu ilişkiler en çarpık biçimde uygulamaya konulmuştur.

Halkımızın kültüründen çıkarılan ve yok edilmek istenen yiğitlik, mertlik gibi kavramlar artık gelişen ulusal kurtuluş savaşıyla yeniden anlam bulmakta, savaş hattında, işkenceler altında, zindanlarda her gün yeni kahramanlık ve yiğitlik destanları yaratılmaktadır. PKK, bu anlamda da mertliğin, yiğitliğin yeni temsilini ülke, emek ve değerlere sahiplenme temelinde yürütülen savaşla yeniden yaratmaktadır. Eskinin daratılmış, aile veya aşiret çıkarları sınırlarına hapsedilmiş yiğitlik, mertlik, kahramanlık kavramları yerine, ülke ve halk için yiğitlik, mertlik anlayışını, kültürünü yerleştirmiştir. Gerçek şudur ki, ülke bağımsız, insanları özür olmadıkça yiğitlik ve mertlik kavramları fazla bir şey ifade etmeyecek, içi boşalacaktır.

ran, sürekli geri çeken çarpıklıklar, düzen-disiplin tanımayan alışkanlıklar, ah-laki ölçüsüzlük ve yozlaşmalar bir bela gibi partinin yakasına yapışmaktadır. Partimiz, militanı bu etkilerden kurtarmak ve yeni insanı militan şahsında yaratmak için yoğun bir sınıf mücadelesi yürütmektedir.

Bu alanda da PKK dünyanın hiçbir sosyalist, komünist hareketinde olmayan ölçülerle militanını sürekli gözden geçir-miştir. Dönemin devrimciliği, dönemin ihtiyaçlarına göre militan ölçülerini belirlemiştir. Her yönüyle kendini sorgulamış, hem kendisini, hem de toplumu bilimin projektörü altına tutmuştur. Militana dönük çözümlemeler üzerinde neden bu kadar çok durulduğunu Parti Önderliği şöyle açıklamaktadır: *“Biz militanın nasıl olması gerektiğine ilişkin çözümlemeleri neden bu denli geliştirdik? Burada toplumsal özelliklerimizin bizi buna zorladığı, Kürt kişiliğinin bin yıldan beri kördüğüm olmuş bir kişilik olduğu, bu kişiliği çözmek zo-*

sanlarla çok uğraştık. Devrimin doğrudan düşmanla uğraşan cephesi kadar, hatta belki de ondan kat be kat kendi içimizle uğraşmak zorunda kaldık. Elbette bunun isteklisi değildik, ama gelişmek için bunun kaçınılmaz olduğunu gördük ve yaptık. Çünkü sosyalizmin genel durumuna baktığımızda herkesin sosyalizmden rahatlıkla vazgeçtiğini ve kimsenin sosyalizmin sorunlarına çözüm gücü olmak istemediğini görüyorduk. Ulusal koşullarımızda herkes düşüm düşüm olmuştur, hiç kimse açılınmak ve çözümlenmek istemiyordu. Böyle bir durumda ve böylesi dönemlerde ilerlemenin kaçınılmaz koşulu bireyi çözümlemektir. Sosyalistleşmeyen, uluslaşmayan ve demokratlaşmayan kişiliği ameliyat masasına yatırmak ve operasyona tabii tutmaktır...”

Görüldüğü gibi Kürdistan toplumunda-ki gerilikler, çarpıklıklar devrimci militanın gelişim sorunlarını oldukça ağırlaştırmıştır. Sürekli eğitim, gözden geçirme ve doğrultuya çekmeyi zorunlu kılmıştır.

“Gelişkin kültürler karşısında fethe-denler, fethedilirler.” Bu tarihsel gerçekliğe baktığımızda, halklar arasında, ister fetihlerden kaynaklanan, ister ticari ilişkilerden veya doğal kaynaşmadan kaynaklansın, oldukça zengin bir kültür alış-verişini yaşadıkları; ekonomik ve kültürel

runda kaldığımız ve bu yüzden bu soruna yüklendiğimiz söylene de, bizce bu sınırlı bir yaklaşımdır. Militanı çözümleme ihtiyacı, esas olarak sosyalist kişilikteki tıkanmayı görmek ve sürekli onu aşma ihtiyacını hissetmekten kaynaklanmış ve uluslararası deneyimden etkilenmiştir.

Bugün reel sosyalizm örneği gözler önündedir. Sovyetlerin güçlü bir ulusal kültür ve güçlü bir tarihsel gelenek devraldıkları; bütün ülkenin yönetimi, okullar, basın ve devlet aygıtı tümüyle ellerinde olduğu; toplumu istedikleri gibi eğitime ve örgütlemeye imkanlarına kavuştukları; mu-

“Militanda yurtseverlik ve halk sevgisi güçlü olmayınca devrimci onur ve değerlere bağlılığı da fazla gelişmez. Yurtsuz, halksız bir devrimcilik, bir değerler sistemi düşünülemez. Kişinin vatana, halka sevgi bağı ne kadar güçlüyse, onun halkının ihtiyacı olan bir kurtuluşa ve devrime de bağlılığı o kadar güçlü, tutkulu olur.”

olarak geri olanların fetihçi olsalar bile ileri halklar içerisinde eridikleri, kültürlerin bu anlamda oldukça iç içe geçtiği ve karıştığı görülmektedir. Halklar bu kültürleri sentezleyerek kendine özgü ulusal biçimler oluşturmuşlardır. Ama Kürdistan'da, oldukça yoğun ve zengin bir kültür harmanlaması olmasına rağmen, bu kültür ve düşünce zenginliklerini sentezleyerek kendine özgü ulusal bir kimlik, ulusal değerler sistemi yaratma biçimi olmamıştır. Aksine yabancı egemen güçlerin sürekli bozduğu, karşısına dönüştürdüğü, yozlaştırdığı bir yapılanma içinde şekillenen kişilik, haliyle çok karmaşık, ölçüye, düzen ve disipline gelmeyen, bilimsel bir dünya görüşünden yoksun, ideolojiye ve onun sistemlerine gelmeyen bir kişilik olacaktır. Mücadele sürecinde büyük bedeller ödenmesine, en gelişkin teorik-ideolojik tespitler yapılmasına, strateji ve taktik geliştirilmesine rağmen, hâlâ parti yapısından, mücadele-mizmin etkisine girmiş ve mücadele içerisinde olan geniş yığınlar kadar, tarihten aldığı olumsuz kültür ve sömürgecilikten kaynaklanan nedenlerle, uğraştı-

Türkiye'deki militanın sefaleti, bizi militanın çözümlemesine alabildiğine ağırlık vermeye götürmüştür. Yine içi boşaltılmış sahte komünist partilerdeki parti üyeliğinin yozlaşması ve hatta en yoz kişiliklerin bu partilerin içinden ortaya çıkması, bizi militanı çözümlemeye yöneltmiştir. Kuşkusuz ulusal, toplumsal özelliklerimiz de bunda etkili olmuştur. Ama bu etki belirleyici değildir.

Biz PKK ölçeğinde sosyalizmin sorunlarına cevap aramaya çalışırken, aslında genelde sosyalist tıkanmayı ve bireydeki kilitlenmeyi de çözmeye çalıştığımızı iyi biliyoruz. Ulus çapında sosyalizmin kurulduğu ve parti çizgisinin egemen kılındığı söylene bile, militan sorunu çözülmez ve doğru militan bulunmazsa, bütün bunlar boşa gidecektir. Bu sorunlar aslında daha önce de görülmemiş sorunlar değildir. Ustalar sık sık, 'iyi kadrolar olmayınca programlar ve kararların bir hiç olacağını' söylemişlerdir. Ama bu yetmemekte, daha fazlası gerekmektedir. Militan nasıl ortaya çıkarılacak, nasıl yetiştirilecektir? Öyle sanıyorum ki, PKK deneyimi bu konuda önde gelen en iyi okuldur. Biz in-

azzam bir ordu, teknik kadro ve ekonomik olanaklara sahip oldukları halde yıkıldığını görüyoruz. Onca büyük değerler üzerine kurulan bir sistem, üye sayısı milyonları bulan Komünist Partisi, bir silah dahi patlatmadan dağıldı. Böyle bir devlet örgütlenmesinin yıkıldığı noktada, eğer reel sosyalizm gerçeğinden ders çıkarıp, kişiliğimizde sosyalist yaşam tarzı ve ahlakını kurumsalştıramazsak, bizim gibi bir ülkede, zorlukla bir araya getirilebilen bir insan malzemesinden haliyle geriye hiçbir şey kalmayacaktır. Halbuki Sovyetlerde, okullarda marksizm öğretiliyordu. Ama bunlar yönetimi aldıktan sonra herkesi yeterli, sorunların üstesinden gelebilecek militan kadro saydılar. Sosyalizmin mevcut programlarla, taktiklerle ve kararlarla sorunsuz yürüyeceğini varsaydılar. Ama pratik bunun yeterli olmadığını Sovyet deneyiyle bir kez daha ortaya koydu. Devrime uzun süre hizmet edecek gerçek militanların yetiştirilmesi gerekiyordu. Bu yapılamadı, maddi çıkarlar, kişisel kaygılar, bürokratik partiye ve kadrolara egemen olmaya başladı ve toplumsal dengeler bozuldu.

İşte militan kendini dünya nimetlerinin, maddi çıkarların ve basit kaygıların dışında tutmaz, yaşamına sosyalist ahlak ölçülerini egemen kılmazsa sapmalara düşer ve gerçek temsili yapamaz. İmtiyazlı ve rahat yaşama, çevresini kayırma, tembellik, maddi kaynakların ve üretilenlerin heba edilmesi sonucu, mevcut devrimci anlayışın, kültür ve ahlakın aşınacağı, kendi içinde büyük bir yozlaşma ve çürümeyi getireceği kaçınılmaz bir gerçektir. Sovyet deneyinde ortaya çıkan da budur. Devrime sarılan güçlü militanlar olmadığından toplumda büyük bir ahlaki çöküntü oluştu, bütün sosyalist değerler ayaklar altına alındı ve ona kimse doğru dürüst sahip çıkamadı.

Bu durum Kürdistan'daki militana da-ha büyük sorumluluklar yüklemektedir. Militanın çok daha güçlü şekilde ayaklarının üzerinde durması, her gün kendisini yeniden sorgulaması, partinin ortaya çıkardığı devrimci ölçülerini-ilkeleri yaşamına mutlaka egemen kılması şarttır. Bunun sağlanması için sürekli çözümlemeler yapılmaktadır.

Parti Önderliği; *“Neden buna ihtiyaç duyuldu?”* diye sorduktan sonra şu açıklamayı yapmaktadır: *“Aşama yapmak, bugün PKK'yi PKK yapan ve mevcut gelişmeleri doğuran bir aşamaya ulaşmak için, bu yapılmak zorundaydı. Kendi mücadele tarihimizden biliyoruz ki, bunu yapmamış olsaydık, gelişmeler de olmayacaktı. Sosyalizm adına sürekli olarak dayatılan sosyal-şovenizme, ulusallık adına ortaya çıkan kaba ve sahte milliyetçiliğe, militanlık adına öne sürülen bir lümpen dayatmaya karşı mücadele olmasaydı, neyi çözebilir ve geliştirebilirdik? PKK'de çok yönlü bir eğitim ve çabayla bireyin özgürleşmesi hazırlanmasaydı, gönüllülük ilkesini ne kadar geliştirebilecektik? Bu ilkeyi gerçekleştirememiş olsaydık PKK'yi kaç gün yürütebilecektik? Bunlar çok önemli sorular ve biz bu sorulara cevap vermeye çalıştık. Her şeyden önce reel sosyalizmin kalıplarına uygun bir tüketici sosyalist olunsaydı, salt bazılarının karnını doyurmak için parti kurmak gerekirdi. İkincisi, bazılarını birer ağa taslağı olarak yaşatmak için de bir parti gerekliydi. Üçüncüsü, Türkiye koşullarının ve Türk kapitalizminin etkilediği bir tip olarak yaşatmak için de bir parti gerekcekti. Bunların masrafını düşünelim. Bu yapıyı mücadele örgütü olarak ayakta tutmak ve amansız bir düşmanın üzerine yürütmek şurada kalsın, karınlarını doyurmak bile böyle birkaç parti isterdi.”*

Önderliğin de belirttiği gibi ne aileden, ne toplumdan iyi bir terbiye almış, iyi bir disiplin ve eğitimden geçmiş insan malzemesi söz konusudur. Militanlaşmama, sorunlarının temelinde de bu yatmaktadır. Buna rağmen bugün ortaya muazzam değerler çıkarılmıştır. Bu değerler üzerine safalarımıza onbinlerce insan akın etmektedir. Ve bu kitle toplumdaki kültürle, anlayış ve ahlakla gelmektedir. Bunların eğitimi, yeniden biçimlendirilmesi, partinin arılığının, duruluğunun bulandırılmaması için temel görev militanlara düşmektedir.

Bu arılığı korumak, ilke ve çizgi adanını yaratmak, diğer sosyalist ülkelerde yaşanan pratikten de dersler çıkararak davaya sarılmak gerekiyor. Militanın bunun için kendisini adeta her gün yeniden yıkıp yeniden yaratması zorunluluk oluyor. Buna hazır olmayan militan Kürdistan'da kaybeden ölü bir insandır.

AHLAK VE YURTSEVERLİK

Her şeyden önce “yurtseverlik, yurt sevgisi” tarihsel-toplumsal birlikteliği, belli bir toprak parçası üzerinde varolmayı, ortak bir kültür şekillenmesi ve yaşam bağlarını ifade eder. Yurtseverleşme emeğe değer vermeyi, insanlaşmaya ve demokrasiye büyük bir bağlılığı, sevgiyi gerektirir. Bu anlamda yurtseverlik, halka en doğru biçimde kavratılması gereken en temel ahlaki ölçütlerin başında gelmektedir.

Ancak halk olarak üzerinde varolduğu-

muz vatan parçası düşmanların çizmesi altında o kadar ezilmiş, tarumar edilmiştir ki, toplumda yurtseverlik duyguları alabildiğine zayıflamış, rahatlıkla dünyanın herhangi bir yerine dağılebilecek duruma getirilmiştir. Dönüp ülkesine baktığında yaşam bağlarının bu kadar zayıfladığını göremeyecek düzeyde tarihsel köklerinden, toprağından koparılmış, ülke adeta yangın sonrası bir harabeye dönüştürülmüştür. Ülkenin zenginliklerinin talan edilmesi kanıksanmış, müreffeh bir toplum yerine topraklarının çoraklaştırılması, bir kültürün-halkın yok edilmesi insanlarımızın düşünce ve duygularında da umutsuzluk biçiminde derinliğine yer edinmiştir.

Özgür tarihsel gelişmesini sağlama-yan bir toplumun, yaşamın her alanında düşünce ve duygularının kuşatılması, çarpıklaştırılması kaçınılmazdır. Binlerce yılı bulan sömürgeci tarih, asimilasyon, ruhsuzlaştırma fiziki boyutu da aşarak beyinlere hakim olmuştur. Kölelik bağı içerisinde olanların özgürlük ruhuyla donanmaları, gelişmiş özgür ve eşit insanlar arasında kendilerini özgürce ifade etmeleri beklenemez. Ve bunun etkilerinin parti saflarına yansımaması da söz konusu olamaz. Yüzyılları bulan olumsuz bir kültür ve böyle ağır kölelik zincirleriyle büyüyen, sömürgeci eğitim kurumlarında okuyup şekillenen ve daha sonra parti saflarına gelen binlerce insan vardır. Bunlar partimizin bugünkü aşamaya ulaşincaya kadar hangi bedelleri ödediğini, vatan uğruna savaşıacak insanları hangi büyük zorluklarla ortaya çıkardığını fazla kavramadan savaşın ihtiyaçlarının dayatmasıyla belli görevlere gelebilmektedirler. Tabii ki, bunların temsil ettikleri ahlak, ölçü ve kuralları tepeden tırnağa sömürgeci özelliklere bulaşmış, burjuva-feodal ahlak ölçüleridir. Bu ölçüler, partinin militan ahlak ölçüleriyle değiştirilmediği sürece saflarımızda kazandıran değil, kaybettiren bir rol oynayacaktır.

Devrimci militan; yüksek erdemleri olan, halka ve vatana büyük bağlılık geliştiren, bunun en üst ifadesi olan, en gelişmiş değerleri temsil eden partinin terbiye ve ahlak kurallarını kabul etmek ve halka taşımakla yükümlüdürler. Ancak olumsuz özellikleriyle partiye gelen ve belli görevler üstlenen insanlarda ise, parti ölçülerine ulaşma ve onu kavrama değil, kendisinin toplumdan aldığı özellikleri partiye dayatma, ona yaşam sahası açma ve eskiyi dayatma devam etmektedir.

Parti Önderliği, partide yaşatılmaya çalışılan ve parti ahlakıyla çelişen anlayış ve tutumları çözümlerken parti ahlakını şöyle tanımlamaktadır: *“Parti ahlakı; yaşam üzerinde şekillenen ve ona yön veren, insanlığın kurtuluşu gibi soylu bir amaca hizmet eden bilimsel sosyalizm ideolojisinin öngördüğü ve halkımızın tarihinden gelme direnişçi ve güçlü ahlak özelliklerinin sosyalizm ve demokrasi anlayışıyla bütünleşip kendisini yaşamda ifade etmesidir.”*

Partimiz, Kürdistan'da en büyük insan yetiştirme, değiştirme ve değer yaratma okuludur. Çünkü bunun dışında Kürdistan'da hiçbir biçimde değer yaratma, eğitim ve insan ilişkisine imkan tanımıyor. Dolayısıyla Kürdistan'da sadece düşmanı ülkeden atmak için ulusal kurtuluş savaşı verilmiyor. Asıl olan beyinsel kurtuluş, dirilme, yeniden kendine gelme; özcesi, bunun en derin ifadesi olan sosyalist insanın yaratılması mücadelesi veriliyor. Bu yeterince kavranılmadığında kişinin toplumdan getirdiği alışkanlıkları yaşaması, mücadelenin zorlukları karşısında yalpalayıp düşmesi kaçınılmazdır. Nitekim bizde en yüksek kahramanlık değerleri, yücelikler, devrim temelinde yaratıldığı gibi, en kötü düşüşler, ihanetler de yaşanmaktadır. Bırakalım devrimci ahlak ve kişilik kazanan insanı, asgari yurt sevgisine sahip insan bile, mücadeleyi yürütemeyeceği noktaya geldiği zaman ilk aklına gelen kaçıp düşmana sığınmak, halkın ve devrimin değerlerine en büyük darbeyi vurmaktır. Ama bizde, yıllarca saflar-

da kalmış, komutanlık yapmış insanların çok kötü düştüğü; halk ve gerilla saflarından düşman saflarına çok sıradan gerekçelerle geçiş yapılabildiği, düşman saflarında bir kontra ve işkenceci olarak ortaya çıktığını görebiliyoruz. Bunun temelinde sağlam bir kişilik, doğru devrimci bir ahlak, halkçı demokratik özelliklerin olmadığı açıktır.

Halkı savaşa, fedakarlığa çağıran, sömürgeci faşizmin insanlık dışı uygulamalarını dile getiren, ona karşı mücadele edilmesini söyleyen birinin, ırkçı faşistlerin elinde birer işkenceci, birer katil kontra olarak ortaya çıkması, hiçbir büyük ilke ve değere, insanlık bağlarıyla kendini bağlamadığı, içten içe büyük bir çöküntü ve yıkımı yaşadığını gösterir. Parti, zayıf kişilikleri güçlü bağlarla özgürlüğe ve insan ilişkilerine bağlamak isterken, kişi de bunun özlü çabasını vermediği, basit kaygılar taşıdığından, can telaşına düştüğünde, sadece devrimci değerleri değil, hal-

“Birçok yerde partinin saygınlık ve otoritesini kullanarak halka jandarma veya küçük ağa, despot tarzıyla yaklaşmakta, varolan imkanlar hoyratça kullanılıp ilişkiler zorlanmaktadır. Ne doğru dürüst örgüt işletilmekte, ne komiteler oluşturulmakta, ne illegaliteye dikkat edilmekte, ne halkın doğru bir ahlak ve insan ilişkisine çekilmesine çalışmakta, ne de fırsatlar değerlendirilebilmektedir.”

kın değerlerini de çiğneyebilmektedir.

Bir insanın halk ve devrim saflarından karşı-devrim saflarına geçişi, yurtseverliğin ne kadar önemli olduğunu gösterir. Yurt ve halk sevgisi iç içe geçmiş iki olgudur. Asgari de olsa sömürgeci ilişkilerden ve kişilik etkilerinden kendisini arındırmış bir birey, yüreğinde taşıdığı yurt ve halk sevgisini bir tarafa atarak düşman saflarına geçmeyi benimsemez ve kendi halkına karşı düşmanın kullandığı bir ihanet aracı olmaz. Düşünceleri, mantığı, aldığı kültür ve ahlak yapısı buna el vermez.

Halk, bütün zenginliklerin, insana ait bütün değerlerin ve ilişkilerin içinde filizlenip geliştiği, çiçek açtığı, meyva verdiği bir alandır. Bu alan, yerinde ve doğru tarzda değerlendirilirse, sonuç almamak için hiçbir neden yoktur. Bir devrimcinin en temel özelliği, bu açıdan özgüncü esas almak, halka güvenmek ve güven vermektir. Halka ait olanların gasp edildiği, çarpıtılıp karşısına dikilen her şeyi ayakları üzerine oturtup geri almaktır. Bunun mücadelesini vermek ve sahip çıkmaktır. Çünkü halklar binlerce yıllık ortak yaşamın, ortak kültürün, ortak yaratıcılığın, dolayısıyla büyük bir emek sürecinin ürünüdürler.

Tarihin zengin bahçesinde yetişen bu çiçeklerin, değerlerin yok edilmesine, özünden uzaklaştırılmasına karşı büyük bir öfke ve kinle ortaya atılmak, insanın kendine ve özüne sahip çıkması insana duyduğu saygının bir gereğidir!

Bu saygı, bilinçsiz bir halkı bilinçlendirmek, önünde yürüyerek yol göstermek, gerektiğinde en büyük fedakarlıkların ve kahramanca çıkışların temsilini şahsında somutlaştırmakla yerine getirilir. Bu konuda parti hareketimizin katettiği mesafe ve kazandığı deneyimler, ortaya çıkardığı kahramanlıklarla halkımızın binlerce yıllık karanlık tarihini aydınlatacak kadar zengin bir kazanımlar zincirini oluşturmaktadır. Saygı, sevgi ve bağlılık en üst düzeydeki ifadesini devrim şehitlerimizin gösterdiği kahramanlıklarda ve örnek kişiliklerinde bulmaktadır. Mazlum Doğan yoldaşın koyduğu tarihi eylem, ihanet, teslimiyet karşısında halkına ve insanlığa duyduğu bağlılığı, saygıyı kendi şahsında kristalize etmesidir. Yine Diyarbakır Zindanı'nda Dörtler'in eylemi, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu şehitleri Hayri, Kemal, Ali ve Akiflerin eylemleri, insanlığın içerisinde boğulmak istendiği karanlıktan bir çıkış, bir soluk aldırma ve toplumu aydınlığa doğru harekete geçirme eylemidir. Kemal Pir, “Biz yaşamayı uğruna ölecek kadar seviyoruz” derken, devrimcilerin insanlığın ve halkların yaşamına nasıl

yüksek bir değer ve anlam biçtiğini de ortaya koymaktadır. Dağlarda, ovalarda, şehirlerde en eşitsiz şartlar altında düşmana taviz vermeden direnerek şahadete erişenlerin ulaştıkları o yüce gönül enginliği halka duydukları sevgi ve saygının bir ifadesi, fedakarlık ve kararlılığın en üst mertebesidir. Kişi toplumla anlam bulduğuna göre, halkını sevmeyen biri kendisini de sevmeyiz. Kendisine saygı duymaz. Kendisini sevse bile, bu halktan kopuk, budalaca, narsist, zevk düşkünü, tamamen çarpık ve hastalık biçiminde olacaktır. Çünkü özgür, eşit ve yaratıcı olmayan, emek yoğunluğuna ulaşmayan, emeğe değer verip, sahip çıkmayan bir insanın açık ki, sevinecek bir yanı olmaz. İnsanın halkın sevgisini kazanması ve aynı zamanda o sevgide kendisini bulması için kopmaz bağlarla bağlanması ve dolayısıyla kendisinin de büyük bir halk sevgisine ulaşması gerekir. Böyle bir sevgiyle bağlananlar ne ko-

işletilmekte, ne komiteler oluşturulmakta, ne illegaliteye dikkat edilmekte, ne halkın doğru bir ahlak ve insan ilişkisine çekilmesine çalışılmakta, ne de fırsatlar değerlendirilebilmektedir. Düşmana ciddi bir darbe vurulmazken, başı bozuk davranışlar ve ders çıkarmayı bilmeyen tutumlar nedeniyle insanların güvenliği tehlikeye atılmaktadır. Böylece devletin baskısına, işkence ve operasyonlara açık hale getirilmekte, partimiz birçok alanda hak etmediği kayıplara uğramaktadır.

Partinin yüksek ölçülerine ve yüksek bağlılığına ulaşmayanlar, bu çalışma tarzı ve uğrattığı zararlar, düşmandan yediği darbeler nedeniyle sarsılmakta, kolay kolay kendine gelememekte, kişilik ve duygular olarak da tahribata uğramakta, bir anlamda kendisini partiden geri çekmekte, partiden uzaklaşmaktadır.

Yine militanda yurtseverlik ve halk sevgisi güçlü olmayınca devrimci onur ve değerlere bağlılığı da fazla gelişmez.

lay ihanet ederler, ne kolay halka zarar verirler, ne de halkın çıkarlarının aleyhine olan ilişkilere girebilirler.

PKK halk için ortaya çıkan, halk için savaşan ve halk için değerler yaratan, kahramanlıklarını, fedakarlıklarını, kazanımlarını halkın çıkarları doğrultusunda ortaya koyan, sahiplen ve gelişme yollarını açan bir harekettir. Bu açıdan halk sevgisi PKK'de temel alınan çok güçlü bir olgudur. Çünkü PKK'lik adımlarını atarken halkı ve özgücünü esas aldı. Sahip olduğumuz her şey bu sağlam ve doğru adımların bir ürünüdür. Bu kanıtlanan gerçekliğe rağmen, PKK'nin temel aldığı bu ölçü, ne yazık ki, yine PKK'li geçinen bizler tarafından zaman zaman çok kötü biçimde ihlal edilmektedir.

Bir militanın bulunduğu alanda, en temel değer olan emeği esas alarak halka yaklaşması gerekirken, yani hazıra konma yerine varolanı doğru değerlendirmek, halkı eğitmek, güçlendirmek, korumak ve bunun üzerinde yeni örgütlenmeler yaratmayı esas alması gerekirken, bunu yapmaması, eldeki imkanları da dağıtması en büyük emek düşmanlığı ve düpedüz ahlaksızlıktır. Genel anlamıyla gördüğümüz militanlık ve onu değer olarak görme, eğiterek zayıf yanlarını güçlendirme, dolayısıyla kollayıp koruma, geri özellik ve alışkanlıklardan arındırma, düşmanın üzerinde oynayabileceği bir alan olmaktan çıkarma, halkı devrim ve özgürlük alanına akıtma büyük bir çaba, duyarlılık ve emek sonudur. Emek ve çaba sonucu yeni insan ilişkileri yaratma, yeni bağlılıklar oluşturup, halkın devrime ve partiye olan bağlılığını yükseltme yerine kaçırıcı, bozucu ve biktırıcı pratik içerisine girmek, kazandırmaktan çok kay-

Yurtsuz, halsiz bir devrimcilik, bir değerler sistemi düşünülemez. Kişinin vatana, halka sevgi bağı ne kadar güçlüyse, onun halkının ihtiyacı olan bir kurtuluşa ve devrime de bağlılığı o kadar güçlü, tutkulu olur. En gelişmiş ölçülerle partide somutlaşan devrimci onur, şeref gibi kavramlar ifadesini en iyi biçimde sosyalist kişilikte, militanda bulur. Bu değerlerle donanmış bir öncünün yürüttüğü savaşımın, insanlığa ait ne varsa yıkmayı hedefleyen bir düşman karşısında yenilmesi, çözülmesi düşünülemez. İster işkence altında olsun, ister başka alanlarda olsun düşman karşısında dize gelmeyi en büyük onursuzluk ve şerefsizlik olarak görür. Ama bizde ne halk değerleri, ne de parti değerleri yeterince özümşenip kişiliğe yedirilmediği için, insana ait en temel ahlaki değerler bile çiğnenabiliyor. Ne insani, ne de devrimci haysiyeti koruma gibi bir kaygı taşınmayabiliyor.

Yine halkın çok güçlü biçimde bağlandığı bir namus ilkesi vardır. Devrimci elbette dar ve yanlış olan namus anlayışını ilke edinmeyecektir. Gelişmiş olanı, parti ilkelerini esas alacaktır. Ama halkın değer yargılarını, anlayışlarını da bir kenara atmaz. İmkanlar oldukça buna dikkat eder, saygılı ve duyarlı davranır. Onu yeniden yorumlayarak, geliştirerek doğru temeller üzerinde halka taşırır. Halkı eğitir, ahlak anlayışı ve ölçülerini daha yüksek düzeyde şekillendirir. Bugün halkımızın namus ve ahlak anlayışında eski kalıplar yıkılıyor, olumlu yönde gelişmeler yaşanıyor, namus, ülke, vatan ve halk kavramlarıyla bütünleşiyorsa bunda partinin tartışmasız rolü belirleyicidir. Parti Önderliği, pratik faaliyetlerde ahlak ölçülerini incelerken; *“Ahlak*

AHLAKTA TEMEL ÖLÇÜ

En temel ahlaki ilke: “Kendine yapılmasını istemediğin bir şeyi başkasına yapma” ilkesidir. Birinin seni haksız temelde yok etmesini, haksızlık ve saygısızlık etmesini istemiyorsan, sen de aynı-sını yapmamalısın. Bir cemaatte saygı görmek, dinlenmek, görüşlerinin dikkate alınmasını istiyorsan sen de saygılı olacaksın, insanları dinleyeceksin. Bu aynı zamanda uygar olma ve demokrasi kültürüdür.

Düşüncelerini açıkça söylemeyen, eleştirmeyen, karşıt görüşlere tahammülü olmayanların saygı ölçülerini yakalamaları, insana gereken değeri vermeleri de beklenemez.

Ortamımızda en çok yaşanan yetersizliklerden biri de halka saygılı yaklaşmamaktır. Hep kendisini emreden, kendisini tüm doğruları bilen, halkı ve savaşçıları sadece basit birer dinleyici, uygulayıcı düzeyinde ele alan anlayıştır. Sanki yöneticilik bir tanrı vergisidir, yönetici doğmuş, yönetici ölecekmiş gibi edalar ve ilişkiler, örgütlenmede bir soğumayı, bir kuruma ve çölleşmeyi beraberinde getirmektedir.

İnsanlara tepeden bakmak, emireriy-miş gibi çalıştırarak, her şeyi dinlemeyip görüşlerine değer vermemek, hep kendini konuşturmak, mücadele geleneğini ve yüksek değerlerini kendine kalkan yapmak, kendini yormadan, sıkmadan rahat ve özerk yaşamak, halkın ve partinin değerlerini çar-çur edici yaklaşımlar, kesinlikle partinin ahlak ölçülerini tahrip etmektedir. Bilinmelidir ki bunlar partiye ve halka düpedüz düşmanca yaklaşımlardır.

Bir insan, savunduğu düşüncelerinin başkası tarafından yerine getirilmesini ister, kendisi yapmazsa bu en büyük ahlaksızlıktır. Örneğin; gittiği bir aileye “savaşa ve mücadeleye katıl, özgürlük ve bağımsızlık için her bedel göze alınır” deyip onlar harekete geçirilirken, aynı kişi ailesini mücadeleye katmaz, aile kaygısını öne alırsa, bu kişide ahlaki çöküntü ve toplumun tüm olumsuzlukları yer etmiş demektir. Devrim ve halk karşısında son derece dürüst ve açık davranmak, devrimci-liğin temel bir ahlaki ilkesi olmalıdır.

Bazı alanlardan partiye raporlar yazılıyor, faaliyetler alabildiğine abartılı ve muğlak yansıtılıyor. Eylem yapılıyor, başarı oranı fazlasıyla abartılıyor. Örgütlenme ve cephe faaliyetleri, halkın durumu, düşmanın durumu doğru rapor edilmiyor. Böyle olunca partinin zamanında müdahale edip önlemler alınmasının da önüne geçiliyor. Alandaki faaliyetlerin tasfiye olması ve dağılması kaçınılmaz hale geliyor. Vergilendirme yapılıyor, kişi devrim için aldığını basit güdülerini tatmin için kullanabiliyor. Sorguda ciddi düzeyde çözümlü, bunu uzun süre gizleyebiliyor. Kişi, parti ve yoldaşlarını doğru bilgilendirmez, gerçekliğini doğru ortaya koymazsa hem kendine olan saygısını kaybeder, hem de kendisiyle barışık olamaz. Ayrıca partinin, yoldaşlarının saygı ve güvenini de kaybeder. Güven ve saygının gelişmediği ortamda da büyük dava adamlarının ve büyük savaşların gelişmeyeceği açıktır.

“Ortamımızda en çok yaşanan yetersizliklerden biri de halka saygılı yaklaşmamaktır. Hep kendisini emreden, kendisini tüm doğruları bilen, halkı ve savaşçıları sadece basit birer dinleyici, uygulayıcı düzeyinde ele alan anlayıştır. Sanki yöneticilik bir tanrı vergisidir, yönetici doğmuş, yönetici ölecekmiş gibi edalar ve ilişkiler, örgütlenmede bir soğumayı, bir kuruma ve çölleşmeyi beraberinde getirmektedir.”

bettiren ve partiye yapılan en büyük kötülüktür. Birçok alanda düşmandan daha çok bozan, ilişkileri güven ve bağlılığı zedeleyen, alanı düşmana açık hale getiren bu yanlış yaklaşım ve parti terbiyesinden uzak davranışlardır.

Birçok yerde partinin saygınlık ve otoritesini kullanarak halka jandarma veya küçük ağa, despot tarzıyla yaklaşmakta, varolan imkanlar hoyratça kullanılıp ilişkiler zorlanmaktadır. Ne doğru dürüst örgüt

kendini günlük olarak davranışlarda ortaya çıkaran güzel hal ve hareketlerdir. Güzel savaşmak, güzel tartışmak, güzel konuşmaktır. Güzel olduğu ölçüde ahlaklıdır ve ahlak yönünden gelişkindir. Bundan uzak düştüğü oranda, yitirildiği oranda kötüdür, kötü ahlaklıdır. Güzel düşünemiyorsanız, konuşamıyorsanız, savaşamıyorsanız, örgütleyemiyorsanız, yürüyemiyorsanız ahlakınız temiz değildir” demektedir.

Yine kadrolara yaklaşımda, tayin ve terfi işlerinde yanlış görevlendirmeler, yanlış ve yetersiz seçimler sıkça yaşanmaktadır. Bir yoldaşı göreve getirirken, ne kadar süre için, ne kadar partili bilince, ne kadar temsil yeteneğiyle seçiyorum, verdiğim görevin hakkını ne kadar teslim eder, partiyi ne düzeyde hayata geçirir vb. sorularını ölçüp biçmeden, sıradan dostluk ilişkisinden, ah-

Devami 27. sayfa

Bize Gerekli Olanı Arıyoruz

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

● Baştarafı 1. sayfada

Hastaysan git kendini başka yerde tedavi et! Hastaların, zayıfların içimizde yeri yok! Parti içinde bu tutumu şiddetle savunacağım ve yürüteceğim. Elin ser-serisinin içimizde yeri olamaz. Biz bir "hastabakıcılar", "sefiller" hareketi değiliz. **En zeki, en cesur, en gözüpek olanların birleştiği bir gücüz, bir hareketiz.** Dolayısıyla böyle nitelikleri olmayanlar, ya bu nitelikleri kazanacaklar, mutlaka büyük çaba harcayarak ya da "ben yanlış yere gelmişim" diyerek, uzaklaşılır.

Bizler toplumun hastalığı ne olursa olsun kurtuluşu götüreceğiz. Karar vermişiz, bu toplumu en düşürülmüş olduğu yerden çıkaracağız, ama sağlam insanlarla. Öyle anlaşılıyor ki, kendimize en büyük kötülüğü, kurtarmalık durumda olanlarla partiyi yürüteceğimizi sanmakla yaptık. Partiyi batıranların, partiyi zor duruma düşürenlerin (sanki hakları varmış gibi), gözümüzün içine baka baka, hatta yerlerimizi daralta daralta, saflarda bu tür zorlukları yaratmaya göz yummakla büyük hatalar işledik. Gerçek kadro asla bu duruma düşmez ve buna fırsat vermez.

Kendini kurtarıcı haline getiremeyenin, yaşama-

şünen ve uygulama gücünü gösteren kişidir. Çizgiyi her koşul altında, yaratıcı uygulamayı bilendir. Bu bir savaş olur, bu bir örgüt içi yönetim olur, bu bir eğitim olur, bu bir lojistik olur, bu bir diplomasi olur. Somut duruma göre çizgiyi uygulamayı bilen kişi kadrodur. Ama şimdi sizlere bakıyorum, yüzlerce bir araya getiriyorum, tek bir parti meselesine çözüm olamıyorsunuz. Aşiret usulü; hep birileri gelsin bizi sürüklesin. En kötüsü de tehlikeli bir kişilik anlayışı gelişiyor; PKK'nin büyüttüğüne emek sarfetmeden sahip çıkmak. Yirmi yıldır başarıyla ter dökenlerle, hiçbir katkısı olmayanların aynı şerefi paylaşmaları doğru değil. Evet, **PKK esin bir kaynağıdır, herkese moral verir, ama bu sadece sağlam başlangıçlar içindir.** Emek apayrı bir olay, emeğin de başarılığı apayrı bir olaydır. Başarılı emek sunmayanların kendilerini PKK'li sayması doğru değildir.

Siz ne yapıp yapıp bu PKK'leşme olayını gerçekleştirmelisiniz. **En büyük savaş partileşme savaşıdır.** İddia ediyoruz ki, PKK kurtuluşu sağlamanın gerçeğidir. PKK'leşen insanı kurtaran kişidir. Halkına kurtuluş gücü oldun mu PKK'lisin, aksi halde "PKK'li"

ğim perspetiflere uymaktan geçmektedir.

Her zaman söylenir; "bir hareket genişledi mi içine çeşitli sınıfların ve hatta düşman etkilerinin müthiş sızması da gelişir." Doğrudur! Şu anda bütün sınıf eğilimleri PKK'nin içine sızıyor, hatta düşman eğilimleri de. Eğer buna karşı çok sağlam bir ideolojik-politik mücadele vermezsek, parti elden gideceği gibi çok karışık bir kuruma da dönüşebilir. Bunu abarttığımı sanmayın. Yetmişbeş yıl sonra kocaman Sovyet devrimi karşısına dönüşmedi mi? Yani dünyanın üçte birini etkisi altına alan, fakat içten, tepeden çözüldü. Demek ki, yıllar geçse de oluyor. Halbuki bizler henüz devrim yapmışta değiliz. Bütün gücümüzü imha sürecini durdurmak için harcıyoruz. Her an PKK yirmidört saat içinde karşıtına bile dönüşebilir. Birileri bastırır ve yüzlercesi de uyursa, bu her zaman mümkündür. Ondan sonra demeyin, "ya bu kadar güçlü harekete ne oldu?" Kocaman Roman İmparatorluğu da böyle çözüldü. İçteki bozukluk, dışardan barbarların bir-iki saldırısıyla yıkıldı. Tarihin en büyük imparatorluğuydu. Bir parti içinde böyle çürük, böyle uyur gezelerin çok olduğu bir yerde elbette ki, kaybetme daha çok kısa bir zaman süresi içinde gerçekleşir. Eğer kendinizi PKK'le sanıyorsanız o zaman uyanma, ayaklanma tutumuna girmelisiniz. Siz bırakalım devlet olmayı daha devlet fikrinin kenarından bile geçmiyorsunuz. Devletleşmek için mücadeleye yüreğiniz daha yer vermemiş, beyniniz de anlam vermiyor.

Parti içinde bir yetkiyi ele geçirmeyi kurtuluş sayanlar çoğunlukta. Bırakılsa zaferi esas alan, ona yürüyen şurada kalsın var olan imkanları hem de çarçur edencesine ele geçirmek de demeyeyim, böyle boşaltamaya götürenleriniz esas ağırlığı teşkil ediyor. Gerçekler bunlardır. O açıdan eğer sizler çok hastalıklı ve kendini kandıranlar olmaktan çıkarmak istiyorsanız veya böyle olmadığınızı iddia ediyorsanız, o zaman şu soruya cevap vermek gerekir; ben bütün konularda ne kadar yeterliyim? Bir defa iktidar hırsınız ne kadar var? Doğru temelde iktidar düşünceniz var mı? İktidara inanıyor musunuz? Nasıl iktidar olunur? Şimdi bu soruları sizler kendinize sormuyorsunuz. Sizin için sorun; bir si-garayı tutturmak, bir çorbayı da bulduk mu yetinmek veya birkaç kişiyi de kontrolü altına aldı mı gel keyfim demektir. Bu düşüncenin kendisi bile ancak felaket getirir.

Bu bir kader midir? Değil, bu kendini kandırmaktır. Olsa olsa tek kelime ile eski düzenin mantığı ya da ajanı olmak ve derhal atılması, atılacak bir yer yoksa, tutuklanması, tecrit edilmesi gerekir. "Hiçbir işin üstesinden gelemiyorum" neredeyse bu bir kader haline gelmiş. **Bir halk için en büyük kötülük, hiçbir işin üstesinden gelemeyen insanların kendisini öncü saymasıdır.** Unutmayalım ki, sizler ezici bir çoğunlukla böyle kişiliklersiniz. Hiçbir şeye yeterli değilsiniz. Ama halkın başına da geçiyorsunuz. Önderlik kendini asla bu konumlarda tutmaz. Kendimi bildim bileli doğru-dürüst kendimi çözmemişsem başkalarının yanında ne işim var, bir verecek doğru fikrim yoksa, neden ilgileneyim, utanırdım ve yaklaşmazdım insanlara.

En büyük savaş, nefis savaşdır

Hâlâ hatırımdadır; beş yüz metre toplulukların uzağından geçerdim. Neden? Akıllı olduğum için. Şunu biliyordum; bunlara verecek bir şeyim yok, gücüm yok. O zaman gidip cemaatin içinde neden oturacağım? Utanırdım, kaçırdım. Ya birisi beni kaldırırsı soru sorarsa ve cevap veremezsem, ya birisi benimle konuşmak isterse ve ben konuşmazsam ayıp değil mi? Bu daha çocukluktan kalan bir hatıramdır. Ama şimdi sizlere bakıyorum; Tatar ağası gibi bağdaş kurmuşsunuz parti içinde. Doğru bir soruya cevap veremiyor, bir tartışmayı yapacak gücü yok, hem de çok etkili, yetkili birisi. İşte bunu aşacağız, bu büyük ayıbı gidermemiz gerekiyor. Böyle kişilerin cemaatin, partinin içinde oturmaması gerekiyor. Gidin başka yerde cemaat kurun, ama

bu partimizin cemaati olamaz. Biz PKK cemaatini ilk oluşturduğumuzda oldukça doğruları bulmaya çok hevesli ve tartışmasını bilenlerle yaptık bu işi. Şimdi bakıyorum, her gün "tık, tık, tık" kafasına vuruyorum, çenesini kaldırıyorum, "konuş" diyorum hiç kafası kendisinde değil. Yönetimimize geliyorum, yönetim nasılsın? "Guguk kuşu" gibi! Çoğu konuşmasını beceremiyor. Halbuki biz ilk grupken, damarlarımızı böyle göstere göstere "doğrular bu değil mi" diyorduk. Şimdi doğrular herkesin önüne dört dörtlük konulmuş, kimse bakmaya bile üşenmiyor. Durum tıpkı şuna benziyor; sanki bir devlet kurmuşuz, devletimiz çözülüş sürecinde, işte bazı böyle mirasları var, bu mirasla zor bela geçinen tembel aile fertleri gibisiniz veya "artık karın doy-muyor, bir an önce kaçmalıyız" diye, umut kesen kişiler durumundasınız.

PKK bu değil! Ben bu değilim! Gördüğünüz gibi aynı çorakıyla, aynı doğruları amansız takip ederek ve başararak çalışıyorum. Bunu inkar edebilir misiniz? Yok! O zaman sen ne yapıyorsun? Siz kadro adayı değil misiniz? Benden çok mu üstsünüz? Yılların bütün ağırlığına rağmen, biz hâlâ büyük çalışmıyor muyuz, sen ne yaptın ki yoruldun? Neyi başardın ki, kendine bazı hakları tanıyorsun? Demek ki, yanlış, insanlığın özüne ters düşünme var. Çünkü temel insani nitelikleri kaybetmeyen birisinin böyle durması mümkün değil! PKK'li olması da gerekmez! "Ben temel insani özelliklerimden vazgeçmiyorum" dedin mi, kesinlikle ileri bir aşamayı katedersin.

Günlerdir vurguluyorum; **en büyük savaş, nefis savaş,** içindeki geriliklerle savaş, tortularınızla, her türden hastalıklarınızla savaş, inanç savaş, ideoloji savaş, politik anlama savaş en büyük savaşımım bu, diğer bütün savaşlar bundan sonra gelir. Bu anlamda kendimi yetiştirme işini, yani kendimle savaşma işini yapamasydım, tek bir kişiniz bile bir tek fişek demiyecğim, bir tane doğru sözcüğe sahip çıkabilir miydi?

Gerçeğimi size anlatıyorum. PKK hareketi, şu anda Kürdistan'da biricik savaş hareketidir! Diğerleri mirası yiyor veya gerçeğimizi satıyorlar. Kazandıran yalnız PKK ve PKK'de de benim yöntem ve önderlik gücüdür. Bu nasıl sağlandı?

Savaşla!

Kendimi nasıl yaşattım, kendimi nasıl inandırtım, kendimi nasıl cesaretli kıldım, kendimi nasıl olanaklarla büyüttüm? Böyle olmasaydı silah alabilir miydiniz? Bırakalım savaşa girmeyi, bırak yoldaşça olmayı dostça bir arada olmayı yirmidört saat birbirinize tahammül etmeyi başarabilir miydiniz? Unutmayın en sevdiklerinizin yanında bile fazla kalamıyorsunuz. Neden? Ama bugün biz bütün zorluklara rağmen milyonlar, yürekten ve bir çizgide tutabiliyoruz. Bunları inkar edebilir misiniz? Hayır! O zaman anla, anla ve gereklerini yerine getir...

Yalan-yanlış, gerçek dışı sahtekarlıkla, kendini kandırma! Adam gibi gerçekleri gör ve ona göre adımı at! Neden oyalanıyorsun dolanıyorsun, eveliyorsun-geveliyorsun, yalpanıp duruyorsun? Neden? Doğru, ortaya çıkmışsa, başarmışsa ve sen çok yoksulsan, şiddetle başarılı olmaya muhtaçsan ekmek sudan önce buna ihtiyacın var.

Sahtelikler, yanılgılar var. Yanılgı, sahtelik toplumsaldır, ideolojiktir. O halde seni yanıltan ne? Sahteliğe itenin gerçeğini öğren! Bu da ideolojik faaliyetle olur.

Ben kendimi ne ile kazandım?

İdeoloji ile kazandım.

Yıllarca elime ne geçtiyse ve hatta gözlerim ne gördüyse, okuyup yorumlamaya çalıştım. Hatta kendimi tanıdığımndan beri anlamak ve mümkünse değiştirebilmek (öyle okumandan önce büyük denedim) için binlerce sefer denedik. İn-cık, dolaş-ırıl, gez-gör sonuç çıkarıncaya kadar. Bıkmak, usanmak yok. Hani derler ya, "*bir harfi öğretenin kırk yıl kölesi olmak*" bunu söylerken İmam Ali büyük bir eylemcidir. Büyük eylemci öğrenmenin çok gerekli olduğunu bildiği için bunu söylüyor. Büyük eylemin büyük öğrenmekle ilişkisi vardır. Hz. Muhammed "*ilim Çin'de olsa git öğren*" der. Çünkü İslamiyetin bile gelişmesi biraz bilimsel gelişme, bilme işiyle ile bağlantılı.

"Son yıllarda partimizin içine neredeyse toplumun en hastalıklı tipleri geldi. Biz bunları aşmakta kararlıyız. Hiç kimse asla 'ben kurtarılmaya muhtacım PKK'ye geldim' diyemez. PKK kurtuluşu yürütenlerin öncü gücüdür! Kendini kurtarmak isteyenlerin değil 'ben kurtarabilirim' diyenlerin geldiği yerdir."

ya da hakkı yok! Kurtuluşu kendi içinde gerçekleştirmeyenin saflarda yeri olmadığı gibi, fazla kimseyi de kurtarma gücü olamaz. Zaten kendisini kurtarmaya çalışıyor. Partiyi gelip, partinin kendisini kurtarmasını istiyor. İşte, bu yanıltır. Neden biz bu sorunu, bu yanlışlığı şimdiye kadar yaşadık? İyi niyetimizden! Kaldı ki, ben fazla bundan yana değildim. Aile savaşımında bile eski tarz aileye sahip çıkmakla aileyi kurtaramayacağımızı anladık, bıraktık. Daha değişik bir kurtuluş yolu... Toplumu kurtarma yolu, halkın kurtuluşu yolu. "Ancak halk kurtuluşu giderse aile de kurtulabilir" dedik ve bu doğrudu. Ama şimdi bakıyorum bu ilke yerine, çok çeşitli toplumsal zavalıklar; ailecilik anlayışları, çeşitli geleneklerle, bireysel kurtuluşu sağlamak için, partiyi kullanma gibi bir yanlış tarzı esas alıyorsunuz. Bütün hastalıkların kaynağı budur.

Büyük halk kurtuluş önderi, halkın kurtuluşuna bütününüyle sahip çıkma olmazsa, birey olarak da kurtulamazsınız, aile etkilerini de aşamazsınız! Demek ki, bu yanlışlığı peşinen kaldırmak gerekiyor. Kökünden böyle bir kadro değişikliğini başarmanız lazım.

En temel perspektifleri veriyoruz, bir kulağınızdan girip, öbüründen çıkıyor. Bu yanlış! Öyle perspektifler var ki, mutlaka bunları beyninize hakim kılmanız gerekiyor. Neden bizim kadro, son yıllarda güçlü kurtuluş kadrosu olamıyor? Temel perspektiflere uymadığı için. Hatta parti bile ortadan kalktığında, yüzlerce kadromuzun bulunduğu alanlarda, bile biri sesini çıkarma gücünü göstermiyor. Neden? Aşınmış, kadro olarak kendini tanımlamıyor, rolünün, görevinin farkında değil, işte bu yüzden kaliteli kadrolar, yaman önderler çıkmıyor.

Başarılı emek sunmayanlar

PKK'li değildir

Bu okulumuzun en temel bir görevi de kadorunun gerçek nitelikleriyle yetiştirilmesidir. Yönetimdeki arkadaşlar bu anlamda, bu perspektifler temelinde kadro politikamızı mutlaka yürütmek durumundadırlar. Genelde parti politikasından sorumlu olanlar, kadro politikamızın böyle yürüyüp-yürmediğini en başta çözmek ve halletmek zorundadırlar.

İlkin hasta insanın kendini kurtarmasını bilmesi lazım. Yani "beni örgüt adına birileri kurtarır" dedi mi, o kadro olmaktan çıkmıştır. "Büyüklerimize bağlıyım, gerisini Allah bilir" dedikten sonra her şey bitmiştir. Böyle kadro anlayışı olamaz! **Kadro iyi dü-**

değilsin. Kendini PKK'leşirmeye gücü olmayanların ayıklanması lazım. Bir dost, belki sıradan bir savaşçı da olabilir, ama PKK militanı öncü güçtür, kurmaydır. Planlar, örgütler, yürütür! Temel özelliğin bu olduğuna neden tekrarlıyorum? Hâlâ kadro olmanın kenarından bile geçemeyenler var.

Kadrolaşacaksin, bunun başka yolu yok!

En büyük eylem kendini kadrolaştırmaktır. Biz bu yaşımıza geldik, bıkmadan, usanmadan hâlâ kendimizi kadrolaştırıyoruz. Kendine büyük yönelen, kesinlikle büyük gelişir ve başarır. Kendisinde büyük çözümü gerçekleştiren, bir toplumu bile çözüme götürebilir. Yok kendi içine tıkanmış, kendi içinde bela olmuş kişi sadece topluma da bela getirir.

PKK adına günde yüzlerce kişi tutuklanıyor, onarcası da şehit düşüyor, fakat PKK adına çok akıllı öğütlemeye yapan, hatta savaş yöneten birkaç kişi çıkıyor. Bu büyük bir eksiklik. İşte bazı kadrolarımızın, "ben öncü rol oynamak istiyorum" diyenlerin buna göz dikmeleri lazım. Herkes yarım yamalak bir şeyler yapmaya çalışırsa herkesin işi bozulur ve sonuçta hepsi kaybeder. **En büyük ve en gerekli olan bize şu anda "ben işlere her koşul altında yeterliyim" diyen birilerinin ortaya çıkması veya gerçekleştirmesi, yetiştirilmesidir.** "Bana sorarsanız ben büyük rolün sahibi olmak istiyorum." O zaman derim ki ona; sen böyle en gerekli olmayı şahsında başarıyor musun? "Evet" derse, işte o kişi PKK'lidir.

Dikkat edilirse son dönemlerde PKK içinde; **Hakiler, Mazlumlar, Kemaller, Hayriler, Agitler** gibi kişiler fazla çıkıyor. Neden? Kadro politikasındaki saptırmadan dolayıdır. Saptıran veya saptırmaya göz yuman kişilerin egemen olmasındandır. Yoksa bu kadar niceliksel gelişme var, bu kadar fedai insanlar içimizde geliyor. Neden bunların içinden bazıları büyük rollerin sahibi olmasınlar? Çünkü onları saptıranlar var. Ve bir de kadro rolünü oynaması gerekenlerin, bu rolün yanından bile geçememeleri. İşte, bu yüzden hiçbirisi gelişmiyor. Halbuki biz başlangıçta çok küçük bir gruptuk ve yiyecek, içecek bir imkanımız bile yoktu. Değil böyle sistemler, okullar, yol paramız, bir tabancamız bile yoktu, bir broşürümüz yoktu. Ama inancı büyük ve çok öz-lü olan insanlar ortaya çıktı. Şimdi bu kadar önemli imkanlar var, aylarca eğitilebilme fırsatları var ve en önemlisi de savaşın kendisi var, ama buna rağmen neredeyse komutanların büyük bir kısmı baş belası. Nerede bir örgüt temsilcisi, orada bir bela... Demek ki saptıranlar çok, demek ki kadrolar rollerinin kenarından geçemiyorlar. Dolayısıyla çok sayıda yetenek, aday ve imkan, fırsat çarçur oldu. Şimdi bunu tersine çevirmenin yolu; yukarıda söyled-

Büyük doğrularınız yok

Ve Kuran "oku" sözcüğü ile başlar.

O çağlarda bile öğrenme, okuma gelişmenin motoru oluyor. Yani ideolojik mücadele, ideolojiyi kazanma, görüş kazanma ve büyük fırtına ondan sonra patlak verir. Mevcut durumda ideolojik olarak o kadar yanlışın tortusu halindesiniz ki! Zavallı, sönük, gözleri geriye kaçmış, yüreği donmuş, ruhu kararmış, sararmış, yine beyni hiç düşünmeye bile mecal bulamamış birileri konumdasınız. Bundan dolayı da büyük eylem sahipleri olamıyorsunuz.

Bu anlamda ideolojik mücadele bu ölü kişiliğinizi diriltten en temel eylemdir. Şu anda bile ben ideolojik önderim, fazla politik önderim de diyemem, askerlik çok daha sonradan gelir. İdeolojik önder, ideoloji nedir? Bir ülke, bir halk için, hatta insanlık için temel doğru düşüncenin temsilidir. Ben bu görüşleri, yani bu ideolojiyi kendime mal etmişim ve mevcut durumda temsil ediyorum, taviz vermiyorum. İşte büyük ideolojik mücadele! Bunu esas aldığım için, halklar adı-

Tarihte her zaman birkaç büyük doğrusu olan insanların, büyük önderliğinden söz edilir. Dikkat edin ne kadar temel bazı doğruları stratejik ve taktik düzeyde biri ele almışsa o önderdir, komutandır, bilim adamıdır, kapitalisttir. Neden bütün bunlardan Kürt yoksundur?

Çünkü doğruları yok!

En temel sahip olması gereken doğruları ayaklar altında çiğnenmiştir. Doğrularını bu kadar çiğneyenler eyleme geçebilirler mi? Geçemezler! Bu kadar yanlışların içinde bocalayanlar, hatta düşmanın düşüncelerinin günlük olarak hakimiyeti altında yaşayanlar, kendileri için eyleme geçebilirler mi? Hayır! Kurda-kuşa yem edilmek için güdümlenen bir sürü gibi dolaştırılırlar. Ve nitekim durumlar öyle.

Hakim uluslara bakın, sağlam ideolojik esaslara bağlı oldukları için hiç kimse onları yerlerinden sökmez. Örneğin bir Alman'ı Almanya'dan sökün. Ama bizi bütün bir ulus olarak söküyorlar ve hem de kaçarcasına. Neden? Çünkü sağlam ideolojik dayanakları yok, güçlü yurtseverlik duyguları ve kurtuluş düşüncesi yok. Peki ne var? Ülkeden kaç-

senin! İşte, bunlar sizlere hakim olan ideoloji ve felsefedir.

Aklı ol ve kazan!

Bazı uluslarda temel değerlendirmeler yapılır. İşte filan ulusun aklının eleştirisi. Şimdi dersek Kürt aklının eleştirisi, diyeceksiniz ki; "akıl nerede, eleştirecek akıl yok." Eğer bir yerde akıl yoksa başarılar olur mu? Sizler nasıl dehşetle irkilmiyorsunuz? Şaşıyorum, bu akılla mı yaşayacaksınız? Haa şu meşhur diğer yol, yani kendini hasta gösterme!

Siyasal anlamda yaşadığınız gerçeklik budur. Her gün kendinizi işliyorsunuz, sağınıza-solunuza, neden? Çünkü akıl durmuş! Subjektifizm hastalığı budur. "Gerçeklere gözünü yum, sahte bir cesaret, kör bir cesaretle yaptıklarınız arasında fazla bir fark yok. İdeolojik, moral anlamda aynı temele sahiptir. O tarikat adına yürütüyor, sen saflarda savaşma adına yürütüyorsun. Dinlerin cesaretli kılınmasıyla, ideolojik

dır bu, kendimiz için kendimize en gerekli olanı bulmak için. Ve bunu kanıtlayacaksınız. "Bana gerekli olan akıl; beni ülkeme, beni topluma, beni birey olarak da kendime ve beni kazandırmaya götüren akıldır" diyeceksiniz. Bunu kendinize her zaman sorgulattıracağınız, uygulayacaksınız. Başkalarının aklıyla yol alınmaz. "Akıl başta olur" derler, bunu da beyninizi çalıştırarak sağlayacaksınız.

Elbette ki, akıl bizde aynı zamanda bir toplum aklı, bir halk aklıdır. Halk için düşünür. Halkı inkar eden akıl, halkın ülkesini inkar eden bir akıl kesinlikle hem başka sınıf veya başka bir yabancı sınıf adına düşünür ki, buna da tarihte ajanlık denilir. Objektif veya subjektif, bilinçli veya bilinçsiz ajanlar denilir. Tabii ki, bizler buna akıl diyemeyiz. Politika bundan sonra gelir.

Nedir politika? Aklın, ideolojinin toplumsal gerçeklikle bağ kurmasıdır. Özgürlük aklının, özgürlüğün gereksinimini duyan halkla kaynaştırılmasıdır. Bizde esas itibarıyla politika budur. Peki bu ne olur? Eylem olur, örgüt olur, savaş olur. Politika bu anlamda gidecek örgütlenir. Örgütlenme politikadır. Örgütlenme

na doğruyu ve onu az çok bazı propagandalarla etrafı yaydığım için görüyorsunuz ki, büyük eylem doğdu. Benim gibi çok zorda olan birisinin bu ideolojik duruşu, bugün en büyük eylemdir. Yanlış halkımız içinde değil, bütün dünyada.

İdeolojik, düşünce gücü, köle bir toplumun ayaklandırılması için şarttır. Tembel insanların kendilerine gelmesi için gereklidir. Hele büyük eyleme kalkmak isteyenler için bu daha bir gereklidir. Beni bu kadar faal olarak ayakta tutan nedir?

Doğrudur! Düşünce gücüdür!

Büyük doğrularım olmasaydı, kendimi yere-göğe

eğilimleri, nerede hazırda konduysan oraya fırla eğilimleri, güdülerini var. Yine en basit ve en değersiz olanla idare et denildiğinde "bu da bana yeter yarabî şükür" felsefesi egemen olduğu için bizim insanlar bitiktir. Ne ülkeleri, ne özgürlükleri, ne de büyük doğruları var. Ve büyük doğrularına ihanet ettikleri için her gün acılar içindedirler.

Halkımız düşman egemenliği altında, yanlışların kurbanı, ihanetin acısını çekiyorlar. Halkı bırakalım, ya sizler! Eğer bu anlamda doğruları egemen kılamazsanız size münafık derler. Yani "akta görünür, ama içi karadır, güçlü görünür, ama zavallıdır" yo-

yoksunluğun cesaretili kıldırması arasında fazla fark yoktur. Nedir daha doğru ve başarılı olan? Biri olduğuna bilimsel, olduğuna objektif temellere dayanan, gerçeklerle gelişmeyen bir ideolojinin oldu mu ve onu da temel çelişiklere bir toplum için uyguladın mı o zaman ortada bir akıl, onun eylemi vardır. Şimdi onun için bu ucuz duygularınız bana sefalet gibi geliyor. Aklın hakimiyeti olmayınca ucuz duygular, o her türlü böyle kendini çılgınca kaptırmış olanların gerçeğini hissettiriyor. Bırakalım bir başarıya gitmesini, sadece düşürür.

Aklı öğrenmenin yolu nereden geçer? Bazıları kitaplardan geçer, okuldan geçer, üniversiteden geçer derler, ama bizde bütün bunlar fazla aklı öğretmez. Bizi tam tersine baştan çıkarır, akıldan yoksun bırakır. Bütün sömürgeci okullar, emperyalist sistem içinde ancak ve ancak var olan bir aklımız varsa, onu da elimizden alır, ruhumuzu parçalar. Okul veya sistem ancak kendimize karşı savaşarak inşaa edilebilir. Çünkü herkes bizim aklımızla çalışıyor. Sen akıl savaşını ancak kendin verip kazanabilirsin.

PKK aklın yaratılması demektir!

Bir halk aklı, bir ulus aklının gerçekleştirildiği yerdir PKK. "Akıl olmayan ahmaktır" denilir. Başkalarının aklıyla düşünen, ahmaktan daha tehlikelidir, o bir ajandır. Şimdi sizler biraz böylesiniz. O zaman neden sıkılmıyorsunuz? Bu büyük akılsızlıktan neden korkmuyorsunuz? Kendinizden utanmıyor musunuz! Utanmıyorsanız sizlere yaklaşmamak gerekir. Ve ben hem çok utanır, hem de sizlerle arama müthiş mesafeler koyarım. Akla inanmıyor, kendi aklını bulamıyor, yani ideolojisi yok. Bu insandan korkulur, bana göre delidir. Bir deliye yaklaşılmaz mı? Bir yatalak hastadır, yaklaşılmaz.

İdeolojik savaş her şeyden önce gelir. Akıl savaşı-

eyleme geçer, eylem daha da şiddetlenir, savaş olur, askerlik olur. Ama aklın temeline dayanmayan politika da yoktur. Veya **politika tamamen aklın eseridir**. "Askerlik de politikaya dayanmazsa asla olmaz. Askerlik politikanın daha yoğunlaşmış, eyleme geçmiş biçimidir" diye de tanımlanır. Akla dayanmayan bir politika neye benzer? Ayakları olmadan havada gezmeye benzer. Peki bu mümkün müdür? "Pat" diye düşer, nitekim bizde "pat" diye düşenlerin sayısı hiç de az değil.

Akılsızlıktan nefret etmek gerekiyor. Sözümona savaşıyor, politika ile ilgileniyor. Hayır! Sen ikide bir yalpalayıp düşüyorsun. Buna hakkın yok. O zaman hakları da, kendini de aldatma.

Akıllı ol ve kazan!

"Hayır ben düşünmekten kaçıyorum." İnsan düşünmenin bir yarattıktır. Temel özelliği de düşünmesidir. Bunu söylediğin an seni aklın başına gelinceye kadar sürünün içine atarlar. Çünkü sen aklı inkar ediyorsun.

Şu ortaya çıkıyor; siz ne kadar kandırmaca oyun, maske takırırsanız takın akıl önünüzü keser. Akılsızlığın herhalde kendini ele vermek olduğunu anlıyorsunuz. Aklın dışında kendini savunmanın hiçbir güçlü imkanı yoktur. Burada ideolojinin gücünün farkında mısınız? Hâlâ farkında değilseniz, o zaman sen o tarikat meczubusun, ancak gösteri yaparsın. Tarikat üyesi gibi kendine şiş batırırsın. Zaten savaşta ki konumunuz da bu kadar olur.

Bu anlamda önderlik gerçeği, Kürt ulusal gerçekliğine yöneldiğinde büyük akıl eleştirisi yaptı. Bu büyük akılsızlara büyük akıl öğretmek gerekir denildi. Ve o büyük ideolojik savaş başlatıldı. Bu savaş şimdi akıl yarattı. Ulusal akıl, sosyal akıl, özgürlük aklı, savaş aklı! İstedikimiz kadar olmasa da geliş-

"PKK'nin büyüttüğüne emek sarfetmeden sahip çıkmak. Yirmi yıldır başarıyla ter dökenlerle, hiçbir katkısı olmayanların aynı şerefi paylaşmaları doğru değil. Evet, PKK esin bir kaynağıdır, herkese moral verir, ama bu sadece sağlam başlangıçlar içindir. Emek apayrı bir olay, emeğin de başarılısı apayrı bir olaydır."

siğmaz duruma getirebilir miydim? Doğrularım bana şunu söylüyor; "büyük yürüt, büyük savaştır, büyük örgütlenir, tartışır, büyük eylemlendir!" Benim sizler gibi kuru bir kinim yok ki! Kuru kinle zaten iki adım atılamaz. Büyük doğrular beni hem sağlam ayakta tutuyor, hem de büyük eyleme yönlendiriyor. Ama sizlerin büyük doğruları yok. Bundan dolayı da çoğunuzun içinde doğrular değil, fitne-fesat, yani eğri-büğü, beni boşa çıkaran tilkiler dolaşıyor. Hepsisi de yalan ve hırsızlık! Zaten böyle olduğundan kendinizi sözde kurtarma gibi bomboş işlerle uğraştırdığınız için eylemsiz kalıyorsunuz. Onun için başarılı olamıyorsunuz.

Doğrularınız yok!

ğunca bunu yaşadığınızı inkar edemezsiniz ve bunlar da öyle kader, anadan doğma şeyler değildir. Tam tersine doğrulara ihanet edildiği içindir.

Doğru fikir nedir?

İnsanlar topraksız yaşayamazlar. Yaşadığınız topraklara anlam verme, özgürlüksüz de olamazlar çağ gereği, ona da anlam verme ve bunun için ne gereklidir? Örgütlü olma ve gerekirse çelişiklerle savaşma. Bunlar temel doğrular. Şimdi bu hususlar konusunda kendinizi kandıramazsınız. Ama sizler için vatan hikaye, nerede karnını doyurursan orası vatan. Özgürlük de hikaye, cigaranı iyi tütürdün mü bundan daha iyi özgürlük mü olur! Örgüt zaten sıkı adamı, yine keyfine göre düdüğü öttürdün mü en büyük örgüt

yor. Ve sizler bu temelde yeni yeni ayaklarınızın üzerine biraz kalkıyorsunuz. Kendinizi, dünyayı biraz aydınlık görmeye başlıyorsunuz. Bu büyük akıl olmasaydı bırakalım böyle yol almayı, çukurdan bile çıkamazdınız. İnsan aklının gelişim düzeyi açısından söylüyorum; bize yapabileceğiniz en büyük dua sizi bu kör çukurdan çıkardığımız duasıdır. Biliyorsanız ki, kör çukurda olmak çok kötüdür. Neden halk bize bu kadar minnet duyuyor, biraz da bu yüzdendir.

Bakarak, yaparak ve savaşarak öğreneceksiniz

Madem sizler aklın-ideolojinin yolunu buldunuz, gördünüz o zaman korkunç yükleneceksiniz. Ve ideolojik birikim gelişirse politik sıçrama, askeri sıçrama yaparsınız ve böylelikle örgüt sorunu olmaz. Sıkça söylediğiniz gibi “gittim başaramadım, anlayamadım, gereklerini yerine getiremiyorum” demek, “bırak sürüye gidip koyun gibi yaşamak istiyorum” demektir.

PKK bir ideolojik harekettir.

Her şeyden önce önderlik bir ideolojik önderliktir. Akılsızlar etrafında dolaşamaz. Çünkü bunlar çok tehlikeli ve nefret ediyorum. Benim bütün hareketimin temelinde makul olana, özgürce, işbirlikçinin de akli vardır, ama o artık akıl değil, yüreği de, beyni de düşmana ayarlamış kişidir.

Özgür akıldan bahsediyoruz.

Özgür akıl ve özgür eylem benim her şeyim ve ben kendi sırrımı açıklıyorum. Bunları böyle; sezgisel, duygusal ve giderek akli öğrendiğimde dünyalar benim oluyordu. Ben dünyayı böyle fethediyordum. Başka herhangi bir silahım yok. Kaldı ki, o silahları ciddiye almam. Benim için **en büyük silah, ideolojik silahtır**. Bir önderin en büyük silahı, önderlik silahıdır. O silah olduğunda diğer silahlar kendiliğinden gelir. O silah gittikten sonra yüzbinlik ordun da olsa kendiliğinden dağılır.

Anlam veremediğim bir hususta, neden bu kadar ideolojik yoksunluk içindesiniz. Sizlerden ürküyorum. Çünkü **ideolojik yoksunluk hayvanlaşmanın eşisinde olmaktadır**. Veya daha da kötüsü hayvanlar yalan söylemez, yalanlar insana özgüdür.

Neden korkmuyorsunuz? Neden dehşetle sarsılmıyorsunuz? İdeolojik ilkelik sizleri neden ürkütmüyor? İdeolojik mücadele her şeyden önce gelir. İdeoloji, yani fikir kazanma, düşünce gücü olma, akıllı olabilmek her şeyin temelidir. Hepsinden önce gelir ve onu giderek topluma taşıma, halka götürme politikadır, güç olmaktadır. Doğru fikir birleşti mi o bir güçtür, onu bir devlet olmaya götürür, savaşırır! Doğru ideoloji, doğru akıl sana söyler ki, “yürü, ulaş topluma!” Engeller çıkabilir. Nedir bu engeller? Düşman engelleri; o seni savaşa sürükler, savaşı ordu ile yaparsın, o zaman komutan olursun, bir fikir komutanısın dikkat et! Engel düşman ordusudur, düşman örgütüdür, düşman fikridir. Hepsi ideolojik mücadeledir. Hatta ekonomik imkanlar bile düşmanın elindedir. Bir de yeme-içme veya maddi zenginliği ele geçirirsin, bu da ekonomik mücadeledir. Doğru fikirleri olan bunların hepsini göze alır ve hepsinde de iradeli, çünkü amaca ulaşmak zorundadır. Çünkü halka ulaşmak zorundadır. Engel tanır mı? Hayır! Çünkü arkasında büyük akıl, ideolojik temel var.

İçimizde hiç kimse akılsızlığın savunuculuğunu yapamaz. Hiç kimse ahmaklığın varlığını da savnamaz, cesaret bile edemez! Ederse yeri başka yer olur. Eğer bütün bunlar doğruysa o zaman gelişmeniz gerekiyor. Akıllıdır, aklın yoluna girmiştir, akıl ona doğru savaş tarzını göstermiştir. Zaten büyük akıl, insanı büyük eyleme kaldırdığı için de onun önüne ciddi bir engel dayanamaz. Kendi önderlik gerçeğimde anladığım budur! Ama yok, hâlâ bildiğimiz başka akıllar var diyorsanız, bu fasa-fiso aklıdır, kuş beyinlinin aklıdır. Bazı arkadaşlarımızın akılları tek boyutludur. Yalnız bir şey görüp ve aklını ona takar. Ama insan akli bu değildir ki!

Yoldaşlar en akıllı olanların birliğidir. Parti kurumu, aklında politikanın da kurumlaşmasının ifadesidir. Artık orada akıl kurallara bağlanmanın ifadesidir. Politik amaçlara indirgenmiştir ve orada en akıllı hareketler ve her şey kurallara göre yürür. Kurumsal

okuldan kastımız budur. İdeolojinin partileşmesi denince bu anlaşılmalıdır. Böyle büyük akıl sahibi içinizde oldu mu başarılmayacak hiçbir ciddi iş olamaz. Bütün ciddi işlerde başarı kesindir. Belki bazı konu-

larda başarmayabilir, ama esas başarılır.

Demek ki, ideolojik mücadeleden anlaşılması gereken bu vazgeçilmez, temel ihtiyacımız olanın kazanılmasıdır. Bunun için mücadele edeceksiniz, aklınızla çok uğraşacaksınız. Sadece okuyarak değil, bakarak da, yaparak da öğreneceksiniz ve savaşarak müt-hiş öğreneceksiniz. Savaş halkların en iyi okuludur. Bakarak anlamayanlar, savaşarak öğrenmeyenler kesinlikle kazanamazlar. Ben en sıradan ihtiyaçlarımı giderirken bile düşünürüm. Bütün işlerde, kaldırımlarda yürümek tam bir okuldur. Düşünmeyi sindirmedığım hiçbir yer yoktur. Gücümü buradan alıyorum. Her şeyden öğrenmem beni güce götürdü. Sizlerde ihtiyacınız olduğu kadar **düşünün ve düşünceyi kazanın**. İdeolojik birikim sağlayın, fakat altın küpü gibi içinde saklı tutmayın. Yer altındaki veya mezardaki düşünce bir hiçtir. Onu işletmek gerekir. Düşünce örgütlenirse, harekete geçerse işlenmiş olur. Harekete geçmeyen düşünce mezardaki düşüncedir, değeri yoktur.

Bir de düşünce ve ideolojik ajanlarla mücadele edeceksiniz

Şimdi sizlerin akılları içinize gömülmüştür. Onu harekete geçireceksiniz. Eğer fazla çıkaramıyorsanız, ya aklınızdan kuşkunuz var (ki, bu akılsızlık demektir) ya da gizliyorsunuz. Gizlemek olmaz! O zaman o akıl başka sınıfın, başka bir gücün aklıdır. O zaman o tehlikeli aklıdır. Başka sınıfın, başka ulusun ideolojisi, aklıdır, tehlikelidir ve hemen o akli aşmak gerekir. İşte buna ideolojik mücadele denilir. Bir kişi baktınız ki, “benim düşüncelerim var, ama anlatamıyorum” diyorsa, bu bir düşünce ajanıdır. İdeolojik ajandır. Açığa çıkartıp aşmalıyız. “Şimdi harekete geçiremiyorum, başka zamana” bu yine başka bir sınıf adına hareket etmek istiyor, ama zamanı kolluyor zemin arıyor. Bu açıdan onu da hemen açığa çıkarmalıyız. İçimizde bakıyoruz, dolu dolu, gırtlığına kadar ideoloji almış, ama hiç harekete geçirmiyor. Kesin o başka bir gün bekliyor, zemin kolluyor, fırsat koluyor. Başka bir sınıf adına, başka bir güç adına veya bireyciliği adına kullanmak istiyor. Onu sarsmak lazım; bilincinle, ideolojinle neden örgüt içinde orantılı değilsin? O zaman bireycisin, her bireycilik en azından bir küçük-burjuvalığı içerir. Çıkarıcılıktır. O sınıfın özelliği ve derhal onu deşifre etmek gerekir.

Böylece doğru olanı içinde gizlemeyi, birikimini dalga dalga etrafına taşırır. Hareket adamı böyledir. Demek ki, “içimde bir şeyler var, ama taşıramıyorum” diyene, kuşkuyla bakacaksınız ve onu olduğu gibi bırakmayacaksınız. İdeolojik mücadelenin temel bir görevi de budur. Yine “aklım var, ama şimdi kullanma gereği duymuyorum” bunu da deşifre edeceksiniz. Kesin tehlikelidir veya “aklım var, ama hep yanlış sonuç veriyor” yalan! Doğru akıl, doğru ideoloji edinildikten sonra yanlış çalışmaz. Başka akıl yürütmek için demegoji yapıyor veya kılıflıyor. İdeolojik mücadele bunu tespit eder ve aşar. “Yetersizim, aklımlı örgüte çekemiyorum” o zaman orada bir ahmak var. Ya öğrenecek, ya sürüye dahil edilecek. Buna da aldanmayacağız. Bu da ideolojik mücadelenin görevidir, en başta eğiteceğiz. Mücadelenin özü eğitimidir. En büyük eylem ideolojik mücadele veya eğitimidir.

En büyük savaş eğitimidir!

Eğiteceksin!

Adam bomboş, adam düşmanın felç ettiği adam. Düşmanın düşünce istilasına uğramış, bir de körkütük yere bırakılmış. Eğer ben kendimi eğitmeseydim, böyle ayağa kalkabilir miydim? Ne münasebet! Zavallı köylü, iki kelimeyi bir araya getiremezdim. Hatırlıyorum, aklımlın gelişmediği, hiçbir şeye gücümün yetmediği zaman çuvalar arasında saklanırdım. Ama ne zaman ki, akıl gücüne ulaştım, bir ordu karşına

almaktan çekinmedim. Dünyanın en vahşi ordusunu, nasıl oluyor da karşıma almaya cesaret ettim? Akıl gücümü ulaştıktan sonra. Dikkat edin kör cesaret değil. Çünkü bende böyle bir şey yok, olsaydı çoktan kaybetmiştim. Mevcut gelişme o akıllı cesaretin neye müktedir olduğunu göstermektedir.

Bütün bunlar sizler için de geçerli. Sizlere insan olarak anlam vermek zorundayız. Partiye gelen insanlar akıllı insanlardır. Akıllı olduğunuzu da kabul etmek zorundayım. Akıl, toplumumuzun özgürlük aklı. Özgür akla sahip olduğunuzu kabul etmek gerekir. Bunu dedebilir misiniz? “Biz başka türlüüz” diyebilir misiniz? Yok! Eğer bütün bunlar doğruysa politika-ya, askerliğe yönelmeniz akla göre olması gerektiği açıktır. Ve bu da PKK aklı olduğuna göre, önderlik aklı ile bağlantılı olduğuna göre başarısının da kesin olması gerekiyor.

Kanıtlanmış bir şey tartışmaya gelmez. Yüksek başarılmış bir akıl, başka türlü karmaşıklığa gelmez. Zafer yakalayan akıl, galebe çalan aklıdır. Bunun önünde kimse duramaz. Yok buna rağmen, “ben yetersizim, karmaşık durumdayım, kafam gerçekten karışmış” o zaman sen bir hastasın! Hemen onu kliniğe almak lazım, çünkü mikrop yayıyor. İçimizdeki akılsızlara uygulanacak olan tek yöntem budur. Veya çok sıkı bir eğitime almak gerekir. Ver, ver, ver o canlanacaktır, hatta patlama bile gösterebilir. Eğitim bu anlamda büyük bir savaştır, kesin hakkını vermek gerekir.

Toplum içinde akılsızlığı bırakmak demek; cellatan daha tehlikeli birini bırakmak demektir. Hele düşman aklıyla birisi çalışıyorsa, hele azgınsa ideolojik savaş bu konuda çok büyük önem kazanır. Belki cellat bir kişiyi katleder, ama düşman aklı milyonları katleder. Dolayısıyla **ideolojik mücadeleyi büyük yapacaksınız**.

Neden bu kadar ideolojik mücadele yürütüyorum? Vicdanım diyor ki, “sen milyonların katledilmesini istemiyorsan büyük doğrultuyu an be an gözüteceksin.” İşte görüyorsunuz, binleri aşan kitap ki, belgelendi, bu bizim akıllı savunmamız. Eskiden iki sözcüğü bir araya getiremedik, ama akıl kazandıktan sonra, topluma temel çıkarlarına bağlandıktan sonra hiç kimse bize dayanamaz. Dolayısıyla, “ben başaramıyorum, ben takıldım” sözleri, bu partinin içinde söylemeye hiç hakkınız yok. Özellikle “ben önderliğe bağlıyım” diyenlerin, hiç mi hiç bunu söyleme hakları yoktur. Söylüyorsa o bir münafıktır. Anlamamıştır, anlamış gibi gözüküyor, bağlanmamıştır, bağlanmış gibi gözüküyor. Ve bu, kendini en kötü tarzda kandırmaktır.

Başarının yolu büyük akıldan geçiyor

İşte sizlere en gerekli olanı cevaplandırdık. Bunu kim dedebilir? Eğer hayır, diyorsanız o zaman neden size en gerekli olanı hücum edencesine tenefüs ettiğiniz hava ve içtiğimiz su kadar etmeyeceksiniz. Bin defa kanıtlanmış bu gerçeğe neden saygı duymayacaksınız? Tersini yaparsanız en ağır suçu işliyor olmanız? Bütün bunlar da “yüksek bir akıllanma var” diyorsanız o zaman sizler kesinlikle sarsılmayacak kadar doğrultuyu tutmuşsunuz. Hareketlenme için böyle doğrultuyu tutanlar için belki bir kuru ekmek gerekebilir. Eskiden evliyalardan kendilerini en az katlıkla yürütüyorlardı, perhis yapaarlardı. Bu konuda ihtiyaçlar yetersizdir demeyi de anlamsız buluyorum. Doğrultu kazanıldıktan sonra bir kuru ekmek, bir soğan fazladır bile. Esas olan aklıdır, doğru ideolojik temeldir, gerisi sorun teşkil etmez. Bir insan herhalde kuru ekmek bulamayacak kadar zavallı olamaz. Zavallılık akıldan önceki durumda mümkündür.

Ben PKK gerçeğinde akıllandıktan sonra orduları besledim.

Hatırlıyorum, birkaç kuruşun peşinde koştüğüm çocukluk günlerimi. Sonra anladım ki, maddiyatın da, ekmeğin de yolu büyük aklın gerçekleşmesinden geçmektedir.

Özellikle ülkene tam sahip çıkarsan, hele tam özgürlük aklıyla da yaşama egemen olursan cehennem cennete çevirirsin. Ülkemizdeki zenginlikler belki de bütün Ortadoğu halklarına yeterlidir. Bu da kesinlikle aklın yoluna güçlü girmekle bağlantılıdır. Ben biraz girdim, siz daha fazla girin! Çünkü ben araştırdım, çok yalpalandım, yoruldum, durdum ancak bu kadarına ulaşabildim ve sizlere hazır sundum. Bu genç, yıpranmamış halinizle eğer bu akli kısa elden

edinirseniz ve onun yaratıcı eylemini an be an sürdürürseniz, sağlayacağınız zenginlik daha fazla olur.

Ve acı duyuyorum, bu özgürlük silahıyla dağlarda aç kalmanıza. Kesin burada akıl yoktur. Akıl olmadıgı şuradan belli; kocaman bir gerilla takımı çıkarıyor, düz ovada “köye git” diyor, “bize ekmek getir” büyük felaket, büyük akılsızlık! Düşünün, yirmi kişilik bir gerilla grubu askeri tarzda ki, bu bir askeri olay, bir ekmek veya yemek toplama grubu değil. İyi örgütte, iyi yönlendir, bir şehre mi girersin veya bir yolu mu kesersin, bir yıllık gereksinimini kesinlikle çıkarabilirsin. Grubun da fazla tehlikeye sokulmaması gerekir. Ama akılsız adam ne yapar, dilenci olduğu için, bir hamal gibi bir göçer gibi çalışmaktan öteye bir kabiliyeti olmadığı için nasıl eskiden işte “gelin biz marabayız, hamalız. Adana’ya, Almanya’ya bol bol işçi olarak gideriz” diyor, işte kendini öyle sunar veya yaşamı öyle anlar.

“Köye gidelim, sırtımızda silahlar da var, bizden çekinirler gıda veriler” tabii düşman ajanını yerleştirmiştir. Birkaç yere pusu atar ve hepsini imha eder. Bu akılsızlar böyle bizlere binlerce kaybettirdiler. Burada kesin akılsızlık var. İdeolojiye hakim olmama var. Olsaydı bütün bir bölgeyi doyurulabilirdi. Mesela benim tarzıma bakın, esas aldığım çalışmalar, açlık diye bir sorunun burada olmayacağını ortaya koymuştur. Biliyorsunuz, yaban ellerde karın doyurmak daha zordur, daha pahalıdır. Ama burada da bu sorunun aklınızın bir köşesinden geçmiyor. Ülkemizin dağlarında, vadilerinde neden aç kalalım? Akıl olmadığı için. Orada her türlü meyve yetişiyor, orada yollar kesinlikle denetim altına alınır. Düşman gelirse ondan alırsız, gelmezse yetiştiririz. Kurtarılmış bölgede ziraat, hayvancılık yaparız.

Bundan daha iyi üretim olur mu? Özgür koşullardaki üretim en iyi üretimdir. Düşmanın ve işbirlikçilerinin olduğu yerlerde gerilla vurur ve alır. İşte bu bir üretim biçimidir. Bizimkilere bakın, binlerce dönüm arazi var, bir tane karpuzu, bir tane buğday başağı bile yetiştirmemişler. Ve yanı başında düşman kervanları geçiyor, bir tanesini vurmayı başaramıyorlar. Örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Bunun için “başka aklın yolu yok” demeyin. Aklın sağlam yolu var, önderlik gerçeğinde bunlar gösterilmiştir, ispatlanmıştır.

Sosyalizm emek özgürlüğüdür!

Özgür emek çalışmaya bakar. Savaşta olsa bu çalışma ve sonuç itibarıyla sosyalist insan çalışmadan duramaz. Sosyalist insanlar çalışmayı savaş sorunu, yoksa ekonomik savaş verirler. Ve mutlaka bir yerde işsiz bir tek kişi olmaz ve orası kesinlikle herkesi doyuracak bir yer haline gelir. Sosyalist insan bunu yapan insandır. İdeoloji gerekiyor, ideolojiyi üretir, akli üretir. Bizde gerçekleşen budur. Ve bu da şimdiye kadar önderlik gerçeğinde zafer kazanmıştır.

Varsa yanlışlarınız veya ideolojik anlamda bir yoksunluğunuz yanlış veya başkası adına olanı itiraf ederek, atacaksınız. İslah edecek veya yoksunsanız çalışarak zenginleşeceksiniz. Sonuç, başararı

sosyalist insanın ortaya çıkmasıdır. Kazandıran önderlik gerçeğinin ideolojik, siyasi, pratik ifadesi budur. Sizler, en çok ihtiyacınız olan ideolojik-politik akli çizgiyi kazancaksınız. Artık utanmak istemiyorsanız ve bu utanmaz hali bize dayatmak istemiyorsanız bir an önce sağlam militanlığa ulaşacaksınız. Başka türlü PKK’nin önderlik ve onun ideolojik-politik gerçeğinde yol alınamaz.

Partimizin yüksek eğitici değeri ortada. Mücadele tarzımız dün-

yada nam salmıştır. Herkese gerekli olanı verecektir. Ve sonuçta gerekli militanı ortaya çıkaracaktır. Başka türlü partimiz değerlendirilemez. Kazanmayı ben hile olarak değerlendiriyorum ve hilakarlara da içimizde yer verilmez. Hilekarlığın, ahmaklığın ve zayıflığın savunuculuğu hiçbir gerekçeyle yapılamaz. Zavallılık benim için hilekarlıktan daha da tehlikelidir.

Bütün bunlar anlaşılırsa ve nefes alıp-veriyorsanız ve bir kuru katıkla da gereken enerjiyi elde ediliyorsa, gerisi sağlam aklın yoluna girmek ve bu yolda başarılı adımlarla bize vazgeçilmez yaşamın onursuz olmadığı; amaçlara yürümeektir.

Ve sonuç kesin başarıdır!

VEDAT AYDEMİR YOLDAŞIN MEKTUBU

Yoldaşlar!

Hepimizin bildiği gibi, özgürlük yürüyüşümüze olan inancımız tamdır. Özgürlük savaşımızın gelmiş olduğu dönem kendini her yerde hissettirmekte ve her alanı bir savaşım yeri yapmaktadır.

İşte böyle bir dönemde partimiz düşmanı bütün savaşım alanlarında yenilgiye uğratmış ve onun bütün amaç ve kurumlarını işlemez duruma getirmiştir. Çılgına dönen faşist TC, hıncını esir aldığı tutsaklardan almak istiyor. TC'nin Amed zindanı-na saldırması onun açık bir şekilde tükenişini göstermektedir.

Yoldaşlar! Siyasal gelişmeleri aktarmama gerek yoktur sanırım. Gelişmeleri anı anına takip ediyoruz. Faşist TC'ye bir darbeyi de ben kendi cephemden vurmak istiyorum. Çünkü bir Kürdistan'lı birey olarak gerek geçmişimde, gerekse parti ortamı içerisinde düşmana zarar veremedim. Ona verebileceğim en büyük darbe kendimi ateşlemektir. Amacı haklılığımızı ve mücadelemize olan bağlılığımızı bir kez daha insanlığa duyurmaktır.

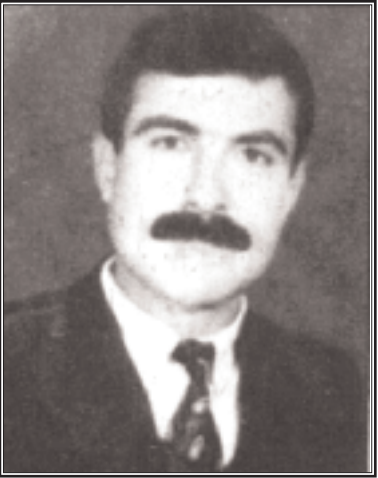
Şunu herkes iyi bilmelidir ki, biz ateşin ve güneşin çocuklarıyız, kimse bizi esir alamaz. Ne TC'nin Diyarbakır katliamı, ne de emperyalistlerin Avrupa'daki kurumlarımıza yönelik saldırıları. Kimse özgürlüğümüzü kısıtlayamaz, çünkü biz ateşin ve güneşin çocuklarıyız.

Son olarak söyleyeceğim, Kürdistan halkına bağlılığımı elimden geldiğince yapmaya çalıştım, ama yeterli değildi.

- Biji PKK, ERNK, ARGK!

- Biji Serok APO!

28 Eylül 1996

HAMDULLAH ŞENGÜNER YOLDAŞIN MEKTUBU

Yurtsever Halkıma ve Dünya Kamuoyuna!

Son süreçte sömürgeci faşist TC devletinin halkımız ve tutsaklar üzerindeki baskı ve katliam uygulamaları artmaktadır. 24 Eylül 1996 tarihinde Diyarbakır Cezaevi'ne saldırarak on'u aşkın yurtsever tutsağı katletmiş, onlarcasını da katletme derecesinde yaralayıp sakatlamıştır. Diyarbakır, Siirt, Batman, Hakkâri, Mardin ve birçok yerde yirmidört ayrı sokak infazı gerçekleştirilmiştir. Her ziyaret sonrası ailelerimiz gözüaltına alınarak işkencelerden geçirilmektedir. 27 Mart'ta Diyarbakır'da başlayarak cezaevlerindeki bütün tutukluların katılımıyla yaklaşık dört ay boyunca süren ve oniki devrimci tutsağın şahadetiyle sonuçlanan ölüm orucu ve süresiz açlık grevi eylemlilikleri sonucunda sağlanan anlaşmaların hiçbirine uyulmamış, öteden beri sürdürülmekte olan insanlık dışı uygulamalarını giderek daha da tırmandırmıştır.

Devletin ülkemizdeki bu uygulamaları yetmiyormuş gibi; son zamanlarda Avrupa ülkeleri tarafından halkımız üzerinde yeni komplolar düzenlenmektedir. Ulusal irademiz olan parlamentomuza saldırılıyor, onlarca yurtsever insanımız gözüaltına alınarak basın-yayın kurumlarımız kapatılmaya çalışılıyor.

Kendim gözüaltı işkencesi sonrası gelişen felçli halimle iki yılı aşkındır cezaevinde yatalak olarak tutulmaktayım. Birçok kez başvurularım olduğu halde hiçbir zaman tedavi edilmedim. Benim gibi onlarca arkadaşım tedavi edilmeyerek ölüme terk edilmiştir. Bu durumda olan arkadaşlarımızdan **Yunus YAMAN** Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde şehit düşmüştür.

Yaşanan bütün bu uygulamaları ve bu uygulamalara karşı sessiz kalan, bu uygulamaları saptıran Türk özel savaş basınına protesto etmek amacıyla kendimizi yakarak Ulusal Önderimiz Başkan APO'nun **"seferberlik çağırısı"**na cevap olmaya çalışacağız.

Bu eylemi kendi inisiyatifimle ve tamamen bilinçli olarak gerçekleştiriyorum.

Başta halkımız olmak üzere bütün ilerici kamuoyunu yaşayan bu vahşetler karşısında duyarlı olmaya ve görevlerine sahip çıkmaya çağırıyorum.

- Biji PKK, ERNK, ARGK!

- Biji Serok APO!

- Biji Kürdistan!

28 Eylül 1996

Yaralı Gülbahar Köker yoldaşın mektubu

Tüm ilerici demokrat insanlığa ve Kürdistan halkına!

Tarihi bilmeyen, kendi özünden uzaklaşmış, örgütsüz, kiminle, nerede, nasıl ve niçin savaşmasını bilmeyen, savaşçı yönleri birbirine karşı olan, başkaları için yaşayan, ülkesi bölünen ve parçalanan, kendisi yok sayılan, kendi kendisini köleleştiren bir tarih ve Kürdistan gerçeği dışında bir Kürt ve Kürdistan'lı kabul görülmediği gelinen sıcak süreçten anlaşılmaktadır.

Değişen tarihimiz ve halk gerçeğimiz karşısında düşünceleri değişmeyen düşmanlarımız zorlanmak ve saldırılarını azgınlıktır. Ateşkes ve barış çağırımıza katliam ve saldırıyla cevap verilmiştir. Bütün bu saldırılara rağmen özgür Kürdistan beyinlerde ve yüreklerde iktidarlaşmaya gitmektedir, somut adımları atılmaktadır. İktidarlaşma ve kurumlaşma sürecini yaşadığımız bu süreçte NATO ülkeleri, Batılı emperyalist devletler, bölgesel sömürgeci devletler ve gerici işbirlikçilerin saldırıları Kürdistan'ın kurumlaşmasını iktidarlaşmasını engellemekten başka bir anlam taşımamaktadır. Kara para, uyuşturucu vb. yeni karalamalar, yeni bir saldırının NATO ülkelerinden de başlatıldığını göstermektedir. Kısaca Kürdistan üzerinde çıkarı olan her güç muazzam bir saldırıya geçmiştir, bizler de güzellik yaratmak için bu saldırılara karşı savaşmak zorundayız.

Yurtsever Kürdistan Halkı!

Nuri Dersimi'nin intikam sesi, komutan Zilan'ın yaşama davetini, Başkan APO'nun seferberlik ve her mevzide direniş çağırısı, ki seferberlik halk olarak ilk kez yaşadığımız, ilk kez anlamlı cevap verebileceğimiz bu süreçte, seferber yaşama çağırısıdır. Seferber zafere olan çağırısıdır, ordulaşmaya, uluslaşmaya çağırısıdır. Direniş çağırısına her Kürdistan'lı yeteneklerin en üst düzeyde zorlayarak savaşa ve saldırılara karşı maddi-manevi bütün desteğini sunarak cevap olmalıdır.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Kürdistan dağlarında gerillamızı yeni bir sürecin sayfalarını açmaktadır. Vuruşları daha büyük ve daha kapsamlı olması, biten ve tükenen TC faşizmini zor durumda bırakmaktadır. Dışarıda kaybettiği elinde bulunan biz tutsaklara saldırıları artmaktadır. Diyarbakır zindanının tarihten bu yana katliamlara ve insanlık dışı baskılara maruz kaldığı biliniyor. Bugün yine Diyarbakır Cezaevi'nde sudan bahanelerle dışarıda darbe yiyen faşist TC güçleri bir katliam düzenlemiştir. Döktükleri kanda kendilerinin boğulacağı kesindir. Biz tutsaklara dayatılan insansızlaştırma, pasifleştirme, itirafçılaştırma, taraf-sızlaştırma vb. bütün politikaların ve dayatmaların yaşam bulmayacağı kesindir. Cezaevlerinde tutsaklar ölüme terk edilmekte, keyfi işkencelerden geçirilmekte, insani ve sosyal bütün hakları keyfi gaspedilmektedir. Cezaevlerinde yaşanan

keyfi baskı ve işkenceler, itirafçılaştırma uygulamaları ve Diyarbakır zindanında gerçekleştirilen katliamın hesabının sorulması için bütün demokrat kurum ve kuruluşları göreve çağırıyorum.

Dışarıda cezaevi önünde ailelerimizin keyfi olarak gözüaltına alınmaları, işkenceden geçirilmeleri, kitlesel katliamları yargısız infazları ve pervasızca saldırılara karşı Başkan APO'nun seferberlik çağırısıyla direnişe geçecek her insan faşist güçler için bir ölümdür. Her çıkış, her direniş TC'nin ölümünü yakınlatacak ve zaferi kesinleştirecektir.

Ben bütün bu dayatmalara karşı bir Kürt genci olarak ve en başta bir insan olarak suskun kalmayacağım. Bulduğum cephede özgürlük yürüyüşüne ve zafere kendimi katarak cevap olacağım. Kürt halkı çok bedel ödedi, ödemekten de çekinmeyecektir. Mazlumların, Kemallerin, Dörtlerin, Rahşanların, Zekiyelerin, Ronahilerin ve Berivanların, Komutan Zilanların isyan direnişlerini kucaklamanın sevincini yaşamaktayım. Bütün gericiliği ve Kürdistan halkına karşı geliştirilen katliamları protesto ediyorum. Bu seslere Kürdistan'ın zulüm altındaki sesine bütün dünya demokratik ve ilerici insanlığını duyarlı olmaya çağırıyorum.

Katliamlar Kürt halkını suturamaz; kurumlaşma, iktidarlaşma, ordulaşmaya koşma zamanıdır seferberlik!

Biji Serok APO!

Biji PKK, ARGK, ERNK!

Sen yine dağlardasın

Adı, soyadı: **Hikmet ...**

Kod adı: **Ferhan**

Doğum yeri ve tarihi: **Pirosa köyü**

Beytüşebap, 1969

Mücadeleye katılış tarihi: **Haziran 1989**

Şahadet tarihi ve yeri: **10 Nisan 1996, Garisa-Botan**

Ferhan heval 1969'da kendi köyünde ortahalli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çocukluk yıllarında köyde okul olmadığından dolayı **Ferhan** heval okul okuyamadı. Daha çocuk

yaşlarda ailesine yardımcı olup ev işlerini hafifletmek için kendi ailesine babasıyla beraber genel bölgenin geçim kaynağı olan kaçakçılıkla uğraşip her gün sınırlar aşarak ekmek parası kazanmaya çalışır. Ulusal kurtuluş mücadelemizde bu arada gün geçtikçe gelişmekte, ülkenin her sahasına ulusal bağımsızlık tohumlarını serpiştirerek büyümektedir. Ancak Ferhan heval mücadeleyi tam tanıyamadığı için, mücadeleye aktif katılma niyetinde değildir.

1989'da kendi köylerine giden bir grup gerilla tarafından yedi kişilik bir grup askeri kanunla saflarımıza alınır. Ferhan yoldaş da bu grubun içindedir. Ferhan heval partiyi ve mücadeleyi tanımadığı ve gerillada koşullarına uyum sağlamayamadığı için iki ay gerillada kaldıktan sonra bir gece kaçarak ailesine gider. Ancak ailesinin de kendisi alındıktan sonra partiye ve mücadelemize inanarak yurtseverleşmesinden dolayı ailesi kendisini tekrar partiye teslim eder.

Bundan sonrası artık Ferhan hevalin kendini tamamen partiye ve savaşa vermesi için kaçınılmaz bir hal alır. Ve Ferhan heval kısa bir sürede parti ortamında yaşama alışır. Kendini artık her şeyiyle mücadeleye adan, iyi bir PKK askeri olmaya çalışır.

1989 sonlarında Güney Kürdistan'a geçer, belli bir eğitim alır. Eğitim sonrası tekrar Kuzey Kürdistan'a geçer. 1990 yılının barbar düşman yönetimlerine karşı en ön saflarda

kahramanca savaşır. 1991 yılında takım komutanı yardımcısı olarak görev alır, Beytüşebap alanına gider. Orada da başarı üstüne başarı sağlamasıyla bölük komutan yardımcılığına getirilir. Ferhan heval her eylemin en ön saflarında ve her eylemin ismsiz kahramanıdır. Bir süre sonra tekrar bir devre kadro eğitiminden geçer ve Gabar alanına gider ve bölük komutanı olarak görevlendirilir.

Ferhan heval Garisa alanında bir grup yoldaşla görevden dönerken düşman tarafından boşaltılan Hot köyünde düşmanın pususuna düşerler. Bu çatışmada yoldaşlarının bir kısmını pusudan kutardıktan sonra son mermisine kadar faşist düşmana karşı savaşan Ferhan heval kahramanca bir direniş sergiler ve mücadelemiz tarihinde birçok benzeri olan bir kahramanlığın sahibi olur. Ferhan heval on yoldaşı ile beraber etraflarında daralan düşman çemberi içinde kalış bir kurşunun isabet etmesiyle şahadet kervanına ulaşır.

Anısı yolumuzu aydınlatan sürekli bir meşaledir!

Mücadele Arkadaşları

Bimre dijamin!" diye haykırdı bir ses, ardından "bimre dijamin" diye haykırdı binlerce ses... Kadın, çocuk, yaşlı, genç döküldüler sokağa. Rengarenkti giysileri; kızıl, sarı, yeşil. Omuz omuza, coşku yüklüydü yü-

den, götürdü titrek dudaklarına. Uğraştı uzun uzun dengelemek için çakmağın ateşiyle sigaranın ucunu. Ancak yoktu fazla zamanı. Vurdurdukça artıyordu halkın öfkesi.

- "Çekilin!" diye bağırdı düşman su-

Serhildandan Gerillaya

Adı, soyadı: Bedirhan ACAR
Kod adı: Rêvekir
Baba adı: İsmail
Ana adı: Meryem
Mücadeleye katılış tarihi: 1992
Doğum tarihi ve yeri: 1974 Midyat-Sitê köyünde
Şahadet tarihi ve yeri: 23 Mayıs 1995 Eski Eruh'ta tepe baskınında

rekler. Köşe başında tanklar çevirdi önlere. Zırhlara bürünmüştü polisler ve namlularını doğrultu onlara mavi bereli düşman askerleri.

- "Durun" diye bağırdı düşman subayı. "Dönün evlerinize."

Kararıldılar; ne titredi dizleri, ne de kesildi soluları: "Bimre Kedxwarî!" oldu yanıtları ve yürüdüler tankların üzerine.

- "Tarayın" diye bağırdı, düşman subayı, sığınarak askerlerin ardına. Köpükler saçılıyordu paslı dişlerinin arasından. Doğruldu namlular, çekildi makinizmalar, sürüldü mermiler ve düşman dokundu tetiklere.

Düştü bedenler peş peşe, kızıla kesildi toprak. Durdu sel dalgası, çalkandı, devindi, haykırdı yeniden:

- "Bexwedan Jiyanê!" Anımsamıştı Mazlumları, Kemalleri, Agitleri, eğilip omuzladı kanayan bedenleri ve yeniden dizildi sokağa. Daha bir yaklaştılar düşman tankına.

- "Vurun, hepsini vurun!" diye yeniden güreldi düşman subayı, koşarak tankın içine. Bir sigara çıkardı paketin-

bayı. Ağlamaklıydı sesi. Hemen yitiverdi gözden düşman ve doldurdu sokakları coşkusu zaferin haykırdı binlerce avaz birden, haykırdı hep birlikte:

"Şehid namırın!"

"Bijî Serok APO!"

"PKK gel e, gel em in!"

"Bisekinin" diye atıldı öne bir genç. Henüz yeni terlemişti bıyıkları. Durdu, yüzünü çevirdi halk seline. Gerdi göğsünü, haykırdı yeniden:

- "Emê şehidên xwe rakin, bimeşin!"

Ve koyuldu öne, omuzladı, omuzladılar hep birlikte kanı henüz kurumamış bedenleri. Yürüdüler sel sel, güreldiler volkan volkan...

Yüründü sokak sokak. Açıldı pence-reler, açıldı kapılar. Atıldı her yaştan insanlar. Aktılar dalga dalga, omuzlarda taşıyarak şehitleri. Doldular bir cami avlusuna. Kazanlar hazırlanmıştı çoktan, ılımıştı bile sular. Dizildi kızıla kesmiş bedenler yan yana. Yeniden öne atıldı bir genç. Açtı bağrını hızla, çıkardı özgürlük meşalesini ve serdi cenazelerin üzerine kızıl, sarı, yeşil gök kuşağını...

Doruğunu yaşıyordu delikanlılığının. Coşku doluydu yüreği, ısıldı gözbebekleri. Konuştu yükselterek sesini:

- "Ji bo biranîn a şehîdan..."

Dirildi bedenler, doğruldu alınlar. Çöktü bir sessizlik Bagok'tan Mava'ya. Yüreklere birleşti, soluklar derinleşti, bakışlar keskinleşti özgürlük meşalesi gök kuşağında.

- "Biranîna wan, rêberê tekoşîna me ye!"

Yeniden devindi, yaşlı, genç, çocuk, kadın binlerce beden. Yeniden omuzlandı gök kuşağına sarılı bedenler. Kol kol dizildiler yan yana, ard arda. Çoktan açılmıştı kutsal topraklar bağrını. Yan yana verdiler şefkatli kollarına. Aldı, bastı bağrına bir çırpıda...

- "İntikam!" diye yeniden öne atıldı delikanlı. "İntikam!" diye bağırdı binlerce avaz ve yeniden devindi, çığlaşarak yüründü düşman üstüne.

O gece uyumadı kendisi. Bir bir do-laştı sokakları. Tıklattı gizlice kapıları, fısıldadı yavaşça kulaklara ve ertesi sabah dururken tüm şehirde yaşam. Kendisi yoluna koyuldu, yeni bir yaşamın. Hızla geçti ovaları. Bayırlardan indi aşağılara. Bir çırpıda geçti Dicle'nin geniş akan sularını ve tırmandı Cudi eteklerine. Tırmandı özgür geleceğe...

Birçok halk serhildanında daha genç yaşta yer alıp öncülük eden **Rêvekir** heval şehitlerin intikam azmiyle mücadelesini daha da tırmandırma kararı verecek soluğu daha önce ilişkide olduğu gerillaların ynaında alır ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine artık silahlı savaşım alanlarında devam etme isteğini belirtir. Kararındaki keskinliği ve derin samimiyeti gören gerillalar Rêvekir hevali kabul ederek bir grup savaşçı adayıyla birlikte Haftanın alanındaki eğitim kamplarına gönderilir.

***

Midyat'ın Sitê köyünde yoksul bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya gelen Rêvekir heval burada bir devre eğitim gördükten sonra başlayan Güney savaşında yerini alır ve hem işbirlikçi-ihanetçi güçlere, hem de sömürgeci güçlere karşı kararlı ve intikam hırsıyla savaşır.

Saflara katıldığı 1992 yılının sonlarına doğru Güney savaşının sona ermesiyle Zelê kampına geçen Rêvekir heval henüz 18 yaşında olmasına rağmen olgun, saygı ve sevgi dolu kişiliğiyle arkadaşları arasında saygın bir yer edinir. Burada bir süre daha eğitime devam ettikten sonra 1993 baharında yapılan güç düzenlemesiyle Botan alanına geçer ve Bestler'deki savaş birlikleri içinde yerini alır.

Güney savaşımı sırasında kullandığı B-7 roketatar silahıyla birçok düşman mevzisini imha ederek, düşmana ağır kayıplar verdiren Rêvekir heval Bestler'de bir süre faaliyet yürüttükten sonra Garisan alanına gönderilir. 1994 yılında Türk sömürgeci güçlerinin Garisan halkına yönelik oldukça kapsamlı barbar politikaları sonucu kitledelelerde ağır tahribatlar yaşanır. Birçok köy göç ettirilir, yurtseverler tutuklanarak işkencede katledilir, yaygın operasyonlarla kitleler üzerinde terör estirilir.

Garisan'daki gerilla birlikleri düşmanın bu azgın gidişatını durdurmak ve halkı yeniden diriltmek amacıyla 1995 baharıyla birlikte seri bir eylemlilik hamlesi geliştirirler. Bu eylemlerden biri olan Eski Eruh tepe baskınında Rêvekir heval de yerini alır.

İpiri ışın yumağı birden Herekol'un doruğuna tırmanı verdi. Sıcacık kollarıyla kar kümelerini sarmaladı, gevşetti çözmeye koyuldu. Sonra biraz daha yükseldi ve ışınlarını alabildiğine uzattı. Önce Girê Nîskê'nin doruğu buna eşlik etti ve çok geçmeden Çaçê'nin zirvesi rengarenk aydınlandı. Öte yakasındaki volkanik kayalıklar arasından bir gerillalar uyanarak silahlarına sarıldılar. Az sonra kayalıkların arasındaki düzlükte sıra sıra dizildiler. Birlik komutanı hızla

gelerek önde durdu, yüzünü yoldaşlarına çevirdi. Silahın namlusundan tutarak dipçiğini toprağa indirdi, sağ ayağına ya-pıştırdı:

- "Roj baş hevalno!"

- "Roj baş!" diye hep bir ağızdan cevapladı, gerillalar. Ardından komutlar peş peşe geldi. Ayaklar açıldı, namlular öne itildi. Yeniden esas duruşa geçildi, alınlar dikleşti, bakışlar şahinleşti:

- "An serkevtin, an serkevtin!"

- "An serkevtin, an serkevtin!" diye yeniden haykırdı gerillalar. Ve ardından konuşmaya başladı birlik komutanı. İnce bir tebessüm yayıldı gerilla simalarına ve yürekleri sıcacıklaştı intikam ateşiyle. Sonra eylem düzenlemesi okundu.

Kimse duramıyordu yerinde, coşku sarmıştı bütün bedenleri. Coşku sarmıştı Rêvekir hevalin bedenini.

Hemen yürüdü mangasına arkadaşlarının arasına. Sırtını dayadı bir kaya parçasına. Güneş henüz yükseliyordu Çaçê'nin doruğuna ve ilk ışınlarını uzatı veriyordu, dokunmak için Rêvekir hevalın kısıcık saçlarına.

Hemen sırt çantasına uzandı. Çıkardı harbiyesini, çıkardı küçük yağ şişesini ve şutık parçası bıziri. Bir çırpıda yatırdı kucağına kleşini. Şarjörünü çıkardı hemen. İndirdi emniyetini, çekti, bıraktı makenizmayı. Doğrulttu namlusunu göğşe, dokundu tetiğe. Sonra iteledi kapağın ardındaki yay uzantısını. Kapağı özenle bıraktı kaya parçasının üzerine. Ardından çıkardı yayı, sonra makenizmayı, gaz borusunu ve diğer aksamla- rı...

Becerikliydi Rêvekir hevalin elleri, daha milislik günlerinde tanışmıştı silahla ve o günden beri hep aynı özenle temizler, yağlardı silahını.

O gün daha özenle temizledi, daha çok yağladı silahını. Daha fazla harbiyeledi namlusunu. Yağladığı her akşamı bıraktı kaya parçasının üzerine, demirler yağı emsin doyasıya diye.

Sonra tek tek kuruladı her akşamı. Son söktüğü akşamı en başta taktı bu kez. Kapağı yerine oturtuktan sonra çekti bıraktı makenizmayı ve yine dokundu tetiğe. Severdi tetiğe dokunmayı. Uzandı şarjörüne, baktı uzun uzun, pırıl pırıld kurşunlar. Oturttu haznesine ve yerleş-tirdi silahına. Artık hazırdı inmeye, düşman tepesine...

Bulgur çorbası pişirmişti o sabah gerillalar, yanında taze tuzik getirmişlerdi çeşme başından ve keşifçiler mantar getirmişlerdi beraberlerinde hemen kızartmışlardı yağda. Balık tadındaydı Çaçê'nin mantarları. İştahla yediler saç ekmeğiyle. Sonra yudumlandı sıcacık çaylar. Keklik ötüşleri doldurmuştu Çaçê'nin eteğini ve kavurmaya başladı tenleri M ayıs güneşi.

Gerillalar gölgeye çekilerek dinlenmeye koyulurken silahını kapıp nöbete durdu Rêvekir heval. Akşam yürüyeceği uzun yola baktı, uzandı dürbününe. Tabakasından bir sigara yaprağı çıkardı. Özenle temizledi camlarını ve yakınlattı gözlerine, uzattı Eski Eruh tepesine. Gezindirdi dorukta, sonra uzattı gökyüzüne. Mas-mavi bir denizi seyrediyordu

sanki, durgun ve sessiz. Birdenbir hareketlenme belirdi dürbünün menzilinde. Baktı dikkatlice. Hareketlilik tırmanıyor-du habire göğşe. Tırmandı, tırmandı ve durdu gökyüzünde. Sonra süzülü verdi birden, indi, indi Eski Eruh tepesine ve tam çarpacakken kayalıklara, yeniden yükseldi maviliğin kucağına ve daha bir büyümüştü hareketlilik. Avı çırpınıyordu pençelerinde... Yerinde olmayı arzuladı şahinin, Rêvekir heval. Dürbünü aldı gözlerinden omuzladı silahını ve devretti nöbetini ardından gelen yoldaşlarına... Akşam erkenden yol dizildi gerillalar. Güneş henüz çekmişti ışınlarını Çırav dağlarının gerisine. Kol kol aktılar Şukal vadisinden aşağı ve tırmandılar Eski Eruh tepesine mest edici bahar esintisinde. Varıp düşman mevzilerine oturdular, şafak sökmeden. Doğrulttular namlularını halk adına, halkın umutları...

Gün ağartısında çıktı düşman ininden ve yöneldi her sabah girdiği mevzilere. Ancak ulaşamadı bu kez ve devrildiler peş peşe kayalıklardan.

"İntikam!" haykırılarıyla dokunu vermişti tetiğe gerillalar. Alev alevdi klêşinin namlusu, Rêvekir hevalin ve gözlerinde canlanıyordu göğün maviliğindeki yükselen şahin. Hemen atıldı mevzisinden. Koştı, süzülerek indi düşman cesetleri üzerine ve kucakladı silahları, omuzladı, yürüdü, yükseldi yeniden mevzisine...

Düşmanına karşı büyük kin ve intikam hırsıyla dolu olan, yüksek savaşçı özelliklere sahip ve arkadaşları arasında ağırbaşlılığı, coşku ve moral kaynağı olan özellikleriyle yer edinen Rêvekir heval 1995 Mayıs'ının 23-'ünde düşman ölümlerinin üzerinden silah kaldırırken aldığı kurşun darbesiyle yaralanır. Yoldaşlarına yaralı halde ulaşan Rêvekir heval eylem yerinden yoldaşlarınca uzaklaştırılır, ancak daha sonra kan kaybından şahadete ulaşarak Kürdistan devrim şehitleri kervanına katılma onuruna erişir. Rêvekir hevalin savaşma tutkusu, şehitlere ve Parti Önderliği'ne sonsuz bağlılığı, yaşam coşkusu, düşmana karşı duyduğu büyük kin, yoldaşlarına ve halka gösterdiği engin saygı, sevgi ve devrime olan sarsılmaz inancı za-fere yürümede yolumuzu aydınlatan meşale olacak, anısı özgürlük ve bağımsızlık mücadelemiz de sonsuza dek yaşayacaktır.

Mücadele arkadaşları

Güneş, ışınlarını kucağına alarak dağların gerisine çekildiğinde Davut hevalin komutasındaki birlik harekete geçmeye hazırlandı. Kaniye Mara'da Rıza ve Numan yoldaşlarla buluşacaklardı. Gün boyu süren çatışmayı biraz da kobra helikopterlerin uçuşu ve yoğun havan atışlarından izlemiş, ancak bütün olup bitenler hakkında yeterli bilgiyi ed-

mişti. Ailesi oldukça yoksul olduğundan çocukluğu çok zor koşullar altında geçmişti, bu nedenle daha küçük yaşlarda emeğiyle çalışarak yaşamayı öğrenmişti. Akşam argın yorgun eve döndüğünde annesi O'nu, karşılar, terden tozu çamura kesilmiş kısıcak sarı saçlarını eliyle yıkar, yüzünü sabunlar, sonra bulup buluşturduğu sofranın başına oturturdu. Birlikte ka-

saflarına katılmadan önce halk serhildanlarında yer almış, çocuk yaşta düşmana karşı direnmeyi öğrenmiş, kitle içinde mücadelenin propagandasını yaparak bir cephe üyesi gibi faaliyet yürütmüş, sonra tanıştığı gerillalara kuryelik etmiş, düşmanın çalışmalarını farketmesi üzerine kendini ele vermeyerek evden ayrılmış, Batman'a gelerek yine cephe çalışmaları-

tirdikten sonra Mahsum Korkmaz Akademisi'ne alınarak eğitim devresine katılmış ve Parti Önderliği'nin bizzat verdiği derslerle derin bir ulusal ve tarih bilinci edinmiş, partinin yaşam ilkelerini ve militan kişiliğini kendinde yaratmaya karar kılmış ve bu kararla 1990'lı yılların başlarında Kuzey Kürdistan'a geçerek Garzan alanında sıcak savaşıma katılmış, yeni

Dağları anlatmak isterdim
sana
Bilmem becerebilecek miyim
Bilirsin kimi zaman
güzellikleri-çirkinlikleri
anlatmaya

yetmez sözcükler
sözcükler küçük kalır
sözcükler dar kalır
bazen de
anlamsız kalır

Bizim buralarda yaşam
Dağlarda başlar
Onun bağrında doğarsın
Ana rahminde doğan çocuk gibi
yazılmamış beyaz bir kağıdı
andırırsın
-dürütsen eğer-

İlk çılgınlığın yükselir göğe
kısık gözlerle bakarsın dünyaya
Ve sonra seni
büyük kaya için büyütür dağlar

Ve ölüm
Dağlarda biter buralarda
Yaşama yeni başlamak gibi
anamlıdır

Hele bağrında yumdun mu
gözlerini
yıldızlara bakarak
Ve ayda parlıyorsa mavi gökte
Uzanırsın toprağa
Ve elinde silahın soğuk kabzası
Ve yüreğinin de son atışları
coşku doluyorsa
Ve kanın toprağı suluyorsa
İşte o zaman senin için
Yeniden başlar yaşam

Buralar böyle
Dağlar ana gibi
büyüktür, bakar, sever, okşar
ve kollar
Sevdalı gibi paylaşıır
içten, sıcak, dürüst
Dosttur, yoldaştır
arkadan vurmaz, hançerlemez
yeter ki biraz anla onu

İnsanlığı öğretir sana
insan olmanın gereklerini
Ama!..
Yapmadın mı
işte o zaman
ihanetten önce, düşmandan önce
o vurur seni/acımasızdır
Çıplak kayalarına dokundurtmaz
parçalar
Yol vermez
bitirir
Doyurmaz
öldürür
Böyledir dağlar.

Eğer yüreğinde sevgi
Gözlerinde inanç
Ellerinde nasır
Ve en önemlisi kaygayla
insan olmak istiyorsan
Dağlarla yaşamasını öğrenmelisin
Sana dağlar büyüklüğünde sevgiler

Qamişlı'dan Botan'a bir yol uzanır...

nememişlerdi.

Havanın yavaştan kararmasıyla bulundukları kayalıkların arasından çıkan gerilla birliği sırasıyla dizildi. Davut heval, silahı elde arkadaşlarının karşısına geçti.

Adı, soyadı: **Şepal EMIN**

Kod ad: **Davut**

Mücadeleye katılış tarihi: **1988**

Doğum tarihi ve yeri: **1966 Qamişlıo**

Şahadet tarihi ve yeri: **31 Mayıs 1995**

Hûd köyü civarında pusuda roketle şehit düştü.

Silahının dipçiğini yere bıraktı, bakışlarıyla yoldaşlarını süzdü:

- "Evar baş, hevalno!"

- "Sax bel!" diye yoldaşları hep bir ağızdan yanıtladı. Davut heval komutunu sürdürdü:

- "Rawestin!", "amade bin!"

Gerillalar önce rahata, sonra hazırola geçtiler. Başları dik, herekol'un doruklarına baktılar.

Bi can.

Bİ CAN.

Bi xwîn.

Bi xwîn

Em bi te ra ne.

Em bi te ra ne.

Ey Serok!

Ey Serok!

Davut heval akşam anıdını yoldaşlarına okuttuktan sonra, "Rawestin!" diyerek konuşmaya başladı:

- "Hevalno, bawer dikim dijmin derke-tiye operasyonê û li gor tê fêhm kirin, hevalên Rıza û Numan ji sibehê ve di şer da ne. Kî sax, kî şehid e, em nizanin. Lê divê em xwe bigihînin Kaniya Maran û li hêviya wana bisekinin. Bi rê de bila her heval hişyar û amade be. Ku dijmin der-keve pêşya me, emê lê bidin. Dijmin kî der girtine em nizanin. Ji bo vê divê em lez kin û bi dizî bimeşin. Ti axaftinên we hene?"

Bakışlarıyla yeniden yoldaşlarını süzdü. Yanıt almayınca konuşmasını sürdürdü:

- "Baş e. Parola me; Şer Jiyan e, bila ti heval ji bîr neke û ji hevdû qut nebin. Ji tevahiye hevalan re serkevtin be!"

- "Serkevtin be!" diye yoldaşları hep bir ağızdan yanıtladılar. Öncüler bir çırpıda birliğin önüne geçerek yola koyulurken, iki savaşçı da artçı olarak birliği birkaç adım geriden izledi ve ayın kızarmaya yüz tutan şavkıyla birlikte Çaçe'nin Güney yamacından Hûd köyü yönünde ak-maya başladılar...

Davut heval Qamişlı'da dünyaya gel-

rinca kararınca yemekelerini yer, sonra hemen yorgun gözlerini derin bir uyku kaplardı. İş bulamadığı günler ise erke-den eve gelir ve akşam erken yatmaz, annesinin tatlı sesinden vatan öyküleri dinlerdi. O zamana kadar duymadığı, bilmediği birçok şeyi öğrenir ve gündüzleri çocukluk arkadaşlarına anlatırdı. Ve övü-nerek eklemeyi unutmazdı, "Xuşk û birayên min niha li welaêt şer dikan. Ez mezin bibim, ezê ji biçim li hember dijmin şer bikim!"

Elinde silah Çaçe yamacından inerken birden çocukluk günlerini anımsaması kendisine de tuhaf gelmişti. Annesi gözle-rinin önünde canlanıverdi. Kısıcak sarı saçlarını okşarken, "Romî kafir in lawê min..." diye anlatıyordu. "Berê em ne li vi-ra bûn. Em li Bakur bûn. Bakur parçeyê mezin yê Kurdistanê ye. Xaka wê pir bi xêr û bêr e. Her der kanî, mêrg û çîmen e. Tiji kew û bilbil û nêrgiz û beybûn e. Li wir xanî û erdê me hebû. Em xwedî rez û bistan bûn. Wê çaxê birayê te yî mezin hîn nuh çêbibû. Bavê te li ser xwe bû. Em ne muhtacî kesekî bûn. Lê rojekê leşkerên Romî hatin gund, û zilam-pîrek tev girtin, birin derxanê. Destên zilaman li paş wana girêdan, lingên wana avêtin feleqê û gotin 'hûnê mehkûmên xwe teslîm bikin'. Me got 'mehkum li serê çiye ne, ku hûn wisa xurt in, biçin bigrin'. Lê ew ji ser ya xwe daneketin û me ji serî jê re dananî. Pir li zilaman dan û pişt re li pîrekan ji dan. Ji wê rojê şûn de rehetî nedan me. Êdî mana gund li me heram bibû. Bavê te got, emê biçin Binxetê. Wê demê serxet û binxet yekser bû. Dijmin piştîre têt û mayin kir û leşkerên xwe li ber danî..."

Davut heval bir baykuşun kısık ötü-şüyle hayallerinden silkindi. Yöresine bakındı. Sağında, epey ötede Hûd köyünün harabeleri ay ışığında belli belirsiz gözüküyordu. Köyü hemen anımsadı. Garzan alanına geçişlerinde burada konaklamış, köylülerin köy çeşmesinin önüne koydukları sitillerden bol kaymaklı yoğurt ve yumuşacık tandir ekmeğini iştahla yemişlerdi.

Ülkeye ilk gelişleriydi ve oldukça heyecanlanıyordu. Dağların güzelliği, sula-rın berraklığı, ormanların canlılığı, O'nu daha da heyecanlandırıyordu.

Yanda durup yoldaşlarının geçmesini bekledi. Ardından köyün yıkılmış evlerine baktı. Köye girişlerinde onları coşkuyla karşılayan çocukların çılgınlık ı, bağışları, gülümseyişleri kulaklarında çınlandı...

- "Em bimeşin hevalê Davut," diye yanından geçen arkadaşın sesiyle irkildi. Yoldaşı yanında durmuş, yürümesini bekliliyordu. Dönüp yoldaşına baktı. Ayın şav-kında gölgelenen çocuksu gözleriyle karşılaştı.

- "Em bimeşin hevala Rojda," diyecek birliğin peşinden yürümeye koyuldu. Ardından ekledi: "Min li gundê Hûd dinêrî. Dijmin pêrar vala kir û tev şewitand. Berê carekê ez di vir re derbas bibûm, gundekî pir şen bû."

- "Rast e" diye yanıtladı yoldaşı ve ekledi: "Dijmin gund tev şewitandin, gundî tev koçber kirin..."

Her iki yoldaş adımlarını hızlandırarak birliğe ulaşmaya yürüdüler. Davut heval Rojda hevali düşündü. Daha on altı ya-şında saflara katıldığını biliyordu. Gerilla

nı sürdürmüş ve onaltı yaşına bastığında soluğu 1994 Mayıs'ında gerilla saflarında almıştı. Daha önce ilişkide bulunduğu Garisan alanındaki gerilla birliklerine katılarak burada siyasi ve askeri eğitimini pratik içerisinde görmüş ve kısa zamanda olgunlaşarak savaş gerçeğine ve gerilla yaşamına uyum sağlamış ve katıldığı ey-lemlerde edindiği deneyimle gelişmeye oldukça aday hale gelmişti.

Birlik komutanı Davut heval, henüz saflara katılmış olmasına rağmen, yolda-sı Rojda'da gelişme istidadı görüyor ve sürekli gelişmesini izliyordu. Yapılacak sonbahar düzenlemesinde kendisini gö-revlendirerek gelişmesinde önünün açıl-masını düşündü. Tam o esnada Hûd bo-ğazına ulaşmış olduklarını fark ederek hemen düşüncelerinden sıyrıldı ve adımlarını hızlandırarak önde ilerleyen sava-şçıların arasına karıştı, öne yürüdü...

Rojda heval, komutanının ardından baktı. O da kendisi gibi alana yeni gel-mişti, ama hem parti saflarında, hem ger-illa sahasında ondan oldukça eskiydi. Sürekli yoldaşlarıyla ilgilenmesi onun dik-katini çekmişti. Sorunlar karşısında hiç öfkelenmez, hep konuşarak yoldaşlarını ikna etmeyi esas alırdı. Bir gün nöbetley-ken yanına gelmiş ve uzun uzun konu-şmuşlardı. Ona Parti Önderliği'ni Mahsum Korkmaz Akademisi'ni, Güney-Batı Kürdistan'ı, Garzan'ı ve Garzan'da Mer-wan, Xayri, Kendal ve Fırat hevalerin anılarını anlatmıştı. En çok Fırat hevalin anısı onu etkilemişti. Avrupa'da büyümüş, Kürtlüğünü bile unutmuşken partiyle ta-nışmış, önderlik sahasına geçerek uzun süre eğitim görmüş, Parti Önderliği'nin yakın denetimi altında gelişmiş, büyümüş ve ülkesinin dağ doruklarına dönmüş, gir-diği ilk çatışmada vurduğu düşman suba-yının üzerinden silahını almaya giderken bir düşman kurşunuyla şahadete ula-şmış, giysilerini arayan yoldaşları üzerinde bir mektup bulmuş, kanlanmış mektubu Parti Önderliği'ne göndermiş ve mektup resmiyle birlikte basılarak gençlik sembo-lü seçilmişti.

Rojda heval Mahsum Korkmaz Akademisi'ni ve en çok da Parti Önderli-ğini görmeyi arzuluyordu. Bekaa vadisin-deki kampın 1992 yılında kapatıldığını işi-tince derinden üzülmüş ve saflara daha erken katılmadığı için kendi kendine ol-dukça kızmıştı.

Komutanının yanından hızla ayrılarak birliğe karışmasını izlemiş ve hemen pe-şinden kendisi de hareketlenerek yoldaş-larına ulaşmış, yerini almıştı. Hûd boğazı-na ulaşan gerilla birliği yavaşlamış ve mesafelerini daha da açmışlardı.

Gerillalar önce Erkent'e uzanan yo-lu, ardından Hûd köyünden gelen dere yatağını geçerek düzlükte hızla ilerledi-ler. Girê Dermana tam karşılarına gel-diğinde yönlerini Güney'e verip şose yolda bir müddet ilerledikten sonra ye-niden önlerine çıkan Piro dağının etek-lerinden akagelen suyu atlayarak geçti-ler ve Girê Dermana'nın yükselen kaya-lıklarına paralel yürüyüşlerini sürdürdüler...

Daha 1987 yılında Güney-Batı Kürdistan'ın Qamişlo alanında cephe faa-liyetleri içinde yerini alarak Kürdistan ulu-sal kurtuluş mücadelesine katılan Davut heval, bu faaliyetlerini bir süre devam et-

savaşçıların eğitimiyle ilgilenmiş ve 1994 yılı düzenlemeleriyle Botan alanında Ga-risan lojistik birliği sorumlusu olarak gö-revlendirilmişti. Düşmanın tüm lojistik ka-nallarına ambargo koyduğu 1995 yılında başladığı bu görevi yüksek bir sorumluluk duygusu ve özveriyle yapıyor, düşmanın tüm engellerini aşarak savaş birliklerinin lojistik ihtiyaçlarını temin ederken, bunca yoğun çalışma içinde eğitimle de ilgilen-meyi ihmal etmiyordu. En sıradan sava-şçısına bile yüksek ilgi ve saygıyla yakla-şım göstermesi, kısa sürede bu alanda da yoldaşlarınca benimsenmesine ve saygı, sevgi gösterilmesine yol açmıştı. En zorlu anlarda dahi metanetini koruya-rak savaşçılarına güç ve moral vermesi, yoldaşlarınca hep takdir edilirdi.

Düşmanın Hûd boğazını tutmuş olabi-leceğini düşünerek öne atılmış, savaşçı-ları uyarak sağlam geçmelerini sağla-mış ve yeniden birliğin arasında yerini almıştı ki, birden Girê Dermana'nın doru-ğundaki yüksek kayalıklardan kopagelen kurşun ve roket seli içinde kendilerini bu-luverdiler.

Gerillalar hemen yere atlayarak düş-man atışından korunmaya çalıştılar. Dik kayalıkların üzerine konulanmış düş-man gücü, elindeki tüm silahları gerillala-rın üzerine boşaltmayı sürdürdü. Davut

Adı, soyadı: **Kader ÖMÜR**

Kod adı: **Rojda**

Mücadeleye katılış tarihi: **1994**

Doğum tarihi ve yeri: **1978, İdil**

Şahadet tarihi ve yeri: **31 Mayıs 1995**

Hûd köyü civarında pusuda roketle şehit düştü.

heval geride kalmış yoldaşlarını yükselen kayalığın dibine çağırarak kurşunlardan korumaya çalışırken birden bir roket gelip yanbaşında toprağa çakıldı, büyük bir gürültü derin vadide yankılandı. Birkaç gerilla birden yere kapaklanıverdi...

Birkaç savaşçı önden koşarak geldi, roketin düştüğü yerde durdu. Yere düşen gerillalar ayakları üzerine doğrul-maya çalıştılar. Koşup gelen savaşçılar, yoldaşlarına yardım ederek onları taşı-dılar. Davut ve **Rojda** hevaler yan yana uzanmış, özlemleri vatan topraklarını kucaklayarak kızıl sıcaklıklarıyla, bağ-rındaki özgürlük tohumlarını yeşertmeye durmuşlardı. Her iki yoldaş sonsuz bir yürüyüşte özgür yaşama adım atarlarken, gerillalar yaralı yoldaşlarını omuz-layarak, düşman pususunu aşip Kaniya Maran kayalıklarına doğru yeniden yola koyuluverdiler...

Silah arkadaşları

Şehit Jiyan (Zeynep Erdem)

“Ya Özgür Vatan, Ya Ölüm”

Uzun oluş yürüyüşü gerillanın,
Açılış dağlar, ovalar, vadiler
Sonsuz bir maratonda
uzun yürüş gerillalar

Serhatlıydı. Doğubeyazıt'ta, Çiftli köyünde dünyaya gözlerini açmıştı. Yaylalarda çobanlıkla geçirdi çocukluğunu, bir yandan okudu, öğrenmeyi, bilmeyi istedi. Direniş öyküleriyle büyüdü. Çocukluk arkadaşlarıyla paylaştı **Cimşit**'in, **Mahir**'in destanlarını...

Daha ondördünde serhildanların içinde buluverdi kendini. Sokaklarda haykırdı, “An welatek azad, na mirin!” diye. Kovaladı günlerce düşman panzerlerini, tanklarını. Karıştı, halkının arasına, konuştu bilgeçe... ve ondördünde sevdalandı gerillaya tutuldu dağların özgür esintisine.

Evde, gerillaların akşam sofrasına otururken, önerdi düşüncesini. Gülümsemi gerilla komutanı, “Ma tu mezin bûye?” diyerek.

- “Belê!” diye öfkeleni hemende ekledi ardından, bilgeçe: “Bav û kalên me mezin in, ka çi kirin?”

Gülümseдилer karşılıklı. Yemekler yenildi, çaylar yudumlandı. Heyecanla bekliyordu gerilla komutanının yanıtını. Bir yandan köylülerle konuşmalarını dinliyordu gerillaların. Derken ayağa kalktılar. Artık gitme zamanıydı. Geçip durdu, gerilla komutanının önünde. Göz göze geldiler. Kıvılcım kıvılcım aydınlandı iri gözbebekleri. Omuzlarına doladı elini gerilla komutanı ve gülümseyerek konuştu nihayet:

- “Baş e, hevalê **Cûdî**, ka em biçin!”

Uçu verecekti nerdeyse. Atladı gerilla komutanının boynuna, sarıldı, öptü uzun uzun. Sonra vedalaştı, annesiyle, babasıyla, kardeşleriyle. Gülümseдилer hep birlikte ve ayrıldı eşikten, yürüdü

karanlığı yara yara...

Henüz on dört yaşındayken 1992 yılında gerilla saflarına katılan **Cûdî** heval oldukça sıcakkanlı, sevecen ve coş-

Adı, soyadı: **Hikmet CANAGAL**
Kod adı: **Cûdî**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Doğum tarihi ve yeri: **1978-Ağrı**
Doğubeyazıt Çiftlik köyü
Şahadet tarihi ve yeri: **17 Temmuz 1995 Terhem köyü civarında pusuda çatışma sonucu**

kuluydu. Yetiştirdiği yurtsever aile ortamında gerillalarla iç içe büyümüş, ulusal kurtuluş mücadelesine, partiye derin bağlılık duymuştu. Gerillaların her anlatımını can kulağıyla dinlemiş ve kendini bilinçlendirmeye özen göstermiş, öğrendiklerini çocukluk arkadaşlarına aktararak militanlaşmaya başlamıştı.

Saflara katıldığı yılın son aylarına dek pratik savaş birlikleri içinde kalan

Cûdî heval doğup büyüdüğü toprakları gerilla güzülüyle görme ve yeniden tanımanın coşkusuyla yurtseverlik duyguları oldukça gelişir. Yaşını küçük olması nedeniyle eylemlere sokulmaması, görevlere gönderilmemesi hep öfkelenildiği tutum olur ve büyüme çabasıyla kendine yüklenir, olgun, kararlı, direngen bir kişilik edinir. Mevsim koşullarının ağırlaşmasıyla birlikte önce Güney Kürdistan sahasına ve oradan da Zelê alanındaki gerilla eğitim kampına gönderilir.

Burada eğitim devrelerine katılan Cûdî heval daha köklü parti ve mücadele bilinci edinir. 1993 yılı sonlarına doğru savaşıma arzusu ve gerillalaşma tutkusu daha fazla beklemesine sabır vermez. Komutanlarına sıcak savaşım sahasına gitmeyi önerir ve dayatır. Büyüyük kararlılık ve istemi karşısında önerisi kabul görülerek Botan Eyaleti'nin Garisan alanına gönderilir.

1993-1994 kışını pratik savaşım sahasındaki gerilla birlikleriyle eğitim gö-rerek geçiren Cûdî heval bahar ile birlikte düşmanın başlattığı kapsamlı operasyonlara karşı yoldaşlarıyla omuz omuza düşmana ilk kurşunlarını sık-maya başlar. Yoğun ve peş peşe gelişen çarpışmalarda cesaret ve kararlılıkla yerini alarak büyük savaş deneyimi edinip çelikleşir. Artık içi rahattır. Kendisine çocuk güzülüyle bakılmadığı gibi, büyük sevgi ve saygı gösterilmekte ve görevlere gönderilmekte, büyük güven duyulmaktadır.

Atıklığı, canlılığı, gülümserliğiyle yaşamda yoldaşlarıyla tez kaynaşabilen Cûdî heval, 1995 baharıyla birlikte aynı

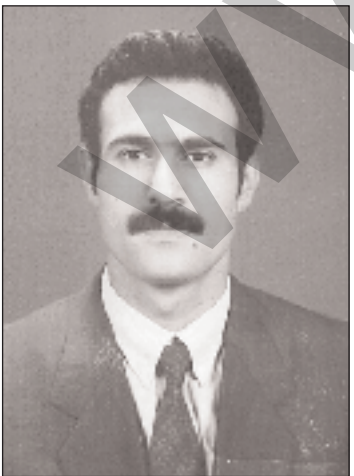
alandaki bulunan lojistik birliğine verilir. Ağır ve yorucu bir görev olmasına rağmen, öneminin bilincinde olarak büyük fedakarlık ve çabayla gereklerini yerine getirmekte yoldaşlarından önde gitmeyi esas alır. Gençliğin verdiği yoğun enerjisiyle parti ve mücadele bilincini birleştirerek üstün bir moralle en yorucu görevlere koşar ve yoldaşlarına da moral kaynağı olur.

Ağustos'unun ilk haftasında bir grup yoldaşıyla birlikte yanlarında katırlarla lojistik temini için Qalendera yönüne giderlerken düşman güçlerinin yanısıra ihanetçi çetelerin attığı pusuyla Pira Avanos yakınında karşılaşırlar. Cûdî heval pusuyu ilk farkederek yere diz çöker ve ardından gelen yoldaşlarına işaret vererek mevzilene-melerini sağlar. Bu esnada düşman güçleri ve çeteler gerillaları farkederek silahlarını ateşlemeye başlarlar. Cûdî heval yere uzanarak karşılık verir ve yoldaşlarının ısrarlı çağırımlarına rağmen, “Hûn xwe û hêstiran xelasskin, ezê we biparêzim!” diye karşılık vererek ayrılmaz ve çatışmaya koyulur. Attığı seri ve isabetli kurşunlarla çetebası ve iki çete ölürken, bazı çeteler ve askerler de yaranılır. Ancak mevzilendiği yerin uygun olmaması daha fazla çatışmayı sürdürmesine el vermez ve dört bir yandan gelen kurşunlar körpe-cik bedenine isabet eder.

- “Bijî Kürdistan!” diye haykırarak göreve gittiği yol üzerine kutsal vatan topraklarını kızıştırtarak ebediyen özgürlüğe yürümeye devam eder.

Silah arkadaşları

Büyük Kürdistan yurtseveriydi

Adı, soyadı: **Hayrullah ÇELEBİ**
Kod adı: **Drêj, Xeyri**
Doğum yeri ve tarihi: **Hamburg Almanya, Mayıs 1969,**
Şahadet tarihi ve yeri: **1995, Yenidoğan-Ümraniye-İstanbul**

1990'lı yıllara gelindiğinde ulusal kurultuş mücadelesi kiteselleşerek halk serhildanlarına dönüşmeye başlamıştı. Kürdistan'ın dört bir yanında gelişen serhildanlarla her tarafı mücadele coşkusuna sarılmıştı. Bir yandan büyük bir direniş dalgası yayılırken, diğer yandan düşmanın köy yakma, faili meçhul cinayetler gibi katliamları her geçen gün daha da tırmanıyordu. Acının ve direnişin ikiz kardeş gibi geliştiği böyle bir süreçte, Türkiye metropollerinde de hissedilir bir diriliş ve mücadele canlılığı gelişti, ateşin ve güneşin çocukları adam adım ülkeye dönüşü yaşıyorlardı.

Xeyri heval, henüz beş yaşındayken, ailesiyle beraber Almanya'dan Karakoçan'a ülkeye döner. 1969 yılında Hamburg'da dünyaya gelen Xeyri heval, yoksul bir aile ortamında büyür. Ailenin maddi durumunun iyi olmamasından dolayı Dicle Üniversitesi İletişim Bölümü'nü kazanmasına rağmen okuyamaz. Bunun üzerine İstanbul'da bir elektirikçi dükkanında çalışarak aile bütçesine katkı sunmaya çalışır. Bu arada aynı zamanda Açık Öğretim'e de kaydını yaptırarak öğrenimini devam eder. İçinden geldiği ortam yoksulluk içinde olması Xeyri hevalde devrimci düşüncelere karşı büyük ilginin gelişmesine neden olur. Liseye kadar okuduğu Karakoçan'da o dönemlerde mücadelemizin gelişkin olması ve yine İstanbul'da çalıştığı dönemlerde de ulusal kurtuluş mücadelesinin yoğun eylemliliklerinin olması O'nun devrimci düşüncelerinde daha aktif olmaya götürür. Xeyri heval, İstanbul'da kaldığı müddetçe düzenin yoz yaşamına bulaşmamaya ve kendi özünü korumaya büyük bir özen gösterir. Zamanla düzene duyduğu tepki gelişir ve bu tepki geliştiği oranda da yeni arayışlar içine girmeye başlar. Böylesi bir süreçte halkevinde çalışma yürütürken partili yoldaşlarla tanışır. Daha önceki süreçte de sempati duyduğu ve takip etmeye çalıştığı ulusal kurtuluş mücadelesine daha da yakınlaşır. Ulusal kurtuluş mücadelesini anlamaya ve anladığı kadar da uygulayarak pratikleştirmeye çalışır. O'nun için anlamak mutlaka pratiğe

geçirmektir. Ve O, bu yaşam ilkesine hep bağlı kalır.

Xeyri heval, süreç ilerledikçe mücadeleyi daha iyi tanıır ve mücadele içinde daha aktif yer almaya başlar. Mücadelede aktif olarak yer almaya başladıktan sonra yoğun olarak okuyarak ilkin kendi eğitimine önem verir. Ardından ilişkide olduğu her kesimi eğitmeye ulusal kurtuluş mücadelesine katkı sunamay kanlıze eder. Emekçi bir sosyal yapıdan gelen Xeyri heval, emeğe büyük bir saygı duyar ve her çalışmaya güçlü bir emek yoğunluğu ile katılır. Bütün çalışmalarında, görevlerine oldukça bağlı faaliyetlerini en yaratıcı bir şekilde pratiğe geçirmek amacıyla kendini verir. Xeyri heval, bütün faaliyetlerini büyük bir moral ve coşkuyla yürütür. Görevleri devrim aşkıyla yapar ve her zaman en büyük deşeri halk olarak görür, halka bağlılık ve hizmete sınır tanımaz.

1995 sonlarında çeşitli operasyonlar sonucu düşman, Xeyri heval hakkında birçok bilgi edinmiştir. Yapılan operasyonlar O'nun deşifre olmasına neden olduğundan, Xeyri heval gerillaya gitme hazırlıklarını yoğunlaştırmaya başlar. Özgürlük dağlarında savaşın sıcaklığında yer almaya hazırlandığı bir süreçte, aynı zamanda savaşı metropollere taşımanın gereği olarak son anına kadar eylem hazırlıkları yapar. 27 Kasım'ı eylem ile karşılamak için hazırlıklarını daha da yoğunlaştırır. Buna karşı düşman da birçok alanda operasyonlar yapıyor ve çeşitli ilişkilere karakollar kuruyordu. Yanındaki bir yoldaşla berarebr Xeyri heval Ümraniye-Yenidoğan'a geldiklerinde düşmanın ablukasını farkediyorlar. Operasyondan çıkmaya çalışırken düşmanın saldırısı sonucu Xeyri heval şahadete ulaşır. Bir yargısız infaz sonucu şehit düşen Xeyri hevalin şahadetini bizlere, mücadeleyi her alanda geliştirerek şahadetlerin yaşandığı her karış toprağı düşmana yaşanmaz hale getirme talimatıdır. Xeyri heval ve bütün devrim şehitleri önünde saygıyla eğilirken, anılarını devrim mücadelesini her alana yayarak yaşatacağız.

Mücadele arkadaşları

Büyük direndi ve büyük kazandı

Kod, Adı: **Turan ÇALAĞAN**
Kod adı: **Hayri**
Doğum tarihi ve yeri: **Bingöl-1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şahadet tarihi ve yeri: **Kasım 1995**

Hayri heval Kürdistan'ın şirin ve güzel bir ili olan Bingöl'ün dağlarında gözlerini dünyaya açar. Ortahali yarı aydın, yarı feodal bir ailenin çocuğudur. İlk orta ve lise öğrenimini Bingöl'de tamamlar. Lise yıllarında okulda gelişen sol-sağ tartışmalarında sol kanadın başını çeker. Faşist-gerici odaklara karşı mücadeleye giren ailesi Hayri hevali üniversiteye hazırlanması için İstanbul'a gönderirler.

Hayri heval İstanbul'da bir yandan üniversiteye hazırlanırken diğer taraftan da masraflarını karşılamak için daha çok demokrat insanların gelip tartışmalar geliştirdiği bir çay ocağında çalışmaya başlar. Hayri heval burada gelişen tartışmalara, sohbetlere katılım sağlayarak kendini geliştirir. Sık sık kitap ve yayın okuduklarından ders çıkarma çabası yoğundur. Bazı sonuçlara ulaşır. Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin sıcaklığı Hayri hevali de sarar.

PKK mücadelesinin gün be gün sağladığı gelişmeler ve öğrendikleri Hayri hevalin mücadeleye büyük bir hayranlıkla sempati kazanmasını sağlar. Bu sempati Hayri hevali bir arayışın içine sokar ve kısa bir sürede YCK'yle ilişki geliştirir. Çalışmalar içerisinde görev alır. Çalışmaları Bingöl merkezine taşımak amacıyla Bingöl'e döner ve hızlı bir çalışma temposuyla küçük bir komite kurmayı başarır. Siyasi çalışmalar yürütürken askeri eylemlerde de yerini alır. 1993'te yedi arkadaşıyla birlikte Orta Eyalet gerilla saflarına katılım sağlar.

Hayri heval iki aylık kısa bir gerilla temel eğitimini gördükten sonra pratiğe çıkmak ister. Hayri heval şakacılığı ve keskin değerlendirmeleriyle arkadaşların ilgisini toplar. Yapılan düzenlemeyle manga komutanlığı görevine getirilir. Pratik süreçte sürekli öncülük ypmayı kendine esas alır. Bingöl'ü olduğundan gerek araziye, gerekse de halkı iyi tanınması alan çalışmalarında önemli bir gelişmeyi yaratır. Eylemsel faaliyetlerde Hayri heval hep ön saflarda görev almak ister. Aldığı görevlerde rolünü en iyi şekilde yerine getirmesiyle birlikte, çevresinde bulunan arkadaşlara da sürekli cesaret ve moral kaynağı olur. Parti tarafından pratikte sağladığı gelişmeler sonucu takım komutan yardımcılığı görevine getirilir. Hayri heval yaşam ve savaş sorunlarına sürekli çözümünü olmak için geliştirme çabaları O'nun en görülen takdir edilen yanını oluşturmaktadır.

1995 baharında yapılan düzenlemede Bingöl alanında cephe çalışmalarını yürütme görevi verilir. Aldığı bu görevin hassasiyetini de bilerek, Bingöl halkını bütün çabasıyla örgütlemeye çalışır. Yürüttüğü faaliyetlerde partinin 5. Kongre kararları çerçevesinde bir pratik sergileme gayreti başarılı sonuçlara ulaşmasını sağlar. Çalışmaların sonuçlandığı kışın yaklaştığı Kasım ayında üstlenmek için Dalitepe mıntıkasına gelir. Hayri heval sürekli kış sürecinde kendini daha da güçlendireceğini bir dahaki yılla mücadelede zaferi yakalamakta çaba sahibi olacağını vurgular.

Üstlenme başlamıştır. Sonbaharın o öngünleri olan karlarla yerlerin kaplı olduğu bir günde tepeciler tepeye çıkınca düşmanın ilerlemekte olduğu bildirilir. Hayri heval arkadaşlarıyla beraber silahını alarak hızlı bir biçimde stratejik olan bu tepesi tutarlar. Sömürgeci düşman güçlerinin ilerlemesini büyük bir direnişle durdurur. Buna karşılık düşman havan toplarıyla saldırıya geçerler. Her havanın bulunduğu faşizme karşı kini bir daha bilendir. En sonunda bir havan topu Hayri hevalin bulunduğu mevziye düşer. Hayri heval düşmana karşı büyük bir direniş sergileyerek şehitler kervanına katılır. Silahını bizler kaldırdık. Senin yürüdüğün kutsal yolda zaferlere büyük direnişlerle gideceğiz.

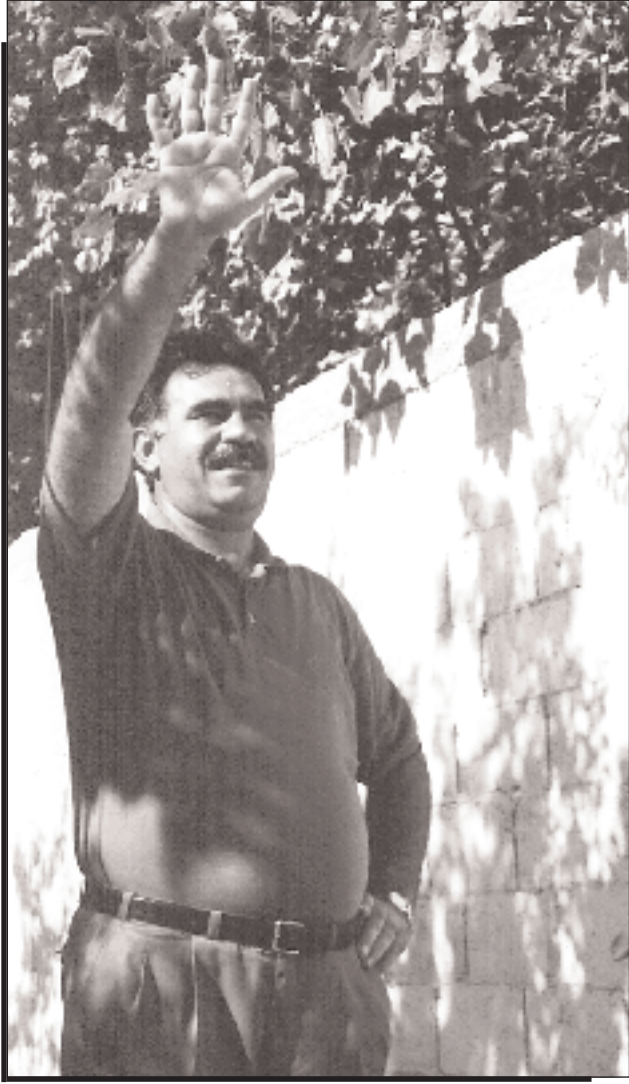
Anıların mücadelemize önder olacaktır!

Silah arkadaşı adına Dr. Welat

KÜRT YAŞAMI BÜYÜK ZAFER KAZANIYOR

“Kürt adına yaşıyorum, Kürt özgürlüğü adına, Kürdistan halklarının özgürlüğü adına yaşıyorum. Ermeni’yi de, Asur’u da mezardan çıkarmak istiyorum, ne kadar kültür varsa, hepsini mezardan çıkarmak istiyorum. Bundan büyük heyecan ve kıvanç duyuyorum. ”

Baştarafı 28. sayfada

Şimdi bizim için sorun, bu kuvveti en doğru tarzda nasıl kullanmamız gerektiğidir. Ulusal bütünlük, ulusal birlik, ulusal kongre veya Güney Kürdistan’da bir demokratik halk federasyonu için ve bunun önündeki engellere karşı dostça ilişkiler nasıl gelişir, tehlikeli hedefler kimlerdir, onların üzerine siyasi mi yoksa askeri mi gi-

“Benim önderlik durumum, kurumlaşmada da ulusal düzeydedir, taktikte de en ileri düzeydedir. Hem stratejik, hem taktik olarak hiçbir sıkıntım yok. Tek başıma milyonları elimin bir parmağıyla bile yönlendirebilirim. Her türlü taktiği üretebilirim.”

deceğiz, yine var olan kontra faaliyetleri üzerine nasıl gideceğiz?

Günlük olarak uğraştığımız sorunlar bunlardır. Çok karmaşıktır, fakat üzerine oldukça ısrarlı gideceğiz. Ve bana göre oldukça sonuç alınacak bir zemindir. PKK’nin çalışmalarının önemli bir kısmını buraya hapsedememiz, halkımızın gerek ulusal birlik ve direnişi için ve gerekse de demokratikleşmesi çabaları için hayli belirleyicidir. Kesinlikle de “Güney’e müdahale” diye yorumlanmamalıdır. Güney’in kendisi, Kürdistan’daki düşmanı bütün Kuzey üzerine çekti. Onlar Kuzey’e müdahale ettiler.

Biz, halk için, bu düşmanı ülkeye çekme işinden vazgeçin, bütün Kürdistan’ı bunlara peşkeş çekmekten vazgeçin, ondan sonra aşiretiniz de, kabileniz de, iktidarınız da sizin olsun diyoruz. Ben, bunu samimiyetle YNK hem de KDP’ye söylüyorum. Siz, elinizi bütün Kürdistan’dan çekin; siz, Kürdistan’ın düşmanlarıyla bu kadar kirli ittifaklar yapmaktan vazgeçin, ben Güney’de bir saat bile durmam.

Yeter ki, orada halkın ulusal ve demokratik haklarına saygılı olun. Kürt halkı için ulusal birlik çalışmalarının serbest yapılmasına izin verin, halkı yine eski tarzda kırdırtmayın. Demokratik-ulusal bir hükümet için ne yapıyorsanız, ben sizin emrinizde bir emir askeri-

yoktur. Bu, Kuzey’e müdahale olmuyor da, biz Güney’e halkın imdadına gidince mi müdahale oluyor. Bu çapraşıklık, bu haksızlık giderilmelidir, diyoruz. Onun için buradayız. Bu anlaşılmıştır ve daha da anlaşılacaktır. Düşmanla girilen kirli, gizli kapaklı ilişkilere son verilecektir. Ben bunu çok halisane duygularla ve düşüncelerle söyledim.

Bir de Güney’de halkın ulusal-demokratik talepleri var, onlara saygılı olacaksınız. Bu da, samimi bir yurtseverlik ve halkımızla birlik olma, onun biraz mücadelecisi olma amaçlarımıza bağlılığın bir gereğidir. Hiç kimsenin buna karşı çıkmaması gerekir. Açık, “ben, Kürt halkının ulusal-demokratik değerlerine bağlıyım” diyen her kesim (Güney’dekiler de dahil), bunda büyük memnuniyet duymalı. Ve onların da aynı şekilde bizim Kuzey Kürdistan’daki devrim çabalarımıza destek olması gerekir. Bunun yanlış olan hiçbir yanı yoktur, bunu kendilerinden bekliyor.

Onları bu tutuma getirinceye kadar, gerek siyasi olarak gerekse savaşla tam bu sonucu elde edinceye kadar üzerinde duracağız. Bu, hem halkımızdır, hem de görevimizdir ve vazgeçmeyeceğiz.

Ben halklar blokundan yanayım

- Başkanım, gelecekte Kürt güçlerinin Ortadoğu bloklaşmasında farklı cephelerde yer alma tehlikesi var mı? Böyle bir durum, Kürdistan devrimi ve Kürdistan halkı açısından nasıl bir sorun yaratır?

- Sanmıyorum, Kürtlerin özgür iradele-ri ile iki blokta yer almaları pek mümkün değil. Olsa olsa ki, daha çok PKK buna önderlik ediyor, Kürt halkının son yıllardaki manevra şansını iyi değerlendirerek, bu bloklaşmanın, kendisi için en yararlı olan yaklaşımları içinde yer tutmak gibi bir arayışı olacaktır.

Bazı ukalalar, “bu bloklaşma işine karışmazsak ne olur?” diyenler, en hafif deyimile pratik politikayı anlamayanlardır. Kürdistan’daki, yüzyılların o müthiş statükonun ne anlama geldiğini bilmeyenlerdir. Statükonun parçalanması, az çok Kürdistan’ı etkileyecek bir paktlaşmanın gelişmesi Kürdistan için nefes almanın ta kendisidir. Önce bunu görmek gerekir. Statükoyu savunmak, eski sömürgecilerin, emperyalistlerin maşası olmak demektir.

Bloklaşmaya karşı olmak, eski statükoya razı olmaktır.

“Bloklaşma incelenmemeli mi?” diyeceksiniz, hayır, incelenmeli. Hangisi Kürdistan için elverişlidir, hangisi pratik poli-

tik imkan veriyor, hangisi önemli tehlike arz ediyor...? Elbette ki, incelenmeli. Ve bunun için çağrı yaptım: “Gelin bir an evvel ulusal kongreyi gerçekleştirelim ve bütün Kürdistan parçaları için uygun olabilecek politikaları birlikte üretelim ve kararlaştıralım. Hatta nerede siyasi çalışma, nerede hangi devletin desteğine ilişkin, nerede gerilla, nerede seçim...? Bütün bu konularda Kürdistan ulusal birliğinin zirvesi olsun, karar gücü olsun ve bu tarihi fırsatı da değerlendirsin.

Maalesef bu çağrının özünü bir türlü anlayamadılar ve hâlâ da bulundukları yerde maval okurcasına süreci izlemeye çalışıyorlar. Bu, büyük bir yanlışlık; bu, tarihi bir fırsatın değerlendirilmemesidir.

Şu anda özellikle son onbeş yılda, 1980’lerden sonra bölgedeki çatlaklıklar, benim politika yapmamın özüdür.

İki: Bu çatlaklıkları olağanüstü duyarlı değerlendirdim. Bunları söyleyenlerin kendileri statükoda Kürdistan’ın aleyhine olan güçlerin maşasıydılar. Benim şu anda herhangi bir bloklaşmaya dayanarak politika yapmam söz konusu değil.

Evet, ben halklar blokundan yanayım. Eğer İran, eğer Arap bloklaşması, Kürt halkına biraz daha yakınsa, ben can-ı gönülden bu blok içinde yer alırım. Ama eski sömürgeciliği dayatacaksa, ustaca bunu boşa çıkartırım. Eğer ABD bloklaşması, iradesi dışında da olsa olumlu bir bloklaşmaya yol açıyorsa, onu da değerlendiririm. Ama çok tehlikeli bir dayatma içerisinde ise şiddetle onun karşısında olurum.

Politika böyle yapılır.

Hiç değerlendirmiyorlar, içine gelmiyorlar, bir gün gelip incelemiyorlar, sıcaklığını yaşamıyorlar, “bloklaşma tehlikelidir, Kürtler bölünmelidir.” Bu sizin “Kürtler bölünmelidir” dediğin yerde Kürtler kırk yıldır statükonun içinde bitirilmiş durumdadırlar. İradeleriyle, şu veya bu bloku tercih edecek durumları da yok. Çünkü kararları yok, zirveleri yok. Bunun yapılabilmesi için zirve topla, gel. Hangi blok iyidir, hangi ülke iyidir, siyasi, askeri, diplomatik olarak nerede mevzilenme iyidir... Bunları kararlaştıralım, o zaman böyle sivri değerlendirmeler yap! Buna kim ters, karşı çıkarsa, onu amansız karşımıza alırız. Ben, bunlara sürekli çağrı yapıyorum. Bu güçler neden ulusal birlik ve onun karar zirvesinden kaçıyorlar?

Tekrar çağırı yapıyorum: Ben kaçmıyorum. Her yerde varım; Kürdistan’ın özgür dağlarında varım, Avrupa’da varım, Ortadoğu’da varım... Blokları bir an önce değerlendirelim; nerede yer alacağımızı birlikte kararlaştıralım. Bu konuda görevlerinizi yapmayacaksınız, bu konuda adınız bile duyulmadan fitne-fesat hareketi gibi dedikodu yapacaksınız, içinde bulunacaksınız veya fazla ciddiyeti olmayan değerlendirmeler içinde bulunacaksınız...

Bu, politikayı hiç anlamamadır, Kürdistan’ı hiç anlamamadır. Çok tarihi bir süreci maval okumakla geçirmektir. Buna bir an evvel son versinler. Eğer bloklaşmada Kürdistan’ı daha da güçlenerek çıkarmak istiyorlarsa, onun zirvesini, onun tarihi karar gücünü ortaya çıkarsınlar!

Gücümü kurumlaştırmak istiyorum

- Ulusal kongre önünde kimi engel görüyorsunuz, hangi anlayış?

- Şimdi, anlayışlardan, güçlerden ziyade yetenek yok. Yani eski statükoyu parçalamışız. Geniş manevra imkanlarıyla Kürdistan sorununun çözümünü bölge devletlerinin içinde geliştiriyoruz. Yine uluslararası bütün irili ufaklı güçlerin gündemine sokmuş, tartışıyoruz. Sorunu politik, diplomatik bir boyuta getirmişiz. Bütün bunlar, Kürdistan için yeni imkanlar demektir. Ayrıca gerilla cephesini geliştiriyoruz. Özgür Kürdistan parçaları gelişiyor, bunlar yepyeni tarihi durumlardır. Bunun üzerine politika ve diplomasi anlam kazanır. Benim sıkıntım veya öfke bu- rada, neden bunu değerlendirmiyorlar?

Zaten şu anda kendi başıma bunu yapıyorum. Benim önderlik durumum, kurumlaşmada da ulusal düzeydedir, taktikte de en ileri düzeydedir. Hem stratejik, hem taktik olarak hiçbir sıkıntım yok. Tek başıma milyonları elimim bir parmağıyla bile yönlendirebilirim. Her türlü taktiği üretebilirim.

Ama bunu kendimle sınırlandırmak istemiyorum. Bazı kişiler, “PKK neden kurumlaşmıyor, ulusal kurumlaşmalar neden ortaya çıkmıyor?” diyorlar. Ben de bundan sıkıntı duyuyorum. Kendimi yalnız başına bir kurum yerine götürmek istemiyorum, bu çok tehlikelidir de. Bir kişiye böyle bağlı kalmak çok tehlikeli. Kurumlaşmadan kim kaçıyor?

Ulusal birlik, ulusal kongre çağrılarımızı kaç defadır tekrarlıyoruz? Ve diğer bütün politika yapan örgütlere Kürdistan’ı kim sundu? Güney’de de, Kuzey’de de olağanüstü dönüştürücü etkiye kim yol açtı? Bu kadar ulusal kurumlar var, bunları kim yarattı? Bunların hepsinin ulusal amaçlarının ve demokratik taleplerinin ifade edilmesi için en değerli hizmetleri yerine getirmiyor mu? Basın-yayını, kültür kurumlarını, hatta seçim kurumunu neden birlikte kullanmıyorlar? Yine federe meclis ve hükümet imkanları var. Hem Güney’de, hem Kuzey’de neden kullanmıyorlar? Kim, bu konuda üzerine düşen görevleri yapmıyor?

Bunları, şunun için söylüyorum: Bizi de sanki anlamıyormuşuz gibi, bu işlerin peşinde değilmişiz gibi değerlendirmemeleri gerekiyor. Kendileri proje getirsinler, benden maddi-manevi destek istesinler, ulusal kongre için, Güney Kürdistan federasyonu için, Kuzey Kürdistan’daki federe meclis ve hükümet için... Her şeyimi sunayım kendilerine. Zamanı da kendileri planlasın, yeri de planlasınlar.

Ama ne bunları yapacaklar, ne de yaptırabilecekler! Bu tutumlar, ulusa ve halka karşı samimi olmayan tutumlardır. Bununla zaten kendilerini küçük düşürmüşler, tecrit olmuşlar. Daha da ısrar ederlerse, açık söyleyeyim, benden başka kimse kalmadı. Ben de kendimi çok beğendiğim, kendime çok tapındığım için değil, politikasızlıktan dolayı tek bırakılıyorum.

Bu durum, parti içinde de böyledir. Gelin, bu işi birlikte yapalım diyorum, hat-ta ben kendimi sıradan bir hizmetçi olarak, bu adı-şanı duyulan örgütlerin hizmetine sokayım. Ulusal kongre başkanı onlar olsun, birçok komiteyi onlar yönlendirsin. Bana en zor işleri versinler. Nedir bunlar? Köylü örgütlenmeleri, köylü savaşımı gibi kimsenin yanından geçmediği işleri versinler.

Ulusal kongre bunların karar yeridir. Neden bundan kaçıyorlar?

Ondan sonra da, “vay Apo kendini dik-

tatör sayıyor.” Bu kadar halk içinde neden kökleşiyor? Bunun sebebini kendilerine sorsunlar! Neden beni böyle güçlendiriyorlar? Çünkü görevlerden kaçıyorlar da ondan. Ben, biraz görevlere sahip çıkıyorum, onun için de halk tutuyor. Bunu bütün emperyalist güçler, bütün örgütleri aleyhimde çalıştırdılar, ama tersi oldu.

Şu anda hiç çalışmadan, halk benim etrafımda çığ gibi büyüyor. Kendi ahmaklıkları, kendi halka yakışmayan davranış ve tutumları yüzünden, beni ilahlaştırdılar. Halbuki ben bunu istemiyordum. Ama bu ahmaklıkları, bu halktan uzak konumları, bu düşman politikalarına alet olmaları on-ları bitirdi; beni yüce katlara çıkardı. Bunun nedeni benim despotizimim, benim baskıları değil ki! Çünkü ben buradayım, kimseye baskı uygulayacak halim yok.

Emperyalizmin kolu kanadı altına kuruyorlar, TC onlara yardım ediyor. Ve bütün dünya benim önümde engel oluyor, imha planları düzenliyor. Buna rağmen eğer halk beni destekliyorsa biraz vicdanı olan bir kişinin, “ya!.. Bu neden oluyor?” diye kendine sorması gerekiyor. Bunun da en açık nedeni, hem halk için düşünüyoruz ve hem de halka bağlılığın samimi örneklerini gösteriyoruz. Ve halk da yüzyıllardan beri bu samimiyeti ilk defa bizde gördüğü için, inanılmaz bir şekilde bağlanıp gidiyor. Hatta beni bile, “neden bu kadar bağlılar?” derecesine bağlılıklarını gösteriyorlar. Bunda sorumluluk benim değil. Ben en uzaktayım, daracak bir yerdeyim. Bu, kendiliğinden oluşuyor veya bizim bazı mesajlar yakalanır yakalanmaz oluşuyor.

Benim çağrım: Gelin bunu sizlerle de paylaşalım! Halkta yer bulmak isteyen, halkın bağrında yer almak isteyen kim varsa, sadece gelsin güç istesin. Ben, gücümü dağıtmak istiyorum, gücümü kurumlaştırmak istiyorum, gücümü bayağı bölmek istiyorum. Kim almak istiyorsa gelsin. Ucuz eleş-

“Şiddetle düşünüyorum.

Kitaplar artık bana dar geliyor. Kitapların satırlarına düşüncemi sıkıştırmak beni sıkıyor. Tam tersine kafamda bir patlama var. Felsefi, moral, bütün toplumu ve doğayı ilgilendiren konularda düşünebiliyorum ve bu beni idare edebiliyor.”

tireceğine, ne kadar güç istiyor, siyasi güç, askeri güç, diplomatik güç... hepsini dağıtı- rım. Bundan açık ve samimi olunamaz.

Palme suikastinin açığa çıkarılması için sonuna kadar hazırız

- Sayın Başkan, Olof Palme cinayeti- nin PKK’ye yıkılmasının nedeni neydi? Bu, o zamanlar PKK’ye karşı uluslara- rası konplonun bir sonucu muydu, na- sıl değerlendiriyorunuz ve bu, PKK’yi Avrupa’da nasıl bir sürece soktu?

- Eskimiş gibi gözükse de, bence gün- celliğini hiç yitirmeyen bir konu Olof Pal-

me cinayeti.

Son dönemlerde uluslararası komplo-nun nasıl geliştiğini görmemle birlikte özellikle bu son geliştirilen uluslararası komplo-nun, sabotajın hangi güçlere dayanılarak geliştiğini biraz daha yakinen görmem, beni Palme komplosu üzerinde yeniden düşünmeye sevk etti.

Dikkat edilirse, 1996 baharı sonunda bize yönelik amaçlı, çok kapsamlı komplo, öyle sıradan bir kişiye yönelik bir komplo değildir. Bunun için Mısır'da kocaman bir zirve düzenlendi. TC-İsrail stratejik anlaşması yapıldı, yüzbinlerce birlik kaydırıldı ve olduğumuz sahaya yönelik de çok sayıda özel tim gönderildi. Bunların hepsi tespit edildi. Sonuçta bu komplo geliştirilmek istenildi. Başarılmanması ayrı bir durum. "Neden 1996 komplosu?" denilse, ABD'nin çıkarları Clinton, ondan birgün önce, "PKK, Güney Kürdistan'da etkili oluyor" dedi. Yine komplodan bir gün önce İsrail gazeteleri, "hedef Güney Lübnan değil, PKK önderliğinin faaliyet yürüttüğü alanlar olmalıdır" dedi. TC'nin kendisi zaten her türlü özel timiyle, inanılmaz ordu yığınaklarıyla peşimizdeydi.

Bu komployla neyi sağlamak istiyorlardı? Güney Kürdistan'daki devrimci-yurtsever halk faaliyetlerimizin durdurulması. Kuzey Kürdistan'daki devrimin bütün alanlarda gerillayı tasfiye ederek bitirilmesi. Uluslararası alanda diplomatik gelişmemizin bitirilmesi hedeflendi. Bu küçümsenecek bir komplo değildir, oldukça önemli ve başarılması halinde büyük tehlikeler ortaya çıkacaktı.

İşte, bizim üzerimizde 1996'da da geliştirilen tarihi uluslararası komployu böyle özetlemek mümkündür.

Bunun ışığında Palme olayına baktığımızda, o günkü ortamı yeniden gözler önüne sermekte yarar var. 15 Ağustos Atılımı'nın üzerinden aşağı-yukarı bir yıl geçmişti. Dikkat edelim, birinci yıl geçtikten sonra 15 Ağustos Atılımı'nın yaşayıp yaşamayacağı kuşkuluydu. Palme suikastinin gerçekleştirildiği 1986 Mart'ı gün gibi hatırımdadır. Hatta İsveç'ten bir kadın ve yanında bir Kürt gelmişti, sondaj yapıyorlardı. Lübnan'daki kamplarımıza kadar da gitmişlerdi. Ve o gün, Palme öldürülmeden önce birkaç şey söyledi, "beni neden PKK'yle karşı karşıya getirmek istiyorlar? Neden ben PKK'nin üzerine gideyim?" Kimse, bu sözleri incelemedi. Özellikle İsveç yazarlarının, gazetecilerinin bunu incelemesi lazımdır. Palme, son günlerinde PKK için ne diyordu, Palme'nin ölmeden önce PKK ve Kürt yaklaşımı nasıldır? Palme'nin öldürülmesinin nedenlerini anlamak istiyorsak, ilk etapta irdelenmesi gereken bir sorun budur. Palme'nin o zamanki davranışlarını ve bazı açıkça söylenmiş sözlerini kesin değerlendirmeye almak gerekir. Yine Palme'nin bilinen ulusal kurtuluş süreçlerine başta da Vietnam, Güney Afrika vb. yine Güney Amerika'da da birçok ulusal kurtuluş hareketi ile dürüstçe ve emperyalizme karşı tavırları vardır. Diğer bir nokta da; Reagan ve Thacher, büyük bir saldırı kampanyası başlatmışlardı ve en sıcak dönemi yaşıyordu. Ve ayrıca birçok cepheyi çokertmişlerdi. Ortadoğu'yu çokertmişlerdi, Avrupa'yı kendilerine bağlamışlardı.

Tek çatlak ses, NATO'ya karşı dikilen, Avrupa Birliği'ne karşı dikilen değer, sembol Palme'dir. Bu üç hususu birleştirdiğimizde, buna PKK hareketinin birinci yılını geçirmesi ve 1986 baharına da sağlıklı giriş yapması, yine TC'nin, PKK'yi Avrupa'da tecrit etmek için o dönemde verdiği olağanüstü çabaları ve bu nedenle de Alman dışişleri bakanı ile şimdiki meclis başkanı Mustafa Kalemli'nin yaptığı bazı gizli anlaşmalar vardır (bunları 1985'in sonunda yapmışlardı, incelemenizi tavsiye ederim). Bu anlaşmalar gizlidir, bulmak lazım.

Palme cinayetini aydınlığa kavuşturmak istiyorsak, bu işlerin objektif olarak ortaya çıkarılması gerekir. Türk MİT'inin veya Türk diplomasinin o dönem temel özelliği şudur: ABD ile İngiltere, Reagan ve Thatcher ile Alman istihbaratı kesin sıkı ilişki içine girmiştir. Zaten Reagan-Thatcher-Kohl çok iyi anlaşmışlardır. Ve TC'de de Kenan Evren vardır. Bunlar, ke-

sinlikle acımasız bir emperyalist bloklaşmayı yürütmüşlerdir. Emperyalizmin çıkarlarını dünya çapında mükemmel götürüyorlar, ama PKK direnişi ortaya çıktı. 15 Ağustos Atılımı'nın TC'de, özellikle Avrupa'da tehlikeli gelişmelere yol açacağına ve Avrupa kamuoyunun desteğini toplayacağına inanıyordu ve doğrusu da buydu.

Ve Palme-İsveç bunun merkeziydi. Herkes bunu çok iyi biliyor ki, bütün ulusal kurtuluş hareketleri İsveç'te üslenmişlerdi ve Palme de bunun sembolüydü. Bütün bu nedenlerden dolayı, yine Evren'in Avrupa ve ABD ile çok iyi ilişkileri nedeniyle kurduğu sağlam bağları ve PKK'nin de bu yıldan itibaren Avrupa ka-

“Bende beklemek diye bir kavram da yoktur. Benim için anın başarısı çok önemliydi.

Anı kurtardığımda, günü kurtardığımda, zaten yarın kurtarılmıştır. Beklenti çok şiddetli.

Hâlâ da büyük beklentilerim var, ama onun gerçekleşmesi işte bugün yürüttüğümüz bir çalışmadır. Beklenti ile an'da gerçekleştirilen arasındaki denklemi çok iyi kurdum ve beklentilere de büyük gönül huzuruyla yaklaşıyoruz.”

muoyunun desteğinden kesin yararlanma sürecine girmesi ve buna da Palme'nin sebep olabileceğini düşünerek ve Palme'nin son günlerde söylediği "ben neden Kütlere ve PKK'ye karşı çıkayım?" sözü, onun üzerine hangi güçlerin geldiğini açıkça gösteriyor. Tam bu noktada, bu son bayrak provokasyonunda olduğu gibi sözde "Kürt İzi" teorisini kullanarak Palme cinayetini gerçekleştirdiler.

Yine bir Papa provokasyonu da vardır: Onun faşizmle ilişkisi ortadadır. Nasıl KGB'yi ve Bulgar istihbaratını buluşturmak istedikleri ve bunların hepsinin de yalan olduğu, Papa cinayeti ile Türkiye'deki göçmen yığınını (ki, 1982'lerde Türk solunun ve demokratlarının Avrupa'ya çıkışı muazzamdır), Avrupa kamuoyunun gözünden düşürmek için Papa cinayeti düzenlendi. Ve o, bütün Türkiye soluna karşıydı. Ama Palme cinayeti, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine, özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın sonuçlarının Avrupa'da kamuoyu nezdinde destek bulmaması için düzenlenmiştir; farkı buradadır. Birisi genel demokratlar içindi ki, bunu faşizm düzenledi. M. Ali Ağca, Maltepe cinayetinden sorumluydu ve kaçırıldı. Nitekim Ağca'nın Nurettin Ersin'in adamı olduğunu TC basını bizzat yazdı. Ama örtbas edildi.

Palme için kesinlikle ABD'nin de gözden çıkardığı ve burada Avrupa'da Thatcher'in, Kohl'un ve TC'nin de aktif bir biçimde desteklediği bir cinayettir gittiği çok önemlidir. Buna PKK'yi, Kürtleri buluşturmak neden düşünüldü? Bir taşla birkaç kuş vurmak için! Endişelendiğimiz şeydu: Bir serseri Kürt'ü bulurlar, tıpkı bayrak provokasyonunda olduğu gibi "ben indirdim, ben vurdum" diyecekti. Ben hemen o akşam dedim ki, Palme'yi yücelteceğiz. Palme Kütlere karşı düşmanlık tutumu içine girmeyen tek Avrupalıdır. Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz dedim. Bu bildiri yazın, çünkü o zaman bizim içimizde de bazı provokatörler vardı; Ali Çetiner gibi. Ve sanırım o zaman Hürriyet gazetesinin muhabiri M. Ali Yunak (ki kuşkuyla bir kişilik) dedi ki, "Ben APO'nun talimatını PKK yetkilisinden aldım ve cebimde, yarın yayınlacağım." Hürriyet birkaç manşet attı: "Palme'nin vur emri yakalandı!" ve sonra birdenbire o emri yayınlamadılar.

İsveç Kürt sorununu çözmünde arabulucu olabilir

- M. Ali Yunak kaçtı...

- Kaçtı mı? Bunu incelemenizi isterim. Çünkü o, "APO'nun vur emri benim cebimde" dedi. Ve bunu da Ali Çetiner diye bir provokatör vardı, ondan aldığını, benim emri ona verdiğimi ve onun da bunu uygulattığını söylüyordu. Bunu yayınlamalarını isterdim. Çünkü Türk istihbaratı suçüstü yakalanacaktı, Palme cinayeti ortaya çıkacaktı. Ama birdenbire yayın durduruldu. Bizim içimizde bilinen o yakalanmalar gündeme geldi. Düsseldorf Mahkemesi düzenlendi.

- Bunlar hepsi planlıydı değil mi?

- Tabii, hepsi. Komplo zaten kapsamlı. Bir defa bütün Avrupa'nın Kürt ulusal kurtuluş hareketinin aleyhine dikilmesi için Türk Dışişleri Bakanı Mustafa Kalemli ile Alman içişleri bakanı anlaşma yaptılar, Reagan-Thatcher-Kohl'de, kol-kanat gerdiler. Palme cinayetiyle "Kürt İzi" diye bir izi buldular ve bütün Kürtler suçlu bir konuma getirildi. Destek kesildi ve PKK takipçiliği geliştirildi. Bir kadıkazanı kaynatıldı. "Bütün Kürtler karadır, bütün Kürtler teröristtir" ve o günden günümüze kadar hâlâ devam eden bir yasaklama var.

- O dönemdeki diğer Kürt gruplarının, şahsiyetlerinin tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Bu provokasyonun içindeydiler, onları hazırlamışlardı. Nitekim Haydar Kutlu Paris'ten yolcu edildi. Kemal Burakgiller de bavullarını hazırlamışlardı, ama bize yönelik komplo tam tutmamıştı. Ama Türk sollarına yönelik az çok başarılı olup birçok örgütte, (Dev-Yol gibi) kendi kendilerini tasfiye ettikleri için bavullarını aldılar Ankara'ya indiler. Biz bu komplolarla bitirilemedik. Çünkü ben Ortadoğu'da mevzilenmişim ve Avrupa'daki örgütümüz, buradan kontrol ediliyordu. Dolayısıyla Kürt örgütlerinin ve temsilcilerinin Ankara'ya gitmeleri boşa çıkarılacaktı. Bavullar hazırlandı, ama gidiş durduruldu. Ne zamana kadar? Ta ki PKK'nin tasfiyesi gerçekleşene kadar. O "Sol Birlik" vardı, bu Kürt örgütleri de o "Sol Birlik" içindeydiler. Kararla Türk solu gitti, Kürt solu geldi. Sözde Kürt solu?

Bunların üzerinde yeniden durmak gerekiyor. Ve bunların hepsi bu provokasyonla bağlantılıydı. Ve hepsi o dönem amansız bir PKK saldırısı başlatmışlardı. Bunları, Avrupa'nın bu komplosundan ayrı düşünmek mümkün değil. Bunlar zavallı, belki nasıl bağlantılı olduklarını düşünmemişler. İçimizde de buna alet olanlar vardı. Onlar da bunu düşünmemişlerdi. Belki ben olmasaydım, bir sahte Kürt "nasıl bayrağı indirdi" diyecek, "ben vurdum." Belki de o işi öyle bir kişiye de yaptırmışlardı. Ama çıkacaktı. Ben, elimi yakasına koyacaktım: "Biz bunu sana yaptırmadık." Bir PKK Avrupa temsilcisi çıkacaktır: "Ben sana bunu emretmedim mi?" diyecektir. Ve onun provokatörlüğü ortaya çıkacaktır. Nitekim Ali Çetiner sorumluydu. Ve Alman polisiyle nasıl gizli yaşadığının hâlâ incelenmesi lazımdır.

Şimdi, şu bayrağı indiren kimdir? Onun ortaya çıkarılması lazım. Ve böylece de provokatörler suçüstü yakalanacaklardı ve politikalar da buydu. Ve dolayısıyla büyük bir çelişmeye yol açtı. Almanlar birçok kişiyi içeriye aldılar. En son içimizdeki provokatörler, "Apo gidicidir" diyorlardı. 1988'de o Avukat taslağı, en son yanımdayken "yüreğim dayanmıyor senin bu çalışma tarzına. Kalbim duracak, ne kadar değerlisin Başkanım" diyordu. "Seni gördükçe yere düşeceğim." Bu kadar bağlıydı. Aniden bir baktım ki, bayrak kaldırdı; "Apo gidicidir, Avrupa tümüyle bize geçti" bu çok çarpıcıydı. Bunun bir darbe olduğunu gördük. Avrupa'da zorda olan bütün arkadaşları topladılar. Ali Haydar Kaytan gibi en eski bir arkadaşımızı tutukladılar. Sonra da ona teklif ettiler, önde gelen PKK'liler olarak, "Gelin bu işe önderlik edin, sizi iki günde çıkaralım. Sadece bütün Avrupa'nın imkanlarını da verelim" bunu açıkça söylemişler. Ve onun için de yedi yıl zindanda çürüttüler. Ama

biz bazı arkadaşlarımızı iyi hazırladığımız için, güvendiğimiz için bu gerçekleşmedi ve mahvettiler. Oysa onların hiçbir cinayete, hiçbir Avrupa kararıyla ilişkileri yoktu. Onun için diyorum, Alman polisi kendinden korkuyor ve bu PKK yasağının çok uyduruk gerekçelerini hazırlıyorlar. Sonuçta bu mahkemeler fiyaskoyla sonuçlanıyor ve burada bizim aramızdan bazı provokatif kişileri kullanması ve bunların sonuç vermemesi var.

Burada bilinmesi gereken; Palme komplosunun çok boyutlu bir uluslararası komplo olduğudur. Ve tamamen ulusal kurtuluş hareketinin diplomatik darboğazını yaratmak için, Avrupa kamuoyuna ulaşmasını önlemek için ve Avrupa kamuoyuna; "PKK teröristtir. Palme gibi değerli bir hümanisti, sosyal demokrasi vurdum" demeleri için bu cinayeti düzenlediler. Bunun mutlaka araştırılıp, ortaya çıkarılması gerekiyor. Bunun için de İsveç polisinin o tamamen NATO'cu bir kısmı vardı, gericiler vardı. Zaten Palme'den sonra ABD ve Almanya'nın desteğiyle bunlar başa getirildi. Yani hepsi araştırılmadan, Palme cinayetinin içyüzü aydınlatılamaz. Maalesef bunlar İsveç'te önemli oranda güç kazandıkları için Palme olayını örtbas ettiler.

- Kürtler kesin mağdur oldu diyorsunuz.

- Gayet tabi.

- İsveç hükümetine bir çağrınız var mı? Bugün artık onlar bu Palme cinayetinin PKK'yle ilişkisinin olmadığını kabul ediyorlar.

- Evet, ama bu bence yetersizdir. Palme İsveç hükümetinin, yani sosyal demokratların tarihi önderleridir. Yalnız PKK'yle ilişkisinin olmadığını anlaşılması yetmez. On yıl bize iftira edildi, maddi ve manevi anlamda bize büyük zararlar verildi, Kürtlere büyük zararlar verildi. Tarihi olarak bu nasıl telafi edilecek? Bu büyük zararları nasıl karşılayacaklar? Birinci husus budur.

İkincisi, bu cinayet neden örtbas edildi. Kim yapmış? Bu açığa çıkarılmadıkça İsveç hükümeti töhmet altındadır. Hiçbir zaman da bu kara töhmet altında kendisini kurtaramayacak. Gelsinler, tekrardan Palme cinayetini araştırılalım. Ben o zaman da İsveç'in yanımıza gelen gazeteci kılıklı bazı temsilcilerine söylemişim, "Gelin birlikte çalışalım." Adım gibi PKK'nin bu işin içinde olmadığını söyleyebilirim. Bu şimdi anlaşılır. Bu kayıpların hangi güçlere dayanarak geliştiğini de biliyorum. Ama şimdi bunun üzerine gidilmiyor. İsveç hükümetinin yapması gereken, PKK'nin bu işle ilişkisinin olmadığını söylemesi değil, tam tersine kimler bu işin içinde yer alabilir, onun açıklanmasıdır. Palme'nin anısına saygı bunu emreder. Ben de, buna saygılıyım ve üzerime düşeni yapmaya her zaman hazırım. Ve artık bunu şimdi yapmamız gerektiğine inanıyorum.

- Kürdistan sorunun siyasi çözümünde de İsveç hükümetinin daha aktif rol almasını bekliyorsunuz mu?

- Gayet tabi. İsveç aslında bu rol için uygundu. Bu rolü törpülemek için de İsveç'i Kürt ulusal kurtuluşunda dışlama gerçekleştirilmişti. İsveç ve yine İskandinav ülkeleri hepsi bence biraz Avrupa'dan farklıdır ve biraz da uzun süre bloksuzluğu yaşadılar. Birçok ulusal kurtuluş hareketinde de örneğin, Norveç arabulucu rolü oynadı. İskandinav ülkelerinin de bu arada İsveç'in tekrar eski şanına yaraşır. Adil bir arabulucu rolüne cesaretle girmesi gerekir. Kürt ulusal kurtuluş hareketi gibi Palme'nin de çok yakından etkilendiği ve kendi ülkesinde Kürtlere geniş imkanlar tanıdığı bu politikasına dönüş yapması lazım. Ama daha dürüstçe ve daha da bu kaybedilen yılları telafi edercesine. Bunu bekliyorum ve biz üzerimize düşeni yapmaya hazırız.

Kitapların özünü yaşıyorum

- Sık sık kitap okumaya fırsat buluyor musunuz?

- Bu konuda biraz da fiziki nedenlerden dolayı (gözümün fazla dayanamamasın-

dan) ve esas olarak da işlerin yoğunluğundan iyi bir kitap, hatta gazete okuyucusu olmadığımı söyleyeyim. Ama fırsat buldukça sayfalara sık sık göz atıyorum.

En son tümüyle okuduğum bir kitaptan ziyade, satır aralarını yokladığım bazı kitaplar vardı. Bu savaş üzerine adlı Çinli bir generalin ikibin yıl önce yazdığı bazı değerlendirmeler vardı ve birkaç satırını okuduğumda şunu gördüm (ki bu temel stratejik bir kitaptır, hâlâ da harp akademilerinde ders kitabı olarak okutulur), bu kitap beni anlatıyor. Okumama gerek yok dedim. Çünkü onun en kapsamlı uygulayıcısı durumundayım. Yine "Japon Savaş Sanatı" adlı bir kitaba baktım, o da aynı nitelikte bir kitap. Japon mucizesinin neye bağlı olduğunu, felsefesi ve stratejik olarak izah etmeye çalışıyor. Onun da bende iyi bir uygulaması vardı dedim. Yine okumama gerek yok.

Burada belirtmek istediğim; Doğu stratejisinin ve felsefesinin önemli oranda bizim gerçeğimizde bir kez daha dile gelmesi önemlidir. Ve bizim savaş vermek isteyen militanlarımıza bunu tavsiye ettim. Stratejinin kavram düzeyinde savaşa yaklaşımın ne kadar önemli olduğunu bu klasik yapıtlar çarpıcı bir biçimde gösteriyor.

Diğer ilgimi çeken konular fazla yok. Çünkü kendimi o yönlü tatmin eder duruma gelmişim. Yani bir anlamda kitapların özünü yaşıyorum gibi bir noktadayım. Eskiden çok ihtiyaç duyardım, gözüme her kestirdiğimi okurdum. Şimdi ilgi düzeyim zayıflamış. Zayıflaması, düşünceye ihtiyaç duyulmamasından dolayı değil. Şiddetle düşünüyorum. Kitaplar artık bana dar geliyor. Kitapların satırlarına düşüncemi sıkıştırmak beni sıkıyor. Tam tersine kafamda bir patlama var. Felsefi, moral, bütün toplumu ve doğayı ilgilendiren konularda düşünebiliyorum ve bu beni idare edebiliyor. Bu açılan kitaplara fazla ilgi duymuyorum. Bir yerde yaşadığımı tekrar kitaplardan öğrenmenin fazla gereği yok. Daha çok kitaplar yaşanılanı nasıl doğruluyor gibi incelemelerim oluyor. Ama yine de mütevazice okuyorum. Ama özellikle Kürt aydınlarına önerim, yaşanılanı görerek kitapları okurlarsa, daha çarpıcı sonuçlara ve muazzam bir aydınlanmaya ulaşacaklardır. Yalnız kitaplarda gerçeği aramak yetmiyor. Yaşanılanda da gerçeği aramak imkan dahiline girmiştir. Teorik birikimlerini yaşanılanı değerlendirmeye birleştirirlerse, bu gerçek bir aydın düşüncesine yol açabilirler.

- Yalnızlık çekiyor musunuz Başkanım PKK içerisinde?

- Hayır, hayır! Milyonları bu kadar bey-nine veya onların en hayati çıkarlarını yü-

“Bir de Güney’de halkın ulusal-demokratik talepleri var, onlara saygılı olacaksınız. Bu da, samimi bir yurtseverlik ve halkımızla birlik olma, onun biraz mücadelecisi olma amaçlarımıza bağlılığın bir gereğidir. Hiç kimsenin buna karşı çıkmaması gerekir. Açık, 'ben, Kürt halkının ulusal-demokratik değerlerine bağlıyım' diyen her kesim bunda büyük memnuniyet duymalı.”

reğine yerleştirenlerin yalnızlık sorunu olamaz.

Yalnızlık şu demektir: Beyin ve yürek insanlar ve halklar gerçeğinden çok uzakta ve çok bencilse, hep kendini düşünürse bu korkunç bir yalnızlık olur. Dayanılmaz bir yalnızlık ve hatta hastalıktır. Bende bunu tam tersi geçerlidir.

Doğrular ve gerçeğin büyük savunucusuyum

- **Türk medyası, bir takım Avrupalı aydınlar size sık sık “diktatör” ithamını yapıyorlar. Bu tür şeyleri duyduğunuzda rahatsızlık duyuyor musunuz?**

- Tebessümle karşılıyorum. Eğer öyle bir diktatörlükten bahsedilecekse bu son yıllarda gerçeğin diktatörlüğü, halkın iradesinin sağlam bir direngenliği denilir ve ben bunu kabul ediyorum. Gerçeğin diktatöryüm! Bunda hiç sıkılmam, halk iradesinin gerekirse tek başıma yıllarca amansızca savunurum. Ama gerçekten, diğer anlamlarda kendimi en tutarlı demokrat olarak değerlendiriyorum. Herkes bunu tespit edebilir. Dili olmayan, kimliği olmayan, mezarda olan bu halkın dirilişine kim yol açtı? Kürt halkının dilini, gerçeğini bu kadar dünyaya açan kim? Bu en büyük demokrasi, ulusal talepleri dünya çapına taşıyan sorumlu kişi kimdir? Bu diktatör olabilir mi? Bu en büyük demokrasi ve yurtseverliktir. Milyonları ülkesine bağlayan irade kimdir? Bunun birinci derecede sorumluluğunu en üst düzeyde üstlenen kimdir? Bunlar diktatörlükle izah edilebilir mi? Yurtseverlikle, hem de inanılmaz bir yurtseverlikle, halkımızın peygamberce bulunduğu bir demokrasiyle bu mümkündür.

Çarpıtıyorlar. Aslında kendileri despoliktir. Bu kişilere benim imkanlarımın yüzde birini verin (çünkü parti içinde de var, ben sadece dışımız için söylemiyorum), önce yapacakları çingene paşası gibi babasını asmaktır. Bunlar acımasız diktatörlerdir. Bunların diktatörlüklerini daha iyi anlamak istiyorsanız; ailelerine, karılarına, çocuklarına bakın, ne hale geldiklerini görürseniz, toplumu da ne hale getireceklerini görürsünüz. Ama benim yanımdaki arkadaşların hepsini kadın veya erkek muazzam dilleri ve beyinleri açılmıştır, istediklerini söylüyorlar, tartışıyorlar, irade oluyorlar, cesaret oluyorlar. Bunların hepsi büyük demokrasidir.

- **Geçenlerde Avrupa'da Hamburg'da bir yürüyüş oldu ve yaklaşık yüzbin Kürt katıldı. Ve en çok da atılan slogan: “Biji Serok Apo. Siz bu sloganları duyduğunuzda ne hissediyorsunuz?**

- Saygıyla karşılıyorum. Fakat bu sloganların atılması için benim hiçbir özel yönlendirmem yok. Hatta uzun süre neden böyle oluyor diye kendi kendime sordum. Ama halk için ne faydalıysa ben onu anlayışla karşılarım. Sanıyorum halk bu sloganlarda en kolay yoldan kendi düşmanlarına karşı, kendi seslerini boğmak isteyenlere karşı bir cevap vermiş oluyor. Bu sloganların atılmasından çıkarılması gereken en doğru değerlendirme budur. Halk düşmanları bunu kendilerine yönelik bir saldırı olarak değerlendiriyorlar ve en kesin cevabı veriyorlar. Aydınlar bu kadar kesin cevap veremezdi, ama derler ya, “halk arıtır” yaşamdan biliyorlar. Halk da bence politika yaşamından biliyor ve çok etkili cevaplar veriyor ve böylece büyük gücü de ortaya çıkarmış oluyor. Yani halk bilinçlidir bu konuda. Ne yapılması gerektiğini de iyi biliyor.

Avrupa'da tam tersine aleyhimize çok şey söyleniyor. Halk da daha artan bir karşılıkla bu birlik sloganlarıyla cevap veriyor. Çıkarılması gereken sonuç: Demek ki, bu insan büyük demokratır ve halk çıkarlarının savunucusu oluyor.

- **Ben, daha çok sizin o anda ne hissettiğinizi bilmek istiyorum?**

- Halkın bildiğini görüyorum. Ama bunu yeterli görmüyorum. Halk, slogandan öteye de geçmeli. Örgütlenmeye, kurumlaştırmaya dönmeli, kendi kendisini önderlik çizgisinde savaşılabilecek düzeye getirebilmelidir. Halk için bu daha da gereklidir ve kalıcı olur.

- **Eğer bugün Kürdistan'a gitme koşullarınız oluşursa, Kürdistan'da nere-**

de yaşamak isterdiniz?

- Kesinlikle kentlere gitmeyeceğim. Yine düşmanın rahat uzanabileceği alanlara da gitmem. Savunma imkanları olan, devrimin zenginliğini geliştirmeye elverişli alanlarda üsleneceğiz. Ve ben bunun yolunu da oldukça açmış durumdayım. Ruhta, düşünce itibariyle en büyük Kürdistan'lığı yaşadım. Fiziki olarak da yaşayabilirim. O sürece de girildi. Bu, muhtemelen bir fiziki dönüş de olur. Hazırlıklıyım ve kusursuz bir dönüşü gerçekleştirebilirim. Beni artık pratik olarak Kürdistan'da gibi sayabilirsiniz.

Yüce aşkın gerçekleşmesiyle uğraşıyoruz

- **Size çok defa soruldu ve ben de sormak istiyorum. Sizin için aşkın anlamı nedir? Bugünler de aşk üzerine hiç düşünüyor musunuz? Bir kadına duyduğunuz aşkın adı nedir?**

- Bu konularda da kendimi hem anlayış, hem uygulamada olağanüstü büyütüyorum. “**Kürt aşkı**” üzerinde gerçekten ciddiyletli duruyorum. Ve bu da yurtseverlikle özdeşdir. Benim için kadın uyanışı kesinlikle yurtseverliktir.

Kadının gelişimi demokrasinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bunların diktatörlüklerini daha iyi anlamak istiyorsanız; ailelerine, karılarına, çocuklarına bakın, ne hale geldiklerini görürseniz, toplumu da ne hale getireceklerini görürsünüz. Ama benim yanımdaki arkadaşların hepsini kadın veya erkek muazzam dilleri ve beyinleri açılmıştır, istediklerini söylüyorlar, tartışıyorlar, irade oluyorlar, cesaret oluyorlar. Bunların hepsi büyük demokrasidir.

- **Nasıl bir ilgi bu Başkanım?**

- Şimdi, Kürt kadınları genellikle çok tutucu yetiştirilmişlerdir ve bir erkeğin eli değdi mi hepsi, “namus gitti” derler. Bu, tersine çevrilmiştir. Ruhun, fiziksel katılmakla olağanüstü ilgi duyuyorlar.

Bana göre bu, Kürt aşkının gelişim kanunudur.

Ve bu kanun işliyor artık. Kürt kadınının kendine verdiği olağanüstü değer küçümsenmemelidir.

Bazı soytarılar, “Apo kadınlarla nasıl yaşıyor?” dedikçe, kadın daha da alevlendi, aşk gerçekleşti. Kötülük yapaalım derken, iyilik yaptılar. Öyle kadınlar bizi durdurmak istedi tabi. Bir Fatma örneği vardır. Bunun, bir işbirlikçi aile kızı Kesire olduğunu biliyorsunuz. Onunla çok büyük bir savaş yaşadık. O, TC'nin aşkı da aileyi de öldüren kurumuna karşı bizim büyük bir savaşımızdı, zafer kazandı. Ardından çığ gibi kadın hareketi gelişti. Ama bunu tüketmiyoruz yalnız. Kavramı, kadının bizzat güzelleştirilme çabaları benim daha çok ilgimi çekiyor. Bir kadınla kendimi tüketmeye cesaret edemiyorum. Öyle olmayı da ulusal amaçlarına biraz ters görüyorum. Çünkü genel kalmalı. Bütün kadınlar için kalmak, benim için çok önemli. Elbette bunu hiçbir Kürt dü-

şünmez. Bu, hep zürriyet sahibi, hemen bir aile kurup hemen kendini gerçekleştirmek ister. Ben, şimdi bu fikirden ve tutkudan uzağım.

- **Geçmişte hiçbir kadına “seni seviyorum” dediniz mi?**

- Hayır. Her kız olağanüstü sever, sevilirler. Böyle bir sorun yok. PKK'de artık bu sorun çok üst düzeyde çözülüyor. İstedikleri düzeyde katılıyorlar. Cins güzelliiklerini, hatta fiziki güzelliklerini ortaya koyabilirler. Bu, Avrupalılardan bile daha ileri düzeydedir.

Yanlışlık yapılmaması için, dile kötü dolanmalar için biraz emniyetli, korumalı bir biçimde yürütüyorum. Çünkü sapkınlıklar gelişebilir, derhal çirkince dayatmalar gelişebilir. Buna dikkat etmem gerekiyor. Yoksa kadının fiziki özgürlüğü, cinsel özgürlüğü, ruhi güzelliği için çok değerli çalışmalar, gelişmeler vardır ve olmalıdır da.

- **PKK hakkında yapılan “rahipler, rahibeler” tartışmasına karşı çıkıyor sunuz?**

- Gayet tabi. Büyük bir aşk bendinin,

“Kürt yaşamı zafer kazanıyor. Büyük bir güvenle ve çok kapsamlı bir özgürlük birikimi ile ve 'ben artık yaşamak istiyorum, ben artık keskinleşmek istiyorum, ben artık ülkemde biriken bulutların, bütün çorak toprakları doyurduğu bir yağmur olmak istiyorum, göl olmak istiyorum, sel olmak istiyorum.' Elbette bunlar çok heyecanlı gelişmelerdir.”

barajının gelişmesi için bu bentlere ihtiyaç vardır. Dikkat edin, bu cinsel tükeniş bizde her şeyin bitirildiği yerdir. Bütün enerjiler bir karıya, bir erkeğe veriliyor ve orada yüce kavramların, yüce duyguların hepsi öldürülüyor. Ben, bunu önlemek için bir tedbir almışım. Freud'de bir cinsel analiz vardı. Ben bu konuda bilimselim. Kürt tükenişini, Kürdün ailedeki tükenişini durdurmam için olağanüstü bilimsel çalışmam kadar, aldığım politik tedbirler var. Psikolojik-politik tedbirler diyorum. Bu olağanüstü sonuçlar veriyor. Nedir bunun

sonuçları? Cinsel enerjinin politikaya dönüştürülmesidir. Kadının bir cinsel tükeniş aracı olarak kullanılması değil, “ulusal çağrı gücü” haline gelmesi için Kürt halkı gibi bir diriltme ve çekici bir güç haline getirme. Bu temelde aşkı adeta yeniden yaratma. Bunun için gerekirse kırk yıl nasıl ki eski dervişler çile çektiyseler biz de “yüce aşkı” yakalamak için çirkinliklerden uzak duracağız. Bunun anlaşılmayacak hiçbir yanı yok. Unutmayın, bir kadınla veya bir kadının bir erkekle doğru dürüst konuşması yok. Erkek görür saldırır, kadın cinselliğini satar. Bu, en tehlikeli bir durumdur. Bunu önlemek için aldığım tedbirlere rahip veya rahibelik sıfatını yakıştırmak en kaba yaklaşımlardan birisidir.

Büyük aşkın yolunu ilan etmiş durumdayım. Benim, büyük aşka müthiş saygım var. Kendim için, halkımız için.

Ehmedê Xanê'nin aşk anlayışının bile daha anlaşılmadığını size söyleyeyim.

O, Kürt birliğinin gerçekleşmeyişidir.

Kürt halkının dirilişinin gerçekleşmeyişidir ve mezara yanarak girmesidir. Üç yüzyıl sonra herhalde daha da başaşağı gitmiştir. Dolayısıyla bu yönlü çalışmalarımızın anlaşılması gerekiyor. Ucuz, böyle kendini nasıl yaşıyor, bilmem rahibe midirler, rahip midirler. Bunlar, hiçbir şey anlamamaktır. Kürt aşkına, Kürt duygularına, Kürt duyarlılığına saygısızlıktır. Bunun için edebiyatçılara çok iş düşer. Sözüm ona “ben aşıkım” diyen yere çok iş düşer. Her aşkın savaştan daha zor olduğunu tekrar söylüyorum.

Kadın cinsinin kesinlikle özgürleştirilmesi ve güzelleştirilmesiyle de kesin amansız, hem de çok boyutlu bir savaşla mümkündür. Böyle kadın ve buna uygun erkek ortaya çıkmadıkça aşk adına, sevgi adına, aile adına her şey haramdır ve her şey düşküncedir.

O da Kürdün bitirilişinin hikayesidir.

Kürdü diriltmekte bu aşk yorumu çok önemli bir yer tutuyor. Bu konuda biraz daha derinlikli yaklaşmayı esas alın. Bilimsel olduğu kadar psikolojik-politik yaklaşın. Yapılan işlerin çok önemli olduğunu göreceksiniz, takdir edeceksiniz.

İhanet asla afedilmez

- **Kendinize yakın bulduğunuz bir insan size ihanet ettiğinde ne hissediyorsunuz, ona nasıl bir anlam veriyorsunuz?**

- Kendi adıma üzülüyorum. Hemen ilk etapta, “ah kendine ne kadar yazık etti” diye düşünüyorum. Çünkü hainlerin yerini tutacak yüzlercesini zaten devrede tutuyorum. Hainin darbe vurma şansını sıfırlamış durumdayım. Fakat Kürt tarihi öyle haini bol olan, öyle kolay nedenlerle ihanet etmeye alıştırılmışlar ki, bu, söyle beni çok zorluyor; böyle ölmemeliydi, böyle ucuz hain olmamalıydı.

Hainlik, bu kadar basit nedenlerle gerçekleştirilmemeliydi ve biz de bunları fazla zorlamamalıydık. Bu düşünce beni kahrediyor. Ama hain haindir, ihanet ihanettir. Eğer hakkının karşılığını vermezsek, bizim toplum kanser gibidir, ölür gider. O açıdan ihaneti affetmemeliyiz.

Unutmayalım ki, benim bu konuda diğer bir kuralım ajan bile olsa resmen düşmanla ihaneten kurtulma, islah olma yoluna girdi mi, bir günde yoldaştır. Yine islah olma sözünü verdi mi, idamlık almış bütün hainleri saflarımızda tutuyoruz. Bundan da en ufak bir sıkıntı duymuyorum. Onun temel ölçütü, yeter ki vatana, insanına ihanet etmesin. Bu nedenle bu haince durumda bulunanlara söylüyorum: Doğru dönüş yap! O Avrupa'ya sığınarak, şu güce sığınarak onlar sizi korumaz. Aya, fezaya da gitseniz sizi koruyamazlar. Tek yapacağınız, ülkenize, halkınıza doğru dönüş yapmaktır. Bunu yaparsanız, benim size engel değil, sizi korumam, sizi özmek ve amaçlarınızla bütünleştirmek söz konusu olur. Ama yok, Kürt halkının düşmanlarıyla birleşerseniz, hiçbir Avrupalı veya hiçbir emperyalist güç veya Ortadoğu'nun hiçbir entrikası sizi kurtaramaz. Vazgeçmek gerekiyor. Hiç kimseye yarar sağlamıyor artık. İşte, düşmanın çatlak yüzü ortada. Bu düşmana ihanetlik yapmaya ne gerek var? Kürt halkının durumu ortada. Beni engel olarak değil, ülkenize ve ulusal kurtuluş safalarına dönüş yapın, ben size yardımcı olayım.

Bunu anlamaları gerekir ve buna göre mümkünse yeni adımlar atarlarsa, koruculara, bilmem Avrupa'ya gitmiş, bizi kendine göre tehlikeli gören herkese de ardına kadar yollar açık. Ama savaşırlarsa da ben, kendimi savunmasını iyi bilirim, açık söyleyeyim. Ne Avrupa'yı, ne Türk'ü, dinlerim, ne korkarım, hain haindir.

Bende beklemek diye bir kavram yoktur

- **Kendinizi güçlü hissediyor musunuz?**

- Gayet tabi. Bir anlamda ben hainlere karşı kendimi en örgütlemiş bir insanım. Benim, Kürt kişilik oluşumunda önemli oranda ihaneti, Kürt tarihinde söküp atma amacım vardır.

Önderlik gerçeğinin nasıl geliştiğini öğrenmek istiyorsanız, arkadan hançerleme tarihin her dönem ihanetle bitirme işine olağanüstü bir duyarlılıkla karşılık verdim. Ve ihanet benim kişiliğimde sökmey diyor. Ve şimdiye kadar da bu kendini yeterince kanıtlamıştır.

- **Eruh ve Şemdinli'de sığıtığınız kurşunlar, bugün Botan'da gerillanın sığıttığı kurşunlarla hedefi aynı mıdır, aynı amaca doğru mu gidiyor, yoksa gerilla savaşı farklı bir anlamı kazandı mı?**

- Gerilla savaş şimdi daha büyük bir derinlik kazanmıştır. Ve en önemlisi de şimdiki koşullar artık başarıya daha yakındır. O ilk atılan kurşunlar semboliktir. Acaba yirmidört saat savaştan gerçekleşirebilecek miydi? Ben ipe çektim, o kırksekiz saat. Acaba birimlerimiz kırksekiz saat dayanabilecek miydi? Hele şimdi iki saate, hele bir aya çıkardığında iliklerime kadar endişe içindeydim, heyecan içindeydim, telaş içindeydim. Ama artık bu telaş yerini büyük bir güvene bırakmıştır. Kendi varlık nedenimi, biraz gerillanın kurumlaşmasında gören bir insanım. Gerilla sağlam kuvvettir, düşmanın bütün hesaplarını bozan kuvvettir. Bütün çalışmaların önüne gerillayı aldık. Şimdi gerilla 2000 yılına kadar mevcut hazırlıklarla rahatlıkla gidebilir.

Gerilla yeni insandır.

Gerilla sosyal, siyasal insandır. Bu konuda derinlik var. Sadece kaba asker amaçlarla kurşun sıkıyor. Bin yılın gericiliğine, ihanetine, sosyal geriliğine, kültürsüzlüğüne, duygusuzluğuna kurşun sıkıyor. Bu anlamda kapsamlı bir gelişme var hedeflerde. Çıplak askeri hedefleri vurmak artık sıradanlaşmıştır.

- **Sizce, daha da siyasallaşmıştır, diyorsunuz.**

- Elbette, daha siyasal, daha ideolojik, kendi kördüğüm olmuş kaderini her gün parçalayan, büyük enerjiji ortaya çıkaran, yeni insanın kimliğini ortaya çıkaran.

Devamı 27. sayfa

Baştarafı 1. sayfada

nın, kütlelerin devrimci girişkenliğinin ve kuşkusuz, şu ya da bu sınıfla ilinti kurabilmiş olan bireylerin, grupların, örgütlerin ve partilerin devrimci enerjisinin önemiyle durumların bilimsel çözümlenmesini ve evrimin ilerleyişinin incelenmesini, bilimsel bir ağırbaşlılık içinde ve dikkate değer bir biçimde birleştirmesi bakımında, bütün öteki sosyalist kuramlardan ayrılır” diyor.

Marksizmin sosyalist ideolojiyi bilimselleştirmesi, buradaki gücü örgütlenmeye akıtması söz konusudur. Şüphesiz, belli yetersizlikler de olabilir. Fakat Mark ve Engels içinde yaşadığı çağda üzerlerine düşen yükü ustaca kaldırdılar. Ve insanlığın arayışını belli bir noktaya kadar ulaştırdılar.

Onların bıraktığı yerden Lenin devam etti ve eksik kalan yönleri (özellikle politik-taktik planda) tamamlayıp, ustalıkla bilimsel sosyalizmi **Ekim Devrimi**'yle taçlandırabildi. Halkların uluslaşmasına yönelik büyük katkılar sundu. Kapitalist-emperyalist sistemin kaba ekonomik baskı ve sömürüsüne darbe indirip kaba ekonomik baskıyı belli düzeyde ortadan kaldırdı; emekçiler için, halklar için refah düzenini sağlama ve yaşanabilir bir yaşamı yaratabilme iddiasını başarabildi. Ancak bilinen reel sosyalist süreç, bilimsel gelişimin önüne bentler dikti. Yaşamı sosyalist ölçülere göre düzenleyemedi. Eski yaşamı yıkıp yeni yaşamı inşa etme sürecinde sosyalizmi bir yaşam biçimi olarak topluma benimsetmeyi başaramadı. Eski yaşamı sürekli kendi bağrında taşıdı.

Sosyalist ölçü en başta, yaşamda üretim ve tüketimin dengeli gelişimini, emeği

“PKK'yi özgün kılan, onun özgün sosyalizm anlayışındır.”

sosyal yaşam koşullarına, insanın maddi ve manevi gereksinimlerine cevap verebilecek bir ilerlemeyi ve yenilenmeyi sürekli kılması beklenemez. Yaşamın devindirici gücü olan ideoloji, kendini yenileyemezse, dinamik kılamazsa, günlük yaşamın pratik sorunlarına çözüm gücü olması mümkün olamaz. Ağırlaşan sorunlar altında yaşam, bir noktadan sonra tıkanmaya ve donuklaşmaya başlar.

Bütün bunların sonucunda, doğal olarak yaşam savaşı ve ideolojik savaş donuklaşır. Sosyalizm mücadelesi donuklaşmış mı, yaşam da durur. Süreklileşmedi mi, yaratıcı kılınmadı mı, kaos yaşanır. Böylece yaşanan kaos ortamında her türlü ideolojik-politik sapmanın boyvermesi kaçınılmaz bir sonuç olur.

“Sovyet devrimi, ideolojik alanda dogmatizme, kaba metaryalizme ve büyük Rus şovenizmine kaymasıyla; politik alanda çok aşırı merkezileşmeyi yaratması, demokratik sınıf mücadelesini durdurması ve devlet çıkarlarını her şeye egemen kılmasıyla; sosyal alanda toplumun ve bireyin özgür ve demokratik yaşamını kısıtlamasıyla; ekonomik planda devletçiliği egemen kılıp dışa bakan tüketim toplumunu aşmamasıyla; askeri planda ordu ve silah gücünü her şeye kadir görmesiyle sosyalizmde bir sapmayı oluşturur.” Bundan dolayı, **“merkezinde Sovyetler Birliği'nin bulunduğu dönem, sosyalizmin ilkel ve vahşi dönemi olarak ifade edilebilir.”** (PKK Programı)

Reel sosyalizmde yaşanan bu sapmalardan dolayı, sosyalist yaşamın gelişimine giderek ters düşülmeye başlandı. Sosyalizmin altyapısı ve üst yapısını kurma

o da kendini yenilemek, güncelle uyarlamak durumunda kalır. Marks bile, **“benim görüşlerim ilerlemeci görüşlerdir, ilerleyen her şey gibi bu görüşler de tamamlanmış sayılmazlar”** demektedir. Kısacası tarihin incelenmesi, güncel gelişkilere somut çözüm arayışı ve insan eylemiyle derinleştirebilen bilimsel bir öğretidir sosyalizm!

Dolayısıyla, “sosyalizm öldü, iflas etti” propagandası koftur. Kapitalizmin kendini yaşatabilmek, insan yaşamı üzerinde derin sömürüsünü devam ettirebilmek için sosyalizmin alternatif olmadığını kanıtlamaya ve bu tür propagandaları yaymaya girişmektedir.

İnsanlığın arayışı kendi öz kurtuluş ideolojisini bulma ve sağlıklı bir yaşam yaratma noktasında vücut bulmaktadır. Çünkü ideolojisizlik “hiç”liktir, sağlıklı yaşam demektir. Kuşkusuz bu ideolojinin de sosyalizmden başka bir şey olacağı düşünülemez ve asla şüphe duyulamaz. İnsan varlığının sosyal yaşamını, emperyalizmin zincirlerinden koparılıp özgür kılmak, ancak sosyalizm ile gerçekleştirilebilecektir. Yaşamın bütün sorunlarının, gelişiklerinin çözümü sosyalizmden geçmektedir. Emperyalizmin doğadan tutalım insan psikolojisine kadar yarattığı tahribat, kadının özgürleşme sorunu vs. hepsi, ama hepsi sosyalizme yaratıcı yaklaşarak aşılabilecek sorunlardır.

Demek ki insan, yaşamını sağlıklı temellerde yürütebilmek için, hava ve sudan daha fazla bilimsel sosyalizme muhtaçtır. Bundan dolayı, kapitalizmin yarattığı çirkinleştirici yoz yaşama karşı, insanlık arayış içine girmektedir. Bu arayışlar beraberinde tartışmaları da doğurmaktadır.

Sosyalizm savaşı yaşam savaşıdır

“PKK'nin sosyalizm anlayışı dar değil, çok kapsamlı bir çerçeveye sahiptir. Eski sosyalizm anlayışları gibi kitapların ve kavramların içine sıkışmamış, daraltılmamıştır. Yaşamın kendisi olma iddiasındadır ve bu iddiayı başaracağı içindir ki, bunca kazanım ortaya çıkarılmıştır.”

ve insanı esas almayı koşullar. Reel sosyalizm, bu ölçüyü yaşama hakim kılma için sosyalizmi bir yaşam biçimi olarak içselleştiremedi. Nitekim reel sosyalizm çözüldürken, insanların kapitalist ülkelere koşması, marketlere hücum etmeleri, sosyalist yaşamın ne denli içselleştirilmiş olduğunu gösterdiği kadar, insanın ne denli kendine yabancılaştığını, sosyalist yaşam gerçeğine aykırı yaşamış olduğunu da ortaya koyan bir gösterge oldu. Ortaya çıkan bu tablo, bilimsel sosyalizmin ihlal tablosudur.

Sosyalizmin esası emektir, emeğin sahibi de insandır. Dolayısıyla insan en önemli varlıktır. Bu nedenle sosyalizm, ideolojisinin ve yaşamının esasına emeği ve insanı oturtur. Ancak reel sosyalist yaşamda insandan çok, onun ürettiği ürüne önem verildi. Sosyalizm, insanı en çok emeğiyle, yaşamıyla bütünleştiren, bu anlamda insana en çok değer veren bir ideolojiyken, bu durum reel sosyalizmde yaratılamadı. Haliyle bu, yaşamın öznesi olan insanın kendine ve emeğine yabancılaşmasına yol açtı.

Bir yaşamda insan sürekli üretime, çalışmaya koşuturulursa, insan mekanikleşir, yaşam tek düze olur. Yaşamın öznesi olan insan ve emek giderek yaşamın nesnesi olmaya başlar. Bu da, sosyalizmin yaratmak istediği sosyal yaşam gerçeğine aykırı düşer. Çünkü insanın, sosyal yaşam ve maneviyat boyutu gözardı edilemez. İşte bunu gözardı eden veya dengeli geliştirmeyen reel sosyalizmde, yaşam sonuçta maddi üretime ve tüketime bağlandı.

İdeolojik planda yaşanan dogmatizm

yaşamın her alanında bir yozlaşmayı ve yaşamda dağılmayı doğuran; maddi değerlere aşırı bağlılığı, mülkiyet hırsını, bireyciliği, kapitalist yaşama özentiği geliştiren temel nedendir. Her ne kadar biçimde işleyen sosyalizm gibi görünse de, bireylerin iç dünyasında, günlük yaşamında, ilişki ve davranışlarında kapitalist değer yargılarının, kapitalist kültürün işlemesi söz konusudur. Yaşanan gerçeklik budur. Moralin, kapitalizmin her türlü saldırısına karşı direnç gücünün toplumsal yaşamda yitirilmesi böyle başlıyor. Yaşanan bu gerçeklik tüketim ve maddiyata dayalı bir yaşamın doğurduğu kaçınılmaz sonuçtur.

İnsanın en çok üretime katıldığı sistem sosyalizmdir, ama bu hiçbir zaman insanın daha çok tüketmesi anlamına gelmez. Yaşam, salt çalışmaktan ibaret değildir. Sosyalizmde çalışmak ve üretmek yaşamın temel ögesidir. Ancak bilinçli bir çaba olarak gelişirse, bu böyledir. Bu böyle olursa tüketim ve paylaşım dengeli gelişir. Böyle gelişmezse çalışma angarya bir iş olmaktan öteye gitmez. İşte reel sosyalist sistemde yüksek bilinçle donatılmayan insan, tabii ki çalışmayı angarya bir iş olarak görecektir.

Reel sosyalist düzende, ideolojide daralma yaşamın her alanına yansımıştır. İdeolojinin bir yansıması olan sanatın, reel sosyalizmde çok geliştiğinden bahsedilir. Ancak bunun, toplumsal yaşamla olan bağı, yaşamı estetize etme boyutu pek irdelenmemiştir. Her ne kadar sanatın gelişkinliğinden söz edilse de, sanatın toplumu ideolojik, ruhsal, moral doyuma ulaşırma, yaşamı estetize etme durumu söz konusu değildir. Oysa, **“yaşamı estetize**

etmek, daha da güzelleştirmek sanatın görevidir.” Bu görevini yerine getirmeyen, yaşamı katı gerçekliğinden koparmayan bir sanatın, ne kadar sosyalizme hizmet ettiği, yaşama ne kadar ruh kattığı şüphe götürür. Bundan dolayı, sanatta maddileşme başgöstermiş, ideolojide yaşanan sapmalar sanat alanına da yansımıştır. Ve böylece yaşam, sosyalist güzellik ölçülerine göre düzenlenememiştir. Bunun sonucunda özgürleşmeyen, yaşamın zorluklarına katlanma gücünü göstermeyen, başta ruhsal ve düşünsel olmak üzere yaşamdan kaçan bireyler boy vermiştir.

Yine birey ve toplum ilişkisi de bununla bağlantılı olarak özgür temeller üzerinde düzenlenememiştir. Sosyalist demokrasiyi tamamen yaşama hakim kılma; bireyin yaşamdaki etkinliğini ve yönetime katılma gücünü artırma söz konusu olmamıştır. Şişirilen ve yaşamın odağına oturtulan devlet ve parti karşısında toplum ve bireyin yaşamı güçsüz kalmıştır. Sosyalizmin, en demokratik ve en katılımcı sistem olma kanunlarını gerçekleştiren sosyalizmde açık tutulmaması yaşamın da daralmasını, giderek insanları boğuntuya gitmesini doğurmuştur.

En çok yayılması ve en çok sosyalleşmesi gereken sosyalist yaşamın daraltılmasının temelinde; ideoloji, insan ve yaşam arasında bilimsel ve güçlü sosyalist bağların kurulmaması yatar. Nasıl ki politika, ideolojiye uyarlanmamışsa, aynı şekilde yaşam da ideolojik esaslara uyarlanmamıştır. Sosyalist ideolojinin bilimsel özüne bağlanmamıştır.

Dolayısıyla reel sosyalizmde gelişen

sürecinde, eskinin varlığı tamamen gide-rilemedi, süreklilik sağlanamadı. Hızlı gelişme sürecinden sonra, yaşam ileriye yönelik üretken kılınamayınca, bu defa geriye doğru bir kayış süreci başladı. Bilimsel sosyalist gelişmeye ters düşmenin, her zaman karşı-devrimle buluşmaya götüre-ciği bir gerçekliktir. Reel sosyalizmde de durdurulamayan geriye doğru kayış süreci, reel sosyalizmin yıkılmasına ve kapitalist yaşamla buluşmasına yol açması, bu çerçevede anlaşılır olmaktadır.

Sosyalizm tartışmaları da işte bu noktada, reel sosyalizmin yıkılışı üzerine yoğunlaştı. Emperyalizm, bazı solcu diye geçinenlerin eşliğinde “sosyalizm öldü, iflas etti” deyip kendi “sonsuz”luğunu insanlığa tarihin sonuymuşcasına kabul ettirmek istedi.

Ancak çok iyi biliyoruz ki, sosyalizm bilimsel bir öğretidir. Marksizm-Leninizm ile sınırlı bir olgu değildir. Öyle dar, basmakalıp bir ideolojik muhtevaı yoktur. Bilimsel sosyalizm ilerleyicidir. Aşamaları vardır. Her aşaması, her durağı bir ilerleyiştir, bir anlamda sosyalizmin yeniden üretilmesi, kendini çağa göre yenilemesidir. İnsanlığın tarihsel birikiminin, değerlerinin hepsinin toplumsal gelişimiyle ilgili sonuçlarını, olumlu özelliklerini ve insanlığı temel alan evrensel bir ideolojidir. Bunları alıp güncel sorunlara, bilimi kullanarak uyarlayan, diyalektik yöntemlere göre inceleyen, daha da ileriye götüren yaratıcı bir ideolojidir.

Demek ki, bilimsel sosyalizmde duraganlığa yer yoktur. Dinamiktir. Koşullar değiştiğinde, kapitalizm kendini yenilediğinde,

bu tartışmaların yürütülmesi de bir arayıştır ve ancak bu arayış doğruya götürür, çözüme yakınlaştırır. Nitekim günümüz sürecinde ilerici insanlık sosyalizmi çağa ve koşullara uyarlayıp bir yaşam kapa-sı aralamak için Marks, Engels ve Lenin sürecinde yaşanan tartışmalara benzer bir sosyalizm tartışması sürdürüyor. Sosyalizmin tartışma sürecini, reel sosyalizm çözüldükten bu yana hemen hemen bütün kesimler kabul ediyorlar. Fakat sonuca bağlayamıyor ve çare üretmiyorlar.

Hiç şüphesiz bu tartışma süreci, sonuçta yaşanabilir sağlıklı, özgür bir yaşamı yaratmak içindir. Nitekim PKK'de gerçekleşmekte olan sosyalizm, yaşamı da sosyalizm gibi ekonomik kalıplardan kurtarmakta ve sosyalist yaşamı yaratma faaliyetini parti içinden, kadrolardan başlamak üzere topluma taşımaktadır. Böylelikle özgür yaşam seçeneği, ideolojik-politik yaşam bütün hatlarıyla belirlenmiş, Başkan APO'nun çözümleme sanatıyla eski toplumsal normalar, yabancılaşmış kişilikler öz benliğine ve sosyalist yaşam bağlamında sosyalist insanı yaratma sürecine girilmiştir.

Biliyoruz ki, 19 ve 20. yüzyıldaki sosyalizm anlayışları, dünyaya ve sosyal düzene ağırlıklı olarak ekonomik ve maddi pencereden baktılar. Bu, fazlasıyla yadırganacak bir durum değildir. Aksine maddi koşulların dayattığı bir zorunluluktur. 19 ve 20. yüzyıl, sınıf çelişkisinin en fazla yaşandığı ve insanlığın en fazla baskı altına alındığı, yaşamın darlatılıp boğazının sıkıldığı alan ekonomidir. Bu nedenle, hem Marks ve Engels, hem de Lenin, sosyalizmi **“üretim araçlarının kamu**

mülkiyetine verilmesi” biçiminde tanım-lamakla yetinmişlerdir. Lenin, bu tanımı pratik gerçekliğe kavuşturarak, sosya-lizme devletleşmeyi, politikleşmeyi ba-şarmıştır. Marksizm-Leninizm, doğuş aşamalarında çeşitli sosyalizm anlayışla-riyla mücadele vermişlerdir. Bilimsel sos-yalizmin hangi temel noktalara dayanaca-ğı, yaşama nasıl uyarlanacağını açımla-mışlardır. Ancak bu tanım ve açımlama-lar, günümüz koşullarında dar ve yetersiz kalmaktadır.

Artık eskiden olduğu gibi, ne 18 saat-lik iş günü, ne sosyal yaşam haklarının aşırı kısıtlanması, ne salt sınıfsal ulusal baskı vardır. Genelleşen, insanlığın bü-tün kesimlerini ezmeyi, ruhen parçalama-yı hedefleyen bir baskı ve emperyalist saldırı vardır.

Günümüzde sosyalizmin çözmesi ge-reken sorunlar dev gibidir. İnsanlığın ya-şadığı trajediyi giderecek ve ona karşı bir yaşam seçeneği olacak sosyalist ideoloji, kendini sınıfsal ve ulusal çelişkiler yanın-da cinsel, çevresel vb. çelişkilere çözüm olacak düzeyde yenilenmek durumunda-dır. İnsanlığa yaşamı zehir eden boş bir uğraştan ibaret kılan kapitalist-emperya-list düzene karşı gerçek yaşam çığı, an-cak bu sorunlara uyarlanan bir sosya-lizmle açılabilir. Bunun tanımı da gayet net ve kapsamlı olmak durumundadır.

Sosyalizm temel yaşam dersimizdir

Bu bağlamda sosyalizmi şu veya bu kampa bağlı ele almayan, doğayı, toplu-mu, yaşamı ve insanı bir bütün olarak yo-rumlama, kavrama ve diğestirme ideoloji-si olarak ele alan PKK somutunda ifade-ye kavuşan sosyalizm tanımı, gelmiş-geçmiş sosyalizm tanımlarını aşmaktadır. Sosyalizm, ayrıntılarına dek indirgenerek insan yaşamını sağlıklı bir biçimde sür-dürmenin ideolojisi olmaktadır. Dolayısı-y-la günümüzde yeni yaşam için verilen sosyalist mücadele PKK'de yoğunlaş-maktadır.

“Sosyalizmin yaratıcı ve bilimsel uygulamasını esas alan partimiz, sos-yalizme kazandırdığı yeni yorumlarla Olgunluk Dönemi Sosyalizmin geliş-mesine katkı sunmaktadır. Partimizin sosyalizm anlayışı ve partimizde ger-çekleşen sosyalizm, dünyada yaşanan sosyalizmleri aşmaktadır. Sosyalizm, insanın toplumla ilişkilerini en özgürce belirlemesi, toplumsal gerçeklikten ko-pan ve onun üstünde yer alan, bastı-ran, sömüren, her şeye karşı olması, bilimde, siyasette, topluma verebildiği kadar alması durumudur. Sosyalizm bir nitelik sorundur ve insanın kendi-ni sosyalleştirmesidir. İnsanın dengeli sosyal gelişimi sosyalizmde esastır. Sosyalizm, en çok in-sanla ilgilenen, dogmalardan uzak ve insanın bütün yönleri-ye görülmesine olanak sağla-yan bir ideolojidir.” (PKK-Porg-ramı)

Her ideoloji gibi sosyalizmin de içeriği çağın koşullarına göre belirlenir. Bunun için, çağımızda en uygun ideoloji, PKK'de gerçekleşmek-te olan sosyalizmdir. İçeriği, insanlığın içinde yaşadığı çağdaki bütün sorunları çözebilecek ve böylece yaşama sağlıklı bir çerçeve kazandırabilecek düzeydedir. Çağımızın sorunlarına çözüm gücü olabi-len, insanlığın umutlarına cevap teşkil edebilen ideolojik-politik çizgi esas insan-lık ideolojisidir, insan varlığının öz kurtu-luş ideolojisidir. Ve bu da, PKK'de somut-luk kazanıyor.

“PKK'nin ilk çıkışında da ifadesini bulan sosyalizme yaratıcı yaklaşım, demokratizme devrimci yaklaşım, ulu-sallığa devrimci yaklaşım, insanlığa en özlü hümanist yaklaşım, bu partinin temel ideolojik kavramlarıdır. Siyaset olarak da anti-emperyalist, anti-feodal-aşiretçilik, anti-gericilik biçiminde bazı kavramları, sloganları vardır. Daha da somut olarak sömürgeciliğin her türlü iç ve dış dayanaklarına karşı olma bi-

çiminde bir siyaset söz konusudur. Demokratizm, sosyalizm doğrultusun-da, tam bağımsızlık doğrultusunda öz-gür bir halk yaratma, toplum yaratmayı program edinir.” (Başkan APO)

Bu ideolojik-politik çizgi çerçevesinde yaşama yön veren PKK, güçlü bir yaşam seçeneği yaratabilmiştir. Zaten ideolojiler sonuçta, bir yaşama seçeneği ortaya çı-karmak için rol oynamıyorlar mı?

İlk ideolojik çıkışlar, insanlığın büyük acıyı, büyük trajediyi yaşadığı, amansız bir zulüm idaresi altında inim inim inetil-diği dönemlerde gerçekleşiyor ve kitlele-le bu dönemlerde kucaklaşıyorlar. Dinsel ideolojilere bakalım, hemen hepsinin çıkı-şı, halkın azgın baskı ve sömürü altında paramparça edildiği koşullarda “mucizevi” denilebilecek şekilde gerçekleşiyor. Bu çıkışlarla beraber, ideolojinin esaslarına göre yaşam düzenleniyor, yaşama çerçe-ve veriliyor. Böylelikle bir yaşam seçene-ği olarak topluma sunuluyor.

Toplumsal gelişim ve değişimin zorun-luluk yasasının subjektif koşulu olarak belli bir objektif zemin üzerinde yükselen PKK ideolojisi, son bir umut olarak ortaya çıkmıştır. Zaten çok cılız bir objektif ze-min üzerinde gerçekleşen ideolojik çıkış, yeryüzünden silinmenin eşliğinde, ideolo-jik dayanaklardan kopartılmış bir halkı ya-şatmanın ifadesi ve son bir umut kıvılcımı oluyor. Bunun için PKK'nin çıkışı “muc-i-zevi” olarak nitelendiriliyor. Sosyalist ide-olojiji klavuz edinmiş bir hareket olan PKK'nin bu çıkışı, ulusal ve evrensel baz-da bitişin sınırında doğan bir yaşam se-

miştir. Ekim Devrimi öncesinde Rusya'da hüküm süren dikta ve zulüm idaresini, hem altyapı, hem de üstyapıdaki hayvan-laşmayı kat be kat aşan bir gerilik düzeyi-ni, bitirici bir hayvanlaştırma idaresini bu coğrafyada görmek mümkündür.

Gerek katliamlarla, gerek asimilasyon-la, sömürgeciliğin, halkımızı afyonlama-uyuşturma politikaları, **“toplumsal ger-çekliğimize dayattığı ayı'nın sömürge-ciliği”, “kedinin fareye uyguladığı sö-mürgecilik”, “ayakta gezen ölümler”** mi-sali tepkisiz, köle, yaşama gelmeyen ölümcül bir hastalık yarattı. **“Bitmiş bir tarih, cehenneme çevrilen bir günlük yaşam dünyası, hiç umut vermeyen, doğru-dürüst ne hayali kurulan, ne de gerçekleştirilen, tıpkı bir dolap beygiri gibi tek bir kuyunun etrafında dönen, ama yine de, su çıkarmayan bir yaşam tarzından başka dayatılan, yaşatılan nedir? Yaşam gibi birçok soylu olgu sömürgecilik tarafından katledilmiştir”** demektedir Başkan APO.

Yaşanan tam da buydu Kürdistan'da. Bu nedenle, yeni bir yaşam seçeneğinin yaratılması için güçlü bir ideolojik çıkışın zorunluluğu kaçınılmazdı.

Kürdistan'daki yaşamın bu kısa tablo-su, insanlığın Kürdistan şahsında tüketili-şi, insanlık onurunun ve yaşam hakkının ayaklar altına alınmasından başka bir şey değildir. Başkan APO'nun belirttiği gibi, **“Kürt bir yerde insanlığın olumsuzluk-larının bir özetidir; bu anlamda ızdıra-bıdır, trajedisidir...”**

Çelişkilerin en fazla yoğunlaştığı, in-

dır. Zaten küçük-burjuva hareketleri ba-ğımsız örgütlenmeler değildir.

Peki ya milliyetçi ideolojiler? Ne yazık ki burjuvazinin milliyetçi ideolojisi Kürdistan'da ortaya çıkmamıştır. Var olan milliyetçilik de ilkindir. Güney Kürdis-tan'daki işbirlikçi güçler, bu ideolojinin, yani ilkel-milliyetçiliğin Kürdistan'daki temsilcileridirler. Yıllardır ilkel-milliyetçilik Kürdistan'da örgütlenmektedir. Fakat ha-len bağımsız bir hareket olamamıştır. Bu-nun için hep halkın umutlarını boşa çıkar-mışlardır. Tarih boyunca, bu ilkel ideoloji-nin temsilcilerinin sömürgeciler ve emper-yalistlerle kurdıkları işbirlikçi ilişkilerden dolayı, halk üzerinde bitirici bir rol oyna-mışlardır. Ve halk, bu ideolojinin temsilci-lerince sömürgeciliğe peşkeş çekilmiştir. Dolayısıyla gerçek bir yaşam seçeneği olmadıkları gibi, objektif olarak yaşam emarelerini de ortadan kaldırmada rol görmüşlerdir. Düşmanın varlığını, kendi varlığı olarak gören, onun yaşamını be-nimseyen ve özlem duyan bu ideolojinin yeni bir yaşam seçeneği olamayacağı ga-yet açıktır.

Yaptığı bir değerlendirmede Başkan APO şöyle demektedir: **“Başka ideoloji-lerde var. Kimi milliyetçilik yapıyor, ki-mi dincilik yapıyor. Onlar da gerçeği belli ölçüde dile getirebilir. İnsanı aya-ğa kaldırabilirler. Fakat onlar çeşitli nedenlerle ortamızda başarısız kal-mışlardır. İslamiyet yüzyıllardan beri, milliyetçilik yüzyıllardan beri sonuç vereceğe pek benzemiyor. Sosyalizm ise belki dedik.”**

nın evrensel bazda önünü açıyor. PKK'nin, Kürdistan'da insanın ve yaşı-mın düşürülmesine, ideolojisz bırakılma-sına cevap araması, aynı zamanda dün-ya genelinde insanı yaşamın yozlaştırıl-masına da cevap arama oluyor.

Yaratılan bütün gelişmeler ve katedi-len yol, bu sosyalizm anlayışından kay-nağını almaktadır. PKK'nin sosyalizm an-layışı dar değil, çok kapsamlı bir çerçeve-ye sahiptir. Eski sosyalizm anlayışları gibi kitapların ve kavramların içine sıkışma-mış, daraltılmamıştır. Yaşamın kendisi ol-ma iddiasındadır ve bu iddiayı başaraca-ğı içindir ki, bunca kazanım ortaya çıkarıl-mıştır. PKK'nin sosyalizme bakışı yaratıcı tarzdadır. Bu yeni ideolojik bakışla, yaşa-ma yeni açıdan bakış sağlanmıştır. PKK'yi özgün kılan, onun özgün sosya-lizm anlayışdır; sosyalizmi, bütün sapma ve eski topluma ait anlayışlarla çatıştırı-rak yaşamın her alanına yansıtmasıdır. İdeolojik esaslar çerçevesinde bir uygula-ma ve pratik yaşam olarak ele almasıdır.

Başkan APO, **“Biz sosyalistiz. Sos-yalist deyimi, kitapların içine sıkışmış soyut bir kavram değildir. Bizimki ya-şam itibariyle, yaşadığımız mücadele nedeniyle sosyalistliktir. İçi boş kü-çük-burjuva hayalciliği değil. Bütün hücreleriyle dipdiri bir sosyalistliktir”** demektedir. Yaşam, sosyalist ideolojiye göre düzenlenmeden mücadele verilmez. Ancak yaşamın her alanına nüfuz eden ideoloji ile biçimlenerek mücadele verile-bilir. Parti kendini bu şekilde üretir, yeniler. Parti, yaşamı sosyaleştirdikçe in-sanı sosyaleştirdikçe kendini üretir, geliştirir. Başkan APO buna, **“insanın ideolojik-politik üretimi, partinin yeni-den üretimidir”** demektedir.

PKK'nin gelişimi bu çerçevededir. PKK ideolojisi, dinamizmini sürekli devam ettirip geliyorsa; bunun nedeni PKK ya-şam tarzında aranmalıdır.

Yine salt sosyalizmi “benimsemekle” sosyalist olunamaz; hiç kimse “ben sos-yalisttim” demekle sosyalist olamaz. Sos-yalizmi “benimseme” tek başına yetmez. Yaşamın, yaşam tarzının sosyalistçe ol-ması, düşünce sisteminin ve ruh dünyası-nın sosyaleşmesi gerekir. Yoksa ya-şam ideolojik bir disipline kavuşmadan ve insan, kendini ideolojik kılmadan, ne ya-şam, ne insan adına bir şey ortada kalır.

Yaşamda bireyciliğin, bencilliğin, tutu-culuğun, inançsızlığın, kendine güvensiz-liğin, dogmatizmin, olduğu yerde sosya-lizmden bahsedilemez ve güçlü bir ideo-lojik savaşım söz konusu olamaz. Eski yaşamın varlığını koruduğu yerde hiçbir başarı ve kazanım elde edilemez.

İdeolojiden kopukluğu, ideolojik-politik zayıflığın olduğu yerde, yaşam yozlaşma-ya doğru ilerler, moralsizlik geli-şir ve yaşam dışılığa zemin sağ-lanır. Hangi yaşamda bireycilik, keyfiyetçilik, rehavet ve sürekli-leşen bir başarısızlık varsa, o yaşamda yozluk ve moralsizlik vardır. Orada ahbap-çavuşluk, ilkesizlik, politikayı kendi çıkarla-rı doğrultusunda kullanma, ma-halli üslup, tarz ve tempoyu tut-

turmama gibi pekçok küçük-burjuva, köy-lü hastalıkları vardır. İdeolojik-politik za-yıflık, parti yaşamını, verilen savaşımı, kurtuluşçu örgütlenme, çalışma ve hare-keti sabotaja uğratar. İyi bir eylemci olu-namayacağı gibi insansal bir meziyet olan sorumluluk duygusu bile sorumsuz-luğa dönüşür.

Yenilgiye uğramak istemiyorsak, ke-sinlikle yaşamımızı partiye ve sosyalizme göre düzenlemek zorundayız. Bu neden-le, her türlü parti ve sosyalizm dışılıklara karşı sürekli eleştirisel yaklaşılmalı ve sorgulanıp bunlarla mücadele edilmelidir. Bu hayatiyet iyi anlaşılmalı zorundadır. İdeolojiye bağlanmak, ideolojik-politik esaslara göre yaşama çeki-düzen ver-mek, çelikleşen bir irade ve üstün bir mor-al güçle sosyalizmi pratikte sergileyerek yaşamsal kılmak, önde gelen esas gö-revdir. İnsanca yaşamının tek çaresidir.

Devamı 27. sayfa

PKK'de gerçekleşmekte olan sosyalizm, halk olarak bizim diriliş ve kurtuluşumuzun ta kendisidir.

“Yaşamımızı partiye ve sosyalizme göre düzenlemek zorundayız. Bu nedenle, her türlü parti ve sosyalizm dışılıklara karşı sürekli eleştirisel yaklaşılmalı ve sorgulanıp bunlarla mücadele edilmelidir. İdeolojiye bağlanmak, ideolojik-politik esaslara göre yaşama çeki-düzen vermek, çelikleşen bir irade ve üstün bir moral güçle sosyalizmi pratikte sergileyerek yaşamsal kılmak, önde gelen esas görevdir. İnsanca yaşamının tek çaresidir.”

çeneği olma özelliğini taşıyor. Günümü-zde bu, daha belirgin bir şekilde gözükü-yor. Gerçi her ideolojik hareket bir yaşam seçeneği olma iddiasındadır. Ama PKK'nin yaşam seçeneği olması, başka ideolojilerin yaşam seçeneği olmasına benzemez. Çünkü PKK'nin ortaya çıktığı zemin, hiçbir ülke gerçekliğine benzeme-diği gibi, yaşam seçeneği olma düzeyi, hiçbir ideolojide bu kadar kapsamlı ve öz-gürleştirici değildir. Emperyalizmin yoz, bitirici, insanlığı kendisi olmaktan çıkarıcı yaşamına karşı, yine Kürdün her türlü ge-riliklerine karşı bir yaşam alternatifidir.

İnsanlığın ve Kürdün günümüzde ya-şadığı trajediye tarihin hiçbir döneminde rastlamak mümkün değildir. Kürdün ya-şadığı düşürülmüşlük, yitirilişe sürükleniş ne İslam, ne Fransız burjuva ve ne de Ekim Devrimi öncesi yaşanan toplumsal çöküntü ve kaosa benzemektedir. İnsan-lık, en fazla bu coğrafyada kendisini yitir-

sanlığın en fazla düşürüldüğü, yitirilişe sürüklendiği yerde, insanlığın yükselişinin de orada yaşanacağı bir gerçektir. Kür-distan, bu gerçekliğe en yakın ülkedir. Bu yüzden, insanlığın tarihte yaşanan yükse-lişine benzer bir yükselişin Kürdistan'da yaşanacağını belirtiyoruz. Ama nasıl ve neyle? Hangi ideolojik esaslarla?

Dinsel ideolojilere bakalım, şimdiye kadar bir çözüm olabilmişler midir? Kürt kördüğümünü doğru-dürüst tanımlayabil-mişler midir? Dinsel ideolojilerin klavuz-luğunda 19 ve 20. yüzyılda Kürdistan'da gelişen pekçok isyan vardır. Hangisi bir gelişme yaratabilmiş, hangisi zafere ulaş-mıştır? Hiçbirisi ulaşmamıştır. O halde, dinsel ideolojiler çare olmuyorlar. Kürt gerçeğini tanımlayamadıkları için, düğü-mü de çözemiyorlar.

Küçük-burjuva ideolojileri de, teslimi-yetçi ve uşak pratikleriyle ne kadar çö-züm gücü olacaklarını ortaya koymuşlar-

Bu gerçeklikten dolayı, Kürdistan ger-çekliğinde başka bir sınıf veya ideolojinin iktidarlaşma şansı objektif olarak yoktur. Başka ideolojiler, halkımızın ne derdini ta-nımlayabiliyor, ne derman olabiliyor, ne de yeni bir yaşam seçeneği yaratabiliyorlar.

O halde Kürdistan'da geriye kalan tek yaşam seçeneği sosyalizm olmaktadır. Bu yaşam seçeneği, hem insanlık, hem Kürt trajedisine karşıdır. PKK önderliğinin çıkışının “mucizevi” olarak nitelendirilme-si, işte böyle hayati bir soruna, ideolojisz-liğe çözüm olmasındandır. Yaşamın tüke-tildiği yerde yaşamı canlandırmasındadır.

PKK'de gerçekleşmekte olan sosya-lizm, halk olarak bizim diriliş ve kurtuluşu-muzun ta kendisidir. Yaratılışımız, beton-ları parçalayıp dirilmemizdir. Şimdi de kurtuluşumuzun önünü aydınlatan ideoloji olma görevini sürdürüyor. İnsanlık sorun-larına çözüm getirecek enternasyonal gö-revlerini de ihmal etmiyor. İnsan yaşamı-

Munzur dağları hareketli bir yılı daha geride bırakıyordu. Özgürlük savaşçıları için zaferle dopdolu bir dönem düşman açısından ise, umutlar “bir başka bahara” erteleniyordu. Düşman kazan ve napalm bombalarıyla vadileri, yamaçları ateş cehennemine çevirirken, kulakları sağır eden uçak, helikopter ve makineli tüfek sesleri birbirine karışıyordu. Nefesleri durduran Munzur'un soğukları kendini iyice hissettiriyordu. Düşman baskınlarımızdan kurtulmak için tabur düzeyindeki karakollarını boşaltarak şehirlere, belli merkezlerde toplayarak yığınak yapıyordu.

Üç gün önce başlayan tipi dozajını gün gittikçe artırıyor-

si kararlaştırıldı.

Akşama doğru onyedî kişiyle yola çıktık. Kar yağışı aman vermiyordu. Yolda, donma tehlikesini geçirdik. Yer yer bir insan boyunda olan karlara saplanıyorduk. Şantiyeye vardığımızda ilk işimiz gür bir ateş yakmak oldu. İyice ısındıktan sonra her birimiz ikişer adet tahta veya kereste beşe-on ebatlarında kereste alarak kampa döndük. Bir dinlenme faslından sonra bir sefer daha yapmak için yola çıktık. Sabah olmadan geri dönmeliydik. Bir saatte yakın yürüdüktan sonra iki arkadaşımız fenalaşarak yürüyemeyeceklerini söylediler. Bunun üzerine geri dönmeye karar verdik. Üç çadırın altını tahtayla kapladıktan sonra bir kısım keresteyi de

sizlere ana deponun yerini gösterecek, depoyu, erzağı ve malzemeleri iyice kontrol edin. Bozulma çürüme, nem gibi olumsuz faktörler varsa önlem alın, ayrıca mevcut erzağın tam listesini çıkarın. Bir haftalık erzağı beraberinizde alın. Depoyu yine eskisi gibi kamufle edin.”

Talimatı adıktan sonra yaklaşık bir saatlik uzaklıkta olan ana depoya doğru yol alırken kar yağışı aralıksız devam ediyordu. Depo mahaline vardığımızda, mevcut işaretleri kar kapatmıştı. Lokman arkadaş bile deponun yerini çıkarmakta güçlük çekiyordu. Yapılan kamuflej çok mükemmeldi. Sorumlusu dışında hiçbir güç onu ortaya çıkaramazdı. Yoldaşların bu titiz çalışmaları bizi çok sevindirmişti. Uzun

uğraşlar sonucu depoyu bulmuştuk. Sığınağa girdiğimizde ortalık tertemiz ve intizamlıydı. Erzakların bozulmasına neden olabilecek bir ortam yoktu. Hemen sayıma geçtik. Berfin arkadaş listeyi hazırlamak üzere hemen bir kağıt ve kalem çıkardı. Kısa bir sürede görevimizi tamamlamıştık. Elimizdeki listeye göre varolan erzak ancak üç aylık ihtiyacımızı karşılayacak düzeydi. Bizi bahara çıkaramazdı. En yakın depodan buraya aktarma yapılması gerekiyordu. Bir haftalık yiyeceğimizi aldıktan sonra, gerekli kamufleji yaparak depodan uzaklaştık. Tepenin doruklarında yakın bir yerdeyiz. Bayır aşağı kampa yürüdüğümüz için zorlanmıyoruz. Berfin arkadaş silahlarımızı taşıyordu.

Ayrıca uyanık olun çığ tehlikesi de olabilir.”

Sözlerini bitirdikten sonra bayan arkadaşlar koro halinde parti marşlarını ve özgürlük türkülerini okurken, en seçme müzik gruplarıyla adeta dalga geçiyorlardı. Saatler epeyce ilerlemişti. Çadırlarımıza geçmek için izin isteyerek ayrıldığımızda Adnan arkadaş seslendi: “Heval nöbetçileri çıkarmayı ihmal etmeyin. Ayrıca çadırları dolaşınlar. Sobalar sabaha kadar aralıksız yansın, gerekirse yarım saatte bir nöbetçi değiştirin.” “Tamam heval anlaşıldı” diyerek uzaklaştık. Toplam üç çadır kurmuştuk. Birinde yöneticiler; Adnan, Pêlêng, Jihat ve oniki bayan arkadaş, diğer iki çadırda ise bizler kalıyorduk.

“Ölümün buzul sonsuzluğunda...”

du. Yetmiş kişilik gerilla birliğimiz kayaların dibinde istirahat çekilmiş. Akşam yemeğinden sonra sıcak çaylarımızı yudumlarken, günün yorgunluğunu üzerimizden atmaya çalışıyorduk.

Saat 19.00 sularında birlik komutanımız **Adnan** arkadaş (**Ahmet Dizin**) yanımıza gelerek toplantı vaziyetini almamızı söyledi. Bu esnada kar yağışı da tipiye dönüştü. Herkes yerini aldıktan sonra konuşmasını sürdürdü.

“Yoldaşlar..!

Gördüğümüz gibi havalar iyice soğudu. Bilinen nedenlerden

dolayı kış kampı için herhangi bir hazırlığımız olmamıştı. Ayrıca alan değiştirmeye ihtimali de önemli bir sebepti. Gelen parti talimatına göre kış burada geçireceğiz. Üç gün önce dört kişilik lojistik grubu çıkardık, sanırım epey hazırlık yapmışlardır. Yetersiz de kalabilirler. Onlara destek vermek için biraz sonra Jihat arkadaşın komutasında on-onbeş arkadaş yola çıkacaklar. Orada üç tane çadır vardır. Onları kurun. İki gün sonra ben de birliği alıp geleceğim. Sizlere başarılar dilerim” dedikten sonra ayrıldı.

Adnan arkadaş karargahına yönelirken bizler de hızla hazırlıklarımızı yaptık. Raxtlarımızı, sırt çantalarımızı ve silahlarımızı aldıktan sonra eksikliklerimizi kontrol edip yola çıktık. Bu arada yeni katılan arkadaşlar takılıyorlardı. “Heval bizim odaları iyi yapın, saray gibi olmazsa orada yatmayız” diyorlardı.

Yüzümüzü fırtınaya çevirmiş, bir elimizi gözümüze siper ederek yürürken uçuşumlara düşmemeye çalışıyoruz. Fırtanadan göz gözü görmezken, gecenin zifiri karanlığı da işimizi zorlaştırıyordu. En büyük avantajımız, bu koşullara rağmen öncü arkadaşımız yolu şaşırmadan yürüyordu. Normal bir yürümeyle üç saate alacağımız yolu dokuz buçuk saatte zor katettik. Kamp yerine vardığımızda saat beşi gösteriyordu. Daha önce giden arkadaşlarımızla karşılaştık. Kötü hava koşullarından dolayı gerekeni yapmamışlardı. Doğrusu doğal olarak güçleri yetmemişti. Derme-çatma bir çadırda kalıyorlardı. Elbirliğiyle diğer çadırları da kurduk. Sobaları monte ettik. Fakat yakacak bir şey yoktu. O gece istirahata çekildik. Saat onbire kadar yattıktan sonra nöbetçi bizi uyandırdı. Sabah kahvaltısı ve ardından toplantıya geçildi. Yakacak tahta, kereste gibi ihtiyaçlarımızın teminisi ele alındı. Üç saatlik uzaklıkta bir şantiye vardı. Sözü edilen ihtiyaçların buradan temin edilme-

yakacak olarak kullanmak için kırdık. Sobalarımızı tutuşturduktan sonra, sohbetimize başlarken çaylarımızı hazırlamayı da ihmal etmedik.

Kar yağışı iyice şiddetlenmişti. Adeta bizimle savaşıyordu. Yarım saat içinde çadırların önünü kapatacak kadar kar yağdı. Sırayla karı temizliyorduk. Bir yandan da içerde Parti Önderliği'nin çözümleri okunuyordu. Yatma saati geldiğinde herkes yerini aldı. Sabahın ilk ışıkları ortalığı aydınlatıyordu ki, bir grup insan görüldü. Bizim arkadaşlar olacağı kesindi. İyice yaklaştıklarında Adnan arkadaş ve oniki bayan arkadaş olduğu anlaşıldı. Yorgun ve üşümüşlerdi. Bazı bayan arkadaşların rahatsızlığı nedeniyle daha önce dokuz buçuk saatte aldığımız yolu, oniki saatte almışlardı. En baştaki çadırları hemen onlara tahsis ettik. Çam odunuyla yanan soba nar gibi kızarmıştı. Özgürlük tutkusu ve yoldaşa bağlılık, ortama sıcaklığını katmıştı. Sabah “rojbaş” çekildikten sonra kahvaltı hazırlandı. Adnan arkadaş birliği iyice süzdükten sonra Jihat arkadaşaya yöneldi.

“Jihat arkadaş diğer arkadaşları da çağır toplantı yapacağız” dedi. Yirmibeş kişi alelacele toplandıktan sonra Jihat arkadaştan kış kampı ile ilgili yazılı rapor istedi. Rapora kısa bir göz atıktan sonra okumaya başladı. Tüm yapıdaki arkadaşlara seslendi: “Arkadaşlar, rapora ve hazırlıklara ilişkin eleştiri ve önerilerinizi geliştiriniz. Evet söz yapıdadır.”

Toplantıda olumlu yönde eleştiriler geliştirildi. Adnan arkadaşın ön açıcı konuşmaları ve perspektifleri ile iyice güçlendi. Sıra lojistik grubunun seçilmesine gelmişti. Oy çokluğuyla ben, İrfan ve Berfin arkadaşlar seçildik. Başta lojistikçileri ve Lokman arkadaşın karargah çadırına gidilmesini emretti. Biraz sonra Adnan arkadaş çadırın kapısını aralayarak:

“Hazırsınız değil mi? Lokman arkadaş

atılmadan
orta yerine
meydanın
soy
ipek dokuma gece elbiseni
ruhunu
kanla yıka
kar kuyularında
kalmadan arkada
bir avuç toprağın
ve aklın
düşlere zincirli
öldür!
önce kendini

ve çıplak
ve soğuk
ve ölü tenle!

ve çıplak!
ve soğuk!!
ölü tenle!!!

atıl kılıçların yüceltisine!!

aç
mermer çatısı beyaz alnını aç!
şaha kalkan
uzun yeleli beyaz atların
topuklarına
mezra-botanı saran yalım ateşi
yala
şaklayan kılıçların keskin
ağzından öp, kucakla
ölümün buzul sonsuzluğunda
yüzyıllardan sana koşan şu genç
kızı
alev saçan bedeninden kucakla!

E. Faraşın

Yükü de ben, İrfan ve Lokman arkadaşlar taşıyorduk. Erzakları mutfak çadırına aldıktan sonra sobada yakmak için bir miktar tahta ve keresteyi parçaladık, ıslanmasın diye çadırlara dağıttıktan sonra yerimize geçtik. Biraz ısındıktan sonra topluca karargah çadırına giderek arkadaşaya raporumuzu sunduk. Kısa bir göz attıktan sonra “Serkeftin arkadaşlar.... Kar yağışı durur durmaz geçitler iyice kapanmadan ana depodan buraya yetecek kadar uzak naklini gerçekleştireceğiz.”

Adnan arkadaş başlı başına bir moral kaynağıydı. Onun yanında olmak; hiçbir zorluğa, güçlülüğe inanmamak demekti. Koca dağları dümdüz edecek gücü kendimizde görüyorduk. Kürdistan, parti tarihi ve onbeş yıllık şanlı gerilla yaşamından kesitler anlatıyordu. Bir ara gözlerini çadırın kapısına doğru çevirince aralıksız yağan kar dikkatini çekmiş olacaktı, önemli bir noktaya dikkat çekmeyi de ihmal etmiyordu. “Arkadaşlar.... Bilinen doğa koşulları nedeniyle eylemimiz daha çok kendi kendimize yönelik olacaktır. Bu eğitim devresinde kişiliğimizi parti çizgisiyle iyice perçinleyeceğiz. Köylere yönelik eğitim ve propaganda çalışmalarına da yüklenmek gerekiyordu. Burada önümüze çıkacak en büyük düşman amansız doğa koşullarıdır. Bazen bir dereyi geçerken, boğularak şehit düşen arkadaşlarımızın sayısının hiç de az olmadığı bir gerçektir. Hain bir afette karşılaşmazsak önümüzdeki Newroz'da bir atom bombası gibi yetkinleşip düşmanımızı bu topraklardan silip süpüreceğiz. Gizlilik esastır köylere görevliler dışında asla geliş güzel inilemeyecektir. Düşman pusulasına düşebileceğimiz gibi doğaya da yenik düşebiliriz. Bu konuda gerilla yaşam talimnamesini tekrar gözden geçirin. Soğuklar iyice bastırdı. Bir bakarsınız diğer arkadaşlar yarın çıkıp geldiler. Onun için yarın öbür sığınakları da hazırlamalıyız.

şire olan Dicle arkadaşın şiddetli tokatlarıyla şoku atlattığımda, yanıbaşımdaya Adnan arkadaş ve bayan arkadaşları görünce çığ koptuğunu anlamamıştım. Adnan arkadaşın çadırı az etkilenmiş, diğer çadır hiç etkilenmediği halde çığ bütün gücüyle bizim çadıra yüklenmişti.

Kar beni ve Neval hevali yutmuştu. Sadece ellerimiz görününce arkadaşlar hem bizim yerimizi, hem de çadırın yerini tespit etmişlerdi. Nefes almakta güçlük çektiğimizden beşe-on dakikalık bir gecikme hayatımıza mal olabiliirdi. Gelen çığ yetmiyormuş gibi kar yağışı çalışmalarımızı sabote etmekte direniyordu. Uzun çabalar sonucu bizim çadırlar bulundu. Ve arkadaşların kurtulduğunu duyunca sevincimiz daha da büyüdü. Benim ve üç arkadaşın kafaları çığ ile birlikte gelen taşların çarpmasıyla kırılmıştı. Yanar vaziyette olan soba devriliğinden çıkan duman ve gaz arkadaşlarımıza birkaç dakikalık ömür biçmişti. Hemşire ve sağlıkçı arkadaşlar hemen suni tenefüs yaptıktan sonra yaralıların pansumanına geçtiler. Bağırmalar, çağrışmalar yerini derin bir sessizliğe bırakırken yanlış yere konulanmanın sakıncaları ve büyük faciayı ucuz atlatmanın şanslılığı kafalarda durgunluk yaratmıştı.

Yaklaşık ikibinbeşyüz metre yükseklikte olan bir dağın dibinde, tam dere kenarında üslenmeye karar vermemizin doğru olmadığını görüyor ve bir daha bu hatalara düşmemek için yeni çareler arıyorduk. Doğrusu buraları terkedit daha güvenli bir yer, bir alan bulmak, sağ salim çıkmak imkansız gibidir. Birbirimizi ancak sesinden tanıyabiliyoruz, bazen bu da imkansızlaşıyordu. Zifiri karanlık geceye belki de tarihin en korkunç fırtınası eklenince sesler bile anlaşılmıyordu. Adnan arkadaş soğuk kanlı tutumunu sürdürüyor. Moral üstüne moral verirken burada beklemenin intihar olduğunu söy-

ledikten sonra talimatını verdi: “Arkadaşlar bunca yıllık gerilla yaşamında bu denli şiddetli fırtına görmedim. Hemen burayı terk edeceğiz. Çığ tehlikesi her an vardır. Bayan arkadaşlar kendilerine güveniyorlarsa dört-beş saat sonra bir köye varmayı düşünüyorum. Köyün yolunu iyi biliyorum.” Bayanlardan bir ses hemen karşılık verdi: “Heval arkadaşlar yürüyecek durumda değil, değil, dört-beş saat bir saat yürümeden boğuluruz. Yaklaşık bir-beş metrelik yumuşak karda adım atmamız beklenemez. Sanırım erkek arkadaşlar da yürüyemez. Zaten eller ve ayaklar yeteri kadar üşümüş” deyince, Adnan arkadaş “Peki haklısınız. Daha yukarılara kayalıklara doğru çıkacağız. Mutfakçı arkadaş önlem olarak her arkadaşla birer paket helva, biraz da şeker versin. Çantalarına yerleştirdikten sonra çadırları ve cephanelikleri ve biraz da yakacak odun alsın. Diğer tahtaları da öbür gün veya yarın alacağız. Tekrar sayım yapın, birbirimizi göremiyoruz. Baygın düşen arkadaşlar olabilir. Yukarıya çıkarken en yakın mesafede birbirimizi takip edin. En arkadaki arkadaşın sayım numarası otuzdur, en sondaki arkadaşımız sık sık numarasını yüksek sesle okusun. Geride düşen olursa veya yolunu şaşırırsa habermiz olsun ki, müdahale edelim. El fenerleri işimize yarayacaktır” dedikten hemen sonra gereklerini yerine getirip yokuşa doğru tırmanmaya başladık. Yakınlarda ve karşı yamaçlarda sık sık çığ kopuyor. Korkunç gürültü çıkarıyordu. Bayan arkadaşlar kara saplanıp çıkamadıklarında geriye dönüp yardım ediyorduk.

Nihayet kayalığa ulaşmış ve bir araya toplandıktan sonra numaralar okunarak sayım yapıldı. En önde Jihat arkadaş yürüdüğünden kamp yerini o belirlemişti hem çadırı kurulu, sobalar yakıldı. Hiçbirimiz rahat değildik. Artık yürüyemeyecek durumda olduğumuz için zorunlu konaklandığımızdan kendimizi güvencede hissedemiyorduk. Görüş mesafesi olmadığından daha iyi bir yer de seçemiyorduk. Kafamdaki yaranın sızısı dayanılmayacak duruma geldiğinde Adnan arkadaşın çadırına gittim. Dicle arkadaş yaraya baktıktan sonra tekrar pansuman yaptı. Hazırlanan çaydan bir bardak içtikten sonra Adnan arkadaş baş ucuna koymak için kısa kestirdiği tahta parçasını çadıra dayayarak sırtını yasladığında B. arkadaş dışarı çıkmak için hazırlanıyordu. Adnan arkadaş tam o sırada B. arkadaşla seslenerek “bir saniye, bir şey hatırlatacağım. Nöbetçiler uyanık kalsınlar, uyumasınlar, çığ tehlikesi geçmiş değildir. Her yer karanlık, daha yukarılarda kar yığınları var mı, yok mu bilemiyoruz. Yarına çıkabilecek gündüz gözüyle elbette daha güvenli bir alan buluruz” diyerek sol tarafına dönerek uyumaya çalıştı. B. arkadaş hızla uzaklaşarak çadırına ulaştığında, gerillalar istirahatata geçme hazırlığını yapmışlardı. Neval seslendi; “Haa geldin mi ikimiz nöbetçiyiz, başındaki yaraya baktırdın mı, nöbet tutabilir misin” B. arkadaş başını “hiçbir şeyim yok” gibi sallayınca, anlaşıldı zaten tırp gibisin, nasılsa yaran iyi sarılmış. Bizim birlikte Dicle arkadaş gibi yetenekli bir hemşirenin olması da büyük bir şans değil mi? Artık yara, bereden korkacak değiliz. B. arkadaş konuşacak gibi oldu,

– Söyle bir önerin mi var? B. arkadaş.
- Şey, evet Adnan arkadaşın talimatı var. Diğer çadırlara da haber verip geleyim. (Newal gülererek) Bizim çadıra da talimat yok mu?

- Olmaz mı? Önce onlara ulaştırayım.
- İyi çabuk gel yolunu şaşırmasın haa...

B. arkadaş diğer çadırın ağzını açtığında koyu bir sohbet vardır. Hemen söze girdi. “Sizin nöbetçiler kimdir?” Ramazan arkadaş; “ben ve Muhyettin arkadaşız” diye cevap verdi. O bunun üzerine “Adnan arkadaşın talimatıdır. Çığ tehlikesi var. İtibatımız kopmasın, duyarlı olun, ayrıca sobalar sönmeyecek.”

B. arkadaş geri döndüğünde Newal onu bekliyordu. Nefes nefese içeri girdiğinde; “gerçekten haklıymışsın, o çadır-

dan buraya zor ulaştım. Tipi beni önüne katmış götürmek istiyordu. Kar çok yağmış korkarım bir felaket olabilir.

- Ne yapabiliriz silahla halledilebilecek olsaydı hemen durdururduk. Munzur’un dağları ve tipileri hatayı afetmez. Gerillasını gözü gibi korur. Ama bir yasası vardır. Kendisini iyi tanımak ve iyi konaklamak. Biz Munzur’u iyi tanıyoruz, ama kötü yerde konuk olduk. Bir sefere mahsus herhalde bizi afeder.

B. arkadaş çayı pişirmek için çaydanlığa biraz kar doldurarak sobanın üstüne koydu. Zaman ilerliyordu. Kar tekrar çadırın ağzını kapattığında Newal küreğin sapını kapattığı gibi dışarı çıktı. B. arkadaş silahları yağlayıp temizliyor bir yandan da can yoldaşı silahının namlusunu okşuyordu, adeta onunla konuşuyor, dertleşiyordu. Her namluya bakışında özgür bir ülke ve kendilerine koşan mazlum Kürdistan halkını görüyordu.

Silahların temizleme faslı bitince Newal’a seslenerek yardım edeyim mi? diye seslendi. Newal; “Hayır. Yaralısın, dışarı çıkma, zaten az kaldı. Çayları demle sen.” Newal işini bitirip içeri girdiğinde çay içilmeye hazır vaziyette bar-

sürede ikinci çadırdakiler de kurtarıldı. Kurtarılanlar yalnızca yastık olarak kullandıkları sırt çantalarını alabildiler. Silahlar, kürekler ve yiyecekler kar altında kalmıştı. Onları kurtarmak imkansızlaşmıştı.

Topluca komutan Adnan arkadaşın çadırının bulunduğu tarafa yöneldiklerinde en ufak bir iz bile görünmüyordu. Asıl panik şimdi başlamıştı. Eller ayaklar artık tutmuyor, cansız birer uzuv haline gelmiş, çaresizlik artık kendini hissettirmişti. Ama kar altında başta komutanlar ve oniki bayan gerilla toplam onbeş kişinin akıbeti meçhuldu. Her kafadan bir ses çıkıyor, kimse kimseyi anlamıyordu. Kolay mı buna dayanmak veya sakin durmak. Yoldaşlık ve savaşıklık ruhu herkesi esir almıştı.

Dağları yutmak, karları yutmak için mucize gerekirdi.

Gecenin karanlığı ve fırtınanın amansızlığını yaran bir ses ortalığı harekete geçirdi. “Heval burası farklı ışık yansıması var, elfeneri, ışığı gibi, buradalar” topluca oraya hücum ettiler. Ramazan arkadaş bağırıyordu. “Hevaller bir arada toplanmayın, onlar şu anda altımızdalar, kenara çekilerek çalışalım. Küreği getirin.”

daklarda bekliyordu. Çaylar yudumlanırken tipi çadırın üstünü yine kapattı. Newal anlamlı anlamlı çadırın tepesine baktıkça “bu karla başedilemez. Çıkıp temizlemeliyim, yoksa başımıza çöker” diye düşünüyordu. Tam çadırın ağzını yaklaşık 2 metre açmışlardı. Ansızın karanlık oldu. Çığ kopunca Newal ile B. arkadaş bir arada sıkıştırmıştı. İki de ayakta kalacak şekilde sıkıştırmıştı onları.

- Ne oldu Heval?
- Endişelenme, çığ koptu Newal heval.

- Çabalayalım, yerimizi genişleterek çıkabiliriz.

- Hareket edemiyorum B. heval, kollarım dışarda gayret et çıkmak üzereyiz.

B. arkadaş çıkınca Newal’ı da kurtarıyordu. Birden kürek, kürekler nerede diye aklına geldi. Newal şaşkınlıkla “bilemiyorum, kar altında kaldı, çığ gelince elimden fırladı” dedi.

Bu sefer felaket acımasızdı. Adnan arkadaşın çadırı yerle dümdüz olmuş, yığınlarla kar birikmişti. Üçüncü çadır az etkilenmişti. Oradaki gerillalar ellerindeki kürekle çadıra yardıma koşuyorlardı. Çadırın direği görünmüyordu. Çadır yan yatmış, gerillalar yatar vaziyette sıkışıp kalmışlardı. Kimileri doğaya olan tepkisini göz yaşlarıyla kızgınlığını belirterek sitem ediyordu. “Canavar fırtına arkadaşlarımızı yuttun bari dur da arkadaşlarımızı kurtaralım.” Ramazan arkadaş daha önceki yıllarda ciddi bir donma tehlikesi geçirmiş, elleri çok hassas ve soğuğa dayanıksızdı. Buna rağmen aldırış etmeden elleriyle karı eşmeye çalışıyordu. Kısa bir

Onlarca insan beyniyle, bedeniyle savaşıyorlardı karla. Kar yağışı azaldıkça ışık iyice belirginleşiyordu. Umutlar yeşeriyordu. Savaşçıların yüreği adeta çocuk yüreği gibi göğüsleri parçalayıp dışarı çıkmak istiyordu. Kime ait olduğu bilinmeyen bir nara “bulduk, bulduk, yaşıyorlar” Herkes nefesini tutmuş boğulacak gibiydiler. Ayten ve Rojda arkadaşlar kurtarıldı.

Dışarı çıktıklarında vücut ısıları düştüğünden tir tir titriyorlardı. Bir arkadaş ilk soruyu sordu “diğer arkadaşlar nerede?” Ayten arkadaş ağlayarak “bilemiyorum, hepsi çadırdaki yatıyordu. Ben ve Rojda nöbetçiydik. Çadırın ağzı kardan kapalıydı. Jihat arkadaş hemen yanımdaydı. Onu buldunuz mu? Kar bizi sürekledi çadırdan uzaklaşmışız.”

Arama çalışmaları hızla devam ediyordu. Biraz sonra önce ayakları görünen dikine kafa üstü kara saplanan Jihat arkadaş kurtarıldı. Ayten arkadaşın yalın ayak olduğu geç farkediliyordu. Bir arkadaş başındaki kefiyeyi çıkararak onun ayaklarına sarıyordu. Ancak Ayten arkadaş kızarak “beni bırakın arkadaşları kurtarın” diyordu.

Saatler ilerliyor aramalar sonuç vermiyordu. Kar yağışı ve tipi birlikte harekete geçmiş, adeta doldur-boşalt yapıyordu. Uzun uğraş ve çabalar gerillaları iyiden iyiye yorgun ve halden düşürmüştü. Eller tamamen uyuşmuş, hareket etmiyordu. Bir tek kürekle karlar savruluyordu. Biri çukurdan çıkıp küreği diğerine verdiğinde tipi adeta açılan çukuru neredeyse ağzına kadar dolduruyordu. B. arkadaş ağıl-

yordu. “Birinci çığda onlar bizi kurtarmıştı, şimdi sıra bizde onları kurtarmalıyız” diyordu.

Sonun başlangıcı başlamıştı bile. Ramazan arkadaşın “mutlaka bulmalıyız” inadıyla uğraşması bile bir işe yaramıyordu. Bırakalım kurtarmayı, herkes kurtarmalık olmuştu. Çukura bile inip-çıkma zorlanıyorlardı. Başarılsa bile çadırın orada olabileceği kesin değildi. Birkaç saat içinde yukarılarda metrelerce kar birikmişti. Her an kopabilir tarzda kurbanlarını gözlüyordu. Şu an çıkarılsalar bile çoktan şehit düşmüşlerdir. Havasızlıktan ve tonlarca basınç altında yaşama şansları kalmamış kanısı herkeste egemen olmaya başlamıştı. Zaten başka da çare yoktu.

Emir-komuta gereği Jihat arkadaş komutandı. Çünkü birlik komutanı kurtarılmamıştı. Bu işi yardımcı üstlenmişti. Jihat arkadaş ayak üstü kısa bir konuşmadan sonra kararını verdi.

- Yoldaşlarımızı kurtarmadık. Hiç olmazsa kalanları kurtarmalıyız en kısa zamanda bu hain yamacı terk etmezsek aynı akıbeti paylaşacağımız kesindir. Şu anda Adnan arkadaş ve on bayan arkadaşımızı şehit verdik. Onlardan sadece

istiyor. Bütün arkadaşların durumu çok kötü. Gidenler geri gelmeyebilir de. Vedalaşarak ayrılın. Biz burada sizleri bekliyoruz. Siz de fazla birbirinizden ayrılmayın, devamlı ses verin. Bıyıklarınızla, kaşlarınızla oynamayın, eliniz değiştiğinde derisi olduğu gibi çürümüştür. Zaten çoğumuzun suratı bu yüzden parçalanmış bile. Gözlere dikkat edin, kör olabilme riski çok yüksek.

Gruplar tekrar Ayten arkadaş bulmak üzere geri döndüler. Bu arada B. arkadaş birden irkildi.

- Durun arkadaşlar bir bayan sesi duydum. Heval, heval diye bağırıyor.

- Neredesin Ayten, neredesin ses ver.

- Buradayım, ben gelelimiyorum. Sesimi takip edin, sağınızdayım.

- Ayten... Ayten...

- Buradayın hevaalllll! Sesiniz çok yakın. Yaklaştınız, devam edin.

Fırtına karanlığında Ayten arkadaşın yanına varıldığında grup iyice yorgun düşmüştü. Ayten arkadaş olduğu yerde çömelmiş, oturuyordu. Ayaklarına sarılan kefiyelerden birini düşürmüştü. Bir ayağı sarılı, diğer ayağıyla yere basmıştı. Ama soğuğu artık hissetmiyordu. Erkek arkadaşlardan hemen biri başındaki kefiyeyi çıkararak, Ayten arkadaşın çıplak ayağına sardı. Her şeyden önce Ayten arkadaş bulmanın verdiği sevinç ve moralle tırmanışa geçtiler. Ayten, arkadaşlarına sürekli moral veriyordu. “Heval bir şeyim yok. Sadece üşüdüm. Gruptan nasıl koptuğumu anlayamadım. Bir an düşüm ellerim tutmadığı için kalkamadım.” Bağırıyordum. Kimse sesimi duymuyordu. Zaten fırtına nefes aldirtmiyordu. Ağzımı açıp bağırarak istiyordum. Tipi fırsat vermiyordu. Artık sırtımı rüzgara çevirdim. Rahatça çığlık atıyordum. Durumum iyice fenalaştı. Hiçbir ümidim kalmamıştı. Uzun zaman ölümlü sesizce bekledim. Ayağa kalkmaya çalıştım, ayaklarım ruhsuzdu. Beynin verdiği komutları algılamıyordu. Sizin sesiniz bana boşuk bir fırtına gibi geliyordu. Birkaç kez ışığa benzer bir ses işittim. Ama cevap verecek durumda değildim. Nasıl olsa ölürüm diye artık ses de vermek istemiyordum. Bütün gücümü toparlayarak bağırırdım.

Bu son ses Ayten arkadaş o anda kurtarmıştı. Grup hem yürüyor, hem de koro halinde bağırıyordu. Yarım saat sonra gruplar buluşmuştu. Artık kimsede yürüyecek hal kalmamıştı. Öylece kümelenmeye karar verdiler.

**

*

Henüz yarım saat geçmişti ki, aralıksız yağın kar ve şiddetli fırtına üzerlerini örtmek üzereydi. Hiç kimse yerinden kalkmak istemiyordu. Adına ölüm denilen çok ağır bir uyku yavaş yavaş çökmeye başlamıştı bile. Birkaç kişi hariç çoğunun ayakkabıları ayaklarından çıkmıştı. Bazılarında tek ayakabı vardı. Farkında bile değillerdi. Küçük Güney’den olan Muhittin arkadaş fısıltı halinde konuşmaya başladı: “Arkadaşlar iki-üç kürek olsaydı şehitleri kurtarabilirdik. Evet kurtarabilirdik. Ne diyorsunuz öyle değil mi?”

Cevap alamayınca Muhittin arkadaş acı bir çığlık atmaya başladı: “Beni duymuyor musunuz? Yoksa dondunuz mu? Kalkın hepiniz, ayağa kalkın, uyuyoruz, kalkın dedim. Jihat heval kalk arkadaşları kurtar. Bir mezraya ulaştır, yoksa hiç kimse kurtulmayacaktır.”

Newal arkadaş ayağa kalkarak; “Muhittin arkadaş doğru söylüyor, ben bir mezra yolunu biliyorum. Sanırım bir saat çekebilir. Grubun yarısını çığların altına bıraktık. Kalanları bir yere ulaştırmalıyız.”

Jihat arkadaş: “Tamam Newal arkadaşın dediği noktaya gidiyoruz.”

Bir eliyle yatanları silkeleyerek, kaldırmaya çalışırken bir yandan da “kol kola girin düşen olabilir” diyordu.

B. arkadaşın durumu oldukça kötüydü. Ramazan onun koluna girmişti. 1991 yılında donma olayını yaşadığı için Ramazan hevalın ayakları zayıf ve dayanıksızdı. Buna rağmen B. arkadaş ayakta tutmaya çalışıyordu. Newal ellerini birbiri-

ne tokuştururken hiçbir şey hissetmiyordu, tamamen donmuştu. Hiçbir canlılık belirtisi ve acı duymuyordu. Metal sesleri gibi sesler çıkıyordu. Bu haliyle bile gülererek moral veriyordu. Arkadaşlarını yürütmek ve moral vermek için dört saatlik yola bir saatlik demişti. Rüzgarı sağ tarafına alarak tepeden aşağı inmeye başladılar. Yaklaşık yarım saat sonra bir kara parçasına gelmişlerdi. Burası yamaç olduğu için tipi tutmuyordu.

Tam bir ölüm yolculuğu.

Gruptan kopmak ve tökezlemek demek yaşama şansının olmaması demekti. Geriye dönüp yardım etmek, tekrar yokuşu tırmanmak imkansızdı. Adımlar güç bela, ancak yokuş aşağı atılabiliyordu. Kara parçasına geldiklerinde, grupta Ayten ve Cengiz yoktular. Peş peşe iki çığ felaketi ve dokuz şehit veren gerilla grubu küçük gruplar halinde teker teker ikişer ikişer vadinin bir tarafına şuursuzca dağılmışlardı. Gitmek istedikleri mezra hemen yanı başlarında kırkbeş dakikalık mesafedeydi. Kimin nerede olduğu bilinmediğinden toparlanmaları da artık imkansız gibiydi. Moral bozukluğu, görüş mesafesinin zaman zaman dört-beş metreye kadar düşmesi de önemli bir engeldi. Girdap hareketi gibi saatlerce dönüp dolaşıp aynı yere geliyorlardı.

Ayten önünden bir karartının geçtiğini farketti. Seslenerek ona ulaşmaya çalışıyordu. Bu giden Cengiz'di, durmak istemiyordu. Can korkusu ile bireysel kaygıları iyice ortaya çıkmıştı. Arkasından seslenen Ayten arkadaşı bildiği halde dönüp bakmıyordu bile. Ayten arkadaşın gruptan ikinci kopuşu oluyordu bu. İlkinde kurtulmuştu, ikincisinden bütün gücünü toparlayarak ancak Cengiz'e ulaşabilirdi. Birlikte epeyce yürüdüler, ayakkaşları çığ altında kaldığından arkadaşları kefiyelerini çıkarıp ayaklarına sarmışlardı. Kefiyelerden birini düşürdüğünü anlamıştı. Oldukça yorgundu. Sabah ortalık iyice aydınlandığında Cengize dönerek:

"Bak mezra görünüyor, dumanlar yükseliyor, bir grup arkadaşta iyice yaklaşmış vadinin dibindedirler. Görüyor musun?"

"Evet görüyorum."

"Ayakkabılarım olmadığı için yürüyemiyorum, sen bekleme, git. Ben burada bekliyorum. Jihat arkadaş beni burada alsın. Sadece ayaklarım üşümüş saatlerce beleyebilirim."

Ayten üzerindeki kazağı çıkararak çıplak ayağına sardı. Ellerini göğüslerinin hizasına kenetleyerek yeleğinin altına soktu. Sırtını kar duvarına dayarak beklemeye başladı. Gözlerinin üstündeki kaşlar derisiyle birlikte sıyrılmıştı. Gözerlerinde bir tek kirpik bile kalmamıştı. Siyah kaşlarının yerine şiddetli rüzgarın morlaştırdığı pembesi etler görünüyordu. Cengiz aşağı inerken sendeleyerek gruba yetişir. Cengiz gurutpan on dakika sonra köye girer.

Cengiz köye gider gitmez daha önce köye giden grup, Ayten arkadaş sorarlar. Cengiz, Ayten arkadaşın şehit düştüğünü, kendisinin de geldiğini söyler. Daha sonra Cengiz, arkadaşlara Ayten arkadaşla saat ona kadar birlikte olduğunu söyler ve uygulamaya alınır. Raporunda yukardaki durumu anlatır. Daha sonra İstanbul'a gönderilir. Burada düşmana sığınır.

Birkaç kişi Ayten arkadaşını aramak için geri dönmeye çalışsalar da fayda etmedi. Ancak onbeş-yirmi adım atabildiler. Şiddetli fırtına onları geri püskürtmekte, zorlamaktadır. Tüm seslenmelere ufak bir karşılık verilmiyordu. Bir şey yapmanın verdiği çaresizliği bir moralsizliği de beraberinde getiriyordu.

Jihat arkadaş, "onlar gruptan koptu. Ya bir yerde düştüler ya da başka tarafa gittiler. Onları bulmamız imkansızdır. Sıkı kenetlenin, yola devam edeceğiz". Arkasından Newal arkadaş, "Ha gayret az kaldı neredeyse girmek üzereyiz" diyordu. Yaklaşık beş dakika sonra arka sırada "Muhyetin" diye bir bağırışma duyuldu. Bu Ramazan arkadaşın sesiydi. Geri dönüp

yanına gitiğimizde yan uzanmış yatıyordu. "Bijî Serok APO! Şehit namîrîn!" diye slogan atıyordu. Ve "ben artık geleceğim, siz gidin, öbür arkadaşları kurtarın" diyerek arkadaşları ikna etmeye çalışıyordu. Arkadaşlar onu kaldırmaya çalıştı, ancak pamuk çuvalı gibi yıkılıyordu. Bir saat önce arkadaşların kollarına girerek yürütmeye çalışan Muhittin arkadaş artık yürüyemiyordu. B. arkadaş başını kaldırarak Ramazan arkadaşın bacaklarının üstüne koydu. Ellerini ovmaya başladı. Cesaret veriyordu. "Biraz daha dayan, sabahın ilk ışıkları görünmeye başladı. Mezra bile görünüyor, köpek seslerini sen de duyuyorsun değil mi? Bir saate kalmaz mezradayız." Muhittin başıyla onaylarken hafifçe gülümsemeyi de ihmal etmiyordu. Saniyeler ilerledikçe söylenenleri duymamaya başladı. Artık gülümsemiyordu. Buz bedeni iyice soğumaya başlamıştı. Ramazan bir eliyle göz kapaklarını kapatırken sadece "şehit oldu" diyebilirdi. Bir şeyler daha söylemek istiyordu. Hıçkırıklar boğazını düğümlemişti. Hıştının geldiği yöne B. arkadaş dönüp bakmıştı. Rojdan ve Doğan birbirlerine tutunarak geliyorlardı. Grubun gerisinde kalmışlardı.

Ramazan arkadaş, "Arkanızdan gelen var mı? Ayten'den bir haber yok değil mi?"

Doğan gözlerini Muhittin'in bedeninden ayırmadan "hayır" anlamında sadece başını salladı. Sonra devamlı "şehit mi oldu?" sorusunu yöneltti. Kısa bir aradan sonra "evet o bir şehittir" yanıtı verildi. "Böyle açıkta bırakamayız. Üstünü kar ile kapatalım ki, yaban hayvanları cesedi parçalamasın" Muhittin arkadaş artık üşüyordu. Ramazan arkadaş yavaşça ayağa kalktı. Önce B. arkadaş sonra da Doğan ve Rojdan'a anlamlı anlamlı bakmaya başladı. Titrek ve terden düşmüş bacaklarıyla birkaç adım attı. Ve son bir kez hepsi geri döndüler. Son bir kez şehitin görünmeyen bedenine bakarak "elveda şehiden hêja" dediler. Sonra ölüm yolculuğuna devam ettiler. Önden giden grup arkadaşları bekliyorlardı.

Gün ışığı artık iyice ortalığı aydınlatmıştı. Dağlar, yamaçlar, vadiler ve mezra çıplak gözle iyice seçiliyordu. Newal arkadaş dağdan aşağı iniyordu. Oysa Newal gece karınlığında gruptan kopmuş, yolunu kaybetmişti. Kimsenin haberi bile yoktu.

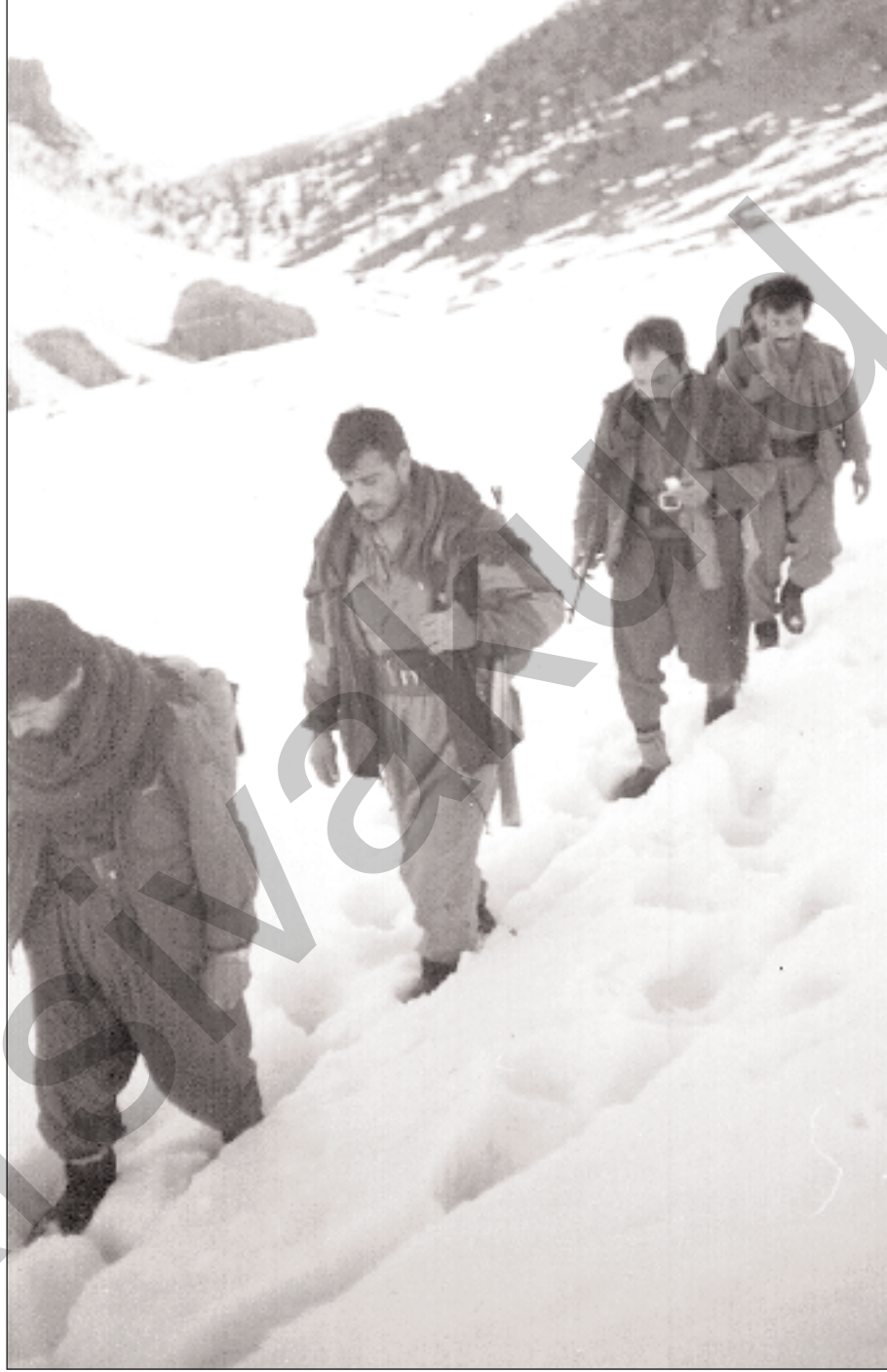
Grup ölüm yolculuğuna devam ediyordu.

Nasıl olsa onlar Newal'ı görmüşlerdi. Newal da onları görmüş olmalı, bundan sonra yolu kaybetmek imkansızdı. Kar yağışı artık durmuştu. Fakat nefesleri donduran kuru ayaz devam ediyordu. Henüz yola çıkılı dört-beş dakika geçmişti. Ramazan arkadaş, "Uyum var, uyumak istiyorum" bunun üzerine ne olduğunu anlatan B. arkadaşın gözleri doldu. Ağlamaya başlarken Ramazan arkadaş hissettirmemeye çalışıyordu. Rojdan, "Ramazan arkadaş kalk, uyuma, bütün arkadaşları sen kurtardın. Buraya kadar sen getirdin. Kendini toparla, koluma gir, yolumuz az kaldı."

B. ve Rojdan arkadaş sağlıklı sollu Ramazan'ı araya alarak ayağa kaldırdılar. Biraz yürüdüktan sonra olanca ağırlıyla yere yıkıldı. Güçten düşen kollar artık kaldıramıyorlardı da. Ramazan arkadaş, "Arkadaşlar partiye karşı dürüst olun. Olan biten her şeyi abartısız anlatınız. Dürüstçe anlatın, siz kendinizi kurtarın, beni bırakın." B. arkadaş yüksek sesle Jihat arkadaş çağırıyordu. Jihat önde giden grubun içindeydi. İmdat seslerini duymadan yürümeye devam ediyorlardı. Oysa ölümün eşğine gelmiş B. arkadaşın sesi kırk-eli metrede duyulabilirdi. Rojdan ve B. arkadaşın çabaları sonuç vermiyordu. Yarım saat sonra Ramazan arkadaş şehitler kervanına katılmıştı. Kaskatı kesilmiş cesedi bembeyaz karların içinde duruyordu. Bir daha uyanmak üzere derin bir uykuya dalmıştı bile. Ramazan arkadaşın can çektiği saniye-

lerde Jihat ve beraberindekiler mezraya ulaştılar bile.

Rojdan ayağa kalkmak isterken sendeleyerek düştü. Kendi kendine kızarak bir daha ayağa kalktı. İki-üç adım attıktan sonra tekrar düştü. B. arkadaş yardım için yanına gitti, ancak onun da elleri artık tutmuyordu. Omuzlarıyla destek vermeye çalışıyordu. Doğan arkadaş yaklaşık on metre ilerde seslendi "sürükleyerek bana kadar getir, birlikte çeker götürürüz." Ama B. arkadaşta artık ayağa kalkamıyordu. Yerde emekleyerek Rojdan'ı omuzlarıyla ileriye itiyordu. Dayanamayan Doğan arkadaş yardım etmek üzere hareket etmek isterken, yabancı bir köylü göründü. Koşarak karı yara yara geliyordu. Hiçbir şey söylemeden Rojdan'ı kucakladığı gibi aldı götürdü. Ev yaklaşık ikiyüz metre ilerde tepenin üstündeydi.

Doğan sendeleyerek düştü. Büyük bir acıyla "B. arkadaş artık ben bittim. Uyum geliyor" dedi.

Kokel arkadaş yaklaşık on adım kadar geride düşmüş gözleri kan çanağına dönmüş, kıpkırmızı olmuştu. Elini ikide bir gözüne götürüyordu. Dayanılmaz bir acıyla bağırıyordu. "Heval siz neredesiniz, sizleri göremiyorum. Hiçbir şey göremiyorum" şuursuz el darbeleri bıyıklarını, kaşlarını ve saçının yarısını deri ile birlikte koparıp atmıştı. Bütün cildi bıçakla soyulmuş gibi donmuş, pembesi etlerin korkunç bir görüntüsü vardı. Kokel gözlerini kaybetmişti. Gözleri donmuş, işlevini yapamıyordu. B. ve Doğan arkadaşlar yerde sürükleyerek ilerlerken bir yandan da Kokel'e cevap yetiştiriyorlardı. "Heval biz seni görüyoruz. Burada yız. Korkma bizi kurtarıyorlar. Köylü Rojdan'ı götürdü, sıra bize geldi." Morali bozulmasını diye Ramazan arkadaşın şahadetinden hiç söz etmedi. Köylü ikinci seferini yaptı. B. arkadaş yolunun üzerinde görünce, önce yerde kıvrananlara bir göz attı. Derin bir iç çektikten sonra herhalde kilosunun da hafifliğini de göz önüne alarak hemen tercihini yaptı. Ve B. arkadaşın yanına gitti. Önce oturdu, sonra da yanına uzanarak

ani bir hamleyle sırtının üstüne iteledi. Sonra çömeldi ve ellerini kara dayayarak ayağa kalktı. Doğan arkadaş çığlık çığlığa bağırıyordu. "Hevalê Jihat'a söyle bizi buradan alsın" dedi.

Komutan Adnan arkadaşın yardımcısı çok sıkıntılı anılar yaşıyordu. Üzerine büyük bir ağırlık çökmüş çadırın bir köşesinde derin derin düşünüyordu. Çay ve sigaradan başka bir şey almıyordu. Çünkü giden gruptan günlerdir haber alınmıyordu. Binbir ihtimaller ve kötü düşünceler kafasını kalbura çevirmişti. Umut veren hiçbir belirti, işaret alamıyordu. Birliğinde morali oldukça bozuktu. Her an kış kampına hareket komutunu beklediklerinden doğru dürüst yerleşmişlerdi bile. Zaten güvenli bir noktada da değillerdi. Bir ara kendini tutmadan sinirlendi.

mıza gelenler onun yüzünden oldu. Zamanın da Jihat arkadaşta bulduğumuz noktanın kışık depolarına takviye yapması için emir verseydi yirmizden kırıdanmazdık. Bu son eylemimiz de Pülümür'den Kiği'ye hareket ederken Adnan arkadaş Mehmet arkadaş kış hazırlığı için talimat vermişti. Gidiş geliş yirmi-beş gün çekti. Döndüğümüzde depodan bir çuval un, iki-üç günlük çay şekeri vardı. Oysa önümüzdeki yirmibir Mart'a kadar yiyecek stokunun olması lazımdı."

Akşama bir grup arkadaşı köye gönderceğiz. Bir-iki günlük daha erzak alırlar. Elinizi çabuk tutun, köyden akşamleyin her an bir haber gelebilir. Bölgeyi terketmemiz durumunda, bu halimizle bir de gözlerimiz sizin yolunuzda kalmasın. Akşama az bir zaman kaldı. Yakacak için biraz daha odun kıralım.

Şahin arkadaş araya girerek, "Arkadaşlar çaylar hazır, bir arkadaş servis yapsın, ben bir dışarı çıkıp geleyim. Üç gündür yağlı ekmek yiyoruz. Bu havada sık sık dışarı çıkmak zorunda kalıyorum."

Çadırdan yaklaşık yirmi-otuz metre uzaklaşmıştı ki, devriye nöbetçisinin "müjde müjde" sesiyle irkildi. Yüzünde bir mutluluk tebesümü belirdi. Fırtınaya karşı elini siper ederken diğer eliyle de ne var der gibisine salladı. Fırtınanın ısıklarına konuşan nöbetçi sesi zor anlaşılıyordu. "Jihat heval ve yanında bir kişi geliyorlar."

Şahin kendisini dışarı atan sıkıntısını unutarak sevinçle çadıra girdi çok heyecanlı olduğu herhalinden beliydi. Hiçbir soru sormalarına fırsat vermeden kendisini şaşkın şaşkın izleyen arkadaşlarına inci taneleri gibi sözcüklerini sıraladı "hevaler müjde Jihat arkadaş, yanında bir arkadaşla geliyorlar."

Ortalık büyük bir sevinç boğuldu. Gerillalar sıkıntılarını dışarı atarcasına derin bir oh çektiler. İsa arkadaş "Müjde olarak sana bir yağlı ekmek daha vereceğiz. Seni anlıyorum, git işini gör zaten ayakta kıvranıyorsun" arkadaş gök gürültüsünü andıran kahkahasını patlattı. Çadırdakilere dönerek; "şu çayları getirin de rahatça afiyetle içelim. İyi ki arkadaşları köye göndermedik. Yoksa beş saat da onları bekleyecektik. Aman ha çayları bitirmeyin, arkadaşlara bırakalım, hem üşümüşler, hem de yorgunlukları var. Sobaya odun atmayın, çadır serin olsun. Donmuş olabilirler. Öğlen yemeğinden biraz mercimek artmıştı, onu hemen ısıtıp hazırlayalım."

Birkaç kişi çadırdan ayrılarak Jihat arkadaş karşılamaya gittiler. Bu arada Jihat da yokuşu bitirmek üzereydiler. Mesafe yüzeli metre ya vardı, ya yoktu. Jihat kendisini karşılamaya gelenleri görünce "gelmeyin işaretini verdi. Karşılamaya gidenler ise, sırtını tipiye çevirerek öylece beklediler. Jihat gittikçe yaklaşıyordu. Omuzları çıkmış, yüzü sararmıştı. Adımlarını rastgele atıyordu. Tıpkı bir körün yabancı bir mahallede bastonsuz yürümesi gibi. Şahin'in yanına geldiğinde sadece başını sallayarak "merhaba" diyebilirdi. Karşılayanların yüzlerindeki sevinç birden değişti. Yerini acı bir tebeşüme terketti. Artık kötü bir olay olduğu anlaşılıyordu. Hiçbir şey konuşmadan çadıra doğru yürümeye devam ettiler.

Şiddetli fırtınanın ısıkları ve kara batan ayak sesleri sessizliği bozuyordu. Arkadaşları şaşkın şaşkın birbirlerine bakarken, Jihatın gözler dolmuş boğazı da düğümlemiş, düğümü açmaya çalışıyordu. Şahin arkadaş dayanamadı. "Arkadaş PKK savaşçısı asla ağlamaz, ne oldu anlatsana?"

Kürt yaşamı büyük zafer kazanıyor...

Baştarafı 21. sayfada

dir ve bu da büyük heyecan veriyor.

Bir de zafere yakındır. Bu 13. yıla girerken diyebilirim ki, hiçbir zaman bu kadar hem başarıya yakın, hem de bu kadar azimli, iradeli ve heyecanlı değildik. Neden böyle?

Kürt yaşamı zafer kazanıyor.

Büyük bir güvenle ve çok kapsamlı bir özgürlük birikimi ve onu “ben artık yaşamak istiyorum, ben artık kesinleşmek istiyorum, artık ülkemde biriken bulutların, bütün çorak toprakları doyurduğu bir yağmur olmak istiyorum, göl olmak istiyorum, sel olmak istiyorum.” Elbette bunlar çok heyecanlı gelişmelerdir.

- Bu boyuta ulaşacağını bekliyor muydunuz?

- Bende beklemek diye bir kavram yok-

tur. Benim için anın başarısı çok önemliydi. Anı kurtardığımda, günü kurtardığımda, zaten yarın kurtarılmıştır. Beklenti çok şiddetli. Hâlâ da büyük beklentilerim var, ama onun gerçekleşmesi, işte bugün yürüttüğümüz çalışmadır. Beklenti ile an'da gerçekleştiren arasındaki denklemin çok iyi kurdum ve beklentilere de büyük gönül huzuruyla yaklaşıyoruz.

Beklentiler iyi, gerçekleşenler iyi. Halk bugün büyük bir memnuniyet duyuyor. Demek ki, kendimizi iyi mevzilemişiz, iyi örgütlenmişiz. Ama yine de tehlikeler var. En çok istediğim, artık benimle sınırlı olmayan bir önderlik gelişimdir. Veya benimle sınırlı olmayan bir halk savaşçılığıdır. Bunda endişelerim var. Kendimi kurmam, yoğunlaştırmam gerekiyor. Onu daha fazla yapacağım, ama insanın da

nitekim bir zaman süreciyle veya mekan koşullarıyla ve benim için çok tehlikeli bir ortamda yaşamaya ilişkin sorunlarım vardır. Bu, her an bende beklentileri zora sokabilir. İşte bu zorlukları aşmak için herkesin militanlaşmasını, halkın daha sağlam bilinçlenmesini, kendine güvenmesini, benim fiziki varlığıma kendini, kurtuluşunu bağlamasını, buna değer vermesini, ama herhangi bir şey olduğunda onu büyük bir gönül rahatlığıyla (ki benim de temenim budur), arkamda öyle ağlamak, sızlamak için değil, arkamda, büyük bir güç vermişim, tarihi bir güç vermişim. Bunun üzerinde adeta bayram coşkusuyla zafere kadar yürümelerini diliyorum.

29 Haziran 1996

Devrimci Ahlak ve Militan...

Baştarafı 11. sayfada

bap-çavuş yaklaşımından, kafa-dengi ilişkilerden hareketle veya ortak zaafıların örtüştüğü ve kendini rahat yaşatabileceğine inandığı için görevlendirmeler yapılabilmekte, parti yanlış bilgilendirilmektedir. Açık ki, sorumlu düşünen, devrim, parti ve ahlak kaygısı taşıyan, biraz olsun emek vermiş ve emeğinin mücadelesinde heba olmasını istemeyen biri görevlere, tayin terfiye ciddi yaklaşıyor. Bu görevlerde mücadelenin, savaşın ve halkın geleceğinin saklı olduğunu bilir. Yetmez kişilik, bozuk ahlak ve anlayışlar buna önem vermez ve birçok alanda büyük kayıpların, tahribatların dağılmasının yaşanmasına çanak tutar ve her alanda tasfiyeciliğin gelişmesine yol açarlar. Yani görevlendirme ve terfiyi kişinin emeğine, çabasına, yeteneğine, aldığı görevin altından kalkıp kalkamayacağına bakmadan, sıradan nedenlerle, hatta çoğu kez kişi tanınmadan, ciddi görevlerle karşı karşıya bırakıldığında, kaçışlar, ihanetler ve değer düşmanlıkları da rahatlıkla gelişebilmektedir. Parti terbiye ve ahlakı; emek, çaba, yetenek ve kararlılıkla bağlantılı düşünmeyi buna göre terfi ve görevlendirilmelerin yapılmasını emreder.

Halk, ülke ve insan sevgisi büyük olanın, buna düşmanlık edenlere karşı da kin ve nefretinin büyük olması gerekir. Bazıları kin ve nefretin yanlış oldu-

ğunu söyleyebilirler. Ama insanlığı yıkanlarla yeniden kuranları, bunun çabası içinde olanları ayırt etmek gerekir. Hak eden karşılığını görmeli, ilişkilere ona göre yaklaşılmalıdır. PKK'de şekillen en büyük ahlaki ölçülerden biri de budur. Halka düşmanlık edenler devrimcilerin, halkın öfke ve gazabına uğrayacaklardır.

Tüm bu sorunların aşılması için, militanın kendi gerçekliğine doğru yaklaşması, partiyi öğrenme ve kavramada mütevazı olması, kendisini değerlerin üzerinde görmemesi, eğitimine kesintisiz devam etmesi, kendisini bugünün görevlerine cevap verecek düzeye getirdiği gibi yarının sorunlarının da çözümüne hazırlaması, kazandığı deney ve birikimi kendisiyle sınırlı tutmayarak yoldaşlarının ve halkının eğitimine seferber etmesi, insan yetiştirmesi, bunları en büyük ahlaki erdem olarak görmesi gerekir.

Gerek halkımız, gerekse militan yapımız devrimci ahlak ve ilkelerden taviz vermemeli, yeni bir insanın, yeni bir toplumun yaratılmasını amaç edinmeli, bunun tohumunu şahsında filizlendirmelidir. Bu yapılmadı mı sömürgecilerin dayattığı toplumsal çöküntü ve ahlaki dejenarasyon daha da derinleşecek ve süreci olumsuz yönde uzatacaktır.

Yeni bir halk ve toplum, yeni bir ülke yaratmak istiyorsak bunu kendimizden

başlatmalıyız. Çalışmalarımızda kolektivist emi esas almalı, basit aile çıkarıcılığı yerine halk ve ülke bağına geliştirmeliyiz. Bugün ahlaklı ve onurlu yaşamın en büyüğü, en anlamlısı ve en değerli ilişkileri partimizin saflarında savaş ortamında yaşanmaktadır. Bu anlamda ahlaklı ve onurlu yaşam, gelecek özgür toplum, özgür kişiliklerin en mükemmeli savaş ortamında şekillenmektedir. Düşman çizimleri altında çığnayan, işkenceleri altında can veren, her gün yeni yeni katliamlar yaşayan bir halk ve bireyleri için kurtuluş savaşını yükseltmekten, saflarımızda mevzilenmekten, en sıradan görevlerden en yüksek sorumluluğa kadar üzerine düşeni hakkıyla yerine getirmekten daha çarpıcı, daha can alıcı bir ahlak tanımı olamaz. Ahlaklı ve dürüst olmanın en anlamlısı şehitlerimizin ideali ve gösterdiği yoldaşlık temelinde ikirciksiz yürümekten geçmektedir.

Bahar Xeyzan

Serok APO'nun Askerleri

Çıktı

Mezopotamya Yayınları

Abdullah Öcalan

Seçme Röportajlar Cilt-III

Çıkıyor

Weşanên Serxwebûn

Ayhan Kaya (Mordem)

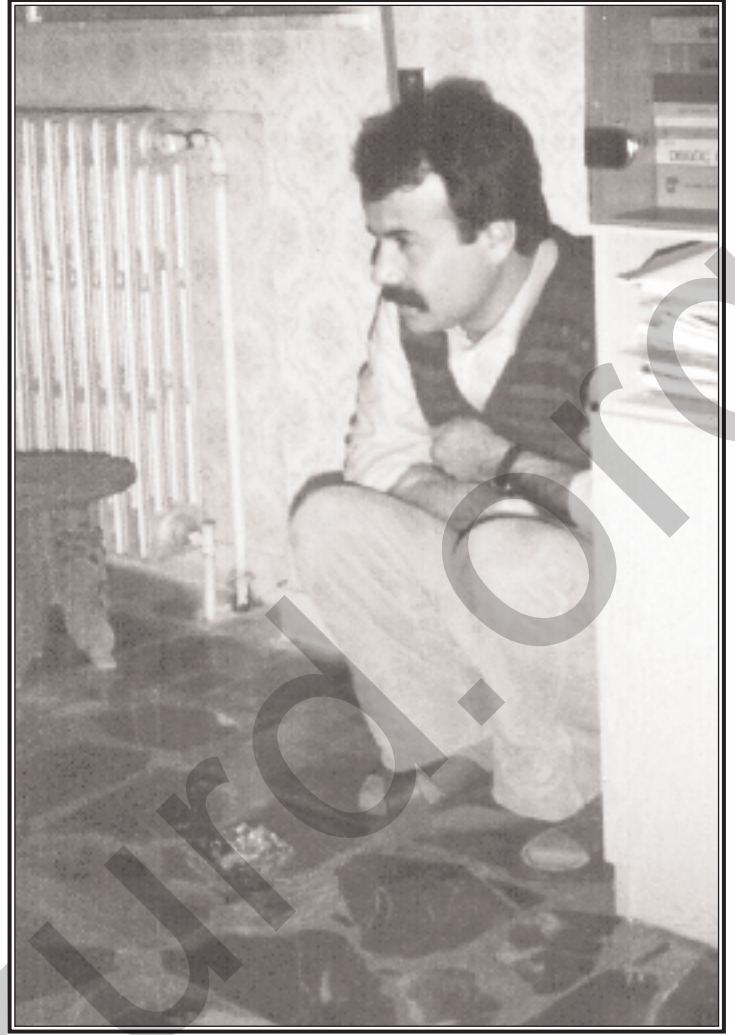
MORDEM'İN GÜNCESİ

Çıkıyor

Weşanên Serxwebûn

Weşanên Serxwebûn'dan yeni bir kitap

“Ölsem de Gam Yemem”

Tarih, bütün bir geçmişin muhasebecisi ise, arşiv de onun belleğidir. Aynı zamanda geçmişin bilgisi, belgesi ve tanıklığıdır da. Bazı gezginler, bozulmamış doğayı anlatmak için “balta girmemiş orman” veya “insan ayağı değmemiş toprak” deyimlerini kullanırlar.

Kürdistan tarihi ve dolayısıyla PKK tarihi de dayandığı zengin arşivle birlikte böylesi bir tanımlamaya muhtaçtır. Kürdistan tarihi, çoğu emperyalist devletlerin arşivlerinde ve karanlık mahzenlerinde ışığa çıkmayı beklerken, PKK arşivi yavaş yavaş açılıyor. Bizzat önderliğinin sayısız çözümleme ve anlatımları yanında yazılı belgeler de büyük bir açıklıkla insanlığa sunuluyor. Çekirdek kadrolarının anlatımları, rapor ve değerlendirmeleri çeşitli yayın organlarında peş peşe yayınlanıyor.

İyi korunmuş, dokunulmamış bir arşiv, tarafsız bir tarihin olmazsa olmaz koşuludur.

PKK tarihini gösteren arşivin böyle bir özelliği var. Yirmibeş yıllık geçmişin arşivi, sapasağlam duruyor.

Yığınla belge, rapor, mektup, maliye cetvelleri, el çizimi haritalar, milis listleri, ajan adları, köy ve kasaba krokileri, bazen de solmuş siyah-beyaz fotoğraflar...

Belgeler karıştırıldıkça ağır bir yük gelip omuzlarına biniyor insanın. Çünkü bu belgeleri yazan, bu planları hayata geçiren, bu bilgileri kaleme alan devrimcilerin büyük bir bölümü bugün aramızda değil. Onlar büyük imkansızlıklar içinde, tarihin kendilerine biçtiği rolü oynadılar; imkansız imkan dahiline soktular ve kendileri de tarih oldular.

Hiçbir kişisel çıkarı ve kaygısı olmayan bu yiğit insanların dokunuşlarını, soluklarını her an hissetmek; onların bu paha biçilmez miras-belgelerine hakkını teslim etmek hem bir görev, hem de ağır bir yük olsa gerek.

Yapış yapış olmuş eski sayfaları açıp araladıkça toprak, hem kokusu, devrim arşivlerinin nasıl ve hangi şartlarda saklandığını da gösteriyordu. Özenle, defalarca sarılıp bantlanan paketler içindeki yazılar yine de yer yer birbirine yapışmış, bazen nemlenen mürekkep beyaz kağıtların üzerinde usulca yayılmış.

Günlüklerden anladığımız kadarıyla aç-susuz geçen günler az değildi. Henüz HRK kurulmamıştı. Maliye cetvellerinden, o dönemin sıkıntılarını ve değerlere yaklaşımdaki hassasiyeti; listelere geçirilen “1 adet sakız”, “1 adet tırnak makası” veya “bir demet maydanos” gibi masraflardan anlamak mümkün.

15 Ağustos sevinci ve etkileri bu belgelere sinmiş. Komutan Agit bu eylemleri büyük bir coşku içinde değerlendiriyor. Eylemin yankılarını, eksikliklerini de açık bir biçimde kaleme almış.

Bu tarihi atılımın öncüsü olan Mahsum Korkmaz, geleceği en ince ayrıntılarına kadar düşünüp tasarlamış. Günlük planlamalar, militana notlar, günlük harcamalara varana kadar her şey yazılmış. Ne var ki, bu belgeler birbirinden kopuk. Belli bir sistemle tutulmadığı halde bu notlar büyük bir planlılığı, ciddiyeti açıkça gösteriyor.

Agit, yani Mahsum Korkmaz kendi el yazısıyla bıraktığı bayrağı taşıyanlara altın değerinde öğütler, değerlendirmeler sunuyor. Bazen eleştiriyor, bazen de özeleştiriyor veriyor.

O'nun el yazılarını okurken hem onu daha yakından tanıyacaksınız, hem de tanıklığını yaptığı, öznesi olduğu bir tarihi kesitin esintilerinde gerilere uzanıp bugünleri daha iyi anlayacaksınız.

KÜRT YAŞAMI BÜYÜK ZAFER KAZANIYOR

Gazeteci Mehmet Aktaş'ın MED-TV adına Başkan APO ile yaptığı röportaj

- Halkımızın savrulması uluslaşma önünde bir engel midir? Bundan dolayı Kürtlerin uluslaşma süreci sancılı mı oluyor?

- Her savrulma, beraberinde büyük altüst oluşları getirir. Eğer savrulmaya karşı büyük bir karşı koyuş hareketi düzenlersen, bu savrulma, yeniden bir dönüşüme, hatta yeniden dirilişe bile uğratılabilir. Biz kendi gerçeğimizde bunu biraz ortaya çıkardık. Bu savrulma, dirilişle ve büyük bir dönüşümle karşılaşmıştır. Ve şimdiden büyük bir kurtuluşa dönüştürülüyor. Kendi başına savrulmaya bırakılırsa, o bir halkın bitirilişi olur. Tepkisiz, dirençsiz savrulma ölümdür.

Ve nitekim birçok güçte, kişilikte, kimlikte ve halkların tarihinde bunu görmek mümkündür. Ama birçok savrulmada da büyük yaratıcılıkların ortaya çıktığını biliyoruz.

Bir Yahudi diasporası, ikibin yıldır devam ediyor. Ama en büyük bilim adamları, sanatçılar, hatta zenginler, sermayedarlar, Yahudiler içinden ortaya çıkıyor...

- Yani uluslaşmaya engel değil mi?

- Eğer büyük bir direnişle karşılık verilirse tam tersi-

“Milyonları bu kadar beynine veya onların en hayati çıkarlarını yüreğine yerleştirenlerin yalnızlık sorunu olamaz.”

Binlercesi böyle katledildi. Bunların hiçbirisinin örgütü filan yok, PKK'yle ilişkili de değiller. Özel savaşçılar, kontralar diyor ki, “Bu, yakında onların safına gider.” Teslim alamamış, çözememiş olanları, “potansiyel tehlike” diyor ve kökünü kurutuyor.

Bu süreci kimse incelememi.

Yalnız işte, “şu kadar cinayet var, faili meçhuller nerede..?” deyip yetinmiyorlar. Bu bir şey değil! Faili meçhuller mezarda da olsa, sana da verilse, bu hiçbir şey ifade etmez. Bunlar nasıl içeri alındı, kimleri hangi amaçla aldılar, nasıl vahşice işkenceler uygulandı? Burası çok önemli, bunun peşine düşmek gerekir.

Ben, bazılarının, insan hakları ve barış arayıcıların çabalarını yetersiz buluyorum. Ve birçok şeyi de gizliyorlar. Hatta bazıları hakkında kuşkuluyum. Asıl suçluyu, onların asıl niyetini, devletle bağlantısını, vahşi yüzlerini, yol açtıkları müthiş insanlık dışı acıları dile getirmiyorlar.

zükmemecesine yerin dibinde gömülmüştür. Düşman boşuna “elli yıldır mezara gömdük, üzerini de betonladık” dememiştir. Bu, doğru bir değerlendirmedir.

Ben o mezarı deldim. Nasıl deldim? O sizin işinizdir, araştırın. Ben şimdi yaşıyorum. Kürt adına yaşıyorum, Kürt özgürlüğü adına, Kürdistan halklarının özgürlüğü adına yaşıyorum. Ermeni'yi de, Asur'u da mezardan çıkarmak istiyorum, ne kadar kültür varsa, hepsini mezardan çıkarmak istiyorum. Bundan büyük heyecan ve kıvanç duyuyorum. İşte bunu araştırmak lazım. Bunlar az mı önemli savaşlardır? Hangi zalimler bunları, bu mezarlaşmayı ve bu betonlaşmayı yaptılar.

Bunu neden yazmayacaksınız?

Ve en önemlisi, bu nasıl çatlatıldı. Düşünün, elli yıldır kendi deyişleridir, beton bir mezarın içindesiniz. Döve döve o betonu çatlatıyorsun ve bir filiz gibi boy atıyorsun. Halklar için, onların kültürleri için bun-

cekte bu güçlerle ilişkileriniz nasıl bir seyir alabilir?

- Elbette ki, Kürt uluslaşmasında çok ciddi engeller, iç sorunlar var. Ben, her zaman şunu söyledim: Düşman ne kadar güçlü olursa olsun, dıştan dayatılan engellemeleri, özel savaşımını bu süreçte artık fazla sonuç alıcı bulmuyorum. Tehlike, içteki “Kürdistanlıyız, Kürdüz” diyenlerin, muazzam uluslaşma özelliklerindeki yoksunluğunda, kaçışında ve yine, “politikacıyız” diyenlerin politik yetersizliğinde görüyorum. Bunlar daha büyük tehlike arz ediyor. Bunlar, yalnız Güney Kürdistan için değil, Kuzey'de de azımsanmayacak düzeyde vardır. Doğu'da da vardır. Bunlar, şüphesiz büyük sorun teşkil ediyorlar. Bazıları çok tehlikeli engeller haline gelmişlerdir, sıyrılıp atılmaları lazım. Bazıları sorunların kaynağıdır, habire düşmanı besliyorlar, geliştiriyorlar ve bunu da safca veya politika yaptıklarını sanarak yapıyorlar. Bazıları çok

ne. Benim kendi pratiğimde yaptığım biraz da budur.

Benim büyüklüğüm şurada: Ben savrulmaya karşı büyük direndim; ruhta direndim, öyle kaba silahla direnmedim. Düşüncede direndim, kişilikte direndim. Bu çok önemlidir, buna benzer süreçleri hatırlıyalım: Direnç, ruhta, moralde, düşüncede ve özellikle (dar bir çerçevede de olsa) örgütlenmede, ne kadar şid-

Takmışlar bir at gözlüğünü veya bir gerçeği göstermez dürbünü; uzağı daha uzak gösterir, yakını daha anlaşılabilir yakına getirir ve gerçek görüntüyü siler. Böyle araştırmacılar var. Bu olup bitenleri görmek zor değil. Yıkılan köyler, fazla dürbüne, araştırmaya ihtiyaç göstermez. Bu insanların acılarını, yüzüne bakersan anında anlarsın. Kalem-

“Statükonun parçalanması, az çok Kürdistan’ı etkileyecek bir paktlaşmanın gelişmesi Kürdistan için nefes almanın ta kendisidir. Önce bunu görmek gerekir. Statükoyu savunmak, eski sömürgecilerin, emperyalistlerin maşası olmak demektir. Bloklaşmaya karşı olmak, eski statükoya razı olmaktır.”

dette savunulursa büyük bir karşı koyma hareketine, kendini yeniden düzenlemeye ve yeni bir topluma yol açar. Biz tam da bu süreçteyiz. Aslında bunun gelişimini iyi incelemeniz gerekir. Bu nedenle aydınlara, yazarlara, bilim adamlarına söyleyeceğim artık bu diasporayı, büyük altüst oluşu, savrulmayı mutlaka incelemelidir. İşler öyle gazetelerde yazıldığı gibi değil, öyle sandığınız gibi de değil, çok derin, çok tehlikeli ve çok amansızca yapılmaktadır. Her bir teslim olmamış, muhtemelen yurtsever olabilecek bir köylünün katledilmesi, korkunç bir olay! O faili meçhul denilen olaylar... Alıyorlar insanları, çok vahşice katlediyorlar. Şimdi bunların hikayesini kim yazacak.

le, bilmem neyle tırmıklıyor da gerçekleri bulacakmış, bu utanmazlıktır. Bu dehşetli iliklerine kadar hissetmeyenler, insan hakları savunucuları, barış arayıcıları olamazlar. Türkiye’de bu konuda çok sık bir durum var, aşılması gerekir. Bu da yetmez, bu insanların bir de dönüşüne ilgi duymak gerekiyor.

Kendimi ahım-şahım ele almıyorum, ama bu yıllara iyi dayandım, ruhumu satmadım. Benim büyüklüğüm burada. İğne ucu kadar imkanlar elime geçtiğinde, direniş için, düşüncede ve pratikte değerlendirdim. Bazı hayırlı şeyler ortaya çıktı. Bu anlaşılın veya bundan herkes yararlansın, bu da yeter. Bunun yapılması gerekiyor. Bu halkın güzel bazı değerlerini bir daha gö-

dan daha heyecan verici bir şey düşünülebilir mi?

Gerçekçi bir yazarımızın yüreğine bak, bilincine bak, bunun tanımını bile yapamıyor. Bu büyük bir zavallılıktır.

Gerçekleşen önemlidir.

Bir halkın ne kadar ince ağırlı da olsa kendi sesini tekrar ortaya çıkarması, “ben varım” demesi heyecan vericidir. Nitekim bazıları “Ermenileri de, Asurluları da uyandırdın” diyor.

Her halk uyansın, bu güzel bir şey.

Her kültür gelişsin, bu da güzel bir şey.

O dar milliyetçilikler ayrı bir sorun, ayrı bir bela. Onların üstesinden gelinebilir, ama gelişen insanlık, gelişen kültürler, yaşamın ta kendisidir. Bunun görüp, heyecanlanmamak mümkün mü? Savaşın, halk savaşının özü de böyle olursa sürükleyicidir ve yaratıcıdır, dolayısıyla başarılı sonuçlara götürebilir.

PKK yeni davranış ve tutumlara çeken bir etkiye sahiptir

- Mevcut durumda Güney'deki Kürt güçleri, Kürt ulusalcılığı önünde bir engel midir? Bunların siyasetlerini doğru buluyor musunuz? Gele-

zavallıcadır, köledir, kendini savunamıyor, sorun teşkil ediyor.

Bunlar çok ileri düzeyde. Güney'de hiç şüphesiz daha fazla var. Bunlar üzerine de gitmiyor değilim. Güney savaşını ben, bahsettiğiniz bu engellerin ortadan kaldırılması için düzenledim ve büyük bir takiple Güney'deki devrimcileşme, uluslaşma süreci üzerinde, hatta demokratikleşme süreci üzerinde durdum. Birkaç savaşı göze aldım. Son yıllarımızı önemli oranda buradaki savaşın üzerine hapsettik. Bazı olumlu gelişmeler vardır. Güney'deki gelişmeleri bu anlamda küçümsememek gerekir.

TC'nin birkaç büyük savaşı oraya dayatması boşuna değildir. Çekiç Güç'ün bir türlü ayrılmak istememesinin sebepleri boşuna değildir. Hepsinin amacı, burada uluslaştırma, demokratikleşme için yürüttüğümüz çabaları etkisiz kılmak içindir. Oradan Kuzey'e taşırılmasını, Kuzey'in de oraya taşırılmasını engellemek içindir. Buna rağmen yürüttüğümüz çalışmalar ve verdiğimiz savaşlar şimdi olumlu bir safhadadır. Her ne kadar eski tarzı ısrarla dayatmak isteyenler varsa, eskiden kendilerine göre bir savaş tarzları vardı. Ve her şeyi bu temelde tüketmeyi esas alanlar vardı. Şimdi bunları kısmen durdurmuş durumdayız. PKK, gerçekten şu anda temel düşündüren, yeni davranış ve tutumlara çeken bir etkiye sahiptir, fiili bir kuvettir de.

● Devamı 19. sayfa